

GHEORGHE
BRĂTESCU

RUTA SPERANȚEI

EDITURA ION CREANGĂ

GHEORGHE BRĂTESCU

RUTA SPERANȚEI

ROMAN

EDITURA ION CREANGĂ
BUCUREȘTI — 1982

Coperta de ION DRĂGAN

CAPITOLUL 1

Cum te cheamă ?

— Andrei Brad.

— Cîți ani ai ?

— Optsprezece.

Agentul oficiului de plasare din Sydney scrie caligrafic datele într-un formular, tuși sec de două ori și-și ridică ochii albi către cel interogată, mormăind ceva de neînțeles.

— Optsprezece, spui, șuieră el neîncrezător printre dinții rari, îngălbeniți de tutun. Ce meserie ai ?

Andrei ezită.

— Hai, domnule, spune repede, nu avem timp de meditație. Vezi cîtă lume așteaptă.

— Docher, spuse cu voce scăzută Andrei.

— Treci mîine, la ghișeu din dreapta. Poate vom avea ceva pentru dumneata. Următorul, vă rog, continuă agentul de plasare, implacabil, pe un ton profesional, tăind orice elan tînărului din fața sa.

Andrei se trezi din nou în stradă, pierdut în furnicarul multicolor și adesea exotic al mulțimii care năvălea ca un torent viu pe Pitt Street, o arteră înclinată, îngustă, cu sens unic, ticsită de automobile, ce se scurgeau încet și zgomotos, într-o ceață subțire de gaze arse, suflate prin miile de

tevi de eșapament ale motoarelor. În acea dimineață de vară a anului 1977, părea că toată populația Sydney-ului se hotărâse deodată să hoinărească pe trotuare, spre a se lăsa strivită între pereții cenușii și reci ai clădirilor construite în stil pur englezesc, ce adăpostesc o puzderie de bănci, oficii ale agențiilor de asigurare și reprezentanțelor comerciale, birouri de schimb și de pariuri, prăvălii înghesuite unele într-altele, cu vitrine ispititoare și mărfuri scumpe. Andrei se abandona în șuvoiul uman, fără să-i pese de ghionții trecătorilor grăbiți să ajungă undeva, de unde vor porni tot atât de grăbiți, spre a ajunge altundeva, prinși în vârtejul istovitor și deprimant al sarabandei vieții cotidiene a marelui oraș australian. Dar Andrei nu vedea în jurul său și nu auzea geamătul străzii. Era trist. Se simțea singur, nespus de singur, într-o lume străină, ce i se părea ostilă. La oficiul de plasare mințise. Și asta îl chinuia ca o rană. Nu avea optsprezece, ci numai patrusprezece ani. Nu era docher și nici nu putea fi, deoarece abia terminase cea de a doua clasă a gimnaziului din Taronga, o suburbie din nordul orașului, cu case mici, înconjurată de curți înflorite, răsărită în ultimii ani în preajma grădinii zoologice. Chinuit de reproșuri, pășea mecanic înainte. De ce mințise? În definitiv, se gândea el, ce putea face? Orfan, fără familie, cine să-l ajute? Trebuia să muncească. Dar care patron se încumeta să angajeze un puști de patrusprezece ani? Oricum, spătos și svelt, cum era, oricine îi putea da câțiva ani în plus. Suficient pentru a inspira încredere unui eventual proprietar de antrepozit, sau căpitan de navă în căutare de mână de lucru pe cheiurile portului. Andrei ajunsese în intersecția bulevardului Paddington, pe

care o traversă aproape alergînd, împins pur și simplu de la spate de trecătorii ce se îmbulzeau, zoriți să se afle cît mai repede în partea cealaltă a străzii. Plecă mai departe pe George Street, fără să ia aminte la vînzătorii ambulanți ce-și lăudau marfa în gura mare și nici la negustorii de cîrnați fierți, înșiruiți ordonat, cu cărucioarele lor bălțate, pe marginea trotuarului, ajungînd pe nebăgate de seamă în Martin Place, inima City-ului. Zăbovi tăcut cîteva minute în fața unui panou mecanic ilustrat din preajma Concernului de exploatare a sateliților artificiali de telecomunicații și își văzu din nou de drum. Curînd se afla pe aleile Hyde Park-ului, imensă oază de verdeață, păstrată vie în plin centrul orașului. Grădina era aproape pustie la acea oră matinală. Ici, colo, trecători. Un bătrîn cu ochelari fumurii citea ziarul. O fetiță blondă necăjea un cățel alb, proaspăt îmbăiat, ce lătra caraghios. La umbra unui eucalipt, doi marinari petrecăreți sforăiau zgomotos, întinși pe gazonul proaspăt tuns, fără a le păsa de cei din jur. Andrei ochi un loc în spatele unei tufe, care parcă-l chema să se așeze. La Sydney, ca dealtfel și în alte orașe ale Australiei, nimănui nu-i este interzis a se to-lăni pe iarba parcurilor, gest care pentru un european ar constitui de-a dreptul o necuviință, o barbarie față de plăpîndeale plante nevinovate, strivite de greutatea trupului. Însă Andrei nu prea cunoștea cum era în Europa. Sigur, el știa că este român, că sosise în Australia cu tatăl său, cînd era încă destul de mic. Nu-și aducea aminte, tocmai acum, ce obiceiuri au europenii. Așa că se comportă ca un australian veritabil. Ocoli tufa, dînd să se așeze. Dar se împiedică de ceva, căzînd cît era de lung.

— Ce naiba faci, omule, se răsti la el acel ceva peste care dăduse, nu-ți ajunge tot Hyde Park-ul ?

— Scuzați, domnule, se bâlbâi Andrei, însă își reveni repede, observînd cu uimire că personajul surprins atît de neplăcut îi părea cunoscut. Asta-i bună ! exclamă. Nu cumva ești Tommy Curl ?

„Domnul“ din tufă — un vlăjgan ciufulit, cu o figură specifică de aborigen, să tot fi avut vreo optsprezece ani — se ridică în capul oaselor, trezit din așipeală, și-l măsură la rîndul lui, nu mai puțin mirat. pe Andrei.

— Ei drăcie, da, eu sînt Tommy Curl. De unde mă cunoști ? Ia stai. Pe toți dracii. Te cheamă Andrei ? Ah, da, băiete, chiar tu ești. Și dacă nu aș fi simțit lovitura ta în gleznelor mele, aș zice că mai visez încă. Vai, dar ce mare ai crescut. Ca un atlet. Cum se mai schimbă omul în trei ani ! Parcă trei ani au trecut de cînd nu ne-am văzut, așa-i ?

— Ba cred că patru.

— Patru zici ? Ia să vedem, făcu Tommy Curl, numărînd pe degete anii. Da, sînt chiar patru. Sigur că da. Îmi amintesc că ai mei tocmai se mutau de la Alice Springs, în ferma Dorotheea, iar tatăl tău s-a angajat atunci la domnul Fergusson. Mai lucrează acolo ?

— Nu, Tommy.

— Dar ce faci, plîngi, băiete, ce s-a întîmplat ?

— Tata este mort.

— Cum, ce spui ? Nu-mi vine să cred. Un om atît de tînăr. Cînd s-a întîmplat asta ?

— Acum două săptămîni. În explozia de la uzina de mase plastice „Synoop“. Tata a fost rănit. A supraviețuit accidentului doar cîteva zile, continuă Andrei, izbucnind în hohote.

— Oh, nu, nu face asta, băiete. Fii tare. Dez-nădejdea este o lașitate și de fapt gîndește-te că trebuie să disprețuiești nenorocirea. Încearcă să-ți înfrînezi durerea. Ai speranță.

— Să încerc ? Dar ce speranță mai pot avea aici — singur pe lume ?

— Băiete, noi, cei mai vechi locuitori ai acestui continent, știm că viața este mai tare ca moartea. Și viața înseamnă speranță, căci, trăind, totul se repară, totul trece. Încearcă să scapi de durere și îndată nimic nu mai este apăsător.

— Ce ușor o spui tu. Dar cît de greu mi-e mie...?

— Cred, băiete, însă un om, dacă-i tare, cînd este lovit cum ești tu acum, își sporește puterea. Uite, vreau să te ajut. Ce pot face pentru tine ?

— Știi pe cineva care ar putea să-mi dea ceva de lucru ? Doar cîtva timp, pînă strîng bani să mă întorc în România, țara mea, de unde au venit ai mei aici, în Australia.

— Să pleci în România ? E foarte departe pînă acolo. Or să-ți trebuiască multe parale. Mă rog, dacă asta-i voința ta, vei lupta ca să-ți îndeplinești visul. Cred că te înțeleg bine, Andrei. În sfîrșit, ~~ce~~ să mai lungim vorba. Cunoscut eu un loc în port unde este nevoie de oameni mai tot timpul. Mergem ~~miine~~ acolo. Numai să poți rezista la muncă grea.

— Nu-mi pasă. Ajută-mă să plec de aici. Dacă ai ști ce mi-au făcut.

— Cine ?

— Creditorii și proprietarul. Nici nu s-a prăpădit bine tata și au năvălit cu toții în casă. Au luat tot, spunînd că sînt lucruri cumpărate de bietul meu părinte pe credit, neachitate în întregime.

— Bine, dar trebuiau să te lase să încerci să le vinzi tu, sau să-ți dea o șansă de a le achita într-un fel.

— Așa ceva mi-au spus și alții. Acum ce pot face ? Nu mai am nimic și proprietarul m-a izgonit.

— Cum te descurci ?

— De câteva zile dorm la Zoo, ascuns într-o șură de fîn. Când mă încolțește foamea, șterpelesc din coșurile îngrijitorilor câte ceva. O banană, o portocală pentru maimuțe, o halcă de carne fiartă. Uite-așa. Parcă aș fi eu pensionar al grădinii din Taronga. Dacă te uiți la mine, asemuiește-mă cu ciinele dingo. Nu sînt în cușcă, dar mă simt ca fiind în ea. Și cînd te gîndești ce smerit părea proprietarul nostru. Ce chip de om cumsecade îți înfățișa cînd îl priveai. Pînă la bani, însă. Cum m-a simțit fără o lețcaie, gata sfîntenia. Mai bine i-ar închide în cotețe pe proprietarii cu mutrișoare nevinovate.

— Ai dreptate. Experiența ta amară îți va folosi pe viitor. Noi știm o vorbă, care spune că nenorocirea face pe oameni înțelepți. Bine ar fi să nu avem parte de o asemenea înțelepciune. Însă în lumea asta strîmbă, toate sînt pe dos.

— Uite, de asta, Tommy, sînt decis să fac orice, numai să pot pleca. Am promis și tatei, pe patul de moarte. Ultimele lui cuvinte au fost o povață. Să mă întorc acolo, la noi, în România.

Andrei suspină. Două lacrimi mari i se scurgeau pe obraji.

— Sînt trist, prietene, dar simt ce simți și tu în suflet, căci știu ce înseamnă să stai printre străini. Eu m-am născut în rezervația de lîngă lacul Amadeus.

— Da, îmi amintesc. Mi-ai spus asta cîndva.

— Ei bine, am stat acolo, colindînd deşertul între lacul Macdonald şi Alice Springs, cu întreg neamul nostru, ducînd o viaţă nenorocită. Locuiam în colibe acoperite cu lut şi mîncam şerpi, şopîrle, cîte un şoarece de cîmp, dacă aveam noroc într-o zi. A venit o vară secetoasă. Totul se uscaseră şi abia ne tîram de slăbiciune. Tocmai atunci au tăbărit pe noi, cu buldozerele, unii de la o societate minoră. Ne-au arătat nişte hîrtii, în care scria, negru pe alb, că pămîntul nostru nu ne mai aparţinea, fiind vîndut lor de către stat.

— Şi voi ce-aţi făcut ?

— Mai întîi nu ne-a venit să credem o nelegiuire ca asta. Am protestat, dar a sosit poliţia şi ne-a alungat. Tata, călcîndu-şi pe suflet, neavînd ce mai face, a propus să plecăm spre vest. Rudele mamei au hotărît să meargă, însă, la Alice Springs. Ulte aşa ne-am despărţit. Noi am luat drumul pădurilor de tamarinzi, iar ceilalţi s-au îndreptat spre Amoonaguna. Nu-ţi mai spun prin cîte am trecut pînă am ajuns în vest. Îmi amintesc ca şi acum locul unde am poposit. Eram la marginea unei păduri, cu copacii rari şi cam uscaţi. Mama, latovită, l-a rugat pe tata să rămînem chiar acolo şi el s-a învoit, văzînd-o atît de slăbită. Am făcut repede o colibă din crengi groase, pe care am acoperit-o cu ierburi arse de soare şi ne-am culcat. A doua zi, în zori, tata, Many — fratele meu mai mare — şi cu mine am plecat după vînat, iar mama să caute fructe bunya. Nimeni nu o întrece cînd face din bunya făină dulce pentru turte, cu care ne astîmpără întotdeauna foamea. Oh, ce minunate sînt turtiţele de bunya.

— N-am mîncat niciodată aşa ceva.

— Te cred. Voi, albi, nici nu prea cunoașteți fructele astea, dar să le mai și folosiți. În definitiv, ce mă mir. Sînt oare albi nevoiți să colinde pustietățile ?

— Tommy, lasă asta. Mai bine spune ce s-a întîmplat mai departe.

Tînărul aborigen se opri ușor jenat, dîndu-și seama că Andrei nu avea nici o vină în toate acestea. Apoi reluă povestirea.

— Așa, deci. Am intrat cu toții în pădure. O minune, nu alta. În jurul nostru zburau stoluri de papagali și de kokaburra. Să nu-mi spui că nu știi ce-i o kokaburra.

— Cum să nu. E pasărea voastră sfîntă, „bătrînul Jack“, cum îi spun fermierii. Un vecin al nostru avea două kokaburra. Le ținea într-o colivie și le hrănea cu carne crudă. Erau atît de caraghioase ! Cum vedeau carnea, începeau să rîdă, încît dacă apucaii să le ascuți te pomeneai rîzînd în hohote împreună cu ele, pînă îți dădeau lacrimile. Bărbătușul — pe care îl poreclisem „Mister Hoho“ — rîdea subțirel, în valuri : ho, ho-hooo-ho ! Soața lui îl acompania ca un bețivan răgușit, stîrnit de vreo glumă proastă, hodorogînd niște hohote aiurite, de te tăvăleai pe jos, auzindu-le.

— Ei, da, așa fac păsările astea, pe care nimeni, nimeni nu are dreptul să le ucidă, ba chiar să le atîngă. În sfîrșit, pădurea era plină de vînat mic. Am găsit și un izvor, iar în jurul lui o poiană mare și verde, cu melci gustoși. Mai erau și alte poiene în care creștea mei sălbatic și jams. Bineînțeles, acolo era de noi, așa că părinții nici nu s-au mai gîndit să plecăm în altă parte. Cîteva luni am stat mulțumiți. Eram fericiți chiar. Dar,

Într-o dimineață, după ce tata tocmai plecase să prindă un bendicoot pentru cină, ne-am pomenit cu trei vînători în fața colibe. „Măi, voi ăia tu-clurii, nu ne dați o mînă de ajutor să capturăm papagali?” a strigat unul dintre ei. Many, mirosind că-l rost să cîștige ceva, s-a învoit. Ba chiar l-a adus și pe tata să se înțeleagă cu străinii. Cine să ne fi gîndit ce avea să iasă din povestea asta?

— Mă faci tare curios, Tommy, hai spune repede ce s-a mai petrecut.

— Ai răbdare. Prin urmare, ne-am învoit să atrînim păsările în pădure și ei să le înhațe. Am luat bumerangele și am intrat în codru, țipînd cît puteam de tare și aruncînd cu pietre în frunzișul copacilor. Papagalii și kokaburele zburau care în-cotro, țipînd asurzitor. Dar chiar atunci, șase buburturi, ca șase trăsnete, au răsunit deasupra noastră. Ne-am aruncat imediat la pămînt, mai mult din instinct decît de frică, deși, drept să-ți spun, mie mi se cam tăiase respirația. Am stat așa o vreme, dar cum nu am mai auzit altceva decît rîseto-tele și chiotele străinilor, ne-am ridicat și ne-am apropiat de ei, curioși să vedem pentru care motiv își descărcaseră armele. Dar ce să vezi? Nemernicii noccraseră un stol întreg de păsări. Dacă ar fi fost numai papagali, mai treacă, dar jumătate dintre ele erau păsări sfinte. Tata s-a infuriat și s-a luat la ceartă cu vînătorii. Ba chiar i-a poftit să plece din pădure. Cînd au auzit așa ceva, au tăbărit pe blotul bătrîn să-l lovească. Tata s-a întors spre noi și ne-a vorbit prin semne să-l ajutăm, înfricoșîndu-i pe străini.

— Cum v-a vorbit? Ce fel de semne v-a făcut?

— La noi, în trib, se folosește un limbaj anume, pe care numai noi îl înțelegem. Nu trebuie să ne auzim unul pe altul, ci doar să ne vedem, fie ea cât de mare depărtarea. Vorbim, ca să spun așa, cu brațele.

— Vrei să zici că vă semnalizați de la distanță gândurile, cum fac marinarii, sau surdo-mușii?

— Exact. Chiar așa. Numai că noi nu folosim stegulețele sau degetele mâinilor, ci doar brațele.

— Am înțeles.

— Așadar, Many, ascuns în tufișuri, l-a priceput imediat și a slobozit spre străini bumerangul. N-am așteptat să mă îndemne cineva și am făcut același lucru. Izbiți de armele noastre, străinii au bătut o clipă în retragere, prilej pe care tata nu l-a scăpat spre a intra și el la adăpost în frunzișul întunecos. Unul, Kurt, cum îl strigau ceilalți vânători, a pus arma la ochi să tragă în Many, dar tata i-a plesnit una cu bumerangul atât de fulgerător, încît pușca i-a zburat cît colo. Bumerangele noastre zbîrnîiau în jurul lor, unul după altul, amețindu-i, fără ca ei să ne poată descoperi în ascunzișurile noastre.

— Bravo, Tommy.

— Stai puțin. Cînd au văzut că nu ne pot birui, au tuit-o. Noi am adunat păsările, am făcut o groapă mare și le-am pus acolo pe toate. Dar n-am apucat bine să sfîrșim, că iată-i venind din nou pe străini. De astă dată erau însoțiți de un polițist. Ce să-ți mai spun? Ne-au luat pe toți și ne-au dus la o secție de poliție din Wiluna.

— V-au arestat?

— Ne-au ținut acolo două zile, după care pe tata l-au trimis la tribunal. Un judecător bătrîn l-a ascultat, i-a dat dreptate, dar i-a spus că trebuie

AA-l condamne, deoarece el i-a lovit pe albi. Tata nu a priceput niciodată pentru ce l-au pedepsit tocmai pe el care apăraseră păsările și nu pe ucigașii acestora.

— Dar ce i-au făcut ?

— Judecătorul l-a condamnat la o lună închisoare.

— Ce nedreptate !

— Da, Andrei, așa am spus și noi. Însă istoria tot nu se încheiase.

— Ei, nu spune.

— Tatei i s-a interzis să mai stea în vest. Așa că ne-am luat lucrurile și am plecat. Unde puteam să ne ducem ? Eram asviriți de colo, colo, ca niște animale, urmăriți, hăituiți ca bendicooții. Părinții s-au gândit să mergem să ne căutăm neamurile, spre est. Am pornit mai întâi spre lacul Carnegie. Am stat o bucată de vreme prin acele locuri înverzite, dar iar au dat polițiștii peste noi și ne-au alungat. Ne-am tirât luni de zile pe marginea desertului Gibson, pînă am ajuns la lacul Disappointment. Însă, ca un făcut, mereu ne găseau copoii și ne goneau. Cel mai greu a fost prin desertul Sandy. Ne-am ținut numai cu larve și șerpi. Spre norocul nostru, tata descoperea mereu locuri unde se afla apă și așa am ajuns, încet, la Alice Springs. Ai noștri nu mai erau acolo. Plecaseră spre nord. Așa că am hotărît să ne așezăm prin preajma misiunii Amoonaguna. Tu cred că știi locurile acelea.

— Da, am fost o dată acolo, cu tata. E o rezervă pentru cei din tribul Aranda, în afara orașului. Un fel de cartier cu căsuțe drăguțe și un magazin, de unde am cumpărat un bumerang.

— Chiar așa, numai că în căsuțe locuiesc doar câteva familii, în chip de decor pentru turiști. Pe

noi nu ne-au primit. Am stat în slums, o adunătură puchinoasă de cocioabe din vestul rezervației. Dar și de acolo am fost izgoniți. În cele din urmă ne-am angajat la ferma Dorotheea.

— Cunosce ferma. A lucrat și tata acolo.

— Ce uituc sînt. Sigur că da. Doar eram împreună acolo. Îți mai amintești ce mizerie se îndura ?

— Bineînțeles.

— Într-o zi, tata a primit salariul și a băut ceva mai mult, cu un italian scandalagiu. Nu cred să știi ceva despre povestea asta, pentru că totul s-a întîmplat după ce voi ați plecat de la Alice Springs. Tata, care nu bea de obicei, s-a cam turtit și a adormit pe pajiștea din fața birourilor, dar italianul, mai rezistent, a continuat să bage în el, pahar după pahar de whisky prost, pînă a prins chef de harță. Cum naiba s-a făcut, că tocmai atunci venea administratorul. Cînd l-a văzut, italianul s-a repezit și l-a lovit. Administratorul a chemat poliția și l-au arestat pe bătauș. Dar, împreună cu el, l-au luat și pe tata. Îți dai seama că bătrînul nu numai că nu avea nici o vină, dar nu știa nimic din toată istoria, deoarece zăcuse ca și mort în iarbă. Cînd s-a trezit, și încasase două luni de închisoare pentru beție. Italianul, fiind alb, a scăpat doar cu o amendă. Așa scrie în legea pe care trebuie să o respectăm și cei ca noi, cu pielea mai închisă, și cei care-și pot permite orice nelegiuire, fără teamă de consecințe prea aspre. Apoi a început nenorocirea.

— Ce anume ?

— Tata s-a întors de la închisoare, cu ochii plini de puroi și neavînd bani să se trateze, a orbit. Mama, amărîtă și suferindă, a murit curînd de inimă. Many a plecat la Newcastle, la minele de

luna de acolo. M-am dus și eu să muncesc cu el, dar l-am găsit ca vai de capul lui, suferind de ciroza. Acum șase luni s-a prăpădit.

— Sărmanul. Și tu? Cu ce te ocupi?

— Eu am rămas mai departe în mină. Duceam o viață de câine, cum ziceți voi europenii. Mă puneau, fiind negru, la cele mai nenorocite treburi. Apune tu, dacă ție ți-ar face o treabă ca asta niște aborigeni, cum ne numiți voi, în ce fel ai reacționa?

— Îmi pui o întrebare aiurită, Tommy. Cum ar putea întâmpla așa ceva în Australia?

— Vezi, nici nu poți să înțelegi o asemenea situație. Ți se pare totul normal.

— Nu asta am vrut să spun. Pur și simplu, dacă vrei să știi, m-aș împotrivi. N-aș lăsa pe nimeni să mă considere un fel de animal, bun doar de povară și de suduit.

— Bravo, Andrei, îți mulțumesc. Gîndim amîndoi la fel.

— Acum, tot la minele din Newcastle lucrezi?

— Nu, m-am mutat la Sydney. Îți aduci aminte că anul trecut aborigenii au organizat un marș al libertății?

— Mărturisesc că nu.

— Ei, cum naiba? Au scris toate ziarele.

— Nu prea înțeleg ce fel de marș ați făcut. Așa, ca la parada militară?

— Las-o baltă. Nici chiar atîta lucru nu priiește? Nu ne-am apucat să mărșăluim prin oraș. Ce naiba! S-au adunat la Sydney toți cei din triburile Kurnai, Dieri, Arabana, Aranda, Warramunga și Nyul-Nyul. Am ocupat parcul din fața palatu-

lui administrativ și ne-am așezat acolo corturile, în semn de protest.

— Împotriva cui protestați ?

— A guvernului, care a început să vîndă pămîntul aborigenilor unor societăți miniere, fără să țină seama că el este al nostru din totdeauna.

— Cum poți vinde ceva ce nu-ți aparține ? Nu-i drept.

— Da, nu-i drept. Dar, vezi tu, dreptatea aici este hotărîtă de cei mai puternici. Prin urmare, noi băștinașii, fiind în minoritate, trebuie să ne plecăm. Pentru că cel slab își pleacă fruntea în fața celui tare.

— Poate că da.

— Ei bine, noi am hotărît să demonstrăm că aborigenii sînt cei mai tari, pentru că sîntem cei mai vechi aici. Și dacă noi ne aflăm cei mai puternici, să se facă dreptatea noastră. Nu sîntem trufași. Dar să ne înjosim, să ne pierdem demnitatea, niciodată nu o vom face.

— Cum s-a sfîrșit toată povestea asta, Tommy ? Ați învins ?

— Sigur. Știi și tu că nu ne arde de arțag. Însă cînd trebuie să ne batem pentru ceva, o facem cum trebuie.

— Ce mai, ați avut curaj, nu glumă, să vă împotriviți tocmai guvernului.

— Băiete, învață de la mine. Întotdeauna, cînd lipsește dreptatea, îți trebuie vitejie. Doar unde stăpînește dreptatea, vitejia nu mai are sens.

Andrei cugetă, căutînd tîlcul vorbelor ce le auzea. Nu le înțelegea prea bine, dar presimțea cîtă cutezanță nobilă întruchipa prietenul său, care-l privea iscoditor, nepricepîndu-i tăcerea.

— Ești supărat cumva pe mine ? întrebă acesta banulilor.

Andrei surîse, schimbînd vorba.

— Nicl pe departe. Spune-mi, te rog, de atunci locuiești tu la Sydney ?

— Da, am găsit de lucru în port. Însă nu aceea-m-a determinat să rămîn aici.

— Dar ce ?

— Imediat după ce guvernul a anulat contractele de înstrăinare a pămînturilor noastre, ziarul „Canberra Times“ a publicat un articol în care un domn propunea ca sub stîncă noastră sfîntă de la Tre'n Rock să se construiască un depozit de reziduri subterane nucleare.

— Ar fi o crimă. Cine va permite o asemenea nelegluire ?

— Uite, vezi, asta m-am întrebat și eu. Atunci m-am hotărît să mă stabilesc în oraș și să organizez lupta împotriva proiectului acesta criminal. Pe legea mea, jur că nimeni nu va profana carnea fierbîntă a stîncii roșii în care locuiesc spiritele strămoșilor noștri. Nu, băiete, acolo în inima deșertului, unde voi albi nu vă încumetați să mergeți pe jos acolo este patria noastră și nu vom îngădui nimă-nul să ne gonească, deoarece nu este nenorocire mai mare pe lume decît pierderea patriei.

— Of, nu-mi spune asta tocmai mie.

— Lartă-mă, băiete, am uitat de durerea ta, vorbindu-ți despre a mea, spuse Tommy, oarecum ruginat, întinzîndu-se alene pe gazon, cu mîinile sub cap.

Andrei se lungi și el, încercînd să se odihnească, plimbîndu-și ochii, fără interes, în frunzărișul unui eucalipt maiestuos din fața sa.

— Uite un ursuleț koala, acolo sus ! exclamă încîntat.

Într-adevăr, atârnat de o creangă, zăcea moțând, toropit de căldură, un marsupial caraghios, care nu are nici o legătură cu neamul urșilor, deși seamănă leit cu aceștia.

— Măi să fie, continuă Andrei, mirat. Ia privește. Sînt trei koala, agățați unul de celălalt.

— Mama, fiica și nepoata, îl lămuri Tommy. Așa fac ursuleții aceștia. Tu știi cum le spunem noi ?

— Nu.

— Guula. Din limba noastră a derivat cuvîntul koala, cum l-au înțeles englezii. De la bieteale animale pe care le vezi spînzurate de crengi, oamenii ar putea învăța multe, în ce privește dragostea față de semenii lor. Nu am văzut niciodată un koala încăierat cu altă ființă. Dacă se întîmplă ca puiul de koala să se îmbolnăvească sau să moară, mama nu se mai mișcă de lîngă el, nu mai mănîncă nimic, pînă se prăpădește și ea.

— De necrezut. Ce devotament extraordinar. Ia taci, să nu-i speriem. Poate se trezesc și se joacă.

— Vezi-ți de treabă. Pînă pe înserat tot așa or să rămîină. Dorm acolo, nemișcați. Doar de aceea li se spune „leneșii“ Australiei.

Andrei zîmbi și amîndoi au continuat să urmărească, tăcuți, ciudatele animale, absolut inerte, sculpturi vii, integrate în decorul brun verzui al frunzișului, ca un fruct bizar. Au stat așa cîteva minute. Deodată, dinspre alee răzbătură pînă la ei glasurile unor bărbați, ale căror făpturi le erau ascunse de tufișuri.

— Ai înțeles ? întrebă unul dintre aceștia; cu voce răgușită, continuînd vădit o discuție începută mai de mult. Îți este limpede planul ?

— Sigur, șefule. Lasă pe mine, îi răspunse celălalt.

— Prin urmare, te duci la comoara lui Cook. Iei totul, încarci în camion și pleci imediat. Este clar? Dacă te surprinde careva, știi ce faci. Nu te mai învăț.

— În ordine, șefule.

Andrei și Tommy și-au dat seama că erau martorii fără voie ai unei înțelegeri între doi răufăcători. Se priviră muți. Strecurându-se tiptil, cât mai aproape, și dînd crengile la o parte, încercară să vadă indivizii. Dar aceștia, ca și cum ar fi simțit ceva, se îndepărtară.

— Să nu-i slăbim, Tommy, zise Andrei, pornind în grabă după necunoscuți, urmat îndeaproape de prietenul său, cu gînd să-i dea pe mîna primului polițist ieșit în cale.

Indivizii mergeau repede. Au făcut un ocol, depășind aleea centrală a parcului, apoi au ieșit în stradă, cufundîndu-se în furnicarul de pe Paddington Street. Andrei și Tommy, aproape de ei, ca două umbre. Cîteva minute au păstrat aceeași distanță unii față de ceilalți, dar pericolul de a-i pierde din ochi pe indivizi era mare. Ca un făcut, la în-crușarea cu Kensington Street, culoarea semaforului s-a schimbat brusc. Atît cît cei doi să se cufunde în mulțime pe sensul liber. Andrei și Tommy s-au trezit blocați pe partea opusă, opriți de fluviul de mașini, pus în mișcare la comanda mută a lămpilor verzi, ce părea că dau cu tifla tinerilor detectivi amatori, cărora trecerea le era interzisă de un ochi roșu, ciclopic, pornit să scînteieze inoportun în fața lor. Secunde au trecut greu, iritante. În sfîrșit, iată-i din nou în urmărire. Indivizii nicăieri. Totuși, Andrei și Tommy continuară să alerge, instinctiv, sperînd să-i găsească. Idee pentru care aveau să se felicite curînd, deoarece

dînd colțul pe George Street, iată-i pe indivizi, conversînd la un telefon public.

— Sînt chiar ei, șopti Andrei, oarecum surprins de descoperirea sa.

— Stai, nu te repezi. Să ne ascundem. Nu văd nici un polițist prin apropiere.

Cei doi au ieșit repede din cabină, plecînd grăbiți, cu Andrei și Tommy pe urmele lor. Atît de apropiați erau toți patru, încît în dreptul catedralei Garrison Church s-au ciocnit cu un guard care-și făcea rondul, cu alură marțială, purtînd în mîna dreaptă bastonul alb al păzitorilor ordinii publice.

— Domnule, i se adresă Andrei, abia trăgîndu-și răsufarea. Indivizii aceștia sînt niște răufăcători, puneți mîna pe ei ! Și pentru a nu lăsa nici un dubiu privind oamenii la care se referea, îi țintui cu degetul. Firește, indivizii, auzind prea bine totul, au luat-o la sănătoasa.

— Stați, ordonă guardul. Opriți-vă, continuă el, scoțînd în același timp, din buzunarul de la piept al tunicii, un fluier, din care porni să șuiere strident.

Pe trotuar se născu imediat un vacarm extraordinar, de care cei doi urmăriți au profitat imediat, sărînd într-un taxi, cu care se făcură nevăzuți.

— Au scăpat, nemernicii, se supără Andrei.

— Tot vom pune mîna pe ei. Am recunoscut pe cel cu vocea răgușită. Sînt aproape sigur că l-am mai întîlnit undeva, în port, spuse Tommy.

— Crezi, domnule ? întrebă polițistul.

— Sînt destul de convins.

— Haideți să relatați povestea și șefului meu.

Inspectorul Coombs îi ascultă tăcut pe toți trei, înfigîndu-și mai bine între dinți un trabuc, din care scotea sacadat nori denși de fum albăstrui.

— Prin urmare, făcu el, oamenii dumneavoastră au hotărît să dea o lovitură la comoara lui Cook. Așa este ?

— Da, domnule, răspunse Andrei.

— Și pretindeți că unul dintre ei s-ar învîrți prin port ?

— Chiar așa.

— Comoara lui Cook, deci, bolborosi inspectorul, pufăind și mai strașnic din trabuc. Seamănă cu o istorioară despre pirați, continuă gînditor. Cook, Cook, ce nume sonor. O fi vorba chiar despre bătrînul amiral ? Dar ce naiba să caute descoperitorul Australiei într-o poveste dubioasă ? Să fie cumva un tezaur îngropat de el pe undeva, sau poate vreo piesă din Muzeul național ? Ia spuneți, nu ați mai auzit ceva, băieți ?

— Nu, domnule.

Deodată, ca și cum și-ar fi răspuns singur la întrebare, inspectorul Coombs se însenină, zîmbind șiret.

— Am găsit, spuse triumfător. Toți oamenii la mine, comandă autoritar. Dumneavoastră vă mulțumesc, se adresează curtenitor celor doi băieți. Probabil că ne vom revedea, dacă veți fi mîine în port. În orice caz, pentru orice eventualitate, ia-ă numărul meu de telefon. La nevoie, chemați-mă, continuă el, întinzînd lui Tommy o carte de vizită.

— Ei, Tommy, ce zici de afacerea asta ? începu Andrei, ieșind de la poliție.

— Cred că ne-am vîrît într-o aventură de care ar fi fost mai bine să ne ferim.

— Să nu spui așa ceva. Eu consider că oricine are datoria să dea pe mîna legii un răufăcător, nu să se teamă de el, ca un laș.

— Bineînțeles, numai că așa cum am procedat noi, arătându-ne pungașilor și asmuțind polițistul asupra lor în plină stradă, nu am făcut decît să ne oferim răzbunării gangsterilor.

— Cum vine asta ?

— Nu-ți dai seama că vom fi recunoscuți de ei, dacă ne vor vedea prin port ? Și atunci s-a zis cu noi. Asta este. Nu-i cunoști pe bandiții care mișună acolo.

— Se poate să ai dreptate, Tommy. Dar mie nu mi-e frică.

Totuși, lui Andrei îi era teamă. O teamă instinctivă, de care se rușina și pe care căuta să o ascundă cît putea mai bine, față de prietenul său. Au colindat toată după-amiaza prin oraș, dînd și o raită prin grădina botanică, ronțăind tacticos alune în vîrfurile unei coline umbrite de eucalipti, ce răspîndeau un miros amețitor. De acolo se observa bine Farm Cove, acel loc legendar al vetrei primei așezări întemeiate în 1788 de coloniștii europeni sosiți pe Terra Australis. Andrei și Tommy și-l imaginau pe căpitanul Arthur Philip, debarcînd la Botany Bay, înconjurat de garda sa militară și înfișînd în pămîntul celui de al cincilea continent lancea drapelului Marii Britanii.

— Ce ciudat, exclamă Tommy. De cîte ori vin aici și privesc catargele acelea din vale ale corăbiei căpitanului Philip, rămase acolo de atîta amar de ani, de cînd au sosit pe pămîntul nostru primii englezi, mă gîndesc că toți acei oameni erau niște temuți ocași, deportați din temnițe la capătul celălalt al globului, ca să scape lumea de ei.

— Taci. Să nu pomenești așa ceva unui australian de origine engleză. N-o să-ți fie bine.

— Știu, băiete. Toți vor să se uite acest trecut. Le e rușine de strămoși și nu roșesc de propriile lor fapte. Oare cu ce sînt mai de hulit hoții debarcați la Botany Bay, cu două sute de ani în urmă, față de afaceriștii de azi, care ne alungă pînă și din prăpăditele noastre de rezervații ? Ba, după mine, nenorociții aceia de pușcăriași cred că erau niște biete oițe nevinovate, pe lîngă îmbuibății lor urmași. Uite, de aceea, nu ne sînt dragi albi.

— Să știi, Tommy, că oamenii nu se judecă după culoarea pielii, ci după faptele lor. Greșești dacă spui că toți albi sînt niște răi, sau mai știu ce.

Tommy dădu din cap aprobator, convins că-l luase gura pe dinainte și spusese o prostie.

— Să plecăm, zise jenat, încercînd să șteargă într-un fel impresia neplăcută a ultimelor sale cuvinte.

De fapt, era și tîrziu. Soarele scăpăta spre asfințit. Au luat-o peste o pajiște, lăsînd în urmă două cărări adînci, șiruind paralel în iarba grasă, necosită. S-au oprit în fața unui termitier înalt de peste doi metri, cu o formă bizară.

— Tommy, ia privește-l cu atenție, nu ți se pare că seamănă cu bicornul lui Arthur Philip ?

— Bicorn se cheamă pălăria aceea caraghioasă de pe capul bătrînului căpitan ?

— Așa cred, răspunse Andrei într-o doară, trecîndu-și palma pe suprafața mușuroiului.

— Lasă vietățile în pace.

— Ce casă ciudată au. Pune și tu mîna pe termitier. Parcă ar fi construit din beton.

— Da, un beton mestecat de lucrătoare cu propriile lor guri, pe care nu-l poți sparge decît cu ciocanul și cu dalta.

— Nu spune ! se miră Andrei, lovind cu pumnii în construcția mătăhăloasă și aspră, ridicată de armata uriașelor furnici.

— Vai de mine, nu face asta. E periculos, omule, ce naiba.

Andrei auzi în cuib o fierbere ciudată. Un zureuit înfundat, ca și cum s-ar fi descărcat pe undeva pietrișul dintr-o autobasculantă.

— Vino repede, Tommy. Ascultă cum bubuie înăuntru.

Tommy păli.

— Bat tobele de alarmă soldații de pază. Hai repede, să fugim de aici.

— Care soldați ?

— Nu mai întreba, dă-i drumul, nebunule, strigă aborigenul, smucindu-și prietenul după el.

S-au oprit gîfîind la o oarecare depărtare, odihnindu-se pe iarbă. Andrei avea o privire nedumerită.

— Ce naiba te-a apucat, Tommy. Crezi că-i pentru prima oară cînd văd un termitier ? Australia este plină de asemenea mușuroaie.

— Da, băiete, poate că ai mai bătut toba într-un termitier, și nu ți s-a întîmplat nimic. Ai avut noroc. Nu s-au alarmat soldații, altfel nu te mai jucai tu acum cu furnicile. Află că atunci cînd se aude zuruind termitierul, toată colonia este gata să se apere, și iese la atac împotriva dușmanului de afară, chiar dacă acela-i un aiurit ca tine. Ah, ia privește, îl făcu atent aborigenul.

Andrei se uită, curios să vadă ce-i. Și se îngrozi. Din termitier se scurgea un șuvoi viu de insecte furioase, gata să devoreze orice în calea lor. Ca și cum le-ar fi adulmecat urma, cohorta puzderiei

de termite hidoase și lacome venea drept spre ei, într-o alunecare iute și oarbă.

— Vai de mine, șopti înfiorat, cu glasul topit. () s-o pățim.

— Dacă ne ajung, s-a zis cu noi, băiete. Ia-o la pleclor, ce stai, urlă Tommy și el înfricoșat, începînd imediat să alerge înaintea turbatelor termite, care veneau vijelios după ei.

Andrei îl urmă fără a se mai lăsa îndemnat. Fugeau pe pajiște cît îi țineau picioarele, în zig-zag, căutînd să li se piardă urma. Încercare zadarnică, deoarece insectele se năpusteau fără încetare, orientîndu-se misterios întotdeauna pe direcția urmării de cei doi băieți. Spre norocul acestora, pajiștea era străbătută de un pîrîiaș, în care urmăriții au intrat fără ezitare, traversîndu-l grăbiți. Era și timpul, deoarece simțeau termitelile, din ce în ce mai furioase, la cîtiva pași în urma lor. Insectele s-au oprit neputincioase la marginea apei, peste care nu puteau trece.

Uzi, teribil de speriați, Andrei și Tommy priveau de pe malul opus armata negricioasă a termitelor, răsufliînd ușurați.

— Nu ne-a fost prea bine, Tommy, îndrăzni într-un tirziu Andrei, cu o față care exprima vinovăția, dar și regretul pentru nesăbuiința sa.

Tommy îl măsură din ochi, fără să-i răspundă.

— De unde cunoști tu atît de bine obiceiurile termitelor ? continuă Andrei. Ai avut vreodată de furcă cu ele ?

— Vezi, Andrei, asta este școala noastră. Părinții cu asemenea lucruri ne deprind de mici, ca să putem birui greutățile și capcanele ce ne sînt întinse pretutindeni. Nici un tînăr nu poate intra în rîndul bărbaților, dacă nu dă dovada, în fața tribului

său, că știe să vîneze, să lupte pentru dreptate și adevăr, să cunoască și să înțeleagă celelalte vietăți din jurul său. Într-un cuvînt, să supraviețuiască.

— Am auzit despre acest obicei al vostru. Ce mult mi-ar folosi și mie să cunosc cîte știi tu. Să-ți mărturisesc ceva. Cînd mi-ai povestit că ai călătorit cu ai tăi pe jos atîta amar de drum, căutîndu-vă rudele prin pustiul nemărginit, n-am întreat cum de ați reușit s-o faceți ! Ba, iartă-mă, m-am gîndit că-mi tragi o minciună gogonată. Acum îmi dau seama că numai voi, aborigenii, sînteți în stare să învingeți greutățile marilor deșerturi.

— Îmi pare rău că m-ai luat drept mincinos, băiete. Dar noi cunoaștem atît de bine țara și semnele ei, încît putem merge pretutindeni, spre orice direcție dorim, fără a avea nevoie de drumuri, marcaje și busolă.

— Nemaipomenit. Dar cum, oare ? Tommy, destăinuie-mi secretul acesta, te rog.

— Băiete, primul secret, dacă vrei să-l știi, este acela că noi sîntem una cu pămîntul țării noastre. Bunul de el ne ajută mereu în tot ce facem. El ne-a învățat să trăim în pace pe spatele lui. Iar soarele și stelele ne îndreaptă încotro dorim.

— Nu înțeleg, prietene.

— Noi călătorim noaptea, cînd soarele nu mai arde nisipul, iar stelele ne vin în ajutor, arătîndu-ne calea cea bună. Cînd drumețim dimineața, astrul ne indică estul, iar termitelile nordul și sudul.

— Ce vorbești ? Adică sînt și afurisitele acelea folositoare la ceva. Cum anume ?

— Simplu, băiete. Mușuroaiele lor sînt orientate în șir, după o busolă numai de ele știută, exact de la nord spre sud. N-ai decît să privești lanțurile de termitiere întins în savană și pe dată ai direcția. Apoi, dacă tot te afli în preajma termitierelor, tre-

bule să știi că prin preajmă, sub stratul de nisip, trebuie să fie și apă. Faci o groapă nu prea departe de acestea, pînă dai de umezeală și aștepti. Cufînd, groapa se umple cu apă. Îți astîmperi setea, lei cu tine cît îți trebuie pentru drum, astupi la loc și pleci mai departe.

— De ce astupi groapa ? Nu-i mai bine s-o lași așa, ca și alți călători s-o găsească plină cu apă ?

— Ei vezi ? Dacă rămîne groapa neacoperită, norarele va usca solul în adîncimea lui. Vor pieri termitele și ierburile din jur, iar călătorii nu se vor mai adăpa acolo nicicînd.

— La asta nu m-am gîndit, Tommy. Cîte mai am de învățat de la tine !

— Asta așa este, băiete. Dar acum să plecăm. S-a făcut tîrziu.

Au ieșit din grădină, spre a se învîrți o vreme prin cartierul King Cross, rătăcind în păienjenisul străzilor cu prăvălioare pitorești, înghesuite unele în altele, unde negustorii te îndeamnă în-gura mare să cumperi niscai scoici colorate, sau te miri ce fleac. Apoi s-au dus la culcare. Tommy s-a oferit să fie gazdă, Andrei primind invitația pentru simplul motiv că, de cîteva zile, dormea sub cerul liber.

Apartamentul lui Tommy era de fapt un culcuș înjghebat într-o mică odaie de observație pentru pompieri, amenajată pe acoperișul lui Square Tower, o clădire mamut cu optzeci de etaje, din centrul orașului. Ca să se cațere pînă acolo nu le-a fost prea greu, deoarece nimeni nu i-a împiedicat, deși după aspect se vedea de la o poștă că nu aveau ce să caute în somptuosul imobil. Dar toți băieții de la lifturile rapide erau aborigeni, unii chiar din tribul lui Tommy. Și cu asemenea ajutoare de nădej-

de, care știau să păstreze secretul, totul era posibil, cei doi chiriași clandestini văzându-și nestingheriți de treabă.

Înghesuiți în patul improvizat, Andrei și Tommy au adormit iute. Noaptea a trecut, fără vise. În sfârșit, soarele s-a ivit timid de după geana unui nor roșu, apoi lumina a invadat firea, deșteptînd marele oraș.

Andrei s-a trezit în căscatul zgomotos al lui Tommy.

— Băiete, sus, e vremea de plecare. Hai la spălat, comandă gazda, trăgînd de picioare pe oaspetele care se freca la ochi, încă buimăcit, după o noapte petrecută într-un adăpost străin și atît de bizar.

Andrei se ridică în capul oaselor, se dezmoști, făcînd cîteva mișcări iuți din brațe și ieși în răcoarea dimineții. Metropola se afla undeva jos, întinzîndu-se ca un covor pestriț, spart din loc în loc de trupurile masive ale unor clădiri cu zeci de etaje, pretutindeni în jur, de-a lungul coastelor oceanului, ale cărui nemărginiri verzi, cristaline, sclipeau în miriade de fulgerări argintii, mîngîiate de blindețea razelor solare, pînă undeva departe, în inima continentului, spre Munții Albaștri. Golful Jakson se răsfirea în trupul de oțel, beton și cărămidă al orașului, ca o caracatiță, cu brațe întunecate, întinse lacome în dreapta și în stînga, concurate în tentativa lor agresivă de apele rîului Parramatta, ce înaintau jucăușe spre ocean, cu care se înfrăteau într-o îmbrățișare prelungă, marcată de unduiri gălbui, pînă spre larg. Undeva, peste conglomeratul de case, o fișie neagră, ca o linie trasă în cărbune, de un maestru cu mînă fermă, zbura catapultată Warringah Expressway, acea magistrală superbă de asfalt pe care se revărsau acum, în ceasurile dimineții, o puzderie de vehicule, alergînd grăbite, ca niște gîn-

daci negri, din suburbiile de nord spre City. Pe sub arcul de metal al lui Harbour Bridge, imen-
sul pod azvirlit peste apele portului, vapoare de
jucării se încrucișau alene, defilînd ca niște umbre,
într-un șir nesfîrșit, prin fața uriașei scoici de beton
care adăpostește extravaganta Opera House din
Bonnelong Point. Andrei nu mai văzuse nicicînd o
amemenea colosală panoramă, care îl uimea și îl în-
spălmînta în același timp.

— Haide odată, băiete, ce te holbezi atît. O să
întîrziem și s-a zis cu noi. Crezi că patronul aș-
teaptă să sosim domniile noastre, ca să ne dea de
lucru ?

Tommy îl luă de mîină și amîndoi, aproape aler-
gînd, grăbiră la etajul șaptezeci și șapte, punctul fi-
nal al liftului rapid. Curînd au ieșit în stradă și
sărînd dintr-un autobuz într-altul, au ajuns în port,
chiar atunci cînd domnul Garriscn, un armator ro-
tofei, transpirat și slinos, tocmea oamenii să des-
carce cargoul „Styx“, de cinci mii de tone, ale că-
rui cale erau pline ochi cu lăzi de whisky scoțian.

— Hei, boss, ia-ne și pe noi, doar mă știi ce
pot, i se înfipse Tommy înainte, îmbrîncind cîtiva
docheri amărîți și murdari ce-i stăteau în cale.

— Ușurel, golanilor, șuieră domnul Garrison,
ferindu-se într-o parte de asaltul șomerilor. Am
nevoie de toți, ce vă îmbulziți așa. Și acum, la trea-
bă, ordonă el malițios, ștergîndu-și fruntea cu po-
dul palmei. Aveți grijă cum purtați lăzile. Ce se
sparge, se plătește.

Gloata de hamali năvăli în cala navei, începînd
să cărăbănească din pîntecul întunecos, ladă după
ladă, spre a le stivui în citeva autocamioane înși-
rate pe peron. Andrei și Tommy se ajutau încura-
jîndu-se reciproc. Lucrau metodic, fredonînd înce-

tișor o melodie veselă, la modă, uitînd întrucîtva oboseala trudei. După trei ore, domnul Garrison, care supraveghea pe fiecare în parte cu ochi de cerber, avînd pentru toți cîte o vorbuliță deșuchetă, pe care o rostea apăsător și sonor, cu mare haz, fără să se sinchisească de careva, decise o mică pauză, făcîndu-le semn cu un evantai enorm de carton, pe care îl utiliza pentru răcorirea puhavului său trup. Oamenii au lăsat pe loc lucrul, răspîndindu-se cu iuțeală pe chei, în căutarea unor băuturi răcoritoare și a unor gustări ieftine. Andrei și Tommy s-au mulțumit cu o dușcă de apă băută direct de la o cișmea, căci nici unul nici altul nu-și puteau permite o cît de sumară cheltuială. Apoi s-au lăsat amîndoi pe puntea cargoului, la umbra unei prelate aruncată neglijent peste o barcă de salvare.

CAPITOLUL 2

— Tommy, uită-te sus, la cabina macaragiului; șopti Andrei, cu ochii țintă într-acolo.

— Da, mă uit.

— Nu cumva tipul acela este unul dintre indivizii de ieri ?

— Măi, să fie ! Da, chiar așa. Repede la telefon, să-l anunțăm pe inspectorul Coombs.

Fără a mai sta pe gînduri, cei doi prieteni s-au furișat prin spatele bărcii de salvare, tupilîndu-se pe lîngă lăzile de pe punte, astfel încît să nu fie văzuți din cabina macaragiului, ajungînd în cele din urmă pe chei. Iată-i la primul telefon public.

La poliție suna ocupat. Andrei formă de cîteva ori numărul. Același rezultat enervant.

— Am o idee, spuse. Du-te înapoi, Tommy și alul de veghe pe punte, nu cumva să-l pierdem iar pe individ. Eu rămîn la telefon, pînă îl găsesc pe inspector. Ești de acord ?

— Bine. Alerg într-acolo.

Tommy se întoarse pe același drum, instalîndu-se de astă dată în cală, prin al cărei bocaport larg, puternic luminat, el vedea bine în exterior, dar fără ca eventualii privitori din afară să-l poată zări. Tipul era tot acolo, sporovăind cu macaragiul. Au trecut așa cîteva minute. În cală era liniște, doar clipocitul slab al valurilor mici, zdrobite de pereții de oțel ai navei, răzbătea pînă la el, amintindu-i mereu că nu se afla într-o magazie de măr-furi, ci pe un vas. Lui Tommy i se păru că aude un flșuit ușor, venind din spate. Să fie șobolani, vreo pisică ? Ciuli urechile. Nimic. Oarecum liniștit își văzu de treabă, continuînd să observe cu atenție pe individul de afară. După un timp, același zgomot. Acum era sigur. Pași de om. Dar pînă să se întoarcă, o lovitură puternică îi bubui în cap. Totul se întunecă în jur și, căzînd ca un sac plin, rămase întins pe podea, fără simțire.

Andrei, care îl anunțase între timp pe inspector, nu avea de unde să bănuiască cele întîmplate în cala cargoului. Și-a făcut socoteala că ar fi mai nimerit să rămînă undeva pe chei, ca o dublură de observație a lui Tommy, instalîndu-se într-un vagon de cale ferată, de unde vedea tot ce-l interesa, fără a-i fi descoperită prezența. Nu peste mult timp, sosind într-un iureș de sirene și semnale luminoase, o ambulanță și o patrulă de poliție s-au oprit lîngă „Styx“, mașinile fiind imediat incon-

jurate de mulțimea curioșilor. Oarecum mirat de prezența unei ambulante, căci aștepta doar poliția să apară, Andrei părăsi vagonul și alergă într-aco-lo, făcându-și loc prin grămada compactă de privi-tori. Doi brancardieri purtau un rănit, pășind cu grijă. Andrei scoase un strigăt, recunoscându-și pri-etenul, plin de sînge.

— Tommy, Tommy, ce ți-au făcut, ce ai pă-țit ? strigă, aruncîndu-se deasupra trupului răni-tului.

Un polițist îi aținu calea și-l împinse înapoi. Dar Andrei reveni cu o forță pe care nici el nu o bănu-ia, spulberînd din calea sa un bărbat ce-i stătea în față. Nu făcu însă prea mulți pași. Doi vlăjgani ne-cunoscuți îl prinseră de subțiori, immobilizîndu-l, apoi trăgîndu-l din mulțime îl zvîrliră ca pe un balot într-o furgonetă. Mașina porni imediat, mai înainte ca scena aceasta rapidă să poată fi sesizată de cei din apropiere, prinși să urmărească eveni-mente de pe „Styx“, asupra cărora plutea un deplin mister. Călătoria lui Andrei a fost destul de scurtă. Mașina s-a oprit, portiera s-a deschis și el a simțit cum zboară într-o încăpere întunecată, fără să priceapă nimic din toată pățania.

— Stai liniștit, nenorocitul. Altfel o pățești ! îl amenință unul dintre vlăjgani. Și pentru a-și do-vedi mai concret intențiile, îi repezi doi pumni în stomac.

Andrei icni, aplecîndu-se înainte, dezechilibrat. O ușă grea, metalică, zurui pe șine, închizîndu-se zgomotos, într-un ecou prelungit. Apoi liniște. Printr-un luminator, singurul orificiu deschis al încăperii, răzbăteau slab zumzetul portului și raze-le soarelui. Lui Andrei nu-i trebui prea mult spre a-și da seama că devenise prizonier într-o magazie

de pe chei. Căzuse, deci, într-o capcană și autorii ei nu puteau fi decît gangsterii din port, banda tipului cu voce răgușită. Sigur, aprecia corect poziția, dar asta nu-i modifica cu nimic situația. Principiul era să evadeze cît mai repede din închisoarea asta improvizată. Se obișnuiește treptat cu semi-întunericul și începu să cerceteze cu atenție în jurul său. Magazia era ticsită cu lăzi patrulate de scînduri, stivuite regulat, în rînduri masive, amintind de un labirint viu dintr-o grădină englezească, în care te rătăcești după doi pași de la intrare. Puțin speriat, dar mai mult întărit de captivitatea sa, ca și de perfidia bandiților, se reculese încet, recăpătîndu-și calmul, luciditatea. Măsurînd din ochi distanța pînă la luminator, îi veni ideea să-și construiască, din lăzi, un fel de scară. Dar, oare va reuși ? Încercă să ridice una dintre ele și constată că era goală. Înviorat de descoperire continuă cu alte lăzi. Toate goale. Imediat se apucă de lucru, punîndu-și planul în aplicare, îngrămădind lăzile una peste alta, fără să-i pese prea mult de echilibrul lor. Stiva creștea văzînd cu ochii. Din cînd în cînd se oprea din lucru, trăgînd cu urechea, nu care cumva să-l surprindă un eventual bandit lăsat afară de pază. Totul era însă în ordine. Lac de sudoare, nu simțea oboseala. Gîfîind, reuși să proptească o ultimă ladă, se cățăra cu greu pe ea și, forțînd luminatorul, pătrunse pe acoperiș, chiar în secunda în care, dezechilibrată, stiva de lăzi se prăbuși sub el, cu zgomot teribil, într-un nor de praf înecăcios. Se întinse pe platoul de beton al acoperișului și rămase astfel nemișcat, cîteva minute. Liniște. Prin urmare, nu fusese păzit. Era un prim succes, oricum, dar nu deplin, deoarece încă nu se afla afară, pe chei, și nici nu prea știa cum ar fi putut

ajunge acolo, neavînd la dispoziție o scară, sau măcar o frînghie. Ascuns după o balustradă, reflectă puțin, gîndind că orice magazie trebuie să aibă o ieșire de incendiu, sau, în cel mai rău caz, burlane, pe care să-și poată da drumul în jos. Mai întîi privi cu precauție în afară, scoțînd încetîșor capul. Un șuierat strident, izbucnit brusc, îl aruncă din nou pe acoperișul plat, tăindu-i răsufierea. Inima îi bătea repede. La al doilea șuierat își dădu seama că era doar nevinovatul semnal al pilotinei portului. Se liniști, fericit că nu-l amenință nici un pericol. Ridică din nou capul și priveliștea îl surprinse. Se afla la doi pași de cargoul domnului Garrison, mai să-l atingă cu brațul. Pe punte domnea o inactivitate neobișnuită unui vas acostat la chei pentru descărcare. Ce se petrecea oare acolo ? Răspunsul a venit singur în momentul în care la pupa au apărut doi polițiști cu revolvere în mîini. Primul imbold al lui Andrei a fost să-i cheme în ajutor. Își înghiți însă glasul, căci nimeni nu l-ar fi auzit în tumultul portului. Și, parcă, pentru a-i confirma raționamentul, un petrolier uriaș, ireal de alb, mormăi asurzitor de două ori, din gîtlejul sirenei, întorcînd apoi alene spatele către marele oraș, spre a porni spre nemărginirile Pacificului.

În acest timp, la bordul lui „Styx“, inspectorul Coombs percheziționa cu atenție cabinele și încărcătura. Telefonul lui Andrei îl aruncase în mod nesperat pe o pistă de mult căutată, căci „Styx“, vîndut din proprietar în proprietar, ultimul pe nume Cook, era suspectat ca vas navetă al traficantilor de droguri. Însă, cum operațiile se desfășurau întotdeauna pe navă sub aparența legalității, poliția nu avea nici un drept să pătrundă la bord. Acum, prilejul mult rîvnit se ivise, cu toate că prețul plă-

lit de Tommy, în singerosul episod căruia îi căzuse victimă, era mare. Deci Coombs se afla la datorie, mai înverșunat ca nicicînd, convins că fostul proprietar al navei, acel misterios Cook, era sigur amestecat în istoria cu pricina. Însă, cu toată perspicacitatea sa recunoscută, nu găsi nimic care să trădeze vreun transport ilegal de mărfuri. Toate lăzile păstrau aparența ambalajelor originale ale firmei „John Walker and sons Ltd., Kilmarnock, Scotland“. Sigur, putea dispune desfacerea ambalajelor. Dar dacă nu găsea nimic? Scandalul era sigur. Și la scandal se pricep gangsterii. Se părea deci că inspectorului Coombs îi era dat să sufere un eșec, deși mirosul său de copoi versat îl făcea să mai stăruie puțin. Chemă la el pe domnul Garrison.

— Dumneata ești noul proprietar al lui „Styx“ ?

— Da, domnule.

— Ce știi despre armatorul Cook ?

— Mi se ia un interogatoriu ? Nu pot răspunde nimic decît în prezența avocatului meu.

— Prea bine, nu insist. Înțeleg că problema vă depășește, persoana fiind un partener de afaceri.

— Este firesc, nu ?

— Atunci să vorbim de cele petrecute acum la bord. Afirmi că băiatul a căzut și s-a accidentat singur. Dar nu-mi poți da nici o explicație cu privire la existența ciomagului acesta plin de sînge, găsit lângă victimă, insistă inspectorul, vîrînd sub nasul lui Garrison o bucată de lemn de vreo jumătate de metru lungime.

Garrison miji ochii, șiret :

— Da, domnule inspector. S-a rănit singur. Iar cît privește ciomagul, poate chiar el s-a pocnit

cu capul. De ce trebuie neapărat să-l fi lovit cineva ?

— Ai fost de față ?

— Nu. Eram sus, pe punte.

— Atunci, pentru ce declari ceva ce nu ai văzut ?

— Oamenii vorbesc așa.

— Care oameni ? Numește pe unul dintre ei.

— Nu pot anume. Toți o spun, domnule.

Inspectorul își aprinse trabucul și pufăi de cîteva ori nervos. Îl lăsă baltă pe mincinosul de Garrison, hotărît să scotocească tot vasul, să interogheze întregul echipaj, să cerceteze documentele navei de la lansarea ei la apă, dacă va fi nevoie.

Coombs nu avea de unde să știe atunci cît de aproape era de capătul firului pe care îl căuta cu atîta înverșunare, dar mai cu seamă faptul că nu pe cargoul „Styx“ ar fi trebuit să facă investigații, ci în magazia de pe chei, unde se afla prizonier Andrei. De fapt, acesta era numai pe jumătate captiv, deoarece — tot examinînd acoperișul și fațadele clădirii — dibuise un cablu gros, ce servea drept paratrăsnet. Cablul cobora, bine întins, pe perete, într-o curte dosnică. Fără ezitări, Andrei se apucă să coboare pe firul de metal, abil ca un cimpanzeu, amintindu-și mișcările pe care le făcuse adesea, exersînd la frînghie, în sala de gimnastică a gimnaziului din Taronga. Ajuns jos, ochi un butoi mare, așezat prin apropiere și o zbughi repede în spatele acestuia. Avea acum posibilitatea să cerceteze cu atenție orice mișcare din curte. Dar nimic nu trăda prezența cuiva. Zări o fereastră zăbreliată. Atent, se uită înăuntru prin geamul murdar. Era o încăpere scundă, destul de largă și luminoasă, ticsită de sticle goale de whisky, pe care — limpede — cineva le

scosese din cîteva cutii de carton, asemănătoare cu cele din cala lui „Styx“. Andrei se întrebă ce putea fi cu sticlele și presupuse că bandiții se ocupau cu fabricarea de băuturi falsificate. Satisfăcut de inspecția sa, ieși din ascunzătoare și porni, alergînd în pas elastic, spre poartă, care nu părea a fi închisă. Ajunse glonț acolo, dar cînd să pună mîna pe clanță, poarta se deschise larg și din spatele ei apăru tipul cu vocea răgușită din Hyde-Park.

— Ce cauți aici, cîine ? horcăi acesta printre dinți, aruncîndu-se turbat asupra lui Andrei.

Băiatul se feri din calea agresorului ce părea hotărît să-i facă de petrecanie. Individul porni din nou la atac, vînat de furie, înjurînd. De astă dată avea în mîna dreaptă un cuțit, pe care îl scosese dintr-o mică teacă prinsă de cureaua pantalonilor. Andrei văzu sclipirea de oțel și instinctiv făcu o fentă. Dezechilibrat de mișcarea neașteptată, banditul se prăvăli cît era de lung, scăpînd cuțitul din mînă. Mai înainte ca acesta să se ridice, Andrei se repezi spre arma ucigașă. Individul sesiză intenția. Sări ca un arc și se aruncă asupra băiatului, cu care începu o luptă pe viață și pe moarte. Andrei era puternic, dar izbit de pumnii grei ai banditului, înfricoșat și obosit după atîtea întîmplări pe care le trăise în ultimele ore, cedă. Simți degetele brutei strîngîndu-l de gît și răsufierea acestuia duhnindu-i în obraz. Se zvîrcoli, încercînd să scape de încheștare, însă degetele acelea groase ca niște frînghii îl sugrumau. Nu mai avea aer. Îngrozit, își dădu seama că sfîrșitul îi era aproape. Cu un ultim efort se opuse, dar trupul îi era moale, prea slab pentru o încercare atît de teribilă. Își auzi sîngele năvălind în creier și inima fluturînd năvalnic în piept. Nu vedea nimic, decît o lumină mare, roșie, ireală,

ciudată și apăsătoare. Urechile îi țiuiau și-l dureau ascuțit. Realiză că își pierde cunoștința. „Mîinile sus“, mai auzi că prin vis. Și înainte de a-și da seama dacă totul se petrecea aievea, sau era coșmar, leșină.

— Mîinile sus, repetă cineva dinspre poarta rămasă deschisă.

Banditul se ridică uluit și se conformă imediat comenzii. În fața sa se afla inspectorul Coombs, cu revolverul întins.

Andrei s-a trezit în ambulanță. Nu înțelegea ce se petrecea, dacă era viu sau nu, dar durerea de cap, pe care o simțea arzîndu-l, îl anunța fără nici un dubiu că trăia. O bucurie nespusă îl cuprinsese. Dar și îngrijorarea, gîndind imediat la soarta lui Tommy, despre care nu știa nimic.

Lanțul surprizelor nu era încheiat. La spital, inspectorul Coombs a apărut scurtă vreme după ce Andrei a ațipit, liniștit, sub efectul unui calmant puternic. Convins că totul era în ordine, a plecat împăcat, spre a reveni cîteva ore mai tîrziu. A deschis tiptil ușa rezervei, privind înăuntru, ca un școlar întîrziat. Pacientul, acoperit pînă la gît cu un cearșaf mare, de un alb orbitor, a tresărit, înflorînd într-un zîmbet :

— Vă mulțumesc cu recunoștință, domnule. Am aflat că dumneavoastră mi-ați salvat viața.

— Stai liniștit. Noi, poliția, trebuie să vă mulțumim. Ție și lui Tommy. Am reușit să prindem, datorită vouă, o periculoasă bandă de traficanți. Dealtfel, am fost însărcinat să vă ofer un cec în valoare de trei mii de dolari.

— Sînt uimit, domnule. S-a găsit cumva comoara lui Cook ?

— Ah, nu. Asta este o altă poveste. Suma vi se cuvine vouă de drept. Ea reprezintă premiul instituit de autorități pentru prinderea a doi gangsteri. Tocmai indivizii pe care i-ați descoperit în Hyde-Park și pe care am pus mîna, datorită curajului vostru.

— Nu știu ce să spun. Sînt atît de tulburat de întîmplările prin care am trecut ! Totuși, spuneți-mi domnule, ce-i cu comoara asta a lui Cook, care v-a dat atîta bătaie de cap.

Coombs ridică din umeri :

— Istoria e mai veche. Îți amintești ? Ieri am afirmat că ne vom revedea în port.

— Cum să nu.

— Ei bine, am cam bănuir despre ce comoară era vorba. Numele lui Cook însemna mult sau nimic. Putea fi denumirea unui vas, sau — de ce nu — chiar o comoară, dar într-o ipostază contemporană, dacă pot spune așa.

— Și, de fapt, ce era ?

Coombs surîse misterios :

— Ai răbdare. Oamenii mei au răsfoit registrul naval, cartea de telefon, au alertat informatorii lor. Drept urmare am descoperit că nava „Styx“, pe care o suspectam pentru transporturi de stupefiante, fusese nu de mult vîndută de un anume domn Cook, prăpăditului de Garrison, pe care toți din port îl cunoșteau ca pe un coate goale.

— De unde a avut bani Garrison să cumpere un cargou, dacă era un sărăntoc, după cum spuneți ?

— Asta m-am întrebat și eu. Însă cum puteam să-l oblig să-mi divulge secretul ?

— Trebuia să-l forțați.

— Sigur, dar nu aceasta urmăream, ci prinderea celor care se ascundeau în spatele lui Garrison.

Așa că în clipa în care am primit telefonul de la tine, tocmai ne pregăteam pentru o descindere în port. Când am mai auzit și că unul dintre indivizii din Hyde-Park se afla la bordul lui „Styx“ faptele au început să se lege. Numai că, ajungînd la cargou, nu am găsit pe gangsterul căutat, ci doar pe bietul Tommy, plin de singe. L-am arestat pe macaragiul. De la el am aflat că agresorul era același individ cu vocea răgușită care te-a atacat și pe tine, deși ticălosul de Garrison se jura pe toți sfinții că băiatul căzuse și se lovise singur la cap.

— Domnule, nu mi-ați spus cum se simte Tommy.

— Din fericire, dacă pot afirma că aceasta este o fericire, lovitura primită nu i-a cauzat o rană prea gravă, dar trebuie să mai stea cităva vreme în spital. Oricum, se află în afara oricărui pericol.

— Mă bucur de cele ce-mi spuneți. Eram atît de îngrijorat pentru el ! Mai vreau să știu ceva. Cum ați ajuns în curtea aceea dosnică unde m-ați găsit azi-dimineață ?

Coombs făcu un gest larg cu brațele :

— E mai complicat să-ți explic. Tot cercetînd în actele cargoului, am descoperit că fostul patron Cook avea o magazie pe chei, la dana 216. Bineînțeles, nu puteam să trec cu vederea un astfel de amănunt. Și, spre norocul tău, am sosit tocmai la timp.

— Am văzut acolo, pe fereastră, o cameră ticsită cu sticle goale de whisky. Nu cumva gangsterii se ocupau cu contrafacerea băuturilor ?

— Altceva era. O parte din încărcătura de whisky adusă de „Styx“ era depozitată în magazia aceea. Sticlele erau golite și în interiorul lor se turna apă.

— Cum apă ? La ce folosea nebunia aceasta ?

— Numai că apa era în fapt o soluție concentrată de stupefiante.

— Extraordinar. Și ce făceau cu sticlele ?

— Le capsulau la loc, încît nimeni nu ar fi bănuít ce conțineau, refăceau ambalajul original sosit din Europa și le expediau cu acte în ordine în întrecaga Australie. Cine să-și fi închipuit acest diabolic sistem de expediție, efectuat chiar sub nasul nostru, al polițiștilor ? Acum îți dai seama ce-a însemnat fapta voastră curajoasă ?

— Mă simt ușurat și fericit. Dar nu am făcut-o pentru bani.

— Cu atît mai bravi sînteți.

A doua zi, Andrei, refăcut după o noapte bună de somn, era la Tommy.

— Tommy, te mai doare capul ?

Un bandaj enorm, ca o căpiță albă, spartă de două orificii, marcînd nările și gura bolnavului, se mișcă fantomatic, abia perceptibil. Andrei insistă :

— Sînt eu. Mă ascuți ? Îți e atît de rău ?

Bandajul se rostogoli spre marginea patului, gemînd încetîșor.

— Tommy, nu mă speria, ce ai ?

În sfîrșit, bandajul vorbi :

— Dorm, nu vezi ?

Andrei, așezîndu-se pe un scaun, se foi neștiind ce să creadă :

— O să te faci sănătos curînd. Rana nu este gravă. Mi-a spus-o inspectorul Coombs.

— Sper și eu. Ah, cît de mult doresc să te privesc, prietene. Dar cu bandajele astea sînt ca și orb. Te văd numai în vise. Și ciudat, tu nu mai ai pielea albă, ci albastră, ca azurul.

— Cum albastră ?

— Aşa, albastră. Îi văd şi pe ceilalţi. Şi pe domnul Coombs. El are pielea de culoare verde. În jurul meu sînt numai oameni coloraţi — roşii, portocalii, galbeni, ca o pajişte cu flori. Văd toate culorile, numai alb, nu.

Andrei ridică mirat din sprîncene ;

— Ce crede doctorul despre istoria asta ? I-ai povestit ceva ?

— Sigur că i-am spus. Dar nu prea înţeleg explicaţia lui.

— Ce anume ?

— Că visele mele mă exprimă.

— Asta ce naiba o mai fi ? Cum adică, te exprimă ?

— Aşa. Zice că ele înfăţişează în culori gîndurile mele ascunse.

— N-am mai auzit o asemenea năstruşnicie.

— Nici eu. Însă doctorul Andrew susţine că nu văd oameni albi, deoarece în ascunzişul sufletului meu doresc cu putere ca toţi să nu mai fie albi. Iar dacă nu mai sînt albi, nimeni nu o să mai fie judecat după culoarea albă, sau mai închisă a pielii, ci după faptele lor bune sau rele. Aici cred că are dreptate.

— Tommy, visele tale sînt minunate. Poate ar fi mai frumoasă acea lume colorată, ca o pajişte, cum spui tu, pe care o vezi în somn.

— Prietene, mă gîndesc că totul nu este decît un fum. Mîine, poimîine, îmi vor scoate bandajul de pe ochi şi voi fi din nou printre oamenii albi, printre oamenii cafenii sau galbeni. Dar să lăsăm asta. Acum ascultă-mă cu atenţie şi să nu mă refuzi. Promiţi ?

Andrei ridică două degete, în chip de jurămint, deşi Tommy nu-l vedea :

— Promit orice, pentru tine.

— Uite ce este. M-am gîndit bine și am hotărît să-ți dau ție partea care mi se cuvine din premiul primit pentru prinderea gangsterilor.

— Nu pot să accept așa ceva. Eu trebuie să-ți ofer partea mea de premiu.

— Vezi, ai spus că nu mă refuzi. Ține-te de cuvînt, ce naiba. Nu am nevoie de bani. Dar tu trebuie să-ți duci la îndeplinire dorința și datoria față de sărmanul tău tată. Fă-o acum ! Profită de șansa ce ți-o dau din toată inima. Hai, prietene !

Andrei rămase descumpănit :

— Ai un suflet mare, îți mulțumesc, dar nu pot face ce-mi spui.

— Inutile orice împotriviri. Cînd iau o hotărîre, o și pun în aplicare, spuse Tommy, bîjbîind cu mîna dreaptă sub pernă.

— Ce cauți ?

— Vezi, că am acolo un plic.

Andrei îl descoperi imediat.

— Vrei să ți-l dau ?

— Citește ce scrie pe el.

— Este numele meu. Ce să fie ? Nu cumva ai pus banii înăuntru ? Nu mă păcălești tu pe mine, bătrîne.

Bandajul se așeză cu orificiile spre tavan :

— Ai spus că nu primești bani, doar.

Andrei se uită curios în plic :

— Vai, aici este un bilet de avion pentru mine. Pînă la București. Nu-mi vine să-mi cred ochilor. Chiar tu mi l-ai cumpărat ?

— Nu eu, ci inspectorul Coombs l-a achitat cu cecul care ni se cuvenea amîndurora. Ce mai vrei acum ? Faptul s-a consumat. Oricum, trebuie să

bagi biletul în buzunar și mâine să fugi la aeroport. Dacă refuzi pierdem toți banii.

— Recunosc, ai jucat bine, Tommy. Ce să mai adaug ? Doar că nu știu cum să-ți arăt recunoștința pe care ți-o port.

— Nu spune nimic. Noi, aborigenii, învățăm de mici că atîta vreme cît putem face un bine cuiva, să nu ezităm a-l face. Prin urmare, datoria de a-mi ajuta prietenii adevărați mă obligă pe mine, nu pe tine, fiindcă așa gîndesc eu că trebuie să mă port în viață. Pentru asta, nu pentru recunoștință fac ce fac.

— Ești un nobil, șopti Andrei, sugrumat de emoție, îmbrățișîndu-l pe binefăcătorul său.

În zori, Andrei se urcă într-un „Boeing 707” al companiei de aviație „Quantas”. Uriașa pasăre rulă puțin pe pista netedă de beton și se înalță lin, mai sus, tot mai sus, lăsînd în urmă marele oraș, spre a porni, ferm, la drum lung.

CAPITOLUL 3

Prin ferăstruica îngustă a avionului, Andrei privea în jos oarecum înfricoșat de înălțime. După un viraj larg, aeronava se așternu zborului, înghițind spațiul peste continent, survolîndu-l în diagonală, de la Pacific la Oceanul Indian. Recunoscuse piscurile Alpilor australieni, lacurile formate în preajma ciudatelor rîuri, care nu se varsă nicăieri, ucise de căldura verilor toride și moțai nițeluș, oboșit de monotonia roșcat-incandescentă a dezolan-

telor deșerturi nesfârșite, aliniate nevăzutului Tropic al Capricornului. L-a trezit un difuzor, cu voce cîntată, baritonală, ce prevenea pe călători că vor părăsi continentul. Într-adevăr, jos defilau cîmpiile Kimberley-ului, lunca verde a râului Fitzroy și cîrînd apăru orașul Derby, ascuns în fundul unui golf larg. În sfîrșit, Capul Leveque și iată-l, grandios, tulburător, întinsul Ocean Indian. Imensitatea lichidă părea că se contopește, în depărtări, cu cerul. Totul era transparent, în luciuri imateriale, verzi-albăstrui, ca o țesătură diafană de beteală. Sorbea peisajul, fără să-i pese că ochii îi lăcrimau, orbiți de lucirile oglinzii apelor ce fremătau sclipitor, ca un diamant imens și mut.

— Fii atent, îl avertiză vecinul său, un bărbat în vîrstă, cu păr alb-nea, ce moțăise lîngă el ore în șir, chiar din clipa decolării avionului. E periculos să privești de sus oceanul, fără ochelari de soare.

— N-am știut, vă mulțumesc, domnule.

Bărbatul de alături nu adăugă nimic, încetînd tot atît de brusc dialogul, precum îl începuse. Se cufundă din nou în somn, ca și cum nu dormise de o veșnicie. Andrei îl examinează un timp, oarecum înciudat de o asemenea purtare, cu nimic mai prejos decît a unui crescător de oi într-un vagon de clasa a treia de pe Coasta Marelui Golf Australian. Dar, cum era pentru prima oară călător cu avionul și trăia o nesfîrșită surpriză, își spuse că așa trebuie să se comporte un voiajor versat. Încercă să-și imite vecinul, constatînd că totul era în zadar. Așa că hotări să renunțe, spre a examina mai îndeaproape interiorul elegant, larg, cu fotolii comode, toate ocupate. Cercetă ceasul de pe mînă și constată că trecuseră aproape cinci ore de la plecare. Apoi se strădui să numere, de cîteva ori, pasagerii, însă de

fiecare dată îi ieșea alt rezultat. Își făcea socoteala că în avion se aflau pe puțin 150 de persoane, ceea ce nu era prea departe de adevăr. Studie puțin indicatorul unui altimetru montat vizibil. Se lămuri : zburau la înălțimea de cinci mii de metri. În sfârșit se lăsă furat de acțiunea unui film zgomotos, cu automobile în flăcări, împușcături și explozii, proiectat pe un mic ecran. Nu-i plăcea. Îl distrau mai curînd rotocoalele de fum pufăite din trabuce, pipe și țigarete, ce se înălțau dintre fotolii, încolăcindu-se cu razele jucăușe și transparente ce țîșneau ca un jet colorat din cabina de proiecție, împrumutînd elegantului salon al aeronavei snobismul unui cinematograf de lux din centrul Sydney-ului. Cineva, undeva în spate, sforăia zgomotos, în ciuda protestelor unei voci pițigăiate. O fată subțirică, teată în alb, vindea ciocolată, alune și sticlute cu Coca-cola, pată de lumină pe fondul sumbru al raselor cîtorva călugărițe, absente, tăcute, culcușite în fotolii, și în rugăciuni, citite din cărți cu coperti negre, într-o smerenie de vecernie. Timpul trecea, clipă cu clipă, monoton.

— Insula Bali.

Andrei tresări. Vecinul său, trezit din moțăială, i se adresa din nou, pe negîndite, întinzîndu-se să vadă mai bine pe fereastră, undeva, la orizont.

— Da, iată și vulcanul, fumegă, continuă el.

Într-adevăr, jos, un horn cenușiu se deschidea sub ei, lăsînd să iasă din străfunduri o dîră cafeenie ce se înălța firavă spre cîțiva norișori alburii, decor nemișcat, desenat pe un cer albăstrui.

— Știu că în Indonezia sînt mulți vulcani, domnule. Încercă Andrei să înoade dialogul, privind cu mai mult interes necunoscutul de lîngă el.

— Așa este. Îi cunosc bine, mai pe toți.

— Sînteți indonezian ?

— Locuiesc în Singapore. Dar să mă recomand! Doctor Dylan Orwell, profesor la Universitatea Nanyang. Dar dumneata, australian, desigur, după accent.

— Nu, domnule. Sînt român. Mă numesc Andrei Brad.

— Român ? N-aș fi crezut. Vorbești o engleză australiană fără reproș. Cum ai reușit să înveți atît de bine limba ?

— Am locuit unsprezece ani în Australia. Acum mă întorc în România.

— Singur, pe un drum atît de lung ?

— Sînt nevoit să o fac, domnule, adăugă Andrei, povestind în cîteva cuvînte trista istorie a vieții sale, pe care profesorul o ascultă atent.

— Hotărîrea pe care ai luat-o îmi aduce aminte o înțeleaptă maximă a lui Socrate. Spunea el că patria este mai de preț și mai sfîntă decît părinții și strămoșii, pentru că ea îi cuprinde pe toți. Tu ai descoperit singur asta. Poate că există un instinct al patriei, pe care fiecare din noi îl purtăm în sufletele noastre și-l descoperim abia atunci cînd sîntem în impas. Da, așa trebuie să fie.

Tăcură amîndoi, în timp ce avionul, continuîndu-și zborul, trecea acum peste decorul frămîntat al unui întins pămînt.

— Jawa, identifică profesorul peisajul chinuit și negru al mării insule indoneziene. Iarăși vulcani. Privește acolo, în dreapta, îl îndemnă pe Andrei.

— Da, văd bine. Sînt niște vulcani. Oare cîți vulcani să fie în țara aceasta ?

— Cred că peste o sută activi, cu erupții adesea catastrofale. Sub aceste insule fierbe bătrîna noastră planetă, care se răzbună din cînd în cînd, cu su-

flarea ei fierbinte, amintindu-ne că inima îi este vie și pulsează incandescent. Știi câte insule are Indonezia ?

Andrei, surprins :

— Cîteva zeci, îmi închipui.

— Aproape patrusprezece mii, preciză profesorul. Este cel mai mare arhipelag de pe planeta noastră, desfășurat pe cinci mii cinci sute de kilometri de la nord la sud. O adevărată punte aruncată peste ocean între Asia și Australia.

— Nu mi-aș fi închipuit. Și toate aceste insule sînt de origine vulcanică ?

— Ah, nu. Dar cea mai mare parte dintre ele, da. De fapt, în trecutul îndepărtat al Terrei, puzderia de insulițe de astăzi constituia un uscat întins, o prelungire, o peninsulă uriașă a Asiei. Marea Jawa, peste care am trecut, acoperă tocmai acest pămînt scufundat, din care au rămas la suprafață doar crestele unor străvechi masive muntoase. înconjurate de ape, cum sînt insulele Sumatra. Kalimantan și Jawa. Aici mările și uscatul au istorii foarte frămîntate. Pot să-ți spun, dragul meu, că Marea Maluku este nu numai cea mai tînăra de pe glob, dar că ea cuprinde și cea mai instabilă regiune a planetei noastre, unde insulele se nasc și pier adesea peste noapte. Poate tocmai aceste răz bunări ale naturii au făcut ca Australia, izolată de Asia, să păstreze animale caraghioase cum sînt echidna și ornitorincul — nici reptile, nici păsări, nici mamifere pe de-a întregul. Căci ce poate fi mai ridicol decît un mamifer cu ciocul rățoiului Donald, care pe deasupra să facă și ouă ?

Andrei rîse :

— Chiar așa.

— Și în insulele indoneziene au supraviețuit specii bizare, tocmai datorită izolării lor de restul lumii. Așa au rămas pe insula Komodo, de sute de milioane de ani, ca relicve vii, niscai rude de-aie brontozaurilor.

— Reptile dintre acelea uriașe ?

— Da, balaurii din poveste mai trăiesc și astăzi în această insulă. Se numesc științific „*Varanus Komodensis*“. Nu s-a știut despre ei nimic pînă în anul 1911. Sînt animale feroase, de care cu greu te poți apăra.

— Ați văzut vreodată o insulă recent apărută ?

— Chiar mai multe. Este interesant cît de repede pune stăpînire viața pe uscatul abia ivit din ape. Într-un an numai, pe stîncile golașe încolțesc ierburi, dau flori înmiresmate.

— Nu-mi explic cum pot răsări plante pe stînci aruncate din străfundurile pămîntului.

— Explicația nu este chiar atît de grea. Semințele sînt aduse de păsările mării, care le poartă pe pene, pe picioare.

— Ce spectacol nemaipomenit trebuie să fie nașterea unei insule.

— Consideri atît de amuzant un asemenea fenomen ?

— De ce nu ?

— Ah, tinerețea, oftă profesorul. Află că orice insulă se naște aici în urma unei erupții vulcanice submarine. Și o erupție este cu totul înfricoșătoare. Marea devine deodată involburată, valurile fierb, cerul vuieste, nori denși și grei se înalță din craterul apărut din ape, ca un blestem al lui Neptun.

— Dumneavoastră ați privit așa ceva ?

— Sigur. Eram, acum doi ani, în insula Jawa, cînd am auzit că vulcanul Smeroe, cel mai înalt

dintre cei treizeci și unu de prin partea locului, dă semnele unei iminente erupții. Am ajuns în preajma lui tocmai la timp ca să-mi pot face o idee exactă asupra a ce înseamnă erupția vulcanică. Sigur, nu m-am simțit în largul meu, cînd am zărit jetul de foc aruncat în văzduh și riul de lavă coborînd spre mine. Dar m-am stăpînit. Oricum, erupția lui Smeroe nici pe departe nu s-a asemuit cu aceea a vulcanului Krakatau.

— Am auzit despre acest vulcan. E undeva pe aproape.

Profesorul privi atent pe fereastră :

— Într-adevăr, ai dreptate. Iată-l acolo, arată el spre dreapta, un punct negru în largul strîmtorii Sondelor, ce desparte Jawa de Sumatră.

Andrei îl urmări cu interes :

— Ce s-a petrecut cu insulița aceasta ?

— E o istorie veche de aproape un secol. Mai bine spus, povestea unei insule cu vegetație minunată, liniștită. Krakatau avea atunci patruzeci și șapte de kilometri pătrați. Îți dai seama că era destul de mic acest colțișor de pămînt pierdut în mijlocul mării. Ei bine, pe bucățica de uscat se ridicau nu unul, ci trei vulcani.

— Trei vulcani, unul lîngă altul ?

— Da, se numeau Perbuatan, Rakata și Danan. Stăteau împreună, dormitînd trufași, cu piscurile lor tăiate. O împărăție a florilor, întinsă pe văile înverzite, pînă pe plajă. Dar, într-o noapte, fără nici un avertisment, Perbuatan a început să erupă violent, din ce în ce mai furios, pentru ca, pînă la urmă, să explodeze.

— Așa, ca o bombă ?

— Mai cumplit. Bubuitura exploziei s-a auzit pînă în Australia, la trei mii cinci sute de ki-

lometri și în insula Rodrigues, din vestul Oceanului Indian, la aproape cinci mii de kilometri depărtare.

— De necrezut.

— Mai mult. Presiunea atmosferică, șocul exploziei au fost resimțite pe întreaga planetă, iar cenușa aruncată în aer, la șaptezeci de kilometri înălțime, a înconjurat globul de câteva ori, pînă să ajungă din nou pe pămînt.

— Și pe insulă ce s-a petrecut ?

— Explozia a pustiit totul. În timpul erupției au fost aruncați în aer peste douăzeci de kilometri cubi de rocă. Vulcanii Perbuatan și Danan, ca și peste trei sferturi din suprafața insulei au dispărut sub apele oceanului, rămînînd doar o fișie de pămînt în jurul conului prăbușit al vulcanului Rakata.

— A scăpat careva din acest cataclism ?

— Aproape nimeni. De fapt nici nu era posibil să se supraviețuiască în urma unei asemenea erupții, necunoscute încă de omenire. Ai auzit, desigur, de Pompei și Herculenum, acele antice localități acoperite cu un strat de cenușă provenită din Vezuviu ?

— Desigur.

— A fost doar o palidă demonstrație a forțelor naturii pe lîngă explozia de pe Krakatau.

— De ce ?

— Cenușa azvîrlită de vulcan s-a depus, cum ți-am spus, pe întreaga suprafață a planetei. Bineînțeles, într-un strat foarte fin. Dar pe bucățica de insulă Krakatau, care a mai rămas după cataclism, ca și în cele din apropiere, a căzut o avalanșă de praf cenușiu și piatră ponce, atît de ma-

sivă, încît a acoperit solul cu un strat gros de aproape șaptezeci de metri.

— Cît ați spus ?

— Ai auzit bine : șaptezeci de metri. Ca și cum aceasta nu ar fi fost suficient, mișcările submarine au produs un val uriaș, cu înălțimea de peste șaptezeci de metri, care a măturat totul în fața lui, devastînd insule și scufundînd corăbiile. Valul a ajuns pînă pe coasta Americii de Sud, la peste douăzeci de mii de kilometri depărtare, făcînd să eșueze nave în portul chilian Valparaiso. Îți dai seama că viața a încetat să mai existe pe Krakatau. Abia după cinci ani au început să apară păsări, apoi să incolțească vegetația.

Profesorul își întrerupse cîteva minute povestirea, cercetînd pe fereastră întinderea oceanului. Andrei, ațîțat, reluă dialogul :

— Ce grozăvie !

Doctorul Dylan Orwell tresări oarecum surprins :

— Așa este. Întreaga lume a fost impresionată atunci de catastrofa de pe Krakatau. Bunicul meu își amintea bine cataclismul.

— Locuia în Singapore ?

— Nu, pe atunci se afla la Batavia, în Indiile Olandeze.

— Adică la Djakarta de astăzi, nu ?

— Exact. Era hamal în port. O ducea tare greu. Dar, într-o zi, a întîlnit în bazarul Pasar Baru din oraș un locotenent, care tocmai cumpăraseră de la un negustor cîteva blănuri de tigru. Ofițerul l-a angajat să-i ducă obiectele acasă. Bunicul s-a învoit și de atunci a rămas în serviciul militarului. Stăpînul lui era un european medic militar, însurat cu o indoneziană cu care avea doi copii. Atît

ținea la bătrînul meu, încît l-a învățat carte, i-a dat în grijă copiii, apoi l-a luat infirmier la spital.

— Ce om cumsecade.

— Hai să-ți mai spun ceva. Doctorul acesta era român. Îl chema, dacă-mi amintesc bine, Ilarie Mitrea.

Andrei ciuli urechile, interesat :

— Era o persoană importantă ?

— Nu știu cît de importantă, dar a fost un om adevărat. Bunicul meu l-a iubit și l-a stimat toată viața. Știu că au corespondat ani de-a rîndul după ce doctorul Mitrea s-a întors în Europa. Cînd a explodat Krakatau, doctorul și bătrînul meu tocmai se aflau într-o călătorie pe coasta javaneză a Strîmtorii Sondelor. Doctorul făcea adesea asemenea expediții, în cursul cărora vîna tot felul de animale pe care apoi le împăia și le trimitea la Muzeul de științe naturale din București. Se aflau destul de aproape de zona în care s-a produs erupția vulcanică. Îmi aduc aminte că bunicul povestea mereu despre noaptea aceea de groază. Flăcări uriașe cuprinseseră cerul, pămîntul tremura fără întrerupere, ca un capac deasupra unui cazan în clocote, cum spunea bătrînul. Văzduhul uruia și din norii grei cădea o avalanșă de pulbere și pietre. Au scăpat teferi, datorită norocului. Mai bine spus prin faptul că-și instalaseră tabăra pe un versant de munte opus litoralului. Altecum, ar fi fost surprinși de uriașul val iscat de erupție, care a măturat totul pe coastele Jawei. Imediat doctorul și-a întrerupt călătoria, s-a întors în Batavia și a îngrijit bolnavii și răniții, zi și noapte, fără odihnă, pînă a căzut chiar și el la pat. Bunicul l-a îngrijit ca pe un frate. De atunci au devenit prieteni, doctorul considerîndu-l nu servitor, ci un

membru al familiei sale. În fine, după plecarea doctorului Mitrea din Indiile Olandeze, bătrînul s-a mutat la Singapore, unde s-a căsătorit. Acolo s-a născut apoi tatăl meu.

Profesorul se opri o clipă, amintindu-și de ceva.

— Se pare că noi, cei din familia Orwell, avem ceva cu vulcanul Krakatau.

Andrei îl privi amuzat :

— Cum anume ?

— Bunicul meu a fost martorul exploziei din 1883. Tata, secund pe un vapor, naviga în 1928 în apropiere de resturile fostei insule Krakatau, cînd — pe neașteptate — valurile au început să fiarbă. Apoi, din ape a izbucnit o trombă incandescentă. Era o erupție submarină. Peste cîteva săptămîni, în acel loc s-a format o nouă insuliță, căreia i s-a dat numele de Anak Krakatau.

— Ce înseamnă anak ?

— Fiică.

— Aha, deci fiica lui Krakatau.

— Ai tradus bine.

— Acum Krakatau este locuită ?

— Sînt cîteva așezări pescărești. Dar eu unul nu m-aș încumeta să locuiesc pe un pămînt atît de nesigur.

Andrei îl măsură, neîncrezător.

— Chiar vă este teamă de o erupție vulcanică ?

Profesorul, ironic :

— Ei, ce spui ?

— Mă rog, nu sînt prea sigur că pe mine nu m-ar speria un asemenea spectacol nemaipomenit al naturii. Dar trebuie să recunoașteți, domnule profesor, fenomene ca acestea sînt rare. Prin urmare, mă mențin pe poziție. Doresc din tot sufle-

tul să văd o erupție vulcanică, deși sînt aproape sigur că nu am să prind vreodată o astfel de ocazie.

— Pentru ce spui asta ? Dacă vei studia geologia, dacă vei ajunge vulcanolog, probabil că dorința ți se va îndeplini. În definitiv, ce știm noi despre viitor ? Îl putem doar bănuî. Dar dorința ta de cunoaștere, curiozitatea ta, te recomandă ca adevărat cercetător. Mai trebuie perseverență în urmărirea idealului de viață și multă, multă muncă.

Discuția despre vulcanism continuă, înviorată de istorioarele profesorului, care le scotea din memorie, ca dintr-o cutie cu minuni. El descria cu lux de amănunte tot felul de erupții, petrecute din antichitate pînă în zilele noastre. Minutele au trecut repede. O scurtă escală la Djakarta, apoi din nou la drum spre Singapore. Deasupra localității Djambi, comandantul avionului apăru în salon cu un trident în mînă.

— Onorați pasageri, se adresează el ceremonios celor de față, am plăcerea să vă anunț că peste cîteva minute vom traversa ecuatorul. Și, potrivit unui obicei străvechi al navigatorilor, vă rog să primiți din partea zeului Poseidon o diplomă și o butelie cu apă din ocean.

— Grozav, domnule. Dar ce facem cu apa ? Mai bine o dușcă de whisky, propuse un mucalit, în hazul pasagerilor, spre disperarea pudică a călugărițelor și mai adînc înfundate între copertile cărților lor cu versete.

Rumoarea a încetat în clipa în care, pe un pânou luminos, călătorilor li se făceau cunoscute din nou regulile de comportare și măsurile de siguranță necesare în cazul în care avionul ar suferi un accident la aterizare.

— Se pare că sîntem la Singapore, domnule profesor.

— Destul de aproape, răspunse acesta înviorat, privind în jos. Dar sub ei încă stăruia șesul întins al apei.

— Nu văd uscatul.

— Sîntem deocamdată deasupra Strimtorii Singapore, între continent și Sumatra.

Pămîntul apăru brusc la orizont. Avionul se înclină spre el, ca într-un ceremonios salut medieval, și coborî lin, aterizînd iute pe pista, mereu umedă, de beton, a aeroportului Paya Lebar.

CAPITOLUL 4

Clădirea aeroportului, în stil cubist, se profila alburie pe fondul verde, aproape negru, al arborilor ecuatoriali, cu tulpini lungi, făltoase, ca niște ciudați soldați împopoțonați cu pelerine largi, extravagante, aliniați într-o coloană lungă, ceremonioasă. În aer, spre orizontul bej, pluteau dire cenușii de fum, în suprapuneri orizontale, sparte din cînd în cînd de trupurile mătăhăloase ale aeronavelor, care veneau și plecau fără încetare, ca într-un carusel amețitor, umplînd firea cu vaietul motoarelor lor, ce răspîndeau duhori de gaze arse, înecăcioase.

Mirosul greu inunda, fără a putea fi stăvilit, sălile de așteptare, toate încăperile frumoasei construcții. Era un amestec nerespirabil de benzină, sudoare și miasme iuți. Totul zăcea lipicios și umed, ca

și cum un monstruos melc traversase încăperile, lăsînd în urmă amprenta sa băloasă. Andrei se scutură îngreșat, aproape doborît de șocul întîlnirii cu această neștiută față a civilizației moderne, capabilă să facă viața un infern, pe care o prezintă, adesea, teribilul mecanism al marilor aeroporturi ecuatoriale, incredibilă amestecătură de mărfuri, trupuri umane și mașini.

La Singapore, Andrei trebuia să schimbe avionul, așteptînd cursa spre Roma, programată peste patru ore. În aerul pestilențial al aeroportului, o asemenea pauză îi era de nesuportat. Cu atît mai mult cu cît avea posibilitatea de a putea hoinări prin oraș, șansă care-i părea salvatoare și totodată pe plac.

— Nu te sfătuiesc să te aventurezi prin Singapore, încercă să-i taie elanul profesorul. Mai bine rămîi la hotelul de tranzit al aeroportului. Ascultă-mă, te vei rătăci în labirintul de străzi și timpul pe care-l ai la dispoziție este destul de scurt.

Puțin ofensat, Andrei făcu un gest sec, strîngîndu-și buzele într-o grimasă.

— Sînt obișnuit cu marile orașe.

— Să știi că Singapore nu seamănă nici pe departe cu Sydney-ul. E o adevărată babilonie, în care adesea chiar și localnicii se descurcă cu greu. Dealtfel, orașului i se mai spune și Babilonul tropicelor. Sînt o puzderie de cartiere, unele de-a dreptul periculoase, locuite de oameni pripășiți de prin toată lumea, cu onorabilitate destul de dubioasă.

— Atunci cred că am să vă ascult sfatul. Totuși, mă voi învîrți puțin prin centru. Numai pe acolo. Ar fi prea nepotrivit să ajung la Singapore

și să stau atâtea ore ca prostul pe aeroport, fără să văd cîte ceva din oraș.

— Cum vrei. Dar — ochii în patru !

Profesorul chemă un taxi și amîndoi s-au îndreptat spre centru.

Andrei privea cu nesăț priveliștea neobișnuită, oferită de vegetația luxuriantă, care năpădea totul în jur, tăiată ca de un cuțit imens, spre a face loc fișiei de beton a autostrăzii înghesuită de copaci stufoși, palmieri, ferigi uriașe, orhidee imense și liane groase, ce înaintau ca un zid verde, întunecat, pînă în marginea drumului. Avansau repede, purtați de automobilul care rula, bîzîind ușurel, alunecînd lin pe drumul perfect neted ce se împlînta ca o lance strălucitoare, argintie, în codrul masiv. Peisajul, brăzdat de aspră lucrare omenească, se înfățișa în toată măreția, suportînd cicatricea de ciment cu demnitate și detașare.

— Singapore este un oraș vechi ? se interesă Andrei, desprinzîndu-se de imaginea naturii vii, care-l înfiora și-l copleșea totodată.

Profesorul își luă în primire rolul de ghid, ca o gazdă bună ce era :

— Are o lungă istorie. O cronică malayeză, cam de prin veacul al doilea al erei noastre, consemnează o legendă, care pare a fi de fapt adevărul. Se spune că prințul Sing Nila Uttama, rudă cu vestitul Alexandru Macedon, a fost aruncat de o furtună pe insula Tumasik, sau „Cetatea Mării“.

— Era pe atunci o cetate aici ?

— Cine știe ? Deocamdată nu s-a descoperit nici un indiciu. Dar să revenim la legendă. Așadar, cînd norii s-au răsfirat, prințul a băgat de seamă că nu departe de el se afla un leu uriaș, care îl

păzea nemișcat. În amintirea acestei întâmplări, Sing Nila Uttama a schimbat numele insulei, denumind-o „Singa-Pura“.

— După prenumele său, Sing ?

— Nu. În sanscrită, Singa-Pura are înțelesul de „Cetatea leului“.

— E clar. Nu se poate să nu fi fost pe insulă o cetate.

— Într-un fel, ai dreptate. Dar tot după legendă, cetatea aceasta ar fi fost zidită mult mai târziu, cam prin secolul al doisprezecelea, pe steagul ei fiind brodat un leu. Din păcate, arheologii nu au făcut cercetări spre a lămuri care este adevărul. Oricum, Singapore, ca așezare umană, are o vîrstă venerabilă.

— Prin urmare, Singapore poartă de mult emblema leului.

— Într-un fel, da.

— Cum, într-un fel ?

— Uite, vezi, orașul, în ciuda atîtor legende, este neînchipuit de tînăr. Centrul său a început să fie construit abia la începutul secolului trecut, de către englezi. Emblema orașului a fost, însă, adoptată de curînd, păstrînd din tradiție leul ca patron. Dar și un tigru, simbolizînd hotărîrea noastră de a ne apăra libertatea.

— Nu înțeleg nimic. De cînd datează totuși Singapore ?

— Într-adevăr, este mai greu de priceput pentru un străin. Dacă luăm în considerație Singapore ca așezare umană, el poate avea mii de ani vechime. Ca oraș modern, nu a împlinit nici două secole.

— Dar englezii ce căutau la Singapore. erau coloniști ?

— Oarecum. Au înființat aici o factorie comercială a Companiei Indiilor Orientale. Se spune că insula Singa-Pura le-a fost vîndută lor, prin intermediul lui sir Thomas Stamford Raffles, pe o mie de lire sterline, de către sultanul din Johore, bucuros să scape de acest pămînt, despre care legendele vorbeau că a fost scăldat de atîtea ori în sînge nevinovat, încît nici orezul nu mai încolțea în el.

— Așa a fost, oare ?

— Nu prea. În cronici sînt menționate doar cîteva întîmplări într-adevăr dramatice. De două ori, în secolele treisprezece și patrusprezece, insula a fost jefuită de regele javanez din Majapahita. Au mai prădat-o, dar mult mai tîrziu, cîțiva pirați din Mările Sudului. Cam atît. Așa că sultanul din Johore nu prea avea motive să se dispenseze de insulă.

— Și totuși a vîndut-o.

— Ei, vezi, tărășenia ? Nu a vîndut insula, ci și-a dat numai consimțămîntul ca, la gura fluviului Singapore, să se întemeieze o factorie comercială. Ceea ce este cu totul altceva. Bineînțeles că, după ce orașul a început să prindă contur, el a fost imediat încorporat ca teritoriu al Companiei Indiilor Orientale. Aici începe, de fapt, istoria statului Singapore.

— Cum adică ?

— Pînă în acele timpuri, trecutul locurilor aparținea legendei, după cum ți-am povestit. La cîteva ani după începerea construcției orașului Singapore, guvernul englez și-a dat mai bine seama de valoarea insulei și a anexat-o pur și simplu imperiului colonial, mai precis Bengalului.

— Sultanul din Johore nu s-a opus ?

— Cine se putea măsura cu armata colonială britanică ?

— Cum, cine ? Populația insulei.

— Bineînțeles, ai dreptate. Adevărul este că singaporezii s-au răsculat, dar căpeteniile lor au fost ucise.

— De englezi ?

— Ei bine, nu. Chiar de sultanul din Johore, temător ca nu cumva guvernul britanic să-l bănuiască pe el de a fi pus la cale răzmerița și să-l de-troneze.

— Ce infamie. A fost o crimă.

— Pentru un sultan, viața și libertatea supușilor săi sînt noțiuni aberante. Un cal arab valorează în ochii lui mai mult decît toți locuitorii țării.

— Era chiar atît de îndreptățită teama sultanului ?

— Vezi, fricosul simte în suflet primejdii care nici nu există. Și dacă un asemenea individ mai este și cap încoronat, tirania și crima sînt prefăcute de el în virtuți.

— Ce istorie tristă. Deci Singapore a ajuns colonie printr-o înșelăciune. Dar cînd a devenit stat independent ?

Profesorul îl privi oarecum mirat :

— Probabil că, la școală, ai învățat despre popoarele care și-au cîștigat libertatea prin lupte grele, duse de-a lungul secolelor. Toate veacurile de luptă, de dorința de a trăi în voie s-au adunat și au izbucnit deodată.

— Sînt curios să aflu cum s-a petrecut.

— Între cele două războaie mondiale, Singapore a fost transformat în cea mai puternică și mai mare bază navală din Extremul Orient. A devenit Gibraltarul asiatic, supranumit de englezi

cheia celor două oceane și sentinela imperiului. Cu toată forța militară, Singapore a fost atacat de japonezi în februarie 1942. Niciodată nu am să uit data aceasta tristă. Asediul care a urmat a durat o săptămână. Șapte zile de iad, în timpul cărora jumătate din populația orașului a pierit sub ploaia de bombe revărsată de pretutindeni. Străzile gemeau sub povara cadavrelor mutilate și a muribunzilor. Totul ardea ca în Roma lui Nero. Însă acest iad nu era de-ajuns. Au izbucnit holera și tifosul. Cine nu a scăpat de bombe, de foc și de molimi, a murit de foame și de sete. Blestemul s-a încheiat atunci când „sentina imperiului“ a ridicat steagul alb. Cumplita săptămână nu putea fi însă uitată. Am primit noul stăpîn cu dorul răzbunării în suflet. Și când noi, singaporezii, jurăm răzbunare, știm să ne ținem de cuvînt. Trei ani, cît au stat aici, japonezilor nu le-a fost prea bine. Au trăit în oraș cu spaimă, ferecați în fortărețe. Cînd, în septembrie 1945, s-au întors trupele britanice, au găsit un popor hotărît să-și cucerească libertatea. Istoria mergea înainte. Trecutul nu mai putea fi reînviat. Așa că Londra a decis să modifice statutul insulei noastre.

— A acordat independența ?

Profesorul zîmbi :

— N-ai ghicit. Au transformat-o în colonie de sine stătătoare.

— V-au păcălit.

— Vezi tu, vremea sultanilor din Johore trecuse, însă, de mult. Pe noi nu ne mai putea păcăli cineva cu un os de ros. Cum puteam să acceptăm o asemenea umilință, după atîtea jertfe de sînge ?

— Cred și eu.

— Populația insulei s-a unit, ca un zid, cerînd libertate. Luptînd cu dîrzenie pentru ea, în cele din urmă, am învins, determinînd guvernul britanic să ne acorde autonomia, în cadrul Commonwealth-ului. Patru ani mai tîrziu, prin 1963, am intrat în Federația Malayezia. A fost însă o greșeală. Pe vremea aceea eram deputat. M-am opus de la început și am fost înlăturat. Dar timpul mi-a dat dreptate.

— În ce consta greșeala ?

— Federația, cîrmuită de cîțiva prinți, înghițea cam jumătate din venitul nostru național. Cum s-ar spune, munceam pentru chivernisirea capetelor încoronate. Cînd, în sfîrșit, adevărul a ieșit la lumină, am hotărît să rămînem stat independent. În 1965, insula noastră a devenit țara noastră liberă, o republică cu două milioane de cetățeni. Atunci, pe emblema statului nostru am înscris, sub leul și tigrlul simbol, cuvintele „Majulaj Singapura“.

— Ce înseamnă ele ?

— Singapore să prospere ! La aceste vorbe am reflectat adesea, meditînd asupra istoriei zbuciumate a poporului meu, oprimat cînd de sultani, cînd de portughezi, cînd olandezi, japonezi și mai știu eu de cine. Dar nicidecî supus.

Andrei îl fixă cu un aer foarte serios :

— Domnule profesor, ideile dumneavoastră au învins. Trebuie să fiți fericit. Dar spuneți-mi, acum sînteți iarăși deputat ?

— Ah, nu. M-am retras la catedra mea. Visul mi s-a împlinit, deci și misiunea. Prin urmare, mai departe este de datoria celor tineri să țină sus steagul libertății.

— Nu-i o sarcină prea grea pe care și-o asumă tineretul ?

— Dar necesară, căci tineretul este astăzi la noi populație majoritară. Și, în definitiv, cei tineri trebuie să-și croiască viitorul. Noi, oamenii în vîrstă, le-am arătat calea.

— I-ați lăsat singuri să se descurce în acest uriaș Turn Babel ?

Profesorul îl examinează ciudat. Andrei păli, mușcîndu-și involuntar buzele, intuind o nebănuită necuviință ascunsă în întrebarea sa.

— Vă rog să mă iertați. Nu am vrut să vă supăr.

— Nu, Andrei, nu m-am supărat. Dimpotrivă, în întrebarea ta am găsit un mare adevăr. De bună seamă este o greșeală ca generațiile să nu conlucreze. Fiecare trebuie să-și aducă contribuția la prosperitatea patriei. Cei mai în vîrstă au experiența și înțelepciunea, tinerii elanul și forța. Iar în ce privește Turnul Babel, fii pe pace. Cum să mă necăjesc ? Dimpotrivă. Purul adevăr e în zisele tale.

— Nu știam cum să înțeleg...

— Am vrut să spun că Singapore este un fel de Asie în miniatură. Se observă asta din prima clipă. Străzile și bulevardele sînt pline de chinezi, malayezi, indieni, pakistanezi, ceylonezi, arabi și europeni, trăind toți în pace, uniți, fără a-și tulbura unii altora obiceiurile, credințele, datinele. Uită-te mai atent pe fereastră și recunoști pe fiecare după îmbrăcăminte.

Andrei se conformă, dîndu-i dreptate cu o mișcare scurtă din cap :

— Atunci, cum se înțeleg ?

— Vrei să spui, în ce limbă ?

— Da, cam așa.

— Avem patru limbi oficiale.

— De necrezut.

— De ce ? Fiecare singaporez vorbește chineza, malayeza, tamila și engleza.

Profesorul își întrerupse explicațiile. Taxiul în care călătoreau tocmai intra în cartierul Telok Blanga, cufundându-se în furnicarul de autovehicule, pietoni — ce traversau străzile din centrul orașului, într-o nepăsare orientală — care chinezești, cu două roți trase de cai mititei, hamali împingând cărucioare ticsite cu marfă și puzderia de ricșe. S-au oprit pe bulevardul General Wavell, în plin centru, o arteră impozantă cu magazine înșirate unul după altul sub firme mari, arătoase, spînzurate vertical și orizontal pe clădirile înalte, cubice și inexpresive, în gen american.

— Am ajuns, Andrei. Aici ne despărțim. Ai la dispoziție aproape patru ore pentru hoinăreală. Ascultă, totuși, sfatul meu. Nu te îndepărta prea mult. Să nu cumva să te rătăcești.

— Fiți pe pace. La urma urmelor, orice șofer de taxi mă poate duce oricînd înapoi la aeroport.

Și-au luat rămas bun. Portiera s-a închis și automobilul s-a pierdut în lungul marii artere. Andrei era din nou singur. Un străin într-un oraș necunoscut.

Bulevardul General Wavell îi părea oarecum familiar, îi trezea un vag sentiment de siguranță, făcîndu-l să-și continue liniștit drumul spre sud. Curînd își lămuri sie însuși acea stare confortabilă pe care ți-o dau locurile cunoscute. „Cunoscute“ era aici doar un mod de a aprecia, firește fals, deoarece Andrei se afla pentru prima oară la Singapore. Dar bulevardul General Wavell semăna ici, colo, cu Darwin Avenue, din Canbera, stradă pe care adesea trecuse și o admirase pentru casele sale elegante, nu prea înalte, înconjurată de verdeață. Cumva

îi mai amîntea și de alte orașe. Le vedea cu ochii minții într-o altă țară, o țară de basm, pe care o visa uneori. Cîteodată, trezindu-se din reverie, socotea că țara aceea trebuia să fie România. Dar își spunea, apoi, că toate orașele seamănă pînă la urmă între ele, ca dealtfel și oamenii care le locuiesc.

Andrei mai mult alerga, grăbit și nesățios, în același timp, să privească pitorescul oraș, în care vegetația debordează din loc în loc, ca o explozie a naturii, triumfînd între blocurile de beton, incapabile să ascundă, totuși, domnia climei copleșitoare a ecuatorului. Curînd s-a aflat pe Bukit Timah Road, bulevardul larg ce despica un parc de dimensiuni impunătoare. Era un fel de grădină publică, în genul celor ce se aflau și în centrul Sydney-ului. „Parcul Farrer“, citi pe o firmă roșie, un Hyde-Park ciudat, exotic, încărcat cu flori violent colorate, cu alei strînse între arbori stufoși și plante întunecate, dominat de miresmele moi, moleșitoare ale unei lumi vegetale misterioase. Se afundă cîteva minute în această junglă în miniatură, apoi ieși pe Thomson Road. Era amețit și încurcat. Cercetă cu atenție o schemă a orașului, aflată la poarta parcului, dar nu se putea orienta. O clipă îl înțepă gîndul că s-a rătăcit și va pierde avionul. Speriat puțin, nu-și dădu seama că era îndeaproape urmărit, cu privirea, de un bărbat, o slăbătură, îmbrăcat în niște haine ponosite, de pînză, albe la origine, așezat la doi pași, pe o bancă metalică, portocalie.

Tipul se sculă în picioare și se apropie :

— Sahib, dacă vă trebuie un ghid, intră acesta în vorbă, într-o engleză bolborosită, trebuie să vă socotiți fericit, întîlnindu-l pe Sinnattamby.

— Pe cîne, domnule ? întrebă surprîns Andrei, neînţelegînd ce dorea tipul.

— Adică pe mine, sahib. Eu, Sinnattamby, sînt cel mai bun ghid din Singapore, se lăudă slăbătura, rînjind cu toată gura, descoperindu-şi o dantură aproximativă, înnegrită de betel, pe care nu înceta să-l mestece, într-o mişcare enervantă a fălcilor.

— Aha, se dumiri Andrei.

— Sînt servitorul dumneavoastră, sahib, continuă Sinnattamby, netulburat şi mîeros, înclinîndu-se cu mîna dreaptă la piept.

Andrei îl examinează. Slăbătura nu prea aducea a ghid, ci mai curînd cu un coate goale, cum sînt atîţia în marile oraşe cutreierate de turişti, care răsar pretutindeni, oferindu-se pentru orice serviciu, în schimbul cîtorva gologani. Ochii lui mici şi ageri, nasul aproape plat, faţa arămie, părul lins, dat cu unt de cocos, trupul scund, îi trădau o îndepărtată origine polineziană, pierdută în amestecul necurmat de tipuri umane din această parte a lumii :

— Vă mulţumesc, dar nu prea am timp să cutreier oraşul.

— Pentru un dolar, Sinnattamby vă arată, domnule, în numai două ore, tot ce este de văzut la Singapore. Nu o să regretaţi, îşi făcu tipul reclamă, insistent.

Andrei cedă, socotind că, poate, experienţa ar merita, sacrificînd doar un dolar.

— Mă învoiesc. Dar cu ce vom străbate oraşul ?

— Cu ricşa, domnule, zîmbi larg Sinnattamby, arătînd o trăsurică uşoară, din bambus, cu roţi

subțiri de bicicletă, ce aștepta chiar pe trotuar, lângă poarta grădinii. Eu o conduc.

Amuzat, Andrei se urcă în ricșă, așezându-se cât mai comod cu putință pe banca îngustă și tare, de lemn, în timp ce Sinnattamby, transformat în cooli, își trecu peste piept o chingă lată de iută, prinse cu putere două brațe laterale montate în chip de hulube și începu să alerge în trap domol, trăgînd după el vehiculul firav, la care se înhămasse, aidoma unui cal la trăsură.

Au străbătut astfel un bulevard larg, apoi ricșa s-a strecurat pe niște străduțe strîmte, mărginite de case modeste, din lemn și paianță, cele mai multe cu etaj, înghesuite unele într-altele, cu dughene mizerabile, cafenele și ceainării murdare la parter.

— Am ajuns în al doilea Singapore, domnule. Sîntem în orașul vechi, informă Sinnattamby, întorcînd ușor capul spre clientul său.

Andrei era uimit de imaginea inedită și nebănuită a acestui oraș bizar, pitulat chiar în spatele elegantelor cartiere rezidențiale, strecurat mai curînd între acestea și țărmul oceanului, al cărui zumzet continuu se pierdea în vacarmul străzi'or atît de animate ale cartierului vechi. Negustorese malayesiene, cu bluze și fuste țipător imprimate, cu flori albe în părul lor negru-abanos, vindeau frunze de betel, banane, ananas și mandarine, chemînd cu glas ascuțit cumpărătorii, care întîrziiau să se ivească. Chinezoaice și japoneze, bibelouri vii, în strălucitoare chimonouri, ofereau mute, vorbind din gesturi, delicate evantaie de mătase pictate cu tuș colorat. Ici, colo, indieni negricioși, cu turbane imense, vișinii, galbene și albe, se strecurau prin mulțime, îndoiți de șale, purtînd agili coșuri imense de rafie, încărcate cu papaya și mango. Un hoge

înalt, ca un catarg, se tocmea cu un negustor arab de ceasuri elvețiene, ce-și instalase taraba chiar în mijlocul drumului. În această îngrămădeală de oameni, numai ricșa lui Sinnattamby lipsea. Curînd, Andrei și ghidul său s-au trezit prinși ca într-o lavă umană, imobilizați, cu neputință a înainta.

— Să ne întoarcem, porunci Andrei. Cred că am greșit drumul. Nu vezi că nu putem pătrunde mai departe ?

— Cum dorește sahib, așa vom face, se învoi repede Sinnattamby, cu o grabă al cărei sens Andrei nu o pricepu. Am să las ricșa prin apropiere, la un prieten și mergem apoi pe jos, continuă ghidul și, fără să mai aștepte răspunsul clientului său, lăsă hulubele din mîini, aruncă chinga de pe umeri, își șterse cu palma sudoarea de pe obraz, invitînd la urmă pe Andrei să coboare. Apoi, împingînd în sens invers trăsura goală, își făcu loc, strigînd cît îl ținea gura, printre trecătorii care se fereau, ocărîndu-l în toate limbile pămîntului. Intră într-un gang întunecos, urmat îndeaproape de Andrei, trecu printr-o curte plină de băltoace vechi, puturoase și de bălării, și ieși din nou într-o uliță mai aglomerată decît celelalte. Căuta un loc anume, probabil știut mai dinainte, ascunse acolo ricșa și luîndu-l pe Andrei de mîină, îl pofti la drum.

— Am scăpat, rosti el ca o sentință, descoperindu-și dantura într-un zîmbet ce aducea mai curînd a rînjet.

Strada era un fel de coridor interminabil, prin care trebuia să te furișezi, atingînd neapărat teșghelele scoase afară, încărcate cu tot felul de mărfuri, vitrine în plin aer ale sutelor de dughene, lipite una de alta, în fața cărora negustorii îl trăgeau de mîneacă și de cămașă, îl împingeau pur și

simplu, amețindu-l în toate limbile, îmbiindu-l, rugîndu-l, implorîndu-l chiar, să intre doar un minut în taraba botezată pompos magazin. Aproape năucit de acest mod ciudat de a vinde marfa, Andrei, cu cămașa scoasă din pantaloni și nasturii smulși, abia reușea să se fofileze printre mesele dăldora de stofe australiene, pantofi englezești, confecții românești, aparate cu tranzistori din Japonia, perle din Oceania, argintării arabe, arme de vînătoare și ceasuri nemțești, parfumuri franțuzești, țesături cu fire din aur indiene, lacuri și bronzuri chinezești, mătăsuri fine italienești, fildeșuri africane, lame de ras și țigări americane, jucării din Israel și Hong-Kong, sombrero-uri sud-americane, fesuri turcești, covoare persiene, mașini de scris și minicalculatoare elvețiene, saboți olandezi, cuțite de Toledo, tequila mexican și vodcă rusească, cristaluri cehoslovace, toate claie peste grămadă, ca aduse de potop. Un miros ciudat plutea peste această incredibilă adunătură de obiecte și oameni. Adieri suave de parfum de mosc și mirodenii se ciocneau în izbiri violente cu miresme tari de batalfript, pește prăjit în ulei de soia și gaze de echipament, ce pluteau ca o ceață albicioasă și umedă.

Era peste puterile lui Andrei o asemenea „excursie“.

— Sinnattamby, te rog din suflet, scoate-mă de aici, conjură el pe ghid, care parcă asta și aștepta.

Polinezianul se opri. Ochii îi sclipiră viclean. Ezită o clipă. Îl luă pe Andrei de braț, conducîndu-l hotărît și intră într-o ceainărie chinezească, scundă, afumată, în care domnea un miros pătrunzător de mucegai. Pășind pragul, Andrei se împiedică și căzu cît era de lung, cu Sinnattamby peste

el. Prîmul s-a ridicat polinezianul, agil ca o panteră, ajutîndu-și imediat clientul, scuturîndu-l de praf, îndatoritor, potopindu-l cu un torent de scuze.

Negustorul, un chinez bătrîn, cu mustață lungă, atîrnîndu-i subțire pe lîngă buze, s-a ivit de după un paravan de pînză neagră, văitîndu-se amarnic, de parcă el căzuse și-și rupsese oasele. Apoi s-a repezit să ofere scaune noilor sosiți, la o masă așezată lîngă vatră, deasupra căreia sfîrîia molcom un vas cu apă. A netezit în grabă o foaie albă de hîrtie așezată în chip de față de masă, alergînd după cești.

Andrei s-a așezat pe un scaun cu echilibru îndoielnic, în timp ce Sinnattamby comandă două ceaiuri tari.

— Pînă aduce băuturile, continuă el, adresîndu-se de astă dată lui Andrei, eu am să merg să aduc ricșa.

Andrei se învoi, făcînd un gest scurt cu capul. Sinnattamby o zbughi pe ușă, în timp ce negustorul tocmai turna ceaiul în ceștile aduse ceremonios, pe o tavă de lemn lăcuit. Andrei sorbi încet din lichidul parfumat, pe care îl găsi nespus de răcoritor, în ciuda faptului că era fierbinte. Timpul trecea încet. Privi de cîteva ori ceasul. Începea să fie tîrziu. Mai erau doar optzeci de minute pînă la decolarea avionului. Ce să se fi întîmplat, oare, cu Sinnattamby, de întîrzia atît ? Nu mai avea nici un minut de pierdut. Trebuia să plătească și să plece în grabă.

— Domnule, chemă la el pe negustor, cît vă datorez ?

— Doi cenți, sir.

— Prea bine, am să te mai rog ceva. Voi lăsa la dumneata un dolar pentru însoțitorul meu, care

văd că zăbovește. Eu nu-l mai pot aștepta. Sper că se va întoarce și atunci o să-i dați banii.

— Desigur, domnule fiți fără grijă.

Andrei băgă mîna în buzunarul de la spate al pantalonilor și pîli. Portofelul nu se mai afla acolo unde îl știa. Începu să se caute febril prin toate buzunarele, întorcîndu-le pînă la urmă și pe dos. Nimic. Abia acum înțelese motivul pentru care nu se mai reîntorsese polinezianul. Îl jefuise, desigur atunci cînd îl ajutase să se ridice, la intrarea în ceainărie.

— Domnule negustor, strigă, gîtit de spaimă și indignare. Individul cu care am venit aici mi-a luat banii, actele și biletul de avion. Ce mă fac? Sînt pierdut.

— Nu țipa așa, omule. Asta-i voia lui Buddha. Liniștește-te, nu-ți fie teamă. Frica rățăcește mințile și face ca lucrurile să pară înspăimîntătoare. Dacă trebuie și ți-ai pus în gînd să ajungi undeva, vei ajunge și fără bani și fără bilet de avion. Cît privește pe pungaș, stai în pace. Nu se va bucura prea tare de hoția lui. Puternicul Ien-Lo-Wang, zeul infernului, îl va preface într-un pretas veșnic flămînd, care va hălădui în văzduh pînă se va transforma într-un vierme nenorocit. Căci așa sfîrșesc tîlharii. tîrîndu-se, spre a-și ispăși păcatele. Iar tu, omule, nu te necăji. Nu-mi datorezi nimic. Primește de la mine un dolar, tot cîștigul meu și roagă-te dumnezeului tău pentru Li-țian.

Buimăcit de întîmplare, Andrei s-a codit o clipă, dar, îmboldit de bătrînul Li-țian, băgă banii în buzunar, gîndind că, oricum, nu avea altceva de făcut. Și, mulțumind chinezului, plecă, sperînd că poate — din întîmplare — va întîlni pe nemernicul de Sinnattamby. Se uită iarăși la ceas și inima

i se strînse. Era ora cînd avionul cu care sosise la Singapore trebuia să decoleze. Prin urmare, totul era pierdut. Rămînea hoinar într-un oraș necunoscut, fără acte, fără geamantanul cu lucruri, fără bani. Ce putea face ?

Își aminti de profesorul Dylan Orwell. Cum de nu se gîndise la el pînă atunci ? Schimbă degrabă dolarul și se repezi la primul telefon public. Găsi numărul profesorului în cartea cu abonați, hărtănită, ce atîrna în cabină, prinsă cu un lanț subțire de oțel. Formă cu atenție numărul. La celălalt capăt al firului i-a răspuns o voce necunoscută de bărbat.

— Domnul profesor nu este acasă, l-a informat vocea.

— Dar a sosit astăzi de la Sydney. Am venit împreună.

— Regret. A plecat imediat la Manila. Abia a avut timp să schimbe bagajele, domnule.

— Cînd se înapoiază ?

— Săptămîna viitoare. Participă la un congres.

Andrei puse receptorul în furcă. Ultima lui șansă era pierdută. Deci, o lua de la început. Trebuia să caute imediat ceva de lucru. Dar unde ?

CAPITOLUL 5

O firavă speranță îl îndreptă spre port. Bătu drumul pe jos, îndrumat cînd de un trecător, cînd de altul. Se afla tocmai lîngă zidurile unei pogo-de hinduse, cu pereții acoperiți cu basoreliefuri în-

fricoșătoare, înfățișînd enigmatice figuri de oameni și animale.

În aer plutea un abur ciudat, ca o imensă umbră alburie proiectată pe cerul vinețiu. Soarele își arunca razele strîmb, bîjbîind după norii cenușii, adunați în cohorte masive, pornite la atac împotriva unui inamic invizibil, ascuns după firmament. O pală fierbinte de vînt mîngîie orașul, zăbovind prin pletele verzi ale palmierilor încovoiați într-o reverență largă, aducînd cu ea parfumul sărat al oceanului ce se insinua discret pretutindeni. Deodată, decorul se schimbă, ca într-o scenă magică, devenind sumbru. Vîntul se întee, spulberînd în cîteva rafale lumina solară. Și în semiîntunericul enigmatic, înfricoșător, brusc a izbucnit o ploaie torențială, cum se întîmplă la ecuator.

Andrei s-a adăpostit iute sub acoperișul turnului în formă de piramidă, ce marca intrarea într-o veritabilă cetate a zeului Vișnu. În semiobscuritatea încăperii descoperi curînd doi credincioși, despuiați, acoperiți doar la brîu cu o cingătoare albă de bumbac, ce-l scrutau bănuitor, cu ochi tăioși, de sub turbanele lor meșteșugit încolăcite în jurul capului. Spre bucuria lui, potopul ecuatorial încetă repede, tot atît de subit precum începuse.

Soarele s-a ivit din nou fierbinte, dînd și mai multă strălucire splendidei „Banga Raya“, floarea națională a Malayei, ce îmbrăca elegant, ca un covor viu, spațiile dintre zidurile concentrice ale pagodei. Vegetația crudă, poleită, în irizații argintii, rîdea proaspătă cerului ireal de senin și de albastru.

Bucuros că scapă de privirile dușmănoase ale bigoților din turnul pagodei, Andrei își continuă drumul. Traversă un pod larg peste rîul Singapore

și intră în cartierul North Boat Quay. O stradă, în pantă repede, îl purtă drept spre portul vechi, la danele căruia o puzderie de kapaluri, un fel de corăbii cu prova plată, așteptau cuminiți să fie încărcate de sutele de hamali voinici, cu baloturi uriașe de bumbac, butoaie cu unsoare, saci cu orez, legături grele de cauciuc crud, munți de trestie de zahăr, lăzi de lemn, conținând cine știe ce mărfuri scutite de vamă. Oamenii se mișcau ritmic, în două rînduri paralele, purtînd în spate incredibile greutateți, ca furnicile în șir, murmurînd un cîntec lent, sufocați în miasme grele de pește, petrol și ulei de soia, emanate cine știe de unde.

Andrei urmări o vreme legănatul hamalilor, convins că nicideată nu va putea atinge performanța acestora, socotind că fiecare dintre ei, o adevărată macara vie, ducea cu ușurință peste o sută de kilograme. Își luă deci gîndul de a-și oferi brațele ca hamal, colindînd pe chei mai departe, spre Telok Ayer, portul vaselor mici, în speranța că va găsi un loc de marinar într-un echipaj incomplet. Cheiurile erau înțesate cu cabotiere, motonave de cîteva mii de tone, mineraliere de tonaj redus pentru cărbuni și iahturi de plăcere, purtînd toate pavilioanele posibile. Andrei se învîrți pe dane, tot întrebînd ofițerii și nostromii de pe vase dacă n-au nevoie de el. Eșec total. Obosit și îngrijorat de soarta sa, care nu i se arăta prea îmbucurătoare, a căzut frînt pe un butoi de metal.

Ziua era pe sfîrșite. Cerul, la început perfect albastru, își schimba vertiginos culoarea, devenind roz, apoi roșu, învăluind orașul, discret și feeric.

Zgîrie norii cu zeci de etaje, cutii dreptunghiulare izbucnite dintre miile de temple și clădirile somptuoase ale centrului metropolei, păreau vopsi-

te toate de o pensulă uriașă într-un verde oliv. Firmamentul ceresc se polei apoi în străluciri aurii, mărginit de umbrele nopții ce se așterneau pe mare în degradeuri ruginii. Ascuns după cortina portocalie a norilor subțiri, soarele licărea fin, incendiind la orizont valurile negre, cu scînteii purpurii, amintind de pînzele marilor maeștri flamanzi.

Andrei nu avea ochi pentru acest mirific decor al naturii. Îl interesa mai mult, acum, cu totul altceva. Acest altceva se afla drept în fața sa. Era un vas poștal, vopsit tot în galben, legat la chei. Doi marinari, unul pe punte, celălalt jos, în mijlocul drumului, sporovăiau, strigînd cît îi ținea pieptul, spre a se auzi reciproc, în vacarmul macaralelor din jur.

— Măi Harry, să nu te îmbeți iar, urla cel de pe navă. În zori ridicăm ancora și n-o să-ți fie bine.

Harry, un individ deșirat, slab, numai oase, pe care nu le puteau ascunde bluza ponosită, în dungi alb-albastre, și nici pantalonii largi din bumbac cafeniu, necălcați, peticiți la spate cu bazoane caraghioase din piele neagră, ridică mîinile, aruncîndu-și capul spre cer, într-un gest caraghios de pioșenie prefăcută.

— Domnul va fi cu mine, hodorogi el, făcînd pe sfîntul, închinîndu-se de zor ca o babă bigotă, continuîndu-și jocul cu o reverență îndoielnică, din care ieși cu destulă greutate, bălăbănindu-se.

— Ușurel, ușurel, să nu te răstorni, mititelule, îl povățui marinarul rămas pe navă, izbucnind în rîs, văzîndu-și amicul atît de strîmtorat de efortul depus. Lasă-te de reverențe, adăugă. Doar n-ai vrea să te cred urmașul lui Henric Navigatorul. Și apoi,

nu cumva să pățești vreo belea, tot îndoindu-ți co-coașa.

Ușor ofensat de lipsa de credit care i se acorda, Harry se răzbună, scoțînd limba, cu nerușinare.

— Aveam de gînd să trag o dușcă în cîntea ta, dar n-am s-o mai fac, drăguțule. M-am supărat. făcu el cu ochiul, dezmințindu-și astfel spusesele.

— Asta-i în avantajul tău, băiete. Cîștigi o șansă să te întorci pe vas, la timp.

— Atîta pagubă dacă „Chung Khiaw“ o să ajungă la Madras fără mine, răcni, salutînd șugubăț cu două degete, la baretă.

Ascultînd acest dialog purtat în gura mare, lui Andrei îi veni o idee. Dacă bețivul de Harry nu se înapoiază, vasul din fața sa va porni la drum cu un om lipsă în echipaj. Prin urmare, dacă el va fi la bordul navei în larg, căpitanul îl va angaja bucuros. Și dacă totuși Harry revine înainte de ridicarea ancorei, ce-i vor putea face unui pasager clandestin, decît să-l pună la muncă și să-l debarce la destinație? De fapt el asta și dorea. Mulțumit de planul său, Andrei s-a ascuns după butoi, pîndind un moment prielnic spre a se strecura nevăzut pe punte. De data aceasta norocul începea să fie de partea lui. Cum se întîmplă la ecuator, noaptea s-a instalat iute. Marinarul de cart a intrat în cabina de comandă, spre a aprinde luminile de bord, moment pe care Andrei nu l-a pierdut, spre a se urca, cît putea de repede, pe vas. Ajuns sus, a ochit barca de salvare. Desfăcu o cataramă și alunecă sub prelată ca o umbră. fără a uita să prindă la loc cureaua. Culcușit pe fundul bărcii, stătea nemișcat, aproape ținîndu-și răsuflarea, spre a nu fi cumva descoperit. Orele

treceau greu. Nu-i era nici foame, nici sete. Doar o teribilă oboseală îi moleșea trupul și-i închidea pleoapele. Încercă zadarnic să nu adoarmă. Somnul era însă irezistibil.

S-a trezit când soarele era la amiază. Mai bine spus l-au sculat marinarii, într-un mod nu prea delicat, atunci când l-au descoperit în barcă, aruncând în batjocură peste el, o găleată cu apă.

— Hei, tu. Cine naiba te-a adus aici ? se oțări la Andrei secundul vasului, un bărbat roșcovan, cu nasul borcănat.

Zărindu-i fața de clown, pe Andrei îl apucă râsul.

— Ce te hlizești, mă ? La lasă că-ți pierе ție veselia, îl amenință ofițerul. Marș de acolo, haimana, ordonă cu glas tunător, înroșindu-se de furie.

Andrei sări, ca o pisică, din barcă, drept în fața secundului, care, înșfăcându-l de guler, îl târî la căpitan. Spre deosebire de ajutorul său, acesta se dovedi mult mai înțelegător, nu de alta, dar Harry se ținuse de cuvînt și trăsese chiulul la apel, zăcînd probabil beat mort în cine știe ce speluncă din port. Așa că, pasagerul clandestin era bine-venit la bord, spre a completa echipajul și așa destul de puțin numeros.

Noul marinar a primit sarcina să spele punțile și să ajute la bucătărie, treburi deloc plăcute, nici ușoare, mai cu seamă pe un vas vechi și lipsit de instalații, cum era „Chung Khiaw“. Oricum, Andrei le executa conștiincios, cu tragere de inimă, convins că astfel își achită costul călătoriei, atrăgîndu-și cu încetul bunăvoința căpitanului. Dar prietenul lui cel mai bun rămînea bătrînul Li, bucătarul chinez, al cărui ajutor devenise și care-l apă-

ra mereu de furia secundului, un om pe care zi de zi echipajul începuse să-l deteste.

Cînd îl vedea pe Andrei supărat, Li avea pentru el, întotdeauna, de spus cîte o veche parabolă chinezească, pe care i-o povestea serios, lăsînd ca tâlcurile adînci ale acesteia să decanteze în sufletul tînărului său prieten înțelepciune și virtuți.

— Tu, Andrei, îl povățuia bătrînul, nu pune la inimă răutățile omenești. Să te gîndești mereu că asupritorul, cînd face răul, și-a pierdut de fapt respectul față de el însuși. Or, dacă singur se batjocorește, merită disprețul.

— Nu, Li. Eu socotesc că nedreptatea cere răzbunare.

— Vrei să spui îndreptare, probabil.

— E același lucru.

— Ehei, tinerețea, năvalnica, dînsa te îmboldește să vorbești astfel. Răzbunarea, dragă Andrei, presupune mînia și pedeapsa. Omul înțelept, dacă are ceva de obținut, mai ales dreptatea, va izbîndi cu chibzuință, răbdare, modestie și, dacă vrei, cu șiretenie. Eu așa fac în viață, luînd ca pildă faptele împăratului Yao și ale dregătorului său Kao-Yao. Ai auzit de întîmplările acestora ?

Bineînțeles, Andrei nu auzise niciodată despre împăratul Yao și asta știa prea bine istețul chinez. Dar el se juca un pic, ațîțînd interesul tînărului ; făcîndu-l curios. Li se prefăcea că nu observă nerăbdarea acestuia, rămînînd tăcut, cu parabola neîncepută.

— Hai odată, spune ce naiba a pățit împăratul acela al tău, îl îmboldi, nerăbdător, Andrei.

Li, privindu-l pe sub sprîncenele subțiri, nu se lăsă rugat prea mult.

— De mult de tot, în China domnea împăratul Yao, începu Li. Era un om înțelept și modest. Pînă într-atît îi erau de mari virtuțile încît dacă vedea un flămînd, el socotea că omul a rămas nemîncat deoarece împărăția nu-i bine ocîrmuită. Dacă cineva îngheța de frig, Yao tot el se da vinovat. Chiar și cînd vreun netrebnic făcea o crimă, împăratul se considera autorul ei moral. Cît era el de împărat, Yao mîncă și bea din vase de lut, purta îmbrăcăminte aspră din cînepă și ducea o viață care nu putea fi asemuită nici măcar cu cea a săracilor. Yao era slujit cu credință de Kao-Yao, un dregător cu fața de culoarea dovleacului jupuit de coajă, care avea în loc de gură, un cioc de pasăre. Porunca împăratului a fost ca el să judece nedreptățile și să le îndrepte, ferindu-i pe oameni de răzbunări, care întotdeauna aduc după sine tot răzbunări. Kao-Yao a dat ordin să se facă o clădire, pe care oamenii au numit-o, nu se știe pentru ce, Sala Tigrului Alb. Aici se adunau împricinații în fața dregătorului. Kao-Yao ținea la el pe berbecul Sechjai. Acesta avea un singur corn, patru picioare de urs și corpul acoperit cu blană verde. Sechjai era un animal iscusit. Cînd oamenii se certau în fața lui, el împungea pe cel vinovat. Cînd vedea o nedreptate, înțepa pe asupritor. La judecățile din Sala Tigrului Alb, atunci cînd Kao-Yao se îndoia de vinovăția cuiva, porunca lui Sechjai să împungă, iar berbecul se ducea imediat și înfigea cornul în cine trebuia să dea socoteală. Astfel nedreptățile și răzbunările s-au îpuținat pe pămînt, dar ele au dispărut cu totul în al șaptezecilea an al domniei împăratului Yao, cînd i-a fost adusă în dar pasărea Chung-ming. Aceasta arăta ca un cocoș, cu ochi dubli, dar care putea să se bată chiar

cu cele mai fioroase fiare ale pădurii. Cînd Chung-ming se afla într-un loc oarecare, acolo nedreptătea, mîrșăvia și năpasta nu se atingeau de oameni. Astfel, aceste răutăți au dispărut cu totul de pe pămînt. Dar, într-o zi, lui Chung-ming i-a venit vremea să-și schimbe penele. Și-a luat zborul și a plecat. Imediat nedreptățile s-au înmulțit, cu toată judecata dreaptă a lui Kao-Yao, ajutat de berbecul Sechjai. După un an, pasărea Chung-ming s-a reîntors. Și iarăși au dispărut răutățile. Oamenii, de bucurie, o hrăneau cu pastă de jad, ca să o rețină la ei. Însă Chung-ming a plecat din nou cînd i-a venit sorocul. Așa s-au repetat lucrurile cîțiva ani la rînd. În cele din urmă, Chung-ming a încetat să mai sosească, deși oamenii o așteptau nădăjditori cu casele măturate și împodobite. Nedreptățile iarăși au apărut, iar pămîntenii, ca să se ferească de ele și de răzbunări, au început să ciopească în lemn chipul păsării Chung-ming, atîrîndu-l în curți. Aceasta-i parabola împăratului Yao.

— Mi-a plăcut, bătrîne. Dar eu nu am o pasăre Chung-ming ca să mă feresc de mîrșăviile secundului.

— Nu-i nimic. Găsim noi o bucată de lemn undeva pe nava aceasta.

— Ce vrei să spui cu asta ? Nu cumva mă pui să cioplesc pasărea aceea a ta ?

— Încearcă, prietene.

Andrei l-a privit într-un fel ciudat, fără să scoată un cuvînt. A doua zi de dimineată s-a împiedicat de ceva în bucătărie. Cînd și-a aruncat ochii să vadă ce-i stătea în cale, a descoperit un crîmpei de lemn de salcie. Atîta doar cît să facă cu briceagul din ea o pasăre. Bineînțeles nu-i era

deloc greu să priceapă cine regizase toată întâmplarea. Îl bănuia pe Li, urmărindu-l de undeva din apropiere, savurînd efectul întâmplării pusă la cale de el.

— Ieși afară, bătrîne, nu te juca de-a ascunselea cu mine, pofti pe chinez să iasă din ascunzătoare.

De după ușa întredeschisă a camării îl surprinse chicotind.

— Crezi cumva că nu-ți ajunge lemnul ? îl auzi Andrei pe chinez, glumind.

Bucata de lemn se dovedi, în următoarele zile, îndestulătoare, așa cum avea să-i dovedească Li. Acesta ciopli cu răbdare, folosind doar cuțitele bucătăriei, o pasăre, așa cum și-o închipuia el pe Chung-ming. Era ca o găină caraghioasă, cam ciufulită, cu cap rotund, pe creștetul căreia patru găuri simetrice închipuiau ochii. Andrei, cînd văzu opera bătrînului său prieten încheiată, abia își stăpîni rîsul. Dar nici un mușchi nu i se clini pe față, de teamă să nu-l jignească pe Li, al cărui talent sculptural lăsa oricum de dorit. Bătrînul prinse pasărea cioplită undeva deasupra ușii bucătăriei.

— Asta ne va feri de răutățile secundului, spuse convins, admirîndu-și sculptura.

Andrei nu comentă în nici un fel părerea bătrînului, găsindu-l demodat și superstițios.

În timpul acesta, „Chung Khiaw“ își vedea de drum, fără nici o abatere. După ce au străbătut în toată lungimea ei strîmtoarea Malacca, făcînd doar o mică escală la George Town, în Malaya, pentru completarea rezervei de carburanți, nava și-a re luat cursul, cu direcția insulele Andaman.

Vremea era minunată. Marea, calmă și albastră, unduia în reflexe vineții sub bătaia unui vînt moderat și plăcut, aproape ciudat pentru latitudinea sudică de 10 grade, de-a lungul căreia navigau de două zile. Apoi căpitanul ordonă o întoarcere de 75 de grade spre nord și „Chung Khiaw” porni țintă, cu toată viteza, în direcția Port Blair, din Andamanele de Sud. În acest timp secundul devenise tot mai nesuferit, găsind pretext în orice pentru a pedepsi echipajul cu ore suplimentare de corvoadă, hotărîte de el fără știrea căpitanului. Mașinistul Stolz, un austriac slăbănog, dar vînjos, a fost prima victimă a secundului, care cășună pe el cu inspecția motoarelor. Cum vizitele secundului în sala mașinilor se succedau adesea din oră în oră, era imposibil să nu găsească o pată de ulei chiar atunci cînd căzută și evident neștersă sau o garniță rămasă pe undeva, tot atîtea motive pentru majorarea orelor suplimentare de lucru gratuit.

Stolz, fire de neamț, corect, nu s-a plîns, dînd dreptate secundului care mereu îl găsea în neregulă. Numai că, într-o bună dimineată, s-a dumirit că ofițerul îl persecută și înfuriindu-se i-a trîntit un pumn peste nasu-i caraghios, lăsîndu-l lat. Secundul și-a revenit cu greu, s-a ridicat amețit și s-a închis în cabina lui. La amiază, cînd toată lumea era la masă, ofițerul l-a pîrît căpitanului. Ce putea face acesta într-un caz atît de grav de indisciplină ?

— Este adevărat, Stolz, ce se spune aici ?

Mașinistul deveni livid.

— Da, domnule, dar am fost provocat, se apăra el.

— Acest argument nu este prevăzut în regulament și nu-l pot lua în seamă.

— Mă persecută de mult, domnule și nu știu pentru ce.

— Stolz, ajunge. Dacă te simțeai nedreptățit trebuia să-mi raportezi, nu să-ți faci dreptate după capul tău. Doar nu sîntem o turmă, băiatule. Nu am ce face. Regulamentul este valabil pentru noi toți. Așa că, de astă-seară, vei fi închis pentru răzvrătire...

— Domnule căpitan...

— Gata, am terminat.

Secundul rînji satisfăcut.

— Propun să treacă Bill în sala mașinilor. A mai lucrat ca ajutor de mecanic, spuse el, așa, ca și cum ar fi fost în afară de tot ce se petrecuse.

Căpitanul cumpăni o clipă propunerea și o aprobă. Bill, în capătul opus al mesei, zîmbi satisfăcut, parcă așteptîndu-se la o asemenea promovare.

Curînd au apărut la orizont insulele Andaman. Au ancorat la Port Blair, trăgînd la chei între două vase militare sub pavilion indian.

Andrei, pe punte, privea curios, împreună cu Li, siluetele sobre ale navelor vopsite gri-verzui, cu pete vineții, din virful catargelor pînă la linia de plutire, curate, lucitoare, ca și cum ar fi fost scoase dintr-un bidon cu lac.

— Curios, mormăi bucătarul. Cărui fapt să-i datorăm o asemenea companie soldățească?

— Poate nenorocitului de Stolz. Cine știe ce or fi înțeles cei din port? Cred, pesemne, că tot echipajul s-a răzvrătit. Mai știi?

— Sînt prea bătrîn să cred o asemenea istorie. Fii tu sigur, dacă s-ar fi mirosit o revoltă la

bord, veneau ei în larg după noi, nu noi la cheiul militar. Ascultă-l pe Li. Să nu mai vorbim despre asta. Sint lucruri care nu se mărturisesc. Mai bine lași pe alții să ghicească. Cuvintele pot să te ridice, sau să te piardă. Și odată rostite, nu le mai poți întoarce în tine.

Trei sferturi de oră mai târziu, Stolz a fost ridicat de doi polițiști. Nimeni nu a văzut tristul grup, arestarea mașinistului trecînd neobservată de echipajul lui „Chung Khiaw“, acesta fiind ocupat cu încărcarea cîtorva zeci de lăzi metalice grele, aduse chiar lîngă vas cu un camion păzit de jandarmi. Operația, supravegheată direct de căpitan și secund, nu era o treabă chiar atît de ușoară, deoarece lăzile trebuiau transportate în brațe și depozitate cu grijă într-un compartiment blindat din cală, rezervat în general transportului obiectelor de valoare. Sigur că o astfel de treabă a intrigat imediat pe toți marinarii, conținutul lăzilor rămînînd o enigmă.

La scurtă vreme după ridicarea ancorei din Port Blair, s-a zvonit că noua încărcătură era, de fapt, muniție, ceea ce a născut o teribilă îngrijorare. Andrei a auzit povestea de la japonezul Kenzo, un tip scund, cu brațe lungi și față de gibbon, scăpat parcă din jungla Sumatrei, oricînd gata să creadă orice, naivitate care-l oferea mereu ca victimă tuturor șugubeților.

Cînd i-a spus lui Li ce se vorbea între marinari, acesta a dat gînditor din cap :

— Să cugetăm, copile, căci gîndirea este cheia comorilor. Eu zic să judecăm rînduiala faptelor, ținînd seama de toate împrejurările.

— Anume, ce ?

— Crezi tu că gloanțele se transportă cu un hodorogit de vas poștal ca al nostru ? Atunci ce treabă ar mai avea militarii ? Ei, frământă-ți mintea. Hai, întrebarea este scula înțelepciunii.

— Ai dreptate, Li. Dar atunci ce ar putea fi în lăzi ?

— Dacă în ele nu este un conținut primejdios pentru noi, la ce ar folosi să știm ? Să zicem că sînt acolo bani, ori perle, sau pietre prețioase. Ei și ? Am fi noi oare atunci mai bogați sau mai isteți ? Poate sînt acte. Or, mai știu eu ce. Lasă-l pe neghiobul de Kenzo să afle. Tu vino să-mi ajuți. Acum se face ora mesei și oalele nu sînt la fiert.

Andrei găsi logica bătrînului chinez fără cursur. Așa că, întovărășindu-l în bucătărie s-a așezat vîrtos pe treabă, urmărit de surîsul încurajator al acestuia. Cînd mîncarea a fost gata, a pus mîna pe o tigaie și bătînd în ea cu o lingură de lemn, a chemat la masă marinarii, care de îndată se aruncară înfometați pe castroane, înfulecînd în tăcere o tocană iute de batate, în care pluteau bucăți de carne conservată. Erau cu toții în jurul mesei, cu excepția lui Sari, un tînăr indonezian cu ochi de foc, rămas la timonă, căruia Andrei îi duse, într-un sufertaş, porția cuvenită.

— Măi, tu spune-mi drept, cu ce carne a făcut Li scîrboșenia asta ? întrebă Sari bănuitor, miro-sind în gamelă. Nu cumva a pus în ea pulpa aceea sărată de porc bîzîită de muște ?

— Cum îți trece așa ceva prin cap, Sari ? Pulpa o să i-o dea friptă secundului.

— Ha, ha, bine-mi pare, merită. Dar nu cumva mă minți ?

— Eu ? De ce aș face-o ? Ce, tu ești Kenzo ?

— Asta așa-i, se umflă gîdilă în amorul propriu matelotul. Pentru că nu mă minți, îți dau să ții timona cît timp mănînc, continuă el, predînd roata cu cavile în mîinile lui Andrei care, fără emoție, se așeză bățos la post.

Strîngea timona, nu cu frică, ci cu acel sentiment de curiozitate pe care îl dă orice gest făcut pentru prima oară. Se simțea puternic, zeu olimpian și, într-un fel, mîndru că putea manevra, după voie, o navă ce i se supunea docilă și blîndă, ca un cîine credincios.

— Privește drept înainte și nu mișca timona, îl instrui Sari. Dacă vezi ceva pe mare, anunți pe „domnu’ căpitanu”. Și asta este treaba timonierului, ai înțeles ? Ce zici ? Nu cumva zărești la orizont un superpetrolier ? glumi indonezianul, zîmbind larg, cu ochii în gamela din care tocana aproape dispăruse.

— Ba, chiar văd, Sari.

— Mai taci, șmechere. Uită-te mai bine, nu observi un portavion ? continuă indonezianul pe același ton șugubăț.

— Portavion, ne-portavion, ceva este în fața noastră. Vino să vezi.

— Măi Andrei, dacă mă minți și nu mă lași să termin în pace mîncarea, o pățești.

— Treaba ta, dar acolo, la orizont, se mișcă ceva.

— Afurisit mai ești. Lasă că-ți arăt eu ție ! se înfurie Sari, aruncînd gamela goală — care oricum nu-i mai folosea — și se repezi la timonă.

Scrută zarea, cu palma dreaptă streășin.

— Ai dreptate, confirmă el, după o scurtă inspecție a orizontului. Trebuie să fie un velier —

o joncă. Dar ce naiba caută pe aici, atît de departe de ţărm ?

— Cum arată o joncă, Sari ?

— Ce să spun ? Ca un fel de şalupă mare, pescărească, din lemn, cu coca burduhănoasă. O corabie, frate, asta-i. Joncile au două catarge. Pe cel înălţat chiar la mijlocul navei stă o velă, întărită cu nervuri, aducînd cu o aripă de liliac. La prova, cît mai în faţă posibil, este catargul mic. Joncile japoneze şi coreene ridică pe acest arbore o trincă, o velă patrată, deci. Cele chinezeşti, o pînză întărită cu nervuri care seamănă cu un evantai desfăşurat. Cabina echipajului se află sub punte, la prova. Pupa este mai înaltă. Din ea iese cîrma, manevrabilă ca la şalupe, cu o pîrghie. Îţi dai seama, frate, de ce muşchi ai nevoie pentru asemenea sculă idioată ? Am navigat cîndva cu o joncă. Tremura şi hîţina pe valuri precum găoacea Hinei zvîrlită pe ocean de îmbufnatul Tiniran.

— Ce poveste-mi spui, Sari ?

— Vorbe de-ale mele. Aşa am auzit şi eu de la tata, că oceanul este stăpînit de zeul Tiniran, pe care pluteşte zeiţa Hina. Din sînul acesteia se zice că au ieşit toate pe lume. Dar eu nu cred în basmele marinăreşti. Cît priveşte joncile, cum îţi spun, sînt tare afurisite, dar grozav de stabile. Rar se aude de cîte una dată la fund pe timp de furtună. Doar dacă o prinde un uragan mai grozav.

— Cred că, avînd vînt bun, o asemenea corăbioară zboară, nu altceva.

— Asta aşa-i. Joncile sînt foarte iuţi. Am citit undeva că, în urmă cu mii de ani, marinarii chinezi au trecut Pacificul cu ele, ajungînd pînă în America de Sud. Dar să lăsăm vorba şi să-l anunţăm pe „domnu’ căpitanu”.

Comandantul sosi imediat, însoțit de secund, care îl urma ca o umbră. Amîndoi, privind cu luneta, au confirmat observația lui Sari. Era într-adevăr o joncă.

— Nu văd pavilionul, murmură înciudat căpitanul.

— Ce te poți aștepta de la niște pîrliți de pescari ? îl liniști secundul. Or fi toți beți. Numai de pavilion nu le arde.

— Știu eu ? replică gînditor căpitanul. Prin zona asta a mării te poți aștepta la orice.

— La ce vă gîndiți, domnule ?

— Doar știi ce avem în cală.

Andrei și Sari se priviră drept în ochi, ciulind urechile, în speranța că — în sfîrșit — vor afla enigma lăzilor de metal. Dar căpitanul amuți.

— Tu ce cauți aici ? se oțări el la Andrei. La treabă ! Sari, să nu slăbești din ochi jonca și ține direcția bine, ordonă el. Cum ți se pare ceva suspect, cheamă-mă imediat la timonerie.

Toată ziua, jonca a rămas la orizont, așa că nici Raman, indianul ce se pretindea urmaș de rajah, și nici grasul de Larssen, un norvegian molatec și tăcut, care au urmat în cart, nu au avut ce raporta. Tocmai se pregăteau să ia masa de scară cînd, deodată, motoarele vasului, icnind ne-regulat de cîteva ori, au sfîrșit prin a se înțepeni. Cu toții au rămas pironiți locului. O pană în mijlocul mării ? Ca la o comandă, întregul echipaj, cu căpitanul în frunte, s-a repezit grămadă în sala mașinilor. Nu se auzea decît clinchetul valurilor lovite de corpul metalic al navei, care plutea ca o jucărie stricată, în voia vîntului.

— S-au gripat pistoanele, își dădu cu părerea Bill, spre consternarea celorlalți.

— Asta ar însemna o zi întârziere, pînă remediem defecțiunea, socoti căpitanul.

— Să nu ne îngrijorăm. Am mai trecut noi prin asemenea situații, făcu secundul. O pană era de așteptat la rabla asta de cabotier.

— Nu vorbi așa, se supără căpitanul. Motoarele au fost revizuite la plecare. Nu văd cauza pentru care s-au gripat pistoanele. Numai dacă Bill a uitat să greseze punctele de ungere la motoare.

— Vai, domnule căpitan, sări secundul. Nici vorbă, eu l-am verificat personal. A făcut treaba conștiincios. Motoarele sînt vechi. Asta este. Dar să lăsăm lucrurile așa pînă mîine dimineată. Odihniți, vom vedea cu alți ochi situația. Ce spuneți ?

— Știu eu, poate ai dreptate, se învoi, în cele din urmă, căpitanul.

— Fiți fără teamă, adăugă secundul. Rămîn eu de veghe toată noaptea. Ceilalți să se culce. Începînd cu zorile o să avem ceva de lucru.

Căpitanul îi mulțumi pentru gest, fără să bănuiască adevăratele intenții ale ajutorului său, ordonînd stingerea. Cu toții s-au grăbit să pună capul pe pernă, intuind corvoada care îi aștepta a doua zi. După cîteva minute, în cabina echipajului, sforăieli teribile erau semnul sigur că toată lumea dormea.

CAPITOLUL 6

De Andrei nu se lipea somnul. Gîndul îl purta mereu la enigmatică joncă, încercînd să facă o

legătură între apariția ciudată a corăbiei și cele spuse de căpitan, în timonerie. Nu găsea nici un fir, însă cert, ceva nu era în regulă. O vreme ascultă corul sforăielilor, invidiind pe toți ceilalți ce trăgeau la aghioase, nemișcați ca niște bușteni. Chiar și Li, care de obicei dormea ca un pui de găină, horcăla sacadat, aïdoma unui motor hodorogit de pompă, ceea ce avu darul să-l intrige. Ce să fie cu ei ? Sări din hamac și zgîlții cu putere pe Raman, care aproape se sufoca, răsuflînd greu, ca și cînd ar fi avut o greutate pe piept. Urmașul rajahului nici pomeneală să-și schimbe poziția, visînd poate cine știe ce comori pierdute de strămoșii lui. Repetă mișcarea cu grăsunul de Larssen, dar și acesta zăcea răsfirat, cu gura larg deschisă, prin care șuiera ca un samovar sub presiune. Nici Sari, nici Kenzo, nici chiar Li nu s-au clintit, cu toate încercările lui desperate de a-i trezi. Era clar, se petrecuse ceva cu ei. Un gînd ascuțit îl chinui. Nu cumva luaseră cu toții hașîș ? Dar cînd să fi făcut asta ? Doar fuseseră mereu împreună, iar de vicioși, nu-i știa. Descumpănit se îndreptă spre ușa cabinei, cu gînd să-l anunțe pe căpitan de toată pățania. Abia atunci constată că Bill, care-și avea culcușul într-un hamac lîngă intrare, lipsea de la locul său. Își spuse că, probabil, a rămas în sala mașinilor și, deschizînd ușa, dădu să iasă. Dar, pe scările înguste de metal, auzi oameni tropăind. Glasuri necunoscute se apropiau. Speriat făcu doi, trei pași înapoi și se ascunse după luda cu piese de schimb, așezată în capul culoarului, așteptînd să priceapă ce se petrecea pe vas. Curiozitatea i-a fost imediat satisfăcută. Văzu patru indivizi, cu revolvere în mîini, conduși de secund și de Bill, năvălînd în dormitorul echipajului. Fără nici o vorbă aceștia au legat de mîini

și de picioare pe toți marinarii din hamace. Apoi au cotrobăit prin toate ungherele, adunînd cuțitele, bricele, bricegele, orice obiect care ar fi putut servi ca armă cuiva. Cînd operația a fost gata, la comanda secundului au ieșit repede afară. Bill trînti ușa și o încuie, băgînd cheia în buzunarul de la spate al pantalonilor. Peste cîteva minute, Andrei auzi, cu stupoare, motoarele vasului duduind, în cadența lor normală. Nu-i trebui prea mult să-și dea seama că vasul fusese capturat de pirați, evident în cîrdășie cu secundul și cu Bill, care înscenase, desigur, povestea cu pistoanele gripate, din moment ce nava mergea acum cu toată viteza, fără a fi nevoie de repararea mașinilor. Dar cum au ajuns tîlharii pe „Chung Khiaw“ ?

Rămase un timp acolo, după ladă, chibzuind ce avea de făcut. Deocamdată, hotărî că lucrul cel mai bun era să cerceteze îndeaproape situația în care se aflau. Bineînțeles, nu se putea bizui decît pe el, deoarece marinarii ceilalți încă dormeau iar pe deasupra și închiși. Cît despre căpitan, nu-și făcea nici o iluzie, de vreme ce nu se vedea nicăieri. Fără doar și poate împărtășea și el, cine știe pe unde, soarta propriului echipaj. Așadar, era singur în fața primejdiei. Se strecură ușurel pînă pe punte, atent să nu facă nici un zgomot. Dinspre pasarelă se auzeau hohotele piraților. Andrei ascultă cu atenție, spre a se convinge că era singur. Ocoli întregul vas, pînă la pupa. Nimeni. Realiză că toți nemernicii se cuibăriseră în camera hărților. Într-un fel, se simțea mai ușurat. Deocamdată, deoarece era sigur că atunci cînd vor descoperi că rămăsese liber la bord nu vor întîrzia să-l caute prin toate ungherele, pînă vor da de el. Prin urmare, trebuia să găsească un loc sigur unde să se ascundă. Trecu în re-

vistă toate colțișoarele navei. Cum le cunoștea el, de bună seamă le știau atît Bill, cît și secundul. Dezamăgit, se așeză pe un balot și-și prinse capul în mîini. Dar sări imediat în picioare, surprins. În spațele cabotierului alerga jonca. Nu cumva vor fi salvați de echipajul corăbiei ajunsă în preajma lor, cine știe cum? Alergă pînă la pavilionul navei, căutînd cu înfrigurare să se facă observat de pe joncă.

Pe corabie nici o mișcare. Pînzele erau strînse și ea alerga jucăușă pe valuri, remorcată de cabotier cu o parîmă groasă, de cînepă. Prin urmare, pirații sosiseră cu velierul. Socoti că, dacă aceștia nu au renunțat la joncă, probabil au de gînd să o folosească într-un fel. Era posibil ca ei să păstreze jonca pentru a arunca într-însa echipajul lui „Chung Khiaw“, părăsindu-l apoi în mijlocul mării. Ideea îi păru nelogică. În definitiv, la ce să-și mai complice treburile, cînd puteau prea bine să ucidă marinarii, cîte unul, scăpînd de toți, fără urme? Altceva trebuia să fie la mijloc. Mai curînd le trebuia corabia spre a se face nevăzuți, după ce vor jefui nava poștală.

Hotărî pe loc să dejoace acest plan, dacă el exista cumva. Fără a pregeta se prinse ca o maimuță de odgon, lăsîndu-se ușor să coboare pînă la joncă. Drumul a decurs fără peripecii, Andrei fiind de mult obișnuit cu asemenea exerciții, pe care le făcea mai mereu în sala de gimnastică a colegiului din Taronga.

Cu băgare de seamă cercetă puntea, plină cu coșuri goale de papură, toate cu un miros greu de pește încins. Era un aer îngrozitor acolo. Tiptil. ajunsese la ușa unei cabine strîmte. O deschise binișor și constată că, de fapt, se afla la intrarea în cală.

Coborî trei, patru trepte, ținându-și răsuflarea. Liniște. Își aminti că avea la el o cutie de chibrituri. Scăpără un băț, camuflînd flacăra cu palma. Nici nu apucă să se lumineze cumva încăperea și din colțul opus se repezi spre el ceva negru, mătăhălos. Din instinct, Andrei s-a aruncat la podea, simțind cum trece peste el o umbră întunecată. A stat nemîșcat cîteva clipe, amorțit de spaimă. Nu mișca nimic. S-a ridicat binișor în genunchi și a așteptat în tăcere. Încet, ochii i s-au obișnuit cu semiîntunericul din încăpere și treptat a deslușit obiectele din jur. În apropiere stătea masa îngustă, înconjurată de patru bănci rudimentare din lemn. În fund, patru paturi suprapuse, două cîte două. La dreapta, pe perete, cîteva vase de bucătărie. În stînga, un dulap, deasupra căruia luceau două luminițe galbene. Ce puteau fi ? Un mîrîit moale îl liniști. Erau ochii monstrului care-l atacase, un biet cîine, mai îngrozit decît el. Cum inspectia putea fi considerată terminată. Andrei trecu din nou pe punte.

Purică totul pe îndelete, descoperind chiar un tesac vechi, un fel de sabie scurtă și lată, cu două tăișuri, lăsată pe butoiul cu petrol lampant al bucătăriei. Jonca i se păru o închisoare sinistră, un fel de cavou plutitor, în care — dacă pirații vor obliga să intre pe marinarii lui „Chung Khiaw“ — nici unul nu va scăpa viu. Andrei se cutremură de oroare. În clipa aceea îi veni ideea să scufunde jonca. Ușor de spus, dar cum ? Explozibil nu avea, ca să o arunce în aer. O spărtură nu putea face fără a fi auzit de pirații de pe cabotier. Tocmai era gata să renunțe la plan, cînd zări din nou butoiul cu combustibil. Fața i se destinse într-un zîmbet de bucurie. Va da foc corăbiei.

De la idee la faptă era doar un pas. Prin urmare, se așază imediat pe treabă. Tesacul găsit se dovedi de mare ajutor. Cu el spintecă fișii de pînză dintr-o velă, le îmbibă în petrol și, înnodîndu-le, înjghebă un fel de fitil. Apoi vărsă butoiul cu petrol lampant, împrăștiind aproape întreg lichidul pe punte. Din cală, un vaiet tînguitor, ca un plîns, îl opri din lucru. Uitase de cățel. Putea oare să lase pradă flăcărilor biata ființă nevinovată ?

Coborî din nou în cabină. Sărmanul animal, cui-bărit într-un colț, privea rugător spre el.

— Cuțu, cuțu, nu mai plînge, că Andrei nu-ți face rău. Ia vino tu la mine, cățeluș ! Cum te cheamă ? Nu știi ? Eu o să-ți spun Rock.

Cîinele parcă l-ar fi înțeles. Făcu doi pași, neîncetător la început, și încă doi, lăsîndu-se în cele din urmă mîngîiat pe blana lui aspră. Andrei îl luă în brațe, netezindu-i părul, în timp ce Rock, ca toți cățeleii din lume, începu să scheaune ușor, mulțumit. Ținîndu-l la piept, Andrei veni din nou spre punte. Puse cîinele într-o prelată și-l legă bine într-însa, fără să-i pese de mîrîiturile și scîncetele furioase ale bietului animal ambalat ca un obiect oarecare. Apoi își aranjă originalul pachet la spate, purtîndu-l în chip de raniță. Prinse un capăt al fitilului de butoi, iar cu celălalt se cățără pe parîma de remorcaj, încolăcindu-l de aceasta cu grijă, pe măsură ce înainta spre cabotier. Ajuns pe puntea navei, primul gînd a fost să-l elibereze pe Rock. Buimac, cîinele o tuli imediat. Scăpără, repede, cîteva bețe și aprinse fișia de pînză, care începu să ardă imediat. Flacăra se lăsă vijelios spre joncă, într-o spirală largă de foc, ajungînd în cele din urmă pe corabie. Andrei nu așteptă să vadă ce se va întîmpla și o zbugh, ca năluca drept în cămara bucătăriei, ascunzîndu-se

după sacii de făină. Curînd auzi niște urlete infernale și tălpile bandei de tîlhari bubuind pe punte. Secundul înjura teribil, acompaniat de blestemele celorlalți. Temător, Andrei îndrăzni totuși să privească afară prin ușa întredeschisă a bucătăriei. Jonca ardea într-o vîlvătaie uriașă. Piraților nu le mai rămăsese decît să taie odgonul de remorcaj și să abandoneze corabia cu care veniseră.

Din ascunzișul său, Andrei auzea bine ce vorbeau tîlharii.

— Asta numai idiotul de Bongo a făcut-o, tună secundul. A uitat lampa aprinsă în bucătărie.

— Nu, stăpîne, se apără cel învinuit, un melanezian tuciuriu, cu fața scofîlcită și părul creț. Am stins totul ! Zeul Ndengai a ars jonca.

— Care Ndengai, nepricopsitul ?

— Oh, nu spune așa, stăpîne, căci minia atotputernicului zeu pe jumătate stîncă, jumătate șarpe, ne va ajunge. Și Ndengai este veșnic flămînd.

— O fi canibal, mă, caraghiosule ?

— Taci, stăpîne, zeița morții Ravula se uită la noi.

— Ce zeiță vede ăsta ? E nebun de legat.

— Uite sus, pe cer, stăpîne. E acolo.

— Acolo este luna, nătărăule.

Bongo, cuprins de o teamă superstițioasă, o luă la fugă. spre a se ascunde în cală. unde începu să se vaite. cu glas jalnic, ca o bocitoare.

— Bill, du-te și dă-i una idiotului să tacă. ordonă secundul, întărit la culme. nu atît de urletele sinistre ale melanezianului, cît de pierderea joncii.

Bill nu așteptă să i se spună a doua oară și urmarea acțiunii sale a fost curînd evidentă. pumnul său convingîndu-l imediat pe negru să înceteze. In-

cidentul fiind încheiat, pirații au urcat din nou în camera hărților, luînd cheful de la început, de parcă nimic nu se întîmplase.

Profitînd de acest răgaz, Andrei ieși din ascunzătoare și alergă să vadă ce se întîmplase cu melanezianul. Îl găsi la capătul scării, spre dormitorul echipajului, plin de sînge. Pielea i se zbîrci de frică. Bongo zăcea acolo, nemișcat. Era mort. Se lovise în cădere, sub greutatea pumnului lui Bill, cu ceafa de o treaptă metalică.

Andrei întoarse privirea îngreșat și fugi la aer, cuprins de oroare. Se liniști cu încetul, meditînd la cruzimea fără margini a criminalului de Bill. Dar oricum, întîmplarea făcea ca numărul piraților să scadă. Prin minte îi flutură speranța că, poate, tîlharii se vor măcelări pînă la urmă între ei și astfel echipajul va scăpa. O idee pe care el însuși o găsi fără temeii. Singura posibilitate de salvare rămînea nu o încăierare între pirați, ci imobilizarea lor. Deocamdată încă nu știa ce se întîmplase cu căpitanul, așa că hotărî să-l caute. În cabina lui nu era. Îl descoperi totuși, legat cobză, cu un căluș în gură, la spălătoare, dar nevătămat. Andrei îl dezlegă și-l frecă pe obraji, trezindu-l.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă acesta, nedumerit. Cum am ajuns aici ?

— Vasul a fost capturat de pirați, domnule căpitan. Sînt conduși de secundul dumneavoastră.

— Asta este, deci. Nemernicul vrea să fure banii din camera blindată.

— Aha, prin urmare, bani conțin lăzile acelea de metal ?

— Da, două milioane de dolari și un milion de rupii.

— O sumă atît de importantă lăsată pe un vas poştal. Ce risc, domnule.

— Se obişnuieşte. Cu ce altceva să fie transportaţi banii peste ocean ?

— Aşa, fără pază ?

— Cine s-ar fi gîndit la un act de piraterie în zilele noastre ? Ia spune-mi, ştii pe unde sînt tîlharii ?

— Da, sărbătoresc victoria lor, chefuind în cabina hărţilor.

— Aşa ? Dar echipajul nostru ?

— Doarme.

— Cum asta ?

— Nu ştiu cum, însă toţi dorm duşi, legaţi de hamace.

— Cum s-ar zice, nu ne putem bizui decît pe noi doi.

Andrei confirmă şoptit.

— Am un plan, continuă căpitanul, după un moment de tăcere. Mergem amîndoi în cabina staţiei de radio. Tu păzeşti afară, iar eu am să încerc să chem în ajutor vreun vas aflat prin apropiere.

Cei doi au pornit imediat într-acolo. Ajuns în cabina-radio, căpitanul puse aparatul în funcţiune şi începu să lanseze în eter semnale de ajutor. Aproape un sfert de oră continuă neînterupt, vegheat de Andrei. O pauză scurtă şi reluă transmisia. Doar atît au reuşit să facă, deoarece tocmai atunci banda de tîlhari, toţi beţi turtă, ieşea la aer cîntînd, mai curînd răgînd.

Andrei îl trase repede pe căpitan în cămara bucătăriei, ascunzîndu-se acolo amîndoi, în timp ce piraţii continuau să urle afară. Căpitanul asculta muşcîndu-şi buzele pînă la sînge.

— Criminalii ăștia, spuse, or să ne ducă pe toți la pieire.

— Credeți ?

— Cu asemenea lepădături de marinari, vasul nostru este în pericol. În curînd ne va prinde furtuna și totul se va termina.

— De unde bănuți așa ceva ?

— Îmi spune barometrul pe care l-am zărit în cabina stației-radio și nasul meu de lup de mare.

— Furtuna se miroase ? făcu neîncrezător Andrei.

Căpitanul zîmbi :

— Cîteodată, da. De pildă, am văzut ieri la orizont, pe fondul cenușiu al cerului, norii vesti-tori ai taifunului. Acum plutesc în văzduh nori de alt tip, care îmi confirmă temerile. Cel mult într-o oră vom fi în mijlocul vijeliei.

— Mă îngrozesc.

— Ai și pentru ce. Nu am auzit despre vreun taifun să nu fie însoțit de un vînt sub o sută cincizeci de kilometri la oră. Dar, de regulă, forța curenților atmosferici este mult mai puternică. Tornenții de apă se revarsă în puhoaiuri uriașe.

— Un potop. Nici că-ți vine să crezi că poate exista o asemenea grozăvie pe planeta noastră. Dar cum pot lua naștere astfel de urgii ?

— Sînt mai multe cauze, însă de regulă iau naștere din ciocnirea curenților de aer rece care se scurg către ecuator, cu masele atmosferice calde întîlnite în zonele ecuatoriale. În momentul în care se produce impactul ia naștere un vîrtej teribil, pe sute de kilometri, cerul se încarcă cu nori grei și se pornesc simultan vînturi și ploi îngrozitoare. Dacă ai neșansa să te afli în interiorul vîrtejului, nu-ți mai rămîne nimic de făcut.

— Vai de mine. Dar noi cum stăm ?

— Deocamdată sîntem în fața taifunului. Un navigator încercat se va feri de a se lăsa antrenat în mijlocul furtunii și va căuta să rămînă pe marginea ei. Dar știu eu ce face mizerabilul de secund cu bețivii lui ? În situația noastră, fiecare clipă este prețioasă. Din moment în moment ne poate prinde furtuna.

Ca la un făcut, confirmînd spusele căpitanului, o rafală de vînt zgîlții cu putere nava, aplecîndu-i prora în valuri.

— Vînt de gradul cinci, aprecie căpitanul. Nu o să fie prea bine, adăugă el îngîndurat.

Într-adevăr, furtuna se instalează treptat, transformîndu-se pînă la urmă în taifun. Nava sălta în toate pozițiile, sărind ca un dop de plută pe valurile uriașe, aruncîndu-se adesea în ele, spre a le străpunge ca un cuțit, gata, gata să se lase strivită de munții de apă ce năvăleau apocaliptic de pretutindeni. Vîntul izbea năvalnic, ciocan nevăzut, în urlet de fiară flămîndă, unind torenții ce veneau de sus cu cei ce porneau în convulsii din adîncurile mării. Totul era ud, rece și îngrozitor. Vijelia a continuat toată noaptea. Lumina zilei intră în drepturile sale cu greu, cernită prin norii groși — cohorte nebune de aburi cenușii, fugind bozmetic. Spre amiază, vîntul a slăbit, dar marea era încă agitată. Andrei și căpitanul, istoviți după o asemenea grozavă intemperie, stăteau întinși pe sacii de făină, odihnindu-se. Pe Andrei îl încerca somnul. Moțăia cu bărbia în piept, trezindu-se din cînd în cînd, aproape buimac, cu ochii roșii, larg deschiși. Bătrînul lup de mare, calm, îl sprijinea adesea ocrotitor, odihnindu-se în același timp, destins, ca și cum nu înfruntau un taifun.

Timpul se scurgea greu, mai apăsător în întunericul din magazie. La bord nu se simțea nici o mișcare. Era o liniște ciudată, înfricoșătoare, destrămată deodată de un sforăit subțire, prelung.

— Dormi, prietene, dar în pace, îl sfătui căpitanul pe Andrei, crezînd că acesta este autorul misteriosului zgomot.

Andrei se trezi cu totul :

— Ce s-a întîmplat ? întrebă.

— Ești, pesemne, tare obosit. Sforăi din greu și mă tem că vom atrage atenția asupra noastră.

— Vai de mine, bine că m-ați deșteptat, altcumcine știe ce s-ar fi întîmplat.

— Mai cu seamă dacă am fi adormit amîndoi. Cum și eu am obiceiul acesta nesuferit, mai mult ca sigur că duetul nostru sforăitor nu ar fi putut să le scape melomanilor de la bord. Ce ar fi urmat, nici nu vreau să mă gîndesc.

Dar, în timp ce căpitanul vorbea, de undeva din fundul cămării, același hîrîit se porni enigmatic. Numai o clipă. Și din nou liniște.

— Ce să fie ? se miră inciudat căpitanul. Nu cumva mai avem aici un pasager ?

Andrei ciuli urechile. Zgomotul revenea din cînd în cînd, mereu același.

— Am găsit intrusul. Este Rock, elucidă el enigma, descoperind cățelul adus de el, stînd cuminte pe un maldăr de saci goi. Ia vino aici, fiară puturoasă, să te scarpin eu nițeluș.

Rock clipi de cîteva ori din luminițele sale galbene și, mîngîiat sub bărbuță, plin de mulțumire, se întinse molatec și inert.

Căpitanul era uimit :

— Ia te uită, exclamă, examinînd cu interes cățelul care — simțindu-se băgat în seamă — se

rostogoli spre el, dînd din coadă prietenos. Vai, domnule, ce frumos mai ești, continuă încîntat, alinînd bulgărele de mătase neagră. Aha, după cum văd sîntem un terrier tibetan.

— Terrier tibetan, spuneți ? îl întrerupse Andrei. Cum s-ar spune este un cîine de rasă ?

Rock își înalță căpșorul numai zuluși, mișcînd caraghios năsucul negru, ca și cum l-ar fi aprobat.

— Cîinii din neamul lui păzesc turmele în Podișul Tibet. Cît îi vezi de mici și drăgălași, să te fe-rești din calea lor. Sînt capabili să doboare un om, ba chiar urșii, dacă simt că le sînt vrăjmași. Sar la pieptul adversarului și-l mușcă de beregată cu dinții ascuțiți ca bricele.

— Prin urmare, mic, dar al naibii. Dar parcă nu-mi vine totuși să cred că o potaie ca Rock ar fi în stare de așa ceva.

— Văd că știi și cum îl cheamă. Cum ai aflat și de unde a apărut cîinele ? Noi n-am avut pînă acum așa ceva la bord.

— Eu l-am găsit, spuse Andrei, povestind imediat aventura sa din joncă.

Căpitanul îl bătu pe umăr.

— Dacă-ți spun erou, cred că-i puțin, băiete. Ce să mă mir. La vîrsta ta, de fapt, se plămădesc vitejii.

Rock dădu din coadă, prietenos, căscînd, arătîndu-și limbuța roză, fără sfială, ca și cum îl aproba.

Andrei, fîstîcit, încă nerealizînd deplin implicațiile gestului său temerar, schimbă vorba :

— A fost o furtună groaznică ieri. Noroc că nu ne-a prins vîrtejul, spre centrul taifunului.

— Asta se datorește mai mult întîmplării, decît măiestriei echipajului, să fii sigur. Oricum însă,

taifunul ne-a cam zgâlțîit. Parcă am trecut prin Commonwealth Bay, nu altceva. De mult nu am văzut o hulă ca asta.

Andrei îl incită, curios :

— Commonwealth Bay ? Unde se află locul acesta ?

— În preajma Polului Sud magnetic.

— Nu-mi dau seama de poziție.

— Ei, în George Land din Antarctica. Acolo, între capul Gray și Point Alden, vîntul bate uneori atît de năpraznic, încît atinge și viteze de peste trei sute douăzeci de kilometri la oră.

— Fantastic ! Dar cum se explică fenomenul ?

— În locul acela se află o zonă de presiune atmosferică foarte scăzută, iar masele de aer rece antarctic se ciocnesc cu cele de aer mai cald marin. Asta naște un curent foarte puternic și extrem de rapid pe direcția Vest-Est. De fapt și aici, în Golful Bengal, unde ne aflăm, se iscă în mod curent cicloane tropicale de o forță teribilă. Îmi amintesc bine de un asemenea ciclon nemaipomenit. Era prin luna noiembrie, în 1970. A fost cel mai distrugător din cîte s-au cunoscut în istoria omenirii. Cel puțin așa susțin savanții. Valurile uriașe ale mării au năvălit literalmente peste insulele Bhola, Charjabbar, Hatia și Ramagati. În cîteva ore au dispărut un milion de oameni.

— Dumneavoastră cum ați scăpat ?

— Eu mă aflam pe un vas, undeva spre insula Ceylon, dar tot am fost bine zgâlțîiți. În golful acesta păcătos, cele mai groaznice furtuni se pornesc în octombrie și noiembrie, cînd se schimbă musonul.

— Adică, ce se întîmplă ?

— Vezi tu, curenții de apă sînt orientați iarna de mersul musonilor în direcția acelor de ceașornic, iar vara, invers. Cînd curenții își modifică sensul, se iscă valuri uriașe, care — dacă mai survine și un ciclon — se transformă într-o cumplită frămîntare a apelor, din care numai cei cu un nemaipomenit noroc mai pot să scape. Dar, ia să lăsăm cicloanele și să mîncăm ceva, băiete. Trebuie să ne înzdrăvenim, propuse căpitanul. Nu ne-ar strica o cană de ceai și o bucată de salam.

Andrei se execută prompt, găsind propunerea excelentă. Bîjbîi după ceainic, pe care-l descoperi răsturnat sub masa din bucătărie. Răzbătea din interiorul lui un miros ciudat. Trase pe nas de cîteva ori, ca un copoi, dar nu reuși să se lămurească.

— Domnule, ce fel de ceai o fi fost fiert aici ?

Căpitanul duse ceainicul la nas, făcînd în același timp o grimasă de scîrbă.

— Miroase a hașîș.

Andrei se bătu cu palma pe frunte.

— Ah, m-am lămurit acum pentru care cauză n-am adormit ieri seară.

Căpitanul se uită la el nedumerit.

— Ți-a fost rău ?

— Nu mie, celorlalți marinari. Eu n-am băut ceai deloc.

— Asta a fost, deci. Devine limpede treaba. Bill, ori secundul, s-au strecurat pînă la bucătărie și au turnat otrava adormitoare în ceainic. Cine a gustat apoi din ceai, a simțit efectul drogului pe pielea sa.

— Ia stați puțin. priviți acolo pe dulap, se repezi Andrei. arătînd o sticlură pe jumătate golită

de conținut. Nu-mi amintesc să o mai fi văzut în bucătărie.

Căpitanul o examinează.

— Aici a fost drogul, constată.

Andrei luă sticluța și o ascunse sub saci. Erau încă în cămară când ușa bucătăriei s-a deschis. În locul ei se profila silueta binecunoscută a lui Bill.

— E cineva aici ? întrebă el bănuitor.

Socotind că totul era în ordine, se întoarse spre afară și chemă pe unul dintre pirați.

— Aibadul, treci și pregătește ceva, nu vezi că murim de foame ?

Aibadul, un papuaș arămiu, deșirat ca un cocostirc, cu părul creț, fața împodobită cu o mustață subțire și un smoc de păr rar în barbă, apăru agale, fără tragere de inimă, bodogănind în limba lui.

— Ai spus ceva ? Nu cumva vrei să ne lași flămânzi, amice ?

Papuașul îl privi ciș.

— Ascultă Bill, prea îți dai aere de șef. Cu mine nu-ți merge. Eu nu sînt Bongo.

— Mă șarpe, îți dau una peste bot de amuțești, sări ca ars mașinistul, repezindu-se spre Aibadul.

Papuașul nu se clinti. În mîna lui sclipi lama unui iatagan, ce-l ținuse ascuns într-o teacă de piele, sub cămașa largă. Fața, toată o grimasă, exprima atît de evident ura, încît lui Bill nu-i rămase altceva de făcut decît să o șteargă cît putea mai lute. Aibadul, încă infuriat, se întoarse în bucătărie, injurînd, și se apucă de treabă. Sparse o grămadă de ouă într-o tigaie, le amestecă bine cu ulei de soia, bucăți de carne sărată și felii de ananas și le puse la foc, în timp ce într-o oală fierbea

cafea. Cînd socoti că preparatele lui erau tocmai bune de mîncat, ieși afară și chemă în gură mare la masă banda de tîlhari.

Ca și cum ar fi pîndit acest moment, Andrei a scos la iuțeală sticluța cu drog, de sub saci și, alergînd în bucătărie, a deșertat conținutul flaconului în oala cu cafea, reîntorcîndu-se în ascunzătoare într-o clipită. Mișcarea a fost atît de fulgerătoare, încît însuși căpitanul, ghemuit, amorțit și asudat, înghesuit după saci și alimente, nu a observat ce meșteșugise tînărul lui tovarăș. Cînd a aflat, pirații sorbeau de zor cafeaua.

— Aibadul, unde naiba ai găsit scîrboșenia asta de cafea ? se strîmbă secundul, vîrsînd furios, pe dușumea, lichidul din cana sa.

— E bună, șefule, se scuză bucătarul improvizat. Are ea un gust așa, ca să zic, de mîncare, dar cîte nu s-au fiert în oala asta ? Ia luați puțin rom, adăugă el, rînjind cu toată dantura, împingînd pe masă o sticlă plină ochi cu alcool maroniu, pe care o descoperise în dulap.

Dreasă cu rom, cafeaua a fost găsită imediat excelentă, fiind sorbită cu poftă, fără nazuri, pînă la ultimul strop.

— Gata, acum la treabă, comandă secundul.

— Stai, șefule, să ne tragem sufletul, după furtuna de ieri, îndrăzni Bill. Mai avem două sute de mile de mers întins.

— Ia nu mă învăța tu pe mine. Dacă dă peste noi un vas de patrulare și găsește careva pe ăia adormiți acolo jos ? Ce spui, istețule ?

— Să le facem de petrecanie și să scăpăm de ei, se amestecă în discuție un tîlhar tuciuriu, cu mutră firoasă, acoperit pe cap cu un batic roșu, decolorat de soare.

— Alt deștept, îl categorisi secundul. Ascultă, Fuad, pină nu refacem registrul de bord și actele echipajului, o lăsăm baltă. Uiți că echipajul navei era alcătuit din nouă oameni, dintre care cinci europeni. Noi cîți sîntem, hai ? Trebuie să intrăm în portul Cuddalore curățî, ai înțeles ? Cu toate hîrțile în ordine. Am un plan pe cînte. Ne apropiem noaptea de Cuddalore și, la cîteva mile de țărm, trimitem la fund carapacea asta hodorogită, cu echipajul ei cu tot. Iar noi, cu paralele, vom acosta veseli, într-o barcă. Ei, ce spuneți ?

Pirații l-au aprobat urlînd, ciocnind unul cu altul cîmile de cafea, de parcă ar fi fost pline cu rachiu.

— Acum gata, bețivanilor, îi mîngîie secundul. În timp ce eu aranjez actele, continuă el, tu Bill treci la mașini. Să meargă nava cu toată viteza. Fuad, aleargă sus la timonă. Aibadul, șterge-o la bucătărie și aranjează-ne un prînz pe cînte.

Secundul se întrerupse, amintindu-și ceva :

— Amed unde naiba s-a băgat ?

— Aici, în bucătărie, se auzi un glas răgușit și imediat apăru pe ușă un cap negricios.

— Ce faci mă, acolo, furi alimente, lacom nenorocit, zbieră la arătare secundul.

— Nu, șefule, mi se pare că este ceva în cămară.

— Sigur că este. Avem carne, băuturi, zahăr.

Banda izbucni în rîs, huiduind presupusul gurmand, care se jura de mama focului că a auzit ceva suspect, ceea ce era perfect adevărat. Dar pirații, prea plini de ei, nu aveau timp să asculte jurămintele lui Amed, care fu trimis să descoto-

rosească nava de cadavrul lui Bongo și să înlăture orice urmă.

Tîlharii s-au răspîndit care încotro, urmînd ordinele primite. Aibadul s-a reîntors în bucătărie și a început să caște cu gura pînă la urechi. În ascunzătoarea lor, Andrei și căpitanul, complici, și-au făcut cu ochiul, înțelegînd că, în curînd, toți nemernicii care pusese răstăpînire pe vas vor adormi. Așa s-au și petrecut faptele. Numai că nu întotdeauna evenimentele urmează întocmai cursul închipuirii, ci drumuri întretăiate adesea imprevizibil. Într-adevăr, Aibadul adormi, sforăind de zuruiau vasele pe pereții bucătăriei. Andrei și căpitanul, socotind că este momentul potrivit, au ieșit din ascunzătoare și, după ce au legat fedeleș pe papuaș, au pornit să-i caute pe ceilalți pirati. Bineînțeles cu toții dormeau, sub efectul puternicului drog ce le fusese administrat. Unul cîte unul au fost legați, iar armele confiscate. Mai rămîneau Fuad, de la timonă și secundul vasului, vîrît în camera hărților. Andrei și căpitanul au urcat, grăbiți, pe scara timoneriei. Fuad sforăia dus. Se apucară să-l imobilizeze. Operația era aproape terminată, cînd — din spatele lor — secundul, apărut acolo nu se știe cum, cu revolverul în mînă, țintuit asupra lor, le ordonă să ridice mîinile.

— Credeați că vă merge cu mine, domnilor? V-ați înșelat, precum se vede, zise acesta, palid de ură, împingîndu-i cu țeava armei într-o încăpăe îngustă în preajma timoneriei, ce servea ca depozit de haine pentru vreme rea.

Îi închise pe amîndoi, apoi se îndepărtă. Cu rînd motoarele s-au oprit și vasul începu să se le-gene liniștit pe valuri.

— Am rămas în derivă, constată comandantul. Nu-i prost, tilharul. Va aștepta să se trezească din somn bandiții, apoi vor porni din nou.

— Infernal tip. Acum sînt sigur că el a aranjat și înlăturarea lui Stolz.

— De bună seamă. Cum de nu mi-a venit în minte ? Îmi este clar totul. A pus în locul lui pe banditul de Bill, omul său, care trebuia să țină vasul cît mai aproape de jonca piraților.

— Tertipul le-a reușit de minune. Dar ce facem noi acum ?

— De aici nu avem cum să scăpăm. O ușă metalică cum e asta din fața noastră, nici cu ranga n-o spargi.

— Or să ne omoare. Și nu vreau să murim...

— Oh, dragul meu, cine vrea să moară ? Însă niciodată nu poți ști cînd vine cu adevărat ultima clipă. Și de fapt, ce contează cînd și unde pieri. Dacă stau să mă gîndesc, important este cum ți-ai petrecut viața, ce ai făcut cu ea, nu că mori.

Andrei suspină. Nu-l urmărea pe bătrînul comandant. Era biruit, zdrobit. Lacrimi i se prelingeau pe obraji, pe bărbie, picurînd rar pe umărul căpitanului, care-l mîngîia cu gesturi dese, automat, pe creștet, strîngîndu-l pe după umeri cu celălalt braț.

CAPITOLUL 7

Erau prinși ca șoarecii în cușcă, fără speranța eliberării. Timpul trecea apăsător. Se aflau în mi-

ca încăpere de șase ore și nava continua să plutească în voia valurilor și a vîntului, tăcută, în noaptea neagră. Obosiți, au ațipit amîndoi, unul sprijinit de celălalt, în poziții incredibile, doborîți de oboseală. Sosise dimineața cînd s-au trezit. Motoarele erau din nou în funcțiune, semn că pirații nu mai dormeau. Ba mai mult, atestînd presupunerea, se auzi vocea nesuferită a secundului, care poruncea lui Amed să cheme pe ceilalți tîlhari la timonerie.

— Acum problemele sînt rezolvate, îi anunță secundul, cînd toți s-au adunat. Avem acte în ordine. Rămîne doar să ne descotorosim de echipaj.

— Să năvălim peste ei și să-i terminăm, urlă întăritat sîngerosul Bill.

— Nu-mi place sîngele. Asta-i treabă de măcelari, iubitele, replică cinic șeful tîlharilor. Am alt plan. Îi scoatem unul cîte unul și, legați, îi aruncăm în mare. Ei, ce spuneți, mai rămîne vreo urmă ?

Cei doi prizonieri, auzindu-l, se cutremurară de groază.

— Ce putem face, vom muri cu toții, șopti Andrei, răgușit de spaimă.

— Îmi voi vinde scump pielea, nu te teme, făcu căpitanul, îndîrjit.

— Vin, auzi, se apropie.

Așa era. Tropăitul piraților era din ce în ce mai puternic. S-au oprit cu toții în fața cabinei prizonierilor.

— Întîi cu ăștia, zbieră secundul și ușa se deschise larg, lăsînd să pătrundă înăuntru, violent, lumina unui soare arzător.

— Pe căpitan am să-l aranjez eu, răcni Bill, repezindu-se înainte.

Dar căpitanul nu era omul care să se lase înfrînt cu una, cu două. Îl prinse pe Bill de piept și-i trînti un pumn drept în bărbie, aruncîndu-l inert într-un colț. Lupta abia începuse însă. Amed, Fuad și Aibadul scoaseră iataganele și mîrîind ca niște fiare, porniră și ei la atac. Deșiratul de Aibadul ridică arma și lovi. Andrei închise ochii, bănuind urmarea. Dar căpitanul evită impactul, fentînd ca un dibaci spadasin, dezechilibrîndu-l pe agresor. Aibadul căzu cît era de lung, scăpînd iataganul, pe care Andrei îl apucă repede de jos, dîndu-l curajosului său tovarăș. Papuașul se retrase, împuns în pielea gîtului cu vîrfurile propriului său iatagan, acum în mîna fermă a căpitanului. Situația părea incertă, dar secundul se hotărî să limpezească el lucrurile, scoțînd revolverul din teacă, gest care spunea de la sine ce va urma.

Amed, Fuad și Aibadul făcură cîțiva pași înapoi. Andrei și căpitanul erau acum față în față cu moartea. Auziră amîndoi sunetul cîrîit al piciorii revolverului, trasă alene de secund și îngroziți, cu ochii dilatați, gîfîind, se retraseră spre fundul încăperii, într-o ultimă încercare de scăpare.

— Ai să plătești, mizerabile, spuse căpitanul, cu fruntea îmbrobonată de sudoare.

Secundul rîse sarcastic, apropiindu-se de victimele sale cu o jumătate de pas.

— Niciodată, hohoti el satanic, făcînd încă o jumătate de pas.

Dar, parcă replicîndu-i, văzduhul se cutremură într-un bubuit asurzitor. În fața lor, pe mare, explodă pe neașteptate un proiectil.

— Un vas militar la pupa, țipă Amed, arătînd într-acolo.

Într-adevăr, foarte aproape se zărea, cu tunurile înălțate amenințător, o canonieră de pază. So- sise tocmai la timp, după ce recepționaseră apelul disperat al căpitanului, care dăduse exact poziția navei sale capturate de pirați. Șleahta intră în derută.

— Să scăpăm repede de echipaj, țipă Bill. Cu ei în mare, șefule.

— La treabă, imediat, ordonă secundul, trecîndu-și palma dreaptă peste gît, într-un semn mai mult decît elocvent.

Dar sinistrul plan nu avea să fie dus la îndeplinire. De pe puntea canonierei tocmai își lua zborul un elicopter, ce se apropie vertiginos de „Chung Khiaw“. Rămase suspendat la cîțiva metri deasupra navei, îndreptînd amenințător spre grupul de pirați țeava unei mitraliere.

Bandiții și-au dat seama că orice împotrivire era inutilă. Au rămas acolo, cu brațele ridicate, pînă ce au fost arestați de o patrulă militară trimisă de pe nava de pază, la pupa căreia flutura drapelul statului Sri Lanka. Cu cătușele la mîini au fost transferați imediat pe canonieră.

Sigur, bucuria eliberării din captivitate a fost mare. Fiecare, aflînd amănuntele neștiute a ie aventurii prin care trecuseră. I-au îmbrățișat cu recunoștință pe Andrei, considerat, pe bună dreptate, de toți, ca eroul lor.

Căpitanul și-a reluat funcția și urmînd instrucțiunile comandantului canonierei, a schimbat ruta spre Colombo, escortat de nava militară.

„Chung Khiaw“ zburda pe valuri, ca și cum ar fi simțit fericirea din sufletele echipajului său. A treia zi de drum, Raman — care era de cart —

a zărit pământul. Căpitanul, chemat în grabă, a scrutat zarea atent, o bucată de vreme.

— Coasta occidentală a Ceylonului, recunosc cu el locul, cu voce tare, suficient spre a fi auzit de cei din jur. Sîntem aproape de Colombo.

La această veste, urale izbucniră din piepturile marinarilor, care trecuseră prin atîtea încercări. Sirena își făcea și ea datoria, acompaniind grav bucuria de pe punte.

Țărmul se apropia treptat. Curînd, în depărtare au apărut cupolele masive ale unei catedrale.

— E biserica Wolfendahl din Colombo, ridicată de olandezi în secolul optsprezece, îl lămuri căpitanul pe Andrei, care ardea de curiozitate, încercînd să afle cît mai multe despre acea insulă minunată a ceaiului.

Au intrat în radă încet, precedați de o pilotină, printre zeci de vase, cu marele pavoaz arborat, ce-i întîmpinau ca pe niște eroi. Ca la un semnal, un cor uriaș de sirene izbucni pe toate tonurile, intonînd parcă un imn sălbatec, făcînd să vibreze întregul oraș.

„Chung Khiaw“ s-a oprit în mijlocul portului, aruncînd ancora în valurile moi, măsură explicabilă, cerută de autorități, căci peripețiile echipajului făcuseră ocolul insulei, cu mult înaintea sosirii la Colombo, nava fiind așteptată la chei de o mare mulțime și un roi de reporteri.

Dar păcăleala ce li se rezervase nu a fost deloc gustată nici de curioși și cu atît mai puțin de ziariști care, îmbarcați — cum puteau — în bărci, în șalupe, unii chiar pe plute ad-hoc improvizate — au înconjurat curînd pe „Chung Khiaw“, încercînd să ajungă — fără rezultat însă — pe puntea vasului.

Andrei privea acest neobișnuit spectacol, fascinat. I se părea totul un vis, un joc de imagini ce se succedau dincolo de spațiu și timp și sufletul îi prindea noi puteri, noi speranțe. Era oare fericit? Andrei se pomeni deodată cu această întrebare, împungându-l neslăbit, urmărindu-l, oricât încerca să scape de ea.

— Sînt oare fericit? se auzi vorbind de unul singur.

Li, care nu-l slăbea din ochi, îl privi ciudat.

— Să nu te întrebi niciodată dacă ești fericit, dragul meu, îl povățui el. Gîndește-te mai bine dacă dorințele tale poți să ți le îndeplinești, căci fericirea este darul voinței omului și împăcarea sufletului.

— Atunci, eu nu sînt încă fericit, Li, căci dorința îmi este să ajung acolo, în țara mea.

Bătrînul îl bătu ușurel pe umeri, aprobator. El nu știa unde și cum arăta acea țară visată de Andrei. Dar și-o închipuia nespus de frumoasă. Ca sufletul tînărului său prieten.

CAPITOLUL 8

Văzut din port, Colombo pare înecat într-o mare verde. O mare de vegetație, din care țîșnesc, ici, colo, insule de beton, ca un arhipelag al civilizației betonului răsărit între catedrale, moschei, temple budiste și brahmane. Broderia unui brîu amplu de cocotieri mărginește întregul litoral; delimitînd ferm lumea apelor de cea a pămîntului.

De pe pasarelă, lui Andrei panorama i se înfățișa ca un decor viu colorat, în tonuri de verde, albastru și galben, nemișcat, doborât parcă în bătaia soarelui cu raze piezișe, tăioase, inflamabile. „Chung-Khiaw“ trona în mijlocul bazinului portului, plutind într-o apă galben-verzuie, imobilă, înconjurat de uriașe pacheboturi, cargouri și mineraliere, aliniate în șiruri, ca la paradă. La dane, în docuri, o puzderie de vase albe, negre, albastre, cărămizii, de toate tonajele, moțăiau cuminiți, la adăpostul digurilor uriașe de piatră, în care valurile pline ale oceanului loveau neputincioase, spărgându-se în tunete cadențate. Forfota din jurul lui „Chung Khiaw“ se stinsese, curioșii și reporterii constatînd, în cele din urmă, că încercările lor de a ajunge pe punte erau sortite eșecului. Calmul stăpînea totul.

— Am putea pleca în oraș, gîndi Andrei cu voce tare, convins că nu-l aude nimeni.

Se înșela. În spatele lui, căpitanul, tăcut, îl îmbrățișa tandru cu privirea.

— Sigur că da. Exact la asta reflectam și eu. Andrei tresări surprins, rușinat.

— Veți face asta pentru mine, domnule ? Vom călca instrucțiunile căpitaniei portului ?

— Fii pe pace. Sîntem în regulă. Acum cîteva minute am primit aprobarea de debarcare. Vasul rămîne pe loc, dar noi vom merge la chei cu șalupa.

Într-o jumătate de oră întregul echipaj era pe uscat. Doar Kenzo a rămas la bord, să păzească cu Rock nava, întovărășindu-și prietenii cu un surîs larg, ce-i încrețea și mai tare fața lui de gibbon, petrecîndu-i cu privirea, în timp ce flutura, ca pe drapele, brațele lui lungi, în semn de rămas bun.

Ajunși pe chei au pornit pe jos spre Fort, cartierul central al orașului, pe care mai toți îl cunoșteau din peregrinările lor anterioare, sporovăind zgomotos și dezamăgind pe bieții proprietari de inrișca — acele cărucioare ceyloneze cu coviltir, pe două roți mari și subțiri — care se așteptau la o bună afacere. Andrei le-a refuzat primul serviciile, inrișca amintindu-i de Singapore și de neplăcuta pățanie cu pungașul de Sinnattamby.

— Ei, ce spuneți, băieți, bem o bere pe Sea Street, sau dăm o raită prin oraș ? ceru căpitanul părerea tuturor.

Grasul de Larssen înflori într-un zîmbet, plescăind tunător, umezindu-și buzele cu limba scoasă, precum căței după un prînz bun.

— La bere, oameni buni, ce naiba. Doar am însetat destul în cursa asta afurisită.

— Tu spui, bôbocule ? După ce ai golit toate rezervele de băutură din magazie, îl repezi Răman, îți mai arde pipota și pe uscat ?

— Ha, ți-ai găsit cine să-mi țină predică, tocmai unul care n-a pus gura toată viața lui decît pe apă, ripostă norvegianul.

— Ia lăsați sfada, prieteni, interveni căpitanul, încercînd să aplaneze disputa. De fapt, eu am greșit, propunînd să mergem la berărie cînd, de fapt, cu toții ar fi trebuit să-l întrebăm mai întîi pe Andrei, eroul nostru salvator, cum dorește să petreacă la țarm.

— Asta cam așa este, aprobă Li, scuturînd mustața-i subțire — două fire — pe obraz.

Cam rușinat, Larssen a plecat capul tăcut, înroșindu-se pînă în scăfîrlie. Andrei protestă :

— Eu nu vreau nimic, decît să fim împreună. Ce naiba v-a venit să-mi spuneți erou ?

— Ții să ne convingi că nu ești ? interveni Sari, smulgându-și ochii de pe un afiș. Ia citește singur ce scrie acolo, adăugă el, arătând textul scris cu litere de o șchioapă, ce se lăfăia pe avizierul unui chioșc de ziare.

— Scade cursul dolarului, silabisi Raman.

— Taci mă, analfabetule, sări Larssen în hazul celorlalți. Uită-te mai jos.

— Tu nu-mi spune că nu știu să citesc. Auzi ? Încă o dată doar, apoi vezi ce poate Raman.

— Bine, bine, caută norvegianul să-l potolească. Am spus și eu așa. Ce, nu știi de glumă ? Privește și tu mai atent pe afiș.

— Am văzut, și ce ? Na, scrie despre Andrei. Ia ascultă : „Un tânăr marinăr român învinge o bandă de pirați“. Am citit bine ? Ei ?

— Măi, dar cu voi nu-i de plecat în oraș, interveni din nou căpitanul. Vă las aici și mă duc singur cu Andrei.

În fața acestei declarații, ce părea spusă la modul cel mai serios, toți deveniră gravi. Hotărîră, deci, să renunțe la bere și să tragă o raită prin oraș, conducîndu-l pe Andrei, care nu fusese niciodată la Colombo. Au mers domol pe străzi, admirînd vitrinele magazinelor și forfota mulțimii pestrițe, strecurată pe sub coroanele uriașilor palmieri, ficușilor giganți și arborilor de scorțișoară, ce mărginesc arterele — sentinele verzi — în bătaia săgeților solare. S-au îndreptat spre sud, trecînd un pod larg peste râul Kelany, spre a ajunge curînd în Fort, cartierul administrației guvernamentale, băncilor și societăților de tot felul, adăpostite în clădiri impozante, unele în cel mai pur stil victorian, dar cele mai multe construite după moda americană — beton, oțel inoxidabil și sticlă fu-

Parale — Ilpite bizar de edificii seculare, dominate de catedrala Wolfendahl.

— Pentru ce îi spune Fort acestei adunări curioase de clădiri ? se interesă Andrei. Nu văd nici un zid, nici un turn de apărare.

— Pe locul acesta, lămuri căpitanul, a existat realmente un fort, construit de portughezi în secolul al XVI-lea lângă vechea capitală a Ceylonului, orașul Cotte. Astăzi localitatea a rămas o simplă suburbie. Un secol mai târziu, mi se pare, fortul a fost întărit de olandezi, pentru ca englezii să-l demoleze acum o sută de ani, spre a face loc noului oraș. Așa că cetățuia nu mai există, dar denumirea ei a rămas.

— Eu aș zice, intră în vorbă Li, să mîncăm ceva. Nu vă este foame ? Că de băutură, se vede de la o poștă pe fața lui Larssen, cui îi arde.

— Iarăși vă legați de mine ? Nu mi-e sete, nu mi-e foame. Vreau să tropăi prin oraș. Asta este. Ce mai doriți ? se supără de-a binelea grăsunul, tot numai o apă, de atîta turism prin arșița ecuatorială.

— Ah, nu, nu, se apără Li. Am spus și eu așa, că de aceea sînt bucătar. Cine trebuie să vă invite la masă ?

— Și ce propui, bătrîne ? întrebă Larssen.

— O masă la restaurantul chinezesc, propuse bucătarul.

— Asta ne mai lipsea, sări acum Raman, ouă clocite, șopîrle în saramură și cuiburi de rîndunică, cu găinaț cu tot.

— Nu vrei, nu mergi. Nu ți-e poftă, nu mănînci, continuă chinezul, imperturbabil. Înțeleptul Lao Tse ne învață că acela care privește toate cu ușurință, trebuie să se aștepte la greutăți.

— Vai ce idee originală, exclamă Andrei. M-ai făcut curios, bunule Li, cu restaurantul tău. N-am știut că voi chinezii sînteți atît de ciudați. Chiar mîncăți ouă clocite ? Nu vă fac rău ?

Larssen fierbea.

— Cine se ia după slăbănogul ăsta de Raman, suieră el, înfuriat la gîndul că presupusul urmaș de rajah ar putea să rateze un festin chinezesc, care-i aprindea inima, ațîțîndu-i atîta pofta de mîncare și așa destul de violentă, după alergătura prin oraș. Ia uitați-vă la oasele lui, continuă norvegianul, apoi spuneți-mi ce bagă dînsul în stomac. Priviți cine s-a găsit să facă pe năzurosul. La masă, copii, comandă grăsunul, uitînd că, de fapt, în acea zi Andrei era cel care avea ultimul cuvînt, precum se hotărîse.

— Să lăsăm sfada, prieteni, și să mergem la restaurantul chinezesc, chibzui Andrei, ca să limpezească situația.

Bineînțeles, toată lumea a fost de acord. Chiar și Raman a lăsat protestele, călcînd ușurel pe caldarîmul de piatră cu sandalele sale vechi, din iută împletită.

Au străbătut repede Sea Street și doar Andrei a remarcat superba nebunie întruchipată în fantastica arhitectură a templului brahman — statui sofisticate, zvelte coloane și migăloase basoreliefuri — așezat drept în calea lor. S-au strecurat pe o ulicioară cu case vechi, apoi din nou au ieșit într-un bulevard, cu toții grăbiți, trecînd iute pe lîngă o moschee din cărămizi colorate și templul budist „Kotahema“. În sfîrșit, conduși de Li, au intrat în Petah, cartierul bazarelor, o adunătură incredibilă de case mici, înghesuite unele într-altele, un amalgam de barăci și tarabe, de ceainării și cafenele, biruri întunecoase, în jurul cărora stăruia un miros

iute de ulei încins și mîncare. Din loc în loc, maida-
ne largi, oaze de bălării și praf, punctau mozaicul
citadin — dacă mai era nevoie — cu o tentă orien-
tală.

Li mergea înainte, strecurîndu-i pe niște uli-
cioare întortocheate, în mahalaua Cotte, cum ținu
el să-și informeze prietenii. În fine au ajuns. Res-
taurantul chinezesc arăta ca oricare altul, din stra-
dă. O firmă mare de tablă vopsită într-un roșu a-
prins, scrisă cu litere negre, în englezește, dar și
în chineză, se bălăbănea spînzurată sub streășina
unui acoperiș țuguiat, din olane albicioase. Clădirea
făcea impresia unui hambar plin cu cereale, mai de-
grabă decît cu o respectabilă ospătărie tradițională,
ceea ce a avut darul să producă o oarecare descura-
jare asupra bieților marinari, ce alergaseră atîta
amar de drum în speranța unei mese copioase. Au
intrat deci cam desumflați, pe sub patru lampioane
mari din hîrtie colorată, pătrunzînd într-un fel de
hol, destul de luminos, în mijlocul căruia se afla pa-
tronul localului, domnul Wang, mic, grăsuliu, jovial,
totul numai zîmbet, invitîndu-și clienții, cu gesturi
largi, fluturînd respectuos mînele ample ale hala-
tului său de mătase azurie, cu flori și păsări aurii.
Marinarii s-au lăsat purtați de amfitrion într-o gră-
dină largă, umbrită de palmieri talipot, ale căror
frunze, uriașe evantaie lungi de cîțiva metri, dădeau
răcoare locului, făcînd să crească în voie sub cîpaci
părul des și verde al unui gazon impecabil. Pe iarba
crudă, cîteva mese, așezate destul de departe una
de alta — ca oaspeții să nu se stînjenească între
ei — își așteptau clienții. Au ales un loc mai ferit,
lîngă un ficus impozant. Imediat, Li își luă în serios
rolul de gazdă, indicînd fiecăruia unde să stea.

— Acum, fiindcă sînteți în casa unui chinez, începu el, vă rog să vă supuneți cu dragă inimă obiceiului nostru. De acord ?

Firește, cu toții au aprobat imediat, curioși să vadă ce va urma în spectacolul promis de bătrînul lor prieten.

Li, zîmbitor, a ciocnit ușurel cu un bețișor de bambus un gong de alamă, atîrnat lîngă masă, făcîndu-l să vibreze în unde grave, melodioase. De sub o arcadă înflorată, la acest semnal, au răsărit șase bărbați, îmbrăcați în halate albe largi, brodate cu mătase neagră. Ajunși în spatele comesenilor, au scos, din niște vase de metal, șervețele fierbinți și repede le-au așezat pe frunțile acestora. Doar Li și căpitanul nu au fost surprinși de gestul lor. Apoi, tot atît de neașteptat, chinezii au început să le freceționeze tîmplele, obrații, ceafa și umerii, cu mișcări ferme, dar tot atît de fine și grațioase. Grasul de Larssen gemea de plăcere, în timp ce Sari, gîdilă, hăhăia în neștire, cerînd din cînd în cînd să-l lase în pace, dar fără să convingă pe seriosul servitor care-și făcea meseria conștiincios și tăcut. La un moment dat, Li a bătut din nou în gong. Bărbații în halate albe s-au făcut pe loc nevăzuți sub arcada de unde veniseră, lăsînd locul unor grațioase fete, nimfe în roz, cu obrații pudrați și păr de abanos. Pe tăvi negre de lemn lăcuit aduceau vase mari de porțelan alb strălucitor, pline ochi cu salată proaspătă de lujeri fragezi de bambus. Timp de cîteva minute, la masă nu s-a mai auzit nici un cuvînt, preocupați cu toții să savureze parfumul suav al delicatesei vegetale, servită în tăvițe mici de porțelan gălbui. Mîncau cu bețișoare fine din bambus, înțepînd fiecare lujer, bine îmbibat într-un sos condensat dulce-acrișor, de nucă de cocos. Cînd au ter-

minat salata, alte bucate au sosit, rînd pe rînd, într-un ceremonial grav. Pe tipsii, rafinat ornate și garnisite din belșug, se rînduiau maldăre de rulouri de pește, crabi fierți, pulpe de raci, fileuri de caracatiță, ficat de rechin, alge prăjite, icre bătute în ulei de palmier și alte minunății, fiecare stropite cu sos fin condimentat și parfumat. Fetele le serveau în cești mici în care încăpea nu mai mult decît o îmbucătură, două, sau tot atît cît să pricepi arta bucătărilor necunoscut, care dădea fiori de plăcere comensurilor. Cînd și această repriză de mîncăruri s-a epuizat, din nou au sosit fantomaticii servitori în halate albe, refăcînd forțele mesenilor cu masaje și apă caldută de trandafiri stropită pe frunți. Intervenție binevenită, deoarece Larssen, după atîta efort, dădea semne de epuizare.

— Mai urmează ceva, Li? gemu el, sub povara sosurilor pe care le înghițise aproape nemestecate.

— Acum vine rîndul păsărilor. După cîte îmi închipui, vom începe cu porumbei în sos de piper.

— Carne piperată, stropită cu puțină bere? întrebă nedumerit norvegianul.

— Eu știu o strofă din Mahabharata, zise Raman, cu voce joasă, ca și cum ar fi vorbit pentru sine. Cine leapădă dorința, recită el cîntat, pe care cu greu o părăsesc cei proști, acela dobîndește pacea.

— Ce naiba ai spus? Nu poți îndruga pe englezește? se rățoi Larssen.

Ceilalți au izbucnit în rîs. Li, care pricepea hindusa, făcu pe translatorul.

— Raman — glumi el — a spus că oamenii trebuie să fie cumpătați, pentru că numai acela care se hrănește cu frunze și bea numai apă ajunge la cer. Asta este învățătură brahmană.

— Cred și eu, aprobă Larssen ironic, pe un ton sugubăț. Păi, cum naiba să nu dai ortul popii dacă o ții pe frunze și pe apă. Dar, poate, fachimul ăsta de Raman o fi știind șmecheria de a preface bălăriile în carne, unt și lapte, iar apa în bere cu spuma deasă.

— Larssen, să lăsăm ironiile, interveni căpitanul. Un prînz chinezesc nu se stropește niciodată cu alcool, cît ar fi băutura de slabă.

— Pentru purul motiv, adăugă Li, că alcoolul, de orice fel, strică gustul omului, iar mîncarea își pierde farmecul ei discret. Dacă bei, chiar și un pahar cu bere, toate felurile de bucate vor căpăta același gust. Și cum vei mai putea deosebi un sos de celălalt? Doar apa, limpede, dar nu prea rece, sorbită fără grabă, cu înghițituri mici, este îngăduită, căci ea nu vatămă nici limba, nici stomacul.

— Dacă-i vorba așa, atunci să trecem pe apă și pe păsăret, se consolă Larssen, răsfirîndu-se pe scaun cît era de lung.

Ca la comandă, fetele în roz au îngrămădit pe masă un morman de porumbei prăjiți. Fiecare s-a servit de unul singur, cu mîna. Larssen, Sari și Li infulecau de zor carnea crocantă, bine rumenită în ulei fierbinte, înmuind dumincații în sosul iute și în bolurile de bronz pline cu un fel de pilaf de orez cu bobul mare și dulce, cu gust de banane.

— Măi Li, se interesă norvegianul, cum naiba sînt făcuți porumbeii ăștia? Luați-i din fața mea că-i termin pe toți, mîrîi grăsunul cu obrazii și mîinile mînjite de ulei.

— Păi, foarte simplu, îl lămuri bucătarul. Cauți un stol de porumbei, dai cu pietre după ei, ucizi cîțiva, îi jumulești, le scoți matetele, apoi îi usuci la vînt o sută de zile. Cînd s-a împlinit acest termen

îi arunci într-o tigaie cu' ulei de soia încins și-i prăjești. Ușor, nu ?

— Aha, cam în felul acesta prepara și tata carnea sărată de oaie, interveni Andrei. Făcea din ea ceva minunat. El îi spunea pastramă.

— Pastramă ? încercă să pronunțe, greoi, căpitanul, căutînd să reproducă sunetele cît mai corect. Ce cuvînt ciudat. Nu cumva este grecesc ?

— Se prea poate, dar ce mai contează originea cuvîntului, cînd ronțai o bucată de pastramă friptă ?

Între timp, fetele au rînduit pe masă munții unui nou fel de pilaf, meșteșugit ornat cu frunzișoare de un verde crud.

— Pilaf de palolo, exclamă căpitanul. De mult n-am mai mîncat o asemenea delicatesă.

— Palolo se numește orezul acesta cu boabe mari ? întrebă curios Andrei.

— Nu, prietene, viermișorii aceia roz care plutesc prin pilaf.

Andrei, ca și Raman și Larssen s-au scuturat de scîrbă, auzind explicația.

— Așa ceva nu mănînc nici în ruptul capului, se îngrețoșă Andrei.

Căpitanul dădu din umeri.

— Nu văd pentru ce vă strîmbați. Luați măcar o îmbucătură că nu vă otrăviți. Palolo sînt niște vietăți ca oricare altele și în orice caz mult mai curate decît porcii a căror carne, în plus și conservată, o tot clămpăniți voi pe mare, săptămîni de-a rîndul.

— Eu încerc, se lăsă convîns Larssen, înfigîndu-se în farfuria cu pilaf.

Molfăi la început bănuitor, cu fața crispată, apoi — deodată — înseninîndu-se, începu să cărăbănească la pilaf, pe nerăsuflete.

— Este bun, Larssen ? întrebă Andrei.

Norvegianul confirmă din cap, cu gura plină, fără să se oprească din mestecat. Oarecum convins, Andrei luă și el. Pilaful avea un gust suav de ouă proaspete fierte, pastă fină de pește și mirodenii, ce îndemna la ospăț.

— Ce naiba sînt palolo aceștia ? făcu el, văzînd că pilaful nu era de aruncat.

— De fapt, v-am cam speriat, zise căpitanul, care se văzu obligat să dea cîteva explicații celor din jur. Nu-i un pilaf de viermi, ci de ouă și embrioni ai unui mic animal marin de formă tubulară, care trăiește pe bancurile de corali tropicali. Pescuitul de palolo se face o dată pe an, a opta zi după luna plină a lunii octombrie, fix la ora două noaptea.

— Trebuie să fie o regulă, un ritual, probabil, presupuse Andrei.

— Așa am crezut și eu cînd am văzut prima oară un pescuit de palolo. Mă afluam, pe vremea aceea, ca secund pe un cargou de trei mii de tone, o coajă de nucă, cu care făceam transporturi între insulele Choiseul, Santa Isabel, Malaita și Santa Cruz din Arhipelagul Solomon. Țin minte că am angajat o încărcătură pentru insula Rennel. Timpul splendid și oceanul liniștit, ca un lac. Ne apropiam de sfîrșitul călătoriei, cînd marinarul de cart a anunțat pămînt la orizont. Era un atol, populat de pescari. Cum se însera, căpitanul a ordonat ancorarea, de teamă să nu eșuăm pe vreun banc de nisip, deoarece hărțile erau destul de nesigure pentru zona aceea. Noaptea a căzut ca la teatru, făcînd loc pe firmamentul ceresc unei Lune ireale, uriașe, strălucitoare ca soarele în amurgul zonelor temperate. Ne-am culcat devreme dar, pe la ora

două spre ziuă, ne-am trezit într-un vacarm de nedescris. Am alergat repede pe punte și ce să vezi ? În jurul nostru, zeci și zeci de pirogi duble, cum sînt prin acele părți, pline cu băștinași care țipau cît puteau de tare „na la palolo“, bătînd în același timp din bețe de bambus și fluierînd ascuțit din scoici ținute la gură într-un anume fel. Oamenii aruncau în apa limpede, clară în bătaia lunii, plase dese de rafie răsucită fin, cu care scoteau repede din valuri ouă și larve de palolo.

— Dar tot n-am înțeles — spuse nedumerit Andrei — pentru care motiv s-au apucat ei de treabă la ora aceea înaintată din noapte și nu pescuiau ziua. Sau poate ziua era prea cald ?

— Cauza este alta. Recolta de palolo se strînge o singură dată pe an, în clipa în care vietățile marine își depun ouăle. Cum v-am spus, viermișorii aceștia au ciudatul obicei de a se oua, ca să spun așa, nu numai într-o zi fixă, dar și la o anumită oră din noapte.

— Cîtă punctualitate. Cum naiba știu viermișorii cînd trebuie să depună ouăle ?

— Nimeni nu a dezlegat enigma pînă acum. În ce mă privește, bănuiesc că micile ființe dispun de un sistem nervos anume dotat cu un fel de ceasornic biologic, care se dovedește foarte exact. El măsoară cu precizie timpul, astfel că momentul depunerii ouălor se repetă matematic la douăsprezece luni.

— Mă întreb cum se pot păstra ouăle și larvele de palolo un an întreg, pe căldura ecuatorială ?

— Bineînțeles, nu la gheață. Insularii adună ouăle pe țărm și le usucă la soare. Apoi le pun în vase pe care le îngroapă la loc uscat. Dar treaba asta nu se face oricum, ci în ritm de dans.

— Ciudat obicei.

— Da, toți insularii participă la recoltare, apoi se încing niște ospete de pomină, cu dans și muzică, zi și noapte, stropite cu vin de palmier.

Comesenii ascultau uimiți dialogul purtat de căpitan cu Andrei, fără a uita să înfulece — cu și mai multă poftă — pilaful de palolo. Curînd, tăvile s-au golit, spre a face loc dulciurilor.

— Să știți că noi, chinezii, ținu să precizeze Li, obișnuim să mîncăm dulciurile la început. Dar, pentru că acest prînz l-am aranjat pentru Andrei, cum s-a hotărît, am cerut patronului să ne servească după moda europenilor.

— Ia nu te mai scuza, Li, îl certă Andrei. Trebuia să lași totul să decurgă ca la tine acasă.

— Acum, prieteni, dacă am greșit, mă veți ierta. Cum de nu m-am gîndit că ferindu-mă să nu iasă rău, am să fac o greșeală fără voia mea ?

Bătrînul bucătar părea sincer necăjit și cu greu îi reveni zîmbetul pe fața-i plină de riduri adînci. Poate și mulțumit de laudele ce i le adresau prietenii săi, prăjiturile soseau mereu pe masă. În sfîrșit, au băut tradiționalul ceai și abia s-au mai putut ridica de la masă, sătui cum erau.

Au mai hoinărit o vreme prin oraș, apoi s-au întors la bord. Larssen, ca să nu se plictisească, a adus cu el un maldăr de ziare și reviste.

— Ia te uită, ce scrie aici, exclamă el, cu voce pițigăiată, sărind în picioare din hamacul său, ținînd în mîna o gazetă.

Ceilalți îl priviră curioși.

— Termină cu gălăgia, se rățoi la dînsul Raman. Ce naiba ai văzut acolo de Țopăi așa ?

— Taci, domnule, privește aici. Scrie că i-au dat drumul bietului Stolz.

— Bineînțeles că trebuiau să o facă. Doar era nevinovat omul, spuse Andrei, în murmurul aprobator al tuturor. Să mergem să-i spunem și căpitanului.

Căpitanul era la timonerie. Tocmai citea o telegramă, când marinarii au ajuns la el.

— Ar trebui să sărbătorim un eveniment ca ăsta, care încă o dată arată că adevărul este veșnic și de neînvins. Eu mă simt foarte afectat de pățania nefericitului mașinist. Dar ce poate face un om în fața unui pungaș de talia secundului ? Totdeauna am să mă păzesc, de aici înainte, de mincinosul care-și clădește poveștile pe o spuză de adevăr.

— Dar cum puteați să separați adevărul de minciună ? întrebă nedumerit Andrei.

— Cred că dacă insistam puțin și-l luam repede pe secund, dar mai ales dacă aș fi controlat eu însumi ce se petrecea acolo jos, în sala mașinilor, poate n-am fi ajuns pe mîna piratilor.

— Ce scrie în telegramă, domnule ? se interesă indiscret Sari, adresîndu-se căpitanului.

— Ah, da, era să uit, tot vorbind despre întîmplarea cu Stolz. Andrei, pentru tine este telegrama. Am primit-o de la căpitănie.

— Pentru mine ? De unde și de la cine pot primi eu telegramă, tocmai aici, la Colombo ?

— A sosit de la Singapore.

— De la Singapore ?

— Ei bine, da, nu te mai mira atît. Nu ai pierdut nimic acolo ?

— Ba, da. După cîte știu, avionul spre Europa.

— Și altceva ?

— Nu cumva l-au prins pe nemernicul acela care m-a jefuit ?

— Ai ghicit, dar banii i-a cheltuit. Din fericire, actele tale și lucrurile lăsate pe aeroport au fost găsite, și mâine, cel târziu poimâine, vor fi aici, cu avionul de Singapore.

Vestea transmisă de căpitan a fost primită cu urale, Andrei abia scăpînd de îmbrățișările sincere ale prietenilor care se bucurau deopotrivă cu el. Sigur că o veste bună se cere a fi cinstită. Cu atît mai mult două, căci nu putea fi uitat sărmanul Stolz. Căpitanul, eliberat de muștrările de conștiință care-l torturau de mult, pentru nedreptatea făcută mașinistului, a deschis o sticlă de whisky, păstrată de el pentru momente deosebite.

— Ura ! pentru căpitanul nostru, zbieră Larsen, cu ochii sticlind, la vederea buteliei.

— Bețivul la urmă, îl arată șugubăț căpitanul cu degetul, spre hazul unanim, dar mai ales al lui Raman, care rînjea cu gura pînă la urechi, descoperindu-și dinții lui mici și albi, ca un șirag de perle.

Sticla s-a terminat repede. Și cum alta nu mai avea de unde să vină, s-au dus cu toții la culcare. Curînd, în cabina echipajului se auzeau teribilele sforăituri.

Din larg răsunau talazurile bubuite peste digurile portului, însoțind cadențat murmurul grav al sirenei unui petrolier, care sosea, constelație mobilă, ivită în bezna oceanului fără margini. Peste radă vibrau dangătele orologiului catedralei Wolfendahl, sau poate al altei clădiri impunătoare din oraș. Era miezul nopții.

CAPITOLUL 9

În întinericul de cerneală, spulberat ici, colo, de fulgerările farului portului, se strecura, fără zgomot, năluca unei bărcuțe. A dat ocol trupului metalic al lui „Chung Khiaw“ și s-a oprit lângă lanțul ancorei. Din bărcuță s-a înălțat un trup deșirat, brațele lui au încercat tăria zalelor, apoi necunoscutul a început să se cațere repede spre punte. Un altul l-a urmat, tot atât de iute. Ajunși sus, cei doi au rămas o clipă locului, iscodind în jur. Când s-au convins că nimic nu-i împiedică, s-au strecurat fantomatic spre cabina căpitanului. Au deschis ușa fără zgomot și, mai înainte ca acesta să poată scoate un sunet, au tăbărît asupra lui, imobilizându-l. Legat strâns, cu un căluș în gură, trupul căpitanului semăna cu un balot.

În timpul acesta, marinarii dormeau fără vise, chiar și micuțul Rock zăcea întins, cu limbuța atîrînd caraghios. Numai Raman nu avea somn. I se întîmpla adesea să rămînă treaz, ore în șir din noapte, chinuit de tristețea vieții sale singuratice. Dar acum gîndurile sale erau mai limpezi, socotind că oamenii din jurul său îi erau prieteni. Chiar și grăsanului de Larssen îi ierta apucăturile cam necioplite și limba lui cea ascuțită.

Raman căscă prelung, mulțumit. O dulce amorțeală îl cuprindea. Se răsuci în hamac, potrivindu-și în același timp perna și, sfidînd căldura umedă și lipicioasă, încercă să ațipească. Prin hublou pătrundea în cabină o rază de lumină, ca un fir albastrui. Era liniște. Doar clipocitul apei picura rar în pereții de oțel ai navei, într-o cadență calmă. Raman ascultă cîntecul de mult cunoscut al valurilor moi,

liniștitor ca o legănare. Dar în refrenul moale, ca o șoaptă, desluși, surprins, un târșit ciudat. Parcă de pași. Ciuli urechile, ușor speriat. Zgomotul nu se repeta. Se certă, învinuindu-se de lașitate și încercă din nou să ațipească, aruncându-și capul în pernă, ocărîndu-l în șoaptă pe bietul Larssen, care horcăia îngrozitor, întrecîndu-se cu șuierăturile ascuțite dar acceptabile ale lui Sari. Chiar atunci, deasupra lui, pe punte, auzi — de astă dată cu claritate — pași reținuți, apoi un hîrșit prelung, ca și cum s-ar fi tîrît ceva. Rock, care-și avea culcușul sub hamacul lui Andrei, mîrîi scurt. Raman sări din hamac, ars. Fără îndoială, cineva era pe punte. Și acesta nu putea fi decît un străin, care fura ceva, deoarece căpitanul nu s-ar fi apucat să care obiecte pe punte în miezul nopții. Or, cum așa ceva nu putea fi de bănuir, zgomotele aparțineau altcuiva. Precaut, Raman socoti că trebuie să dea alarma. Scutură binișor de umeri pe Andrei.

— Ce s-a întîmplat, de ce mă trezești, omule ? mormăi el supărat.

— Taci, vorbește mai încet. Avem niște musafiri pe punte.

Andrei s-a trezit de-a binelea.

— Și de ce stai, hai sus să vedem despre ce-i vorba.

— Numai noi doi ? Dacă sînt înarmați ?

Li se foi și se ridică în capul oaselor, deșteptat de șușotelile celor doi. Auzind care-i cauza se repezi și-i trezi și pe ceilalți, alergînd cu toții afară. Rock după ei lătra furios. Auziră clar zăngănitul lanțului ancorei. Imediat s-au îndreptat la prova. Jos, pe apă, tocmai se desprindea de vas barca necunoscuților.

— Stați, stați că trag, îi amenință Larssen. Într-o încercare zadarnică și neputincioasă, deoarece el nu-și putea onora amenințarea, nefiind înarmat, iar cei din barcă nu erau defel dispuși să-i dea ascultare.

— Să-l încunoștiințăm pe căpitan, spuse Andrei, plecând grăbit spre cabina acestuia, urmat de restul marinarilor. Bineînțeles, cabina era goală, spre nedumerirea tuturor. Curînd, după ce l-au căutat peste tot, au realizat întregul adevăr. Căpitanul fusese răpit. Dar cine și în ce scop o făcuse ?

— Să alergăm în urmărirea bandiților, strigă același Larssen infuriat ca o fiară, cu fața congestionată.

Li îl privi dezaprobator.

— Prietene, îți înțeleg pornirea, dar gîndul tău este necugetat. A căuta în întuneric este ca și cum un orb s-ar strădui să lovească la țintă cu o sulită. Eu propun să acționăm cu înțelepciune, căci totdeauna este mai bine să cugeți înainte de a făptui ceva, decît după aceea.

Andrei îl aprobă :

— Și ce trebuie să facem ?

— Să anunțăm autoritățile, zise Larssen.

Li dădu din cap, făcînd a înțelege că nu era de acord.

— Mai înainte de a ne duce la poliție, să judecăm temeinic cum s-au rînduit cele petrecute aici, socotind toate împrejurările. Apoi, dacă noi vom fi atît de netrebnici, încît să nu dăm de capătul acestei întîmplări, care să ne călăuzească spre făptași, abia atunci să cerem ajutorul altora.

Cuvintele bătrînului au convins. Fiecare simțea în sufletul său dorința de a-l regăsi pe bunul lor căpitan și de a-i pedepsi pe răpitori. Au început să

cerceleze puntea, descoperind că nelegiuții au folosit o frînghie pentru a-și cobori victima de pe navă.

— Prin urmare, l-au legat ca pe un pachet, socoti corect Andrei, deci, pe țarm erau așteptați de un vehicul. Li a avut dreptate. Pînă am fi ajuns noi la dană, indivizii s-ar fi făcut nevăzuți.

Kenzo, care căutase urme chiar în cabina căpitanului, îl susținu, adăugînd :

— Cred că l-am căuta fără folos aici în oraș, el mai curînd la Kandy.

— La Kandy ? se miră Andrei, în murmurul celorlalți marinari. De unde ți-a venit ideea asta năstrușnică ?

— Kenzo nu are mintea bolnavă. Am văzut un mesaj lăsat de căpitan.

— Aiurezi, băiete, îl certă Larssen. Cînd a avut el timp să ne scrie ceva ? Doar nu or fi fost atît de imbecili indivizii aceia încît să-l lase să ne comunice locul în care-l vor ține prizonier.

— Nu vorbi așa, Larssen. Te pripești. Veniți în cabina căpitanului să vedeți cu ochii voștri.

Cabina era la fel de răvășită, precum o găsiseră prima oară.

— Ce naiba îndrugi, Kenzo, se supără — de multă dată — Sari. Nu se vede nimic deosebit.

— Asta ce este, băiatule ? șueră micul japonez, strîngîndu-și fața de gibon într-o grimasă ce trebuia să fie un suris ironic, arătînd în același timp două semne mîzgălite cu degetul în praful depus fin pe capacul unei cutii de metal, în care căpitanul își ținea hîrțile.

— Ce să fie ? dădu din umeri indonezianul.

— Cuvîntul Kandy, scumpule, scris în chineză.

Li se apropie și confirmă :

— Exact așa și este. Prin urmare, acolo l-au dus. Asta vrea să ne spună semnul.

— După ei, deci, se precipită Larssen. Să nu mai pierdem vremea. Dar ce naiba or fi vrînd cu el bandiții ?

— Și enigma asta e dezlegată, continuă Kenzo, scoțînd din buzunar o bucată de hîrtie. Căpitanul a fost răpit.

— Mare descoperire, rîse Larssen. Asta constatăm cu toții.

— Da, însă aici, pe hîrtioara aceasta, pe care am găsit-o pe patul căpitanului, scrie negru pe alb și pentru ce anume.

Kenzo întinse petecul alb pe masă, astfel încît rîndurile înșăilate cu creionul să poată fi citite de toți, pe îndelete. „Dacă vreți ca omul vostru să trăiască, cereți poliției să elibereze arestații de pe «Chung Khiaw». Nu încercați să ne urmăriți. Ne vom răzbuna“, glăsuia textul înșăilat cu greșeli ortografice.

— Deci, bandiții asta vor. Sînt amicii criminalilor aceia, murmură Andrei.

— Ce facem acum ? întrebă descumpănit Raman. Dacă îl căutăm pe căpitan, nu cumva îl expunem vreunui pericol ?

— Nu cred că vor fi atît de proști să piardă unica lor posibilitate de a ne șantaja.

— Prin urmare, pentru ce să ne temem de amenințarea lor ? Sînt la mîna noastră, interveni Larssen. Anunțăm imediat poliția, pentru că oricum nu putem decide asupra eliberării nemernicilor aceia.

— Iar pe de altă parte să încercăm a-l găsi noi, mai înainte de a-i face careva vreun rău, adăugă Andrei.

Bătrînul Li șopti ceva ca pentru sine, schițînd un vag gest ce ar fi putut fi interpretat ca neîncredere, dar și ca ezitare. Însă nu împărtăși celorlalți gîndurile sale. De fapt, nici nu l-ar fi ascultat, așa înfuriați cum erau. Șalupa a fost coborîtă la apă și cu toții au plecat, degrabă, la poliție.

Sergentul Bahadur i-a primit morocănos, încheindu-și cămașa la piept, trezit din moțăiala în care zăcea de obicei cînd era noaptea de serviciu. Îi ascultă aproape absent, părăind că nu înțelege nimic din toată povestea și nu-și reveni decît atunci cînd Andrei i-a pus sub nas scrisoarea bandiților.

— Cred că afacerea, încercă el să scape, nu este de resortul nostru. Dar oricum, și dacă ar fi, trebuie să-mi anunț superiorii, însă, la ora asta, trebuie să înțelegeți că nu-i pot deranja. Așa că dumneavoastră faceți o plîngere în scris și aduceți-o mîine dimineață.

— Este în joc viața unui om, cum putem aștepta pînă mîine? rosti indignat Andrei.

— Uite, acum vine dimineața. Doar în cîteva ore, căscă sergentul, indolent.

— În care se pot întîmpla atîtea, replică de astă dată Larssen, începînd să fiarbă de indignare.

Sergentul Bahadur era hotărît să nu cedeze. Sigur, cu un asemenea exemplar tipic de birocrat, orice insistență era sortită eșecului, ceea ce au înțeles repede marinarii. S-au întors înfuriați la bordul lui „Chung Khiaw“.

— Să ne liniștim puțin, băieți, începu Andrei: Nu-i timpul să ne lăsăm pradă nervilor, din pricina unui polițist neghiob. Mă gîndesc ca unul dintre noi să trateze cu sergentul Bahadur, sau care o fi acolo, iar ceilalți să alergăm cît mai repede la Kandy.

— Găsesc înțelepte vorbele tale, aprobă Li. Dar ce să mai stăm ? Hai, chiar acum, la drum. Filozoful spune : prevederile sînt bune, numai în măsura în care sînt urmate de succes. Deci să plecăm. Cu cît mai repede, cu atît mai bine.

Planul a fost găsit corect. Doar Larssen a bombănit, plîngîndu-și lipsa de noroc, deoarece, trăgîndu-se la sorți, hazardul îl desemnase tocmai pe el să rămînă la Colombo.

În cîteva minute, pregătirile au fost terminate și, cu toții au pornit, urmați de credinciosul Rock, spre oraș. Larssen i-a petrecut pînă la gară. Tocmai pleca o cursă locală, peste un sfert de oră. Pe fugă și-au luat biletele de călătorie și, abia răsuflînd, uzi de transpirație, s-au urcat într-un vagon ticsit de călători. Trenul s-a pus în mișcare, chinuit, scîrțîind din toate șuruburile, gîfîind urmărit de privirile mute ale lui Larssen, rămas aproape singur pe un peron umed, pardosit cu hirtii și resturi de alimente.

Nici unul dintre marinari nu i-a răspuns salutului său trist, făcut cu mîna, preocupați cum erau să-și găsească un locșor în îngrămădeala inumană care domnea pretutindeni.

Vagonul părea o cușcă mare, unde oamenii stăteau închiși, nemișcați, strînși unul în celălalt, respirînd un aer umed, pestilențial.

— Cred că n-am să pot rezista astfel cei o sută douăzeci de kilometri, cît avem pînă la Kandy, gemu Andrei, strîns între peretele de lemn al vagonului și cîteva saci de iută, plini cu batate, un soi de cartofi dulci, cu miros reavăn.

— Filozoful — începu Li — spune că, așa cum durerea urmează bucuriei, tot astfel și necazurile sfîrșesc prin voie-bună.

— Nu știu ce sporovăesc filozofii tăi, dar sînt sigur că ei n-au călătorit niciodată într-un astfel de coteț, îl ironiză Andrei.

Imperturbabil, bătrînul chinez continuă, scoțînd iarăși o maximă din cutia lui cu înțelepciuni orientale :

— După cum vin pe neașteptate supărările, tot așa și bucuriile. Chiar cînd soarta e potrivnică, înțeleptul trebuie să-și oțelească voința. Cît de rău poate fi un lucru, ca vagonul acesta, comparîndu-l cu robia și mizeria elefanților, a șerpilor, a păsărilor, cu nimicnicia gîzelor ?

— Înțeleg, Li, să mă resemnez, oftă Andrei. Dacă stau bine să cuget, altă rezolvare nu găsesc.

Au tăcut cu toții, conformîndu-se — dealtfel — atmosferei generale din vagonul în care oamenii, așezați cuminiți pe bănci, ghemuiți pe podele, zăceau amorțiți, nemișcați ca niște manechine. Ici, colo, răzbătea o șoaptă, scîncetul unui copil, repede mînse. Fiecare cu gîndurile sale, absenți, muți.

Întinericul a dispărut deodată, sau aproape deodată, gonit de soarele care se înfățișa la apelul dimineții, sclipitor și curat, punînd stăpînire pe un cer azuriu. Trenul străbătea cîmpia îngustă a litoralului, șerpuiind printre cadrilateralele orezăriilor nesfîrșite, traversînd largi canale de irigații ascunse sub umbra palmierilor, cohorte paralele aliniate disciplinat în șiruri lungi, pierdute la orizont. Pe măsură ce înaintau, peisajul plat se confrunta cu rotunjimile dealurilor verzi, acoperite de plantații de ceai necuprinse. Trenul urca încet, în serpentine largi, spre platourile înalte, tăiate adesea de văi adînci, cu rîuri repezi, deasupra cărora suspendau adesea poduri înguste, jucării de oțel. Din cînd în cînd se opreau în cîte o gară, plină de călători, care

năvăleau în vagoane și pe acestea, înghesuindu-se peste pasagerii amorțiți, ce îi primeau cu nepăsare, ca pe o fatalitate de neînlăturat. De la Pelgahawela, o mică localitate pierdută între codrii virgini și plantații întunecate de arbori de cauciuc, calea ferată a făcut un ocol larg, luînd pieptiș stîncile abrupte ale munților acoperiți de vegetația luxuriantă.

Locomotiva pufăia leneș, făcîndu-și loc prin junglă, alunecînd greoi, urmînd liniile subțiri și paralele de oțel, prinse de traversele firave, smolite, așezate regulat, direct pe roca dură. Din cînd în cînd, fluiera scurt, anunțînd prezența civilizației în inima naturii, care o privea nedumerită.

CAPITOLUL 10

Au ajuns la Kandy chiar în momentul cînd se pornea o ploaie, cum numai la tropice pot fi revărsările de ape cerești. De la peron pînă în clădirea gării erau cîțiva metri, pe care marinarii i-au străbătut în fugă, intrînd în sala de așteptare, la adăpost, uzi totuși pînă la piele. Încăperea era destul de mare, însă neîncăpătoare pentru mulțimea refugiată acolo. Stăteau unul într-altul.

— S-ar părea că asta este poziția noastră naturală, glumi Sari, încercînd să-și croiască puțin spațiu în jurul său, ajutîndu-se de coate.

Raman, lîngă el, suporta cu răbdare, nemișcat, încercările tovarășului său fără să scoată un cuvînt, ceea ce îl făcu pe indonezian să se enerveze.

— Semenii cu o momîie, Raman. Cum poți fi, omule, atît de nepăsător ?

— Trebuie să ne așteptăm la orice, mormăi pocnind indianul.

— Ce naiba ai spus ?

— Cel deștept nu se bucură și nu se întristează, continuă Raman.

— Măi să fie, suflă Sari, dîndu-și seama că este luat peste picior. Ia mai taci din melița aia aiurită.

— Mistrețul caută în lacul plin de lotuși numai glodul.

— Alt filozof, se înfurie de-a binelea indonezianul. Ia ascultă, tu și cu Li nu știți să vorbiți ca oamenii, lămurit ? Ce tot îi trageți cu preceptele voastre ?

Li privea prin ei, undeva spre intrarea în sala de așteptare, ca și cum nu ar fi auzit nimic. Andrei, cu Rock în brațe, gata mereu să salveze buna dispoziție, interveni :

— Gata, Sari, uite, a stat ploaia, nu te supăra pe noi.

Într-adevăr, ploaia a încetat, răpăitul picăturilor mari de apă oprindu-se ca la o comandă cosmică. Pe dată, mulțimea începu să se frămînte, înghesuindu-se și mai apăsător, scăpînd prin ușa îngustă, în șuvoi. Cei cinci marinari așteptau liniștiți să se scurgă cît de cît puhoiul uman, mai curînd împotrivindu-se fluxului de trupuri umede și lipicioase care-i înconjurau. Li, la mijloc, între marinari, continua să privească impasibil într-afară.

— Aibadul, spuse el, ieșind deodată din amorțală.

— Aiurezi, prietene, îl apostrofă Kenzo, privind-l nedumerit, gest, dealtfel, imitat de toți ceilalți.

— Care Aibadul, bunule Li, nu cumva aiurezi ? se proțăpi Sari, căruia perspectiva de a scăpa din înghesuială îi readuse optimismul și predispoziția la înțepături verbale. Aibadul zace în pușcărie, continuă el, de unde nu o să mai iasă curînd, te asigur.

— Aibadul a fost acolo, continuă chinezul ne-tulburat. El a fost. Sînt sigur.

— Spune-ne ce ai văzut, omule, îi ceru lămuriri Andrei. Nu ne mai fierbe așa.

Li se uită încă o dată spre ușă, schiță gestul de a porni într-acolo, dar se răzgîndi dîndu-și seama că abia ar fi putut face doi pași prin aglomerația sălii.

— Aibadul a fost acolo, repetă mecanic. L-am văzut. Ochii bătrînului Li nu se înșeală, gemu chinezul.

Se priviră unul pe altul, nedumeriți, convins fiecare că bătrînul era foarte obosit, de vreme ce în-druga asemenea povești.

Părăsind gara, au pornit pe jos spre centrul orașului, unde sperau să găsească un hotel acceptabil. Rock țopăia vesel înainte, cu coada răsucită pe spate. Kandy își înfățișa arhitectura sa, elegantă, subtilă, ciudată îmbinare între rafinamentul artei Asiei și simplitatea rigidă, funcțională, a clădirilor Europei. La ora aceea matinală, străzile erau totuși pline, pulsînd într-o animație colorată, de un pitoresc anume. Negustori ambulanți singalezi grăbeau spre piață, împingînd cărucioare cu două roți mari, încărcate cu nuci de cocos, lujeri de palmier, banane, ananas și batate. Cărauși indigeni, goi pînă la brîu, conduceau care grele, pline cu saci de iută în

care transportau probabil frunze ucate de ceai, orez, smochine sau cine știe ce alte mărfuri, croindu-și cu greu drum prin aglomerația străzii, strigînd adesea, cu glasuri ascuțite, la pietonii ce ignorau orice regulă de circulație, ieșindu-și din fire, ba chiar blestemînd, ceea ce demonstra că membrii acestei bresle seamănă între ei la apucături pretutindeni pe bătrîna noastră planetă, indiferent dacă sînt europeni, africani, asiatici, sau americani.

La un colț, un prestidigitator tuciuriu, cu un caftan galben, lucitor, uimea publicul, în schimbul cîtorva bănuți, înghițind săbii lungi, al căror ascuțiș fusese încercat în prealabil de curioși. Mai alături, un îmblînzitor de șerpi, ghemuit turcește, sufla într-un fluier, scoțînd sunete monotone, calme, unduitoare, făcînd să se legene o biată cobră, ce-și înălța curioasă trupul suplu, dintr-un coș de talipot. Doi elefanți cenușii spintecau agale valurile mulțimii, impasibili la hămăitul lui Rock, ducînd pe spate imense baloturi, docili și înțelepți, ca niște brahmani, pășind rar. În ulița largă, colbuită, răzbăteau arome ademenitoare de pește prăjit în ulei de mangustan și pilaf de berbec, plutind în unt fierbinte de kokum, gata de luat de pe plită, punînd la grea încercare trecătorii flămînzi, cum erau — de pildă — marinarii de pe „Chung Khiaw”. Strada mare șiruia, urcînd și coborînd lin, pe coașa muntelui, adăpost paternel al orașului ascuns în faldurile mantiei pădurii tropicale.

Recepționarul de la hotel era un chinez, domnul I-uan, cum s-a recomandat. Sigur, nu avea camere disponibile, chiar în plin sezon, deoarece Kandy, beneficiînd de un blînd climat, atrăgea de pretutindeni, ca o veritabilă stațiune montană, vilegiaturiștii. Dar Li se pricepea de minune să se des-

curce în complicate situații, mai ales cînd trebuia să trateze cu conaționali de-ai săi. Pînă la urmă, domnul I-uan s-a aplecat discret la urechea bătrînului bucătar și i-a șoptit ceva. Acesta s-a înclinat ceremonios și i-a mulțumit grav, în chineză.

— Mergem în altă parte, spuse Li, de astă dată vorbind englezește. Aici toate camerele sînt ocupate.

— Unde, omule ? se necăji Andrei ieșind din hotel. Prevăd că vom pierde vremea de pomană, tot căutînd camere de închiriat.

— Stai liniștit și nu te frămînta. Pentru noi, avem rezervate trei camere speciale, replică Li, uimindu-și tovarășii.

— Bătrîne, doar nu o să spui că ni se pune la dispoziție vreo vilă ? izbucni Andrei.

— Ba, chiar așa.

— Îți bați joc.

— Deloc.

— La naiba cu misterul acesta, lămurește-ne odată. Despre ce vilă tot vorbești ?

— A recepționarului.

— O fi vreo cocioabă, pe care șmecherul o închiriază fraierilor, cum sîntem noi acum.

Li se socoti jignit. Ridică fața, încercă un gest scurt cu brațul drept, ca o negare și oftă.

— Să nu crezi asta. Un chinez bătrîn nu minte niciodată. Știu o vorbă veche : lesne dojenim pe altul, dar sîntem orbi asupra propriei noastre făpturi, cînd trebuie să ne-o privim pe dinăuntru.

— Iartă-mă, Li. Te-am supărat, fără să-mi dau seama.

— Tinerețea este de vină, Andrei, nu tu.

— Mai lăsați cearta, interveni Raman. Ce atîta vorbărie ? Încotro ne duci, stimabile ? Oare nu

avem și noi dreptul să cunoaștem itinerarul stabilit în particular de mătăluță ?

— Am spus destul de limpede. Ne așteaptă trei camere pe cinste, la recepționar acasă. Cît privește fraiereala, o să vedem la urmă. În definitiv, dacă nu ne place, plecăm.

De fapt, nu aveau pentru ce să se plîngă. Casa era destul de confortabilă, deși nu prea arătoasă din stradă. Au bătut la ușă discret.

— Este deschis, intrați, i-a poftit un bărbat, cu glas tremurat.

Amfitrionul părea un om trecut de șaptezeci de ani. Obrajii palizi, părul rar și alb, mustața lungă îngălbenită, trupul ușor aplecat și halatul larg, de un albastru ceresc, îi conferea un aer patriarhal.

— Fiți bineveniți și locuiți sănătoși în casa fiului meu I-uan, ai cărui oaspeți sînteți, le-a urat el, surizător, cu brațele la piept, ascunse în mînele largi ale îmbrăcăminții.

Apoi le-a arătat casa, invitînd pe fiecare, mereu ceremonios, să-și aleagă camera dorită.

— Onorabile Fen, i se adresă Li. Vom lipsi toată ziua, alergînd după treburile noastre. Rogu-te, spune-ne cînd să revenim fără a deranja casa prea-respectatului dumitale fiu.

— Sînteți oricînd primiți.

— Chiar și la ceasurile tîrzii din noapte, cînd și Hoang-ti-en — Cerul suprem — se odihnește în tihna dulce a somnului ?

— O, desigur, preacinstiții noștri oaspeți. Ușa casei rămîne deschisă pentru voi.

— Stimabile Fen, bătrînul Li mai abuzează cu o rugămintă. Dacă el și tovarășii săi nu se reîntorc pînă ce Sang-ti — Stăpînul suprem — dezleagă spiritele dimineții, lăsîndu-le să alerge pe firmamentul

luminat de Soare, fugi și anunță poliția că oaspeții veniți în casa preaiubitului dumitale fiu au pățit ceva.

— Vai de mine ! Așa voi face. Dar unde ar trebui să vă caute polițiștii ?

— Bătrînul Li nu poate să răspundă la această întrebare. Dar, venerabile, trebuie să afli că noi sîntem în Kandy nu cu gînduri rele, de răufăcători; ci îndurerați de pierderea unui prieten drag, pe care încercăm a-l găsi aici. Însă nu știm nimic despre dînsul.

— Asta ar fi ca și cum ați dori să descoperiți un grăunte de aur în nisipul mării.

— Da, însă altă cale nu avem, decît aceea a perseverenței. Bătrînul Li a găsit poate capătul firului. Cunoaște cumva stăpînul nostru Fen unde locuiesc familii de papuași, aici în oraș ?

— Eu nu, dar vărul meu Ciu, care ține o ceai-nărie, vă poate îndruma. Căutați l negreșit. Are localul pe malul lacului din preajma orașului.

Au mulțumit amabilului amfitrion.

— Rock, tu să stai cuminte acasă, s-a înțeles Andrei cu cățelușul, care-l privea atent, dînd din coada îmbîrligată, semn că este de acord cu stăpînul său.

Apoi, înghesuiți într-un taxi hodorogit și fără geamuri au alergat la adresa indicată.

Ciu era un bărbat între două vîrste, îmbrăcat europenește, ignorînd obiceiul proprietarilor de ceai-nării chinezești, de a purta halatele tradiționale.

— Papuași la Kandy nu prea sînt mulți, i-a informat pe marinari, după ce a ascultat cu atenție ce doreau. Eu nu-l cunosc pe omul vostru, dar am un vecin care poate mi-ar da cîteva îndrumări.

Li, obișnuit cu tranzacțiile negustorilor chinezi, a înțeles imediat unde bătea Ciu. Foșni zece dolari în fața preamabilului văr al prearespectabilului Fen și acesta, luminându-și fața într-un zîmbet ce trăda plăcerea și lăcomia în același timp, s-a aplecat spre bătrînul bucătar :

— Cred că omul vostru se află chiar acum în cîrciuma lui Upandit, la luptele de scorpioni, șopti el repede, înhățînd imediat dolarii, pe care îi strecură în buzunarul vestei.

Sigur, informația trebuia luată ca pe un oarecare adevăr, căci tot atît de bine se puteau înșela cu toții, deoarece un papuaș seamănă prea adesea cu un altul, iar vărul Ciu, fie voit, fie nu, putea să confunde persoana, or chiar să și mintă, dorind să capete cu orice chip banii oferți. Oricum, marinarii au intrat în cîrciumă și s-au așezat la o masă, dealtfel singura liberă, localul fiind plin. Numai indivizi nespălați, mari amatori de pariuri puse pe capul bietelor insecte, îndemnate să se sfîșie între ele. spre oribila desfătare a cruzilor spectatori.

Au ajuns chiar în clipa cînd domnul Upandit a apărut, în uralele derbedeilor din cîrciumă, ducînd cu el un borcan de sticlă ce adăpostea pe fundul lui doi scorpioni. Patronul a așezat recipientul pe o masă pătrată, de lemn, înconjurată pe loc de ahtiații clienți ai prăvăliei, care au început imediat să parieze între ei, fiecare alegîndu-și scorpionul favorit.

— Gata, zbieră autoritar patronul. Începem lupta. Dați banii la mine.

Indivizii s-au executat ascultători, numai ochi. Upandit a tras tacticos și adînc din țigară, a ridicat binișor la o margine borcanul de pe masă și a suflat sub sticlă, de cîteva ori, fumul iute de tutun,

expirat din plămîinii lui tăbăciți cu nicotină. Atinși de duhoarea aruncată asupra lor, scorpionii, întăriți la culme, au devenit foarte curînd nervoși, zvîrcolindu-se și lovindu-se unul pe celălalt, în urletele smintiților din jurul mesei. Tot izbindu-se reciproc, insectele au sfîrșit prin a se ataca. Cîrciumarul, prinzînd momentul, a ridicat iute borcanul. Lăsate în spațiul liber al mesei, insectele s-au avîntat într-o luptă pe viață și pe moarte, încercînd să se răpună, înțepîndu-se cu veninul lor mortal.

De la masa lor, marinarii cercetau cu atenție încăperea plină de fum acru, iscodeau fiecare individ, în speranța descoperirii vreunui indiciu. În acest timp, lupta scorpionilor continua cu ardoare, spectatorii îndemnîndu-și cu voce tare insecta pe care pariaseră, ca și cum aceasta ar fi trebuit să înțeleagă bestiala lor patimă. În cele din urmă, unul dintre scorpioni a reușit să-și înfrîngă adversarul, înțepîndu-l în cap cu acul mortal. Lupta scorpionilor era încheiată, dar ea continua acum între supporterii. Un zbieret fioros și fluierături stridente au umplut încăperea. Becul electric spînzurat în tavanul cîrciumii s-a spart cu zgomot sec, lovit cu pahare de bătauși. În semiîntunericul încăperii au început să lucească lamele ascuțite ale șişurilor. Intuind cele ce aveau să se desfășoare foarte curînd, marinarii s-au ridicat deîndată și au zbughit-o pe ușă. Din cîrciumă se auzeau strigăte de durere și injurături. De după colțul străzii a izbucnit fluiera-tul ascuțit al unui polițist, căruia i-a răspuns, ca un ecou, semnalul altui păzitor al ordinei publice. Bineînțeles, locul devenea foarte periculos, încît cel mai cuminte gest era de a-l părăsi cît mai repede posibil, ceea ce echipajul lui „Chung Khiaw“ s-a grăbit să facă. Au mărit deci pasul, îndepărtîndu-se repede

de cârciumă. Au traversat o intersecție, apoi o alta. Andrei mergea în frunte, îngrijorat. A dat un nou colț și s-a oprit, încremenit. În fața lui, la câțiva metri se afla... Aibadul.

— Aibadul, te-am prins, tâlharule, strigă, repezindu-se asupra individului, urmat îndeaproape de ceilalți marinari, nu mai puțin surprinși de neașteptata apariție.

Dar individul nu era deloc dispus să rămână la îndemîna lor. S-a întors fulgerător și a început să alerge cît îl țineau picioarele, urmărit de echipajul lui „Chung Khiaw”. A intrat pe o ulicioară întortocheată, îngustă, mărginită de case dărăpănate, în-negrite de umezeală și mucegai, strecurîndu-se printre trecătorii nedumeriți, sărind peste copii ghemuiți la joacă și cîinii speriați. A parcurs un maidan plin cu gunoaie și pătrunzînd prin spărtura unui gard de sîrmă ghimpată, năpădit de buruieni urcătoare, s-a făcut nevăzut.

— A dispărut, nemernicul, constată Andrei, după ce au examinat cu toții borta prin care intrase cel urmărit.

Dincolo de gard se afla un fel de depozit pentru cutii metalice vechi. Locul era pustiu, dezolant și nimic nu lăsa să se întrevadă pe unde se fofilase pappușul. Au scotocit pe îndelete stivă cu stivă. Degeaba. Aibadul intrase în pămînt.

— Nu poate fi decît o singură explicație, își dădu cu părerea Kenzo. Omul nostru a șters-o mai înainte de a ajunge noi aici. Așa că, în timp ce ne-am pierdut vremea rătăcind nenorocitele acestea de bidoane, el cine știe unde a ajuns.

— Așa trebuie să fie, aprobă Li. Isteți mai sîntem. Dar vorba aceea : dacă la muritorul înzestrat cu cinci simțuri, numai unul este defectuos,

cunoașterea i se scurge ca apa dintr-un burduf spart. Or, ce să spunem despre noi ? N-am avut nici ochi, nici urechi.

Au ieșit din depozit, căznindu-se să împingă pe balamale o poartă ruginită, ce nu fusese deschisă cine știe de cînd. Dincolo, peste drumul nenorocit, invadat de vegetație, de mult neutilizat, începea cîmpul, marea verde-cenușie a plantațiilor de ceai, calmă, ondulată uniform, răspîndită peste zare, în mireasma răscolitoare, violent de plăcută, a florilor mici și parfumate, abia scăpate din boboci. Sigur, a căuta pe cineva în desișul frunzișului încă netuns, nu putea fi decît o întreprindere nesăbuită, demnă de o minte prostească. Firește, Andrei și prietenii săi au abandonat urmărirea, cu speranța că, foarte curînd, vor putea pune mîna pe Aibadul, a cărui prezență nu putea fi străină de răpirea căpitanului. Oarecum abătuți s-au reîntors în casa lui Fen.

— Preaiubiții mei oaspeți, spuse acesta, mintea mea încețoșată de ani nu pricepe bine pentru care scop ați revenit aici, dacă vă căutați prietenul. Pentru ce nu ați rămas acolo unde v-am îndrumat ? Sau poate zeii v-au sfătuit să renunțați la întreprinderea voastră ?

— O, nu preaînțeleptule Fen, i-a răspuns Li, pe un ton nefiresc de liniștit. Eu știu de la venerații mei părinți, ceea ce fără îndoială cunoaște și preaseninul nostru amfitrion de la bătrînii săi, anume că omului înțelept, chiar și celui cu fața brăzdată de zbîrcituri și capul însemnat cu peri albi, dorința izbînzii îi rămîne veșnic tînără. Iar noi, aceasta vrem, să biruim în încercarea noastră.

— Atunci, Fen vă poștește să priviți ceva, continuă gazda, deschizînd larg ușa unei odăi lumi-

noase, aproape goală. Un talmet lăcuit, cîteva perne de mătase roșie, așezate pe o rogojină albă din pai de orez, constituiau întregul mobilier. Lîngă fereastra îngustă, razele soarelui tăiau pieziș încăperea, făcînd să strălucească un glob de cristal, umplut cu apă, ce adăpostea un peștișor.

— Apropiați-vă, îndemnă Fen pe oaspeții săi. Admirați pe iubitul meu Ii, cum înoată de minunat.

— Acesta-i ikan sumppit, peștele arcaș, recunoscui imediat Li vietatea din acvariu.

— Bineînțeles, confirmă Fen. Oaspeții mei să ia aminte la mișcările peștișorului.

Acesta evolua elegant în apa limpede, apropiindu-se mereu de suprafață. Se afunda ca o săgeată și iarăși ieșea, scoțînd din cînd în cînd capul afară, ca și cum ar fi adulmecat ceva.

— Ciudat pește, exclamă Andrei. Ai impresia, cînd îi urmărești înotul, că mereu caută cine știe ce.

Fen l-a privit zîbind. Luă o crenguță, aflată la îndemînă, deschise o cutiuță de lemn, scoase dintr-însa o furnică, o așeză tacticos pe frunze și oferî peștelui acest prînz, ținîndu-l mult deasupra globului de cristal. Peștișorul a rămas pironit locului, apoi s-a azvîrlit cu toată viteza spre suprafață, repezîndu-și corpul aproape pe jumătate în apă. În același moment a făcut să țîșnească din gura sa un jet subțire de lichid, ca o rază de laser, proiectîndu-l drept asupra insectei. Năucită, furnica s-a prăbușit în apa acvariului, fiind imediat devorată.

— De necrezut, se miră Andrei. Cîtă precizie în mișcări. Ai senzația că peștele gîndește.

— Ii este șiret, preabunii mei oaspeți, zise Fen. Cum face el, procedați și voi. Nu lăsați să vă scape cel urmărit. Chibzuiți ca și Ii, așteptați cu răbdare

clipa. Înțeleptul grăiește : un lucru bine plănuit se sfîrșește întotdeauna cu succes. Stați acum aici, dar acvariul vostru de cristal se află în altă parte.

În timp ce Fen rostea aceste parabole, împănate cu vechi maxime chinezești, iată-l sosind acasă pe domnul I-uan, persoană binecunoscută tuturor. Receptionerul, care-și schimbase redingota rigidă cu un sacou subțire de bumbac, i-a salutat amabil, europenește. Au sporovăit un pic despre una și alta, fără a băga de seamă dispariția bătrînului Fen, care a revenit curînd, arborînd pe față un surîs ne-forțat, poftindu-i la masă. Ospățul chinezesc nu le era străin, dar bătrînul Fen, servindu-le felurile, bucate preparate de mîna lui, îi dădea un farmec unic, de ritual păgîn.

— Așadar, începu fiul lui Fen, aflînd ce căutau oaspeții săi, sînteți pe urmele răpitorilor căpitanului dumneavoastră. Treabă grea și deloc lipsită de primejdii. Aibadul al vostru negreșit se ascunde undeva în plantația de ceai din sudul orașului. Știu precis că acolo lucrează cîțiva papuași. Numai că nu prea văd cum veți pune mîna pe el. Toți sînt niște ticăloși, înarmați pînă în dinți, gata oricînd să ucidă fără scrupule.

— Cu orice risc, trebuie să-l salvăm pe bunul nostru căpitan, se înflăcăra Andrei.

— Dar nu repezindu-ne orbește în mijlocul haitelor de tîlhari, îl contră Li.

— Firește, ci după un plan bine întocmit.

Și-au împărțit atribuțiile și au hotărît să cerceze plantația cît mai discret posibil, începînd chiar de cu seară. Cum s-a lăsat noaptea au pornit. Străzile erau aproape pustii. Ici, colo, cîte un întîrziat grăbea pasul, or se ascundea vîzîndu-i, bănuind în

ei cine știe ce tâlhari, fofilați în întuneric după pradă.

Ceainăria lui Ciu avea obloanele trase. Doar din cârciuma lui Upandit, încă luminată, izbucneau strigăte întăritate, semn că luptele de scorpioni continuau fără întrerupere, spre marele deliciu al vagabonzilor strînși ciorchine în jurul mesei cu nenorocitele insecte care se ucideau una pe alta.

— Sari, du-te prin spate și aruncă-ți ochii în dugheană, se adresă Andrei indonezianului.

Fără alt îndemn, acesta a zbughit-o imediat, pierzându-se în întuneric. Minutele s-au scurs încet, în așteptarea lui.

— Pst, veniți, șopti acesta apărînd, în sfîrșit, din cârciumă. Omul nostru e aici. Ce facem ? Eu zic să punem mîna pe el, să-l scuturăm bine și să aflăm din gura lui unde-l țin ascuns pe căpitan.

— Măi, dar prost îl mai crezi tu pe banditul acela, îl contrazise Li. Nici vorbă să ne apropiem de el. Cum ne va observa, va fugi.

— Sigur, continuă Andrei. Să-l urmărim, nevăzuți. O să ne conducă singur pînă la ascunzătoare. Acolo vom vedea noi.

Au stat pitulați, ferindu-se de lumina ce spărgea întunericul prin vitrinele nespălate ale cârciumii, observînd cu atenție fiecare persoană ce ieșea din spe-luncă. Cu încetul, hărmălaia a început să se domolească și — în fine — Aibadul, amețit de aburii rachiuului de secară japonez, a apărut în cadrul ușii.

— După el, comandă Andrei punînd în mișcare întregul grup de marinari, furișîndu-se în monom, ca niște umbre.

Bețivanul mergea fără grijă, bolborosind un fel de cîntec lălăit, mai mult aducînd cu un horcăit. Se clătina, blestemînd uneori pietrele din drum, de

care se împiedica mai tot timpul, pierzându-și echilibrul și așa precar. Papuașul a intrat iarăși în ulicioara îngustă, acum pustie, pe care a străbătut-o alene. S-a așezat puțin pe treptele unei scări, lăsându-și capul în mâini, moțăind.

— Acum ar fi momentul să-l facem inofensiv, șopti Sari, pitit împreună cu ceilalți în spatele unei maghernite ponosite, ce ieșea din alinierea uliței.

— Liniște, ce tot vorbești, se necăji Andrei. Doar am hotărît un plan.

Ca și cum ar fi auzit acest scurt dialog, bețivul privi în direcția lor. Dar nu putea vedea nimic. S-a ridicat greoi, ținându-se de perete, apoi a plecat mai departe, grohăind.

Urmărirea a continuat, marinarii nepierzînd din ochi pe individul care se țira aproape, năucit de otrava alcoolului, ce-și făcea efectul din plin. Urma o cale cu totul diferită de cea pe care o știau marinarii, căutînd parcă înadins ulițe cît mai întunecate și mai insalubre. Au mers astfel, după el, aproape o oră, pentru ca, în cele din urmă, să ajungă în marginea orașului. Peisajul le era familiar. Plantația de ceai, placă argintie sub globul alb al lunii pline, strălucea ca o oglindă. Aici, cel urmărit a iscodit înapoi, cu oarecare atenție și a intrat în tufișurile dese aliniate paralel, în șiruri lungi, dispărînd enigmatic.

— Măi, să fie, nu se putu abține Kenzo, de obicei potolit. Duhul nopții l-a înghițit pe bandit.

— Vedeți, se supără Sari, dacă mă ascultați, acum era în mîinile noastre. Iarăși l-am pierdut.

— Trebuie să-l căutăm metodic, interveni Andrei. Este clar că nu poate fi în altă parte decît în plantație. Uite, am o idee. Vom merge fiecare pe cîte un rînd, cu băgare de seamă, încît să ne ve-

dem unul pe celălalt. Astfel, în clipa în care observăm ceva suspect vom putea comunica între noi. Ce spuneți ?

Au mers printre tufele dense, pășind rar, atenți, spre a nu fi surprinși. Metru după metru s-au înfundat în plantație, scociorînd în dreapta și în stînga. Fără folos. Într-un tîrziu au hotărît să renunțe.

— Povestea asta a început să mă sîcîie, izbucni Andrei, cînd întregul grup s-a reunit, la marginea plantației. Unde naiba piere individul ? Doar nu o fi nălucă ?

— Este posibil, șopti Kenzo, ca tîlharul, mai șiret decît noi, să se fi prefăcut că nu ne vede și s-a strecurat printre tufe, dispărînd naiba știe pe unde. Dar poate, nici el nu ne-a observat, astfel încît, prea bine, și-a văzut mai departe de drum, pe șosea, în timp ce-l căutam, degeaba, printre tufe.

— Măi Kenzo, iarăși spui prostii. Nu te mai înveți minte să taci și să asculți pe alții mai isteți, sări la el indonezianul. Cum să treacă pe lîngă noi, omule ? Am fost cu toții orbi ? Tu nu ai văzut că a intrat în plantație ?

— Asta cam așa este.

— Și ce tot îndrugi acolo, dacă singur recunoști că tipul s-a strecurat în plantație ?

— Știu și eu ? Doar nu o fi intrat în pămînt.

Andrei tresări, auzind replica japonezului. O idee i-a trecut prin minte :

— S-ar putea să aibă dreptate Kenzo. Totul este posibil. Dacă bandiții au o ascunzătoare subterană ?

— Chiar la așa ceva nu m-aș fi gîndit, se bătu peste frunte Sari, recunoscînd că japonezul nu era chiar atît de nătărău precum îl categorisise el mereu.

— Acum, pe întuneric, dacă astfel stau lucrurile, nu mai putem face nimic. Eu zic să ne înapoiem mâine dimineață și să cercetăm pe îndelete, la lumina zilei, afurisita de plantație, conchise Andrei;

CAPITOLUL 11

A doua zi, de cum a răsărit soarele, Andrei și cei patru marinari au revenit, hotărâți să termine povestea care începea să-i sîcîie. Plantația nu mai era pustie. O combină galbenă tundeă tufele de ceai, trecînd călare pe rîndurile drepte, desfrunzindu-le ca o lăcustă uriașă. În jurul monstrului bîzîitor, pîlcuri de bărbați tineri, aproape despuiați, arși de soare, umbriți de pălării conice din pai de orez, alergau fără încetare, stivuiind baloturile dreptunghiulare, îndesate și grele, de ceai, plămădite în măruntaiele combinei, pe care aceasta le arunca la intervale regulate.

— Nu văd nici un papuaș printre muncitori, remarcă Sari. Sînt numai tamili. Degeaba stăm aici. Tot la cîrciuma lui Upandit trebuie să-l așteptăm pe Aibadul.

— Peștii sînt prinși de cei dibaci și din apa fără fund a mării, bombăni Raman, dînd a înțelege dezacordul său față de indonezian.

— De fapt, intră în discuție Andrei, dacă stăm bine să judecăm, cu atîta lume în jur nu cred că individul acela s-ar mai apropia. Apoi, cum stăm noi aici, în mijlocul drumului, tocmai bine ne ofe-

rim, spre a fi reperați de departe. Să căutăm un loc mai bun de pîndă.

— De pildă în depozitul de bidoane, spuse Kenzo.

— Măi, măi, a început să ți se ascută mintea, rîse Sari.

Andrei îl scrută tăios :

— Lasă-l în pace, omule. Mai bine să ne grăbim într-acolo, pînă nu ne trezim cu banditul, nas în nas.

Au intrat în curte, alegîndu-și fiecare un loc de observație, privind într-afară, printre bălăriile care astupau gardul de sîrmă. Li și Raman au rămas să păzească latura dinspre oraș a depozitului, iar Andrei, Kenzo și Sari, pe cea care mărginea plantația de ceai. Astfel distribuiți, orice mișcare nu le putea scăpa.

Au rămas așa, liniștiți, fiecare la postul său. Nu se auzea decît zureitul combinei și larma tamililor care se îndemneau unul pe celălalt, în limba lor ciudată, guturală. Dar, pe acest zgomot îndepărtat, ceva — ca un geamăt prelung — izbucni de undeva, de prin apropiere.

— Ați auzit și voi ? șopti Andrei, adresîndu-se marinarilor de lîngă el.

Cei doi confirmară, muți. Sari arătă cu degetul o stivă de tinichele.

— Acolo, spuse și se furișă atent spre locul indicat de el.

Ocoli cu băgare de seamă stiva :

— Nu-i nimeni aici, dădu din cap uimit, întorcîndu-se lîngă Andrei.

— Kenzo crede că a fost glasul lui Karzeno-Kani, făcu japonezul.

Sari, ironic :

— Asta cine mai este, drăgălașule ?
— Șst, nu huli zeul atotputernic al vîntului.
— Mai las-o baltă cu tîmpeniile. Am auzit cu urechile mele un zgomot dintr-acolo. Ce te prostesti ?

Și parcă spre a-l confirma, din nou același geamăt, de astă dată mai clar, mai intens, întrerupsese dialogul marinarilor. Orice iluzie acustică era exclusă. Fără îndoială, ceva se afla sub maldărul de cutii. Andrei și ceilalți se apucară pe loc să azvîrlă recipientele goale de metal, curioși să vadă ce anume era acolo.

— Este un om aici, strigă același Kenzo, sărind înspăimîntat în picioare.

Într-adevăr, de sub morman se ivi trupul zdrobit și gol al unui tînăr. Fața palidă, însîngerată a acestuia, urmele groase ale loviturilor de ciomag brăzdate pe spate și pe coapse trădau cruzimea cu care fusese schingiuit nefericitul băiat.

L-au scos încet și l-au așezat cu fața în sus, la umbra unui baniani, ale cărui frunze late, de ficus uriaș, dădeau o răcoare plăcută. Li a tăiat cu briceagul o ramură din copac, lăsînd să picure din ea, pe buzele rănitului, picăturile străvezii ale sevei.

— Curînd își va reveni, spuse.

Dar promisiunea părea că nu se va adevăra. Omul abia răsufla, iar bătăile inimii deveniseră rare și din ce în ce mai slabe.

— Moare, sări speriat Kenzo.

Bătrînul Li apropie de gura celui întins pe iarbă încă o crenguță proaspătă. Un șirag subțire de mărgelușe lichide se prelingea pe fruntea și obrazii băiatului. Clipele treceau apăsător.

— Să chemăm un medic, făcu Andrei, aproape convins că leacul chinezului nu-și făcea efectul.

Dar, cînd totul părea pierdut, pleoapele tînărului tremurară de cîteva ori, apoi acesta deschise, în cele din urmă, ochii, fără a da să se înțeleagă că era prea conștient asupra celor ce se petreceau în jurul său.

— Nu mă ucideți, bolborosi sărmanul, în limba singaleză, spre consternarea marinarilor care nu pricepeau o iotă. Raman știa însă graiul acestor oameni din sudul insulei.

— Vorbește, frate, i se adresă indianul, cu blîndețe. Îți sîntem prieteni și vrem să te ajutăm. Hai, liniștește-te !

— Fugiți. Andar... silabisi, agitîndu-se, rănitul.

— Stai cuminte, nu-ți fie frică. Te vom apăra. Cum te cheamă și cum ai ajuns în halul acesta ? continuă Raman.

— Seggu, bolborosi greoi rănitul.

— Andar te-a maltratat așa, băiete ?

— Da, suflă într-un tîrziu băiatul, gemînd încetișor. Obosit de efort, leșină din nou.

— Nu mai este vreme de pierdut, să-l ducem repede la Fen, zise Andrei. Sari, Raman, continuă el precipitat, găsiți repede o trăsură.

Cei doi au ieșit repede din depozit, convinși că fiecare clipă putea fi fatală. Spre norocul lui Seggu, au descoperit aproape imediat o inrișca, un fel de căruță cu două roți subțiri, trasă de un amărît de bou zebu, abia tîrîndu-și cocoșa, pe care proprietarul îl tot șfichiuia cu o nuia, spre a-l hotărî să meargă mai alert. Nu era exact ce le trebuia, dar oricum, într-un fel, treaba era aranjată.

— Vai de mine, se văicări Fen, văzîndu-i aducînd pe brațe un necunoscut plin de sînge.

— Bunule Fen, ajută-ne să vindecăm omul acesta, îl rugă Li, vorbindu-i în chineză. Ai în casă lucrurile trebuincioase ?

— Înțeleptul spune : dacă prevezi cu mult înainte o faptă, așa cum te aștepti ca după noapte să urmeze ziua, ușor îți va fi să ocolești buruiana cea pișcătoare, sau să scoți miere, ca și albinele, din cimbriu.

Zicînd acestea, bătrînul deschise un dulăpior. Pe policioare se aflau o sumedenie de borcănase, sticlute și cutioare, vopsite cu diferite culori. Alese, gînditor, cîteva recipiente, mirosi conținutul lor și apropiindu-se de bolnav, presără pe răni un praf cafeniu.

— Rădăcină de jenșen, planta vieții, comunică el cu Li, care îi urmărea preocupat fiecare mișcare.

Seggu gemu ușor. Fen se aplecă asupra lui și îl frecă pe tîmple cu o alifie verzuie, ce exala un puternic miros de camfor. Aduse o bucată de pînză curată, înmuiată într-un lichid gălbui și șterse de cîteva ori buzele bolnavului.

— În curînd se va trezi, rosti plin de încredere.

Într-adevăr, obrații rănitului începură a se colora cu încetul, respirația reveni la normal și — în cele din urmă — Seggu deschise ochii. Însă era atît de slăbit, încît abia putea vorbi. Li aproape își lipi urechea de gura acestuia, dar nu înțelese sensul șoptelor pe care le rostea. Pînă la urmă, epuizat, Seggu a adormit.

— Mîine dimineață va fi pe picioare, pronostică Fen, foarte convins. Acum să-l lăsăm să se odihnească, somnul îi va face bine.

Cu toții au găsit rezonabilă propunerea bătrînului, care se pricepea cu atîta iscusință să aplice miraculoasele leacuri, verificate de milenii, ale medicinei tradiționale chineze. S-au înapoiat la locul lor de observație de lîngă plantație, așteptînd acolo apariția lui Aibadul. Însă lunganul negricios nu apărea. Din ascunzătorile lor, marinarii priveau fă-

ră interes, aproape plictisiți, combina zuruitoare care tunde tufele de ceai, într-o neconținută mișcare, și oamenii din jurul ei ce alergau asudați, spre a stivui baloții verzi de frunze. Alaiul acesta bizar se apropia treptat, urcînd spre ei din fundul plantației. Curînd oameni și mașină au ajuns la capătul șirurilor de tufe. Ca la o comandă, s-au oprit, culcîndu-se zdrobiți, la umbra unui pîlc de palmieri. Stăteau acolo nemișcați, cu brațele sub cap, respirînd sacadat. Peste plantație coborî pacea.

— La lucru, adunătură de puturoși, urlă un grăsan, apărut ca din senin, călare pe un roib deșălat.

Grăsanul opri calul, strunindu-l bine cu mîna stîngă, obligînd animalul să se ridice pe picioarele din spate. Speriați de neașteptata prezență, dar mai ales de roibul poate mai înfricoșat, care tropăia aiurit, sfornăind teribil pe nări, oamenii au sărit în capul oaselor, începînd să alerge care încotro. Grăsanul după ei. Îi pleznea nemilos cu un bici lung, vîjiindu-l continuu. Muncitorii fugeau, căutîndu-și zadarnic scăparea, deoarece călărețul se aținea mereu în spatele lor, brăzdîndu-le trupurile cu șfichiuri repezi, ce pocneau scurt, lăsînd pe pielea celor atinși rîuri roșii, însîngerate.

— O asemenea barbarie nu pot suporta, mîrîi Sari, privind hăituiala.

Și fără a putea fi reținut de ceilalți marinari, ieși din ascunzătoarea sa, spre a se arunca asupra calului și călărețului. Grăsanul, surprins, încercă să evite impactul, dar Sari făcu un salt de panteră, ajungînd în secunda următoare și el pe spatele animalului. Ușor dezechilibrat, roibul căzu în genunchi, făcînd să zboare din șa, peste capul său, pe cei doi călăreți, care se prăbușiră, încleștați, într-o tufă de ceai. Sari s-a ridicat ca un fulger, apucînd pe

grăsan de cămașă. Pumnul greu al indonezianului lovi sec în obrazul individului, o dată, de două ori. A treia lovitură nu și-a atins ținta căci destinatarul ei, smulgându-se din strînsoarea care-l țintuia, o luă la fugă, spre uimirea muncitorilor. Unul dintre aceștia se apropie timid de Sari.

— Eu, Nadu și ceilalți frați ai mei vă mulțumim, domnule, spuse, lăsînd a înțelege că vorbea în numele tuturor. Ne-ați răzbunat. Bine i-ați făcut lui Iusu, vechilul lui Andar. Ne-a mîncat sufletul. Trebuia să i. se înfunde.

— Cine-i Andar ăsta ?

— Stăpînul plantației care se vede în față.

— Cunoști cumva pe un oarecare Aibadul ?

— Nu, domnule. N-am auzit numele acesta, răspunse, cît se poate de cîstit, muncitorul.

— Este un papuaș slab și înalt, încercă Sari să-l descrie.

— Sînt cîțiva papuași pripășiți prin împrejurimi. Ba chiar, se luminează Nadu, unul dintre ei seamănă cu o prăjină. Un ticălos fără pereche, prietenul lui Iusu.

Andrei ieși împreună cu ceilalți marinari din locurile lor de pîndă.

Sari îi puse la curent asupra celor aflate :

— Se pare că omul nostru și-a schimbat numele. Dar tot nu va scăpa.

Andrei îl aprobă cu capul :

— Am dat de el. Dacă-i amic cu vechilul, al nostru este. Il găsim noi, prietene.

Nici bine nu-și încheie vorba și, într-un nor de praf, la marginea plantației se opri un automobil decapotabil al poliției. Patru agenți, cu căști coloniale, au sărit de pe băncile lor, însoțiți de Iusu, cu revolverele îndreptate amenințător către micul grup de marinari.

— Sînteți toți arestați ! urlă un sergent, cu ga-loane galbene, înfigîndu-se înainte.

— Pentru care vină, domnule ? întrebă Andrei.

— Îndemn la răscoală.

— Este prea de tot. De unde ați mai inventat povestea asta ?

— O să vedeți voi. Deocamdată, dați-i drumul în mașină, comandă sergentul autoritar, trăgînd cu coada ochiului la Iusu, care rînjea satisfăcut.

Marinarii s-au trezit, astfel, arestați, împreună cu bietul muncitor, împins și el după gratiile celei umede, cu pereți lipicioși. Ușa s-a închis cu zgomot, iar temnicerul s-a îndepărtat, fără a fi tulburat de protestele prizonierilor, învîrtînd cheia pe degetul arătător.

CAPITOLUL 12

Celula semăna cu o colivie mare, în care oame-nii nu puteau avea altceva mai bun de făcut decît să sporovăiască între ei, deoarece, așa cum erau de înghesuiți, orice încercare de odihnă nu avea sorți de reușită.

— Nu putem sta așa, la cheremul acestor biro-crați, se revoltă Andrei. Se vede limpede că-i joacă în strună lui Iusu, ori chiar ocrotitorului acestuia, Andar.

— Andar, cu siguranță, domnule, șopti Nadu, cătînd speriat cu coada ochiului spre polițistul care, ignorîndu-i, citea un jurnal, pufăind rar dintr-o

țigară. Andar este stăpîn aici. Dacă el hotărăște, chiar poliția i se supune.

— Ce puteri are Andar ?

— Banii, domnule. Este plantatorul cel mai avut de prin partea locului. Naiba știe de unde a apărut aici. Cu zece ani în urmă ne-am trezit cu el. Cumpăra pămînt.

— De la cine ?

— De la noi, de la țărani.

— Pentru ce îl vindeați ?

— Asta-i o istorie mai complicată. Cîțiva ani la rînd am avut o recoltă tare proastă. Pe atunci nu cultivam ceai. Fiecare familie aveau o bucată de pămînt pe care creșteam palmieri de cocos, arborele vieții, cum se spune prin partea locului.

— E bănoasă o asemenea îndeletnicire ?

— Ce pot să vă spun ? Tamili nu cultivă palmieri pentru cîștig, ci în primul rînd spre a-și asigura hrana zilnică a familiilor lor. Avînd douăzeci de cocotieri în ogradă, nu pieri. Sigur, nucile de cocos care prisoseau le vindeam, pe un preț bunicele, unor negustori europeni.

— Ai dreptate, nucile de cocos sînt căutate pe bătrînul continent mai ales pentru uleiul lor hrănitor, folosit mai cu seamă de cofetari și farmaciști.

— Cum spuneam, trei, dacă nu chiar patru ani, palmierii au dat roade foarte slabe. Le măcinau rădăcinile niscai viermișori, cum nu s-au mai văzut pe la noi. Cînd trebuiau să se coacă fructele, copacii nu mai aveau putere. Nucile se uscau și cădeau. Rămăși fără ale gurii, oamenii, înfometați, au plecat spre sud. Unii și-au încercat norocul la minele de grafit și de mică, dar cei mai mulți, printre care și eu, am pornit spre plantațiile de cauciuc. Însă cine dă de lucru unor tamili în sud, unde sînt numai sin-

galezi ? Ajunși acolo, ne-am dat seama că nu eram deloc doriți. Localnicii ne urau, ne alungau, nu ne lăsau în pace nicăieri, se temeau de noi, șomerii din nord, că le vom lua pâinea de la gură.

— Nu înțeleg de ce vă dușmăniți voi tamilii cu singalezii. Sînteți cu toții de aici, locuiți în comun insula aceasta mare și frumoasă.

— Nici eu nu pot pricepe. Noi spunem că singalezii sînt păgîni, ei zic tot așa despre noi.

— Să știi ceva de la mine, omule. Un proverb românesc pe care mi l-a spus bietul tata glăsuiește : Cînd doi se ceartă, al treilea cîștigă. Așa că vorba aceea, nici voi tamilii, nici singalezii nu profită de pe urma neînțelegerii ci, fără îndoială, un al treilea, de teapa lui Andar.

— Vorbe de aur ți-au ieșit din gură, domnule. Așa și este. Uite, acum îmi dau seama că Andar a speculat că eram la ananghie, goniți din satele singaleze. A venit după noi, ne-a adunat și ne-a cerut să-i vindem pămîntul care, zicea el, oricum nu mai era bun. Ba ne-a promis că va planta locul cu tufe de ceai și ne va angaja pe toți, ca muncitori.

— Acum am înțeles. Ați încheiat tîrgul, de nevoie.

— Așa este. Ce puteam face ? Andar ne-a dat cît a fixat el prețul, căci așa obișnuiește. Am semnat actele la primărie, am luat gologanii și am așteptat ca noul proprietar să ne cheme la lucru. Dar nu se grăbea. A adus mașini, a scos palmierii și a sădit plantele de ceai. Ei, dar pînă să crească tufe, timpul trecea. Iar noi am rămas curînd fără bani. Și iarăși am plecat în sud. Vicleanului de Andar ce i-a venit în minte. A trimis după noi pe Iusu. Nu cunoșteam pe atunci ce-i poate pielea. Cu vorbe meșteșugite, căci omul se pricepe la asta, ne-a îmbiat să luăm de la Andar bani cu împrumut, în

contul simbriilor viitoare. Proștii de noi ne-am învoit. Iarăși am semnat niște hîrtii la primărie.

— Iar acum sînteți datori vînduți, cum se zice.

— Robi pe viață, domnule. Atît au crescut dobînzile la datorii, încît niciodată nu le vom mai putea achita. Cum să scapi din iadul lui Andar ? Oriunde te duci, poliția vine după tine. Iar cînd ajungi din nou pe plantație, Iusu are grijă să-ți facă semne pe spate.

— Mari ticăloși. Mă întreb de unde a avut Andar ăsta atîta bănet, ca să cumpere sute de hectare de plantație.

— Se zvonește că din piraterie. Dar cine știe ? Oricum, în jurul lui mișună tot soiul de indivizi, unul mai fioros decît celălalt.

Marinarii, toți, îl priviră mai atent pe Nadu.

— Ceva trebuie să fie adevărat în toată povestea cu pirateria, spuse Andrei, aprobat din ochi de ceilalți. Oricum, cele istorisite de Nadu îmi dau de gîndit. Băieți, nu mai avem o clipă de pierdut. Să evadăm numaidecît.

— Asta spun și eu, se arată pe deplin de acord Sari. Andrei, cred că am și găsit metoda.

— Ei, nu spune !

— Ascultați-mă cu atenție. Raman, nu cumva îți este rău ?

— Ce-ți trece prin cap ? Mă simt foarte bine.

— Ba nu, te simți. Strigă după gardian că te doare stomacul.

— Dar nu mă doare.

— Vai, dar prost mai ești. Cînd îți spun că te doare, să te doară.

Raman se dumiri, deslușind în sfîrșit ce dorea Sari de la el. Începu să geamă, apoi să strige, mimînd, ca un veritabil actor, o criză de ulcer.

— Aşa, Raman, dă-i înainte, băiete, suflă printre dinţi indonezianul. Şi, întorcându-se către poliţist, îl chemă să dea ajutor bolnavului, care urla asurzitor.

Poliţistul se ridică de la masă, stinse ţigara, răsucind-o pe marginea mesei, şi veni încet, oarecum bănuitor, spre grilajul celulei.

— Ce are ăla ? întrebă, lipind fruntea de barele lungi de oţel ale uşii.

Dar nu a primit nici un răspuns, căci Sari, mai înainte ca acesta să-şi dea seama de capcana care i se întindea, l-a prins de gît cu ambele braţe, vîrîte printre gratii, în timp ce Raman şi Nadu i-au imobilizat mîinile, iar Andrei i-a îndesat o batistă în gură. Poliţistul se zbătea neputincios, fără a se putea împotrivi. Andrei îl percheziţionează iute prin buzunare, găsi cheia, deschise uşa şi, trecînd în partea cealaltă a grilajului legă fedeleş pe gardian. Spre norocul lor, secţia de poliţie nu prea era păzită, altcum evadarea ar fi ridicat noi probleme. Ajunşi în stradă, s-au despărţit imediat, spre a nu da de bănuît.

În cîteva minute erau destul de departe de închisoare şi nu s-au reunit decît în casă la Fen, unde au intrat tiptil, unul cîte unul. Gazda i-a primit fără ceremonial, înţelegînd din purtarea lor că există ceva ce-i determina să se strecoare nevăzuţi.

— Prea stimaţii mei oaspeţi, li se adresă bătrînul chinez, Seggu a vorbit cîte ceva cu Fen. Aburii albi ai morţii s-au dus în întuneric şi gîndurile negre, necruţătoare, au zburat ca pasărea în aer, fără urme.

— Înţeleg, venerabile Fen, se interesă Andrei, că bietul Seggu ţi-a spus lucruri interesante pentru noi. Vrei oare să murim de curiozitate ?

— Cine poate înfățișa mai bine decît Seggu gîndurile lui Seggu ?

În camera alăturată, rănitul stătea întins pe o rogojină delicată din pai de orez. Era înfășurat în feșe late, albe, de bumbac, dar obrajii, ochii negri și vii spuneau că omul se afla acum în afara oricărui pericol. Criza trecuse, potolită de leacurile enigmatice ale veșnic zîmbitorului Fen. Seggu părea liniștit, în orice caz nu atît de înspăimîntat cum fusese. Nadu, dînd cu ochii de bolnav, tresări puternic.

— Ah, cum ai ajuns aici, Seggu ? Nu mai înțeleg nimic, continuă el intrigat.

Seggu gemu ușor, întorcîndu-și fața. Andrei, contrariat :

— Ce te frămîntă, Nadu ?

— Știți cine-i Seggu acesta din fața dumneavoastră ? Este slugoiul de casă al lui Andar.

Seggu protestă, muștește, din cap.

Se așternu o liniște apăsătoare, acuzarea rostită de Nadu la adresa rănitului avînd efectul unei lovituri, căci nimeni nu se aștepta la o asemenea situație. Era uluitor ca, tocmai la ei în casă, să se afle un om pus în slujba prezumtivului lor inamic.

Sari, întăritat, luîndu-l drept spion, mîrîi în barbă. Andrei îl măsură dojenitor. Apoi către Seggu :

— Spune-mi, este adevărat ce-am auzit ?

Seggu oftă :

— Nadu a spus drept. L-am servit pe Andar, ca un cîine credincios și acum, iată recunoștința lui. A vrut să mă ucidă.

— Pentru ce ?

— I-am cerut simbria ce mi-o datora pe un an de trudă. Doar atît. Cînd a auzit ce doream, a rîs

și l-a pus pe Iusu să mi-o dea. Vătaful nu a așteptat alte îndemnuri, că a și început să mă lovească, fără milă, cu biciul. M-am ferit, dar Andar mi-a tăiat calea, zdrobindu-mă cu bastonul lui de bambus. Am leșinat de durere și nu m-am trezit decât atunci când m-ați găsit. Îi blestem pe Andar și pe viespea de Iusu. Nici un singalez nu uită o asemenea umilință. Asta nu se iartă niciodată.

— Vezi, Nadu, i se adresă Andrei, ce deosebire poate fi între singalezi și tamili când sînt asupriți de bandiți ca Andar ?

— Observ că nici una. Și noi, tamilii și ei singalezii, avem aceeași soartă în fața ciomagului. Dar aflăm noi cine va fi mai tare, pînă la urmă.

— Spune-mi, Seggu, încercă Andrei a se informa, nu cumva în preajma lui Andar este un papuaș, un lungan antipatic, pe nume Aibadul ?

Seggu gîndi cîteva clipe.

— Nu am auzit, dar știu că Andar are un papuaș deșirat printre oamenii lui.

— Cunoști cumva locul unde se ascunde banda lui Andar ?

Seggu ezită. Apoi într-un tîrziu, se hotărește.

— Dacă vrei să vă răfuiți cu tîlharii aceia, la noapte mergem acolo, șopti ca și cum ar fi dorit să nu fie auzit.

CAPITOLUL 13

Întinericul era deplin când au plecat. Seggu, încă nerestabilit complet, dar hotărît să-și ajute

salvatorii, mergea în fruntea grupului. Nadu era și el cu ei, dornic de răzbunare. Andrei pășea preocupat, sigur că Aibadul se afla amestecat în răpirea căpitanului. Dar Andar ce căuta în toată povestea asta enigmatică ? Răspunsul la întrebare nu venea. Socoti că timpul va dezlega misterul, așa că lăsă lucrurile să se desfășoare în voie.

Drumul le era familiar. Aceleași străzi, aceleași locuri pe unde îl urmăriseră de câteva ori pe papuaș, Curînd au ajuns la marginea plantației. Seggu se strecură printre tufe, mereu înainte, conducîndu-i cu băgare de seamă. Mergeau încet, călcînd fără zgomot. Singalezul s-a oprit lîngă un bolovan mare. Privi în jur ușor neliniștit, ca și cum o primejdie nevăzută îl pîndea.

— Aici, sub pietroi, este intrarea în ascunzătoarea lui Andar, șopti, începînd imediat să împingă cu putere bolovanul, făcîndu-l să se rotească, aidoma unui chepeng.

Dar chiar atunci, o fantomă negricioasă sări spre el, oprindu-i-se drept în față.

— Este diavolul, bîlbîi Seggu.

Andrei rîse.

— Ia privește mai bine. Ai dreptate dacă vrei. Diavolul tău se numește Rock.

Auzindu-și numele, cățelușul, căci el era, se gudură, pocnindu-și coada de spinare.

— S-a ținut după noi, caraghiosul, îl mîngîie pe spate Sari.

Drept răsplată pentru acest gest de prietenie, credinciosul animal a scheunat scurt, apoi s-a repezit la bolovanul din fața lor, lătrînd ascuțit.

— Taci, Rock, ce te-a apucat ? îl certă Andrei, făcîndu-l să se potolească.

Seggu se liniști și el continuînd operația începută. În cele din urmă, pietroiul lăsă să se vadă in-

trarea îngustă a unei pivnițe, bine ascunsă printre tufe de ceai.

Singalezul, înarmat cu o lanternă electrică, pe care i-o împrumutase bătrînul Fen, luminează treptele rudimentare ale unei scări ce cobora vertical în adînc pătrunzînd pe dată în vizuină. Andrei, cu Rock în brațe, îl imită. Apoi ceilalți, în monom. Intrarea seamăna cu o gură de canal. Odată ajunși jos s-au aflat într-un tunel strîmt, prin care aerul circula liber, semn că, pe undeva, se aflau puțuri de aerisire.

Nimeni nu vorbea, aproape nici nu răsufiau, strecurîndu-se în întuneric, conduși de neînfricatul singalez, care se orienta perfect, aprinzînd din cînd în cînd lumina, preț de o secundă. Tunelul sfîrșea într-un fel de grotă, mai precis era acolo o cameră pătrătoasă, scundă, din care porneau alte două ganguri. Seggu ascultă cu atenție și, fără vorbă, arată cu degetul pe cel din dreapta.

— Voi stați aici, suflă la urechea lui Andrei. Eu merg înainte să deschid drumul.

Singalezul se făcu nevăzut în beznă. Era atîta liniște, încît fiecare își auzea bătăile inimii. Așteptau nemișcați. Clipele treceau istovitor de încet. De undeva, din interiorul tunelului pe unde dispăruse Seggu se auzi un oftat, apoi o bufnitură înfundată. Și aproape imediat se ivi și singalezul. În razele lanternei, fața lui părea nespus de palidă. Gîfîia și broboane mici de sudoare îi picurau de pe frunte.

— Drumul este liber, suflă istovit.

Și ceilalți porniră din nou, în șir, trecînd pe lîngă trupul inert al unui individ, lungit într-o poziție ciudată chiar în fața unei uși rudimentare din lemn.

— O fi cineva înăuntru ? se întrebă Andrei cu glas tare, încercînd lacătul care bloca ușa.

— Andrei, ești tu, sau auzul mă înșeală ? se auzi de dincolo glasul cunoscut al căpitanului.

Rock lătră scurt, sărind cu labele dinainte pe ușa.

— Chiar noi, sînteți salvat, răspunse Andrei în timp ce marinarii, nebuni de bucurie, au smuls din balamale ușa, eliberînd pe prizonier.

Erau fericiți, o ușurare teribilă însuflețindu-i pe toți. Dar trebuiau să-și stăpînească sentimentele, timpul presîndu-i cu amenințarea unui pericol teribil ce putea veni oricînd, de oriunde. Nu aveau nici o clipă de irosit. Au ieșit din nou în camera scundă apoi au dat să intre în tunel. Seggu, ca de obicei, în frunte, s-a oprit, drept, înțepenit într-o poziție ușor instabilă, cu capul întins înainte, aidoma unui copoi adulmecînd vînatul. În spatele lui, marinarii nu mișcau. Era ceva acolo ? Pînă a se dumiri careva, o umbră se năzări, de undeva din întuneric, barîndu-le calea.

— Înapoi, urlă un necunoscut.

Seggu nu se supuse. Înaintă un pas și încă unul, aprinzînd deodată lanterna. Fasciculul de lumină izbucni violent, descoperind fața individului. Un strigăt de uimire țîșni din piepturile tuturor.

— Aibadul, făcură într-un glas marinarii, privind chipul celui care le stătea în drum, amenințător.

În mîna dreaptă a banditului luci un revolver. Apoi, fără nici un avertisment, din armă porni glonțul, într-un bubuit îngrozitor, învăluit într-un fulger mic, roșietic.

Seggu gemu și se prăbuși, cu pieptul plin de sînge. Lanterna se rostogoli la picioarele sale, luminînd straniu făptura deșirată a agresorului. Acesta încercă să armeze din nou unealta-i ucigașă. Însă nu a mai avut răgaz ! Cu un salt viguros, credinciosul

Rock se azvîrli asupra nelegiuitului, mușcîndu-l furios de braț. Papuașul țipă de durere și uimire, scăpînd revolverul. Sari prinse momentul și se năpusti cu toată greutatea trupului său, înfigîndu-și mîinile lui puternice în gîtul asasinului, aproape sugrîmîndu-l, în timp ce Andrei culese de jos revolverul. Seggu întoarse cu greu capul, privindu-și asasinul. O șuviță subțire, roșietică, i se prelingea la colțul gurii.

— Răzbunați-mă, murmură.

Răsuflă adînc de cîteva ori și închise ochii. Era mort.

Inspectorul Samallawa, de la prefectura orașului, chemat de marinari la fața locului, îl arestă imediat pe criminalul legat zdravăn.

— Se numește Aibadul, căută să-l informeze Andrei.

— Nici pomeneală, Aibadul este fratele lui geamăn, arestat pentru piraterie, spuse inspectorul, cunoscîndu-l mai bine pe răufăcător, client vechi al poliției. Seamănă între ei ca două picături de apă, preciză omul legii.

Enigma lui Aibadul era elucidată.

Peste două ore, în arest se aflau toate păsările rare, în frunte cu Andar și Iusu, acuzați de răpire și complicitate la crimă.

CAPITOLUL 14

Încheiată astfel aventura lor, marinarii s-au grăbit a pleca la Colombo. Erau încă marcați de pe-

repetițiile prin care trecuseră, dar poate cel mai în-cordat dintre ei se vădea Andrei, căci drumul spre patria natală, presărat cu atâtea întâmplări neprevăzute, îl îndârjea și-l oțelea totodată.

S-au urcat în tren, conduși cu recunoștință de Nadu și tovarășii săi, scăpați, în sfârșit și pentru totdeauna de tirania nemernicului de plantator.

Călătoria parcă nu mai era atît de monotonă ca la sosire. Sporovăiau între ei, aidoma copiilor, rîzînd întruna, stîrnind mirarea tăcuților călători, care-i priveau plini de curiozitate.

— De mult mă frămîntă să știu, mărturisi Sari, adresîndu-se căpitanului, cum s-au petrecut faptele cînd v-au răpit.

— M-au surprins în somn, nemernicii, începu bătrînul lup de mare. Altfel lucrurile nu s-ar fi rînduit așa. M-au legat, dar auzindu-l pe fratele lui Aibadul, căci el îi conducea pe bandiți, că sînt așteptați la Kandy, am făcut un semn cu degetul pe cutia mea de acte, gîndind că Li sau Kenzo îl vor observa.

— Ceea ce s-a și întîmplat, rîse japonezul mîndru de el, sfidîndu-l din ochi pe Sari.

— Apoi, continuă căpitanul, m-au urcat într-un camion și m-au adus la Kandy, unde m-au azvîrlit în gaura aceea afurisită. Restul îl cunoașteți. Dar eram sigur că mă veți căuta.

Marinarii îl aprobară zgomotos.

În sfârșit, au ajuns la Colombo. De la gară pînă în port li s-a părut o veșnicie, într-atît de nerăbdători erau să-și revadă bătrîna lor navă, martora atîtor aventuri. Dar „Chung Khiaw“ nu se afla ancorată acolo unde o știau cu toții.

— Asta-i bună, se miră cu glas tare bătrînul Li, de obicei atît de reținut, ceea ce arăta — dealtfel — puternica nedumerire care-i cuprinsese pe toți.

Căpitanul presupuse că nava fusese trasă la o dană oarecare, operație perfect plauzibilă într-un port cu trafic atît de mare cum este cel de la Colombo. Bineînțeles nu puteau să bată cheiurile în neștire, alergînd brambura zeci de kilometri, spre a descoperi nava dispărută atît de enigmatic. Iată-i deci pe toți la căpitănie. Era locul cel mai nimerit pentru a afla cu precizie ce doreau.

Căpitanul portului, un bărbat mai în vîrstă, i-a ascultat cu atenție, fără să-i întrerupă. Andrei surprinse pe fața acestuia o tristețe nemărturisită, o umbră de compătimire față de oaspeții săi. Părea încurcat, aproape speriat de prezența lor, ca și cum ar fi trebuit să le comunice o veste gravă și nu știa în ce fel să o facă.

— Domnule căpitan, izbuti el să spună, în fine, vasul dumneavoastră a suferit un accident regretabil. Îmi pare foarte rău, continuă, înroșindu-se tot.

— Ce fel de accident ? făcu Andrei, care pricipu acum pentru ce era atît de încurcat interlocutorul lor. Este grav ?

— Din păcate, da, oftă căpitanul portului. Marinarul Larssen vă poate da cele mai bune relații în acest nefericit caz.

— Nefericit, domnule ? continuă Andrei. Nu cumva vreți să spuneți că bătrîna navă a ars ?

Căpitanul portului se ridică de la biroul său scorjit, căutînd cele mai potrivite cuvinte pentru un răspuns ocolit. Spre ușurarea sa, chiar în clipa aceea, burduhănosul Larssen năvăli în birou.

— Ați aflat ? „Chung Khiaw“ nu mai există, reuși să bolborosească printre sughițurile de plîns ce nu și le putea stăpîni. Au dat-o la fund, nemernicii.

— Care nemernici ? întrebă Andrei fără să înțeleagă nimic din istoria aceasta groaznică.

— Criminalii care au răpit pe căpitanul nostru își au complicii lor aici. Fără îndoială, ne-au urmărit printr-o iscodă, lămuri norvegianul situația. Văzînd că am desconsiderat amenințarea lor din biletul lăsat pe vas, au așteptat un moment prielnic pentru răzbunare. În timp ce eram cu toții la gară, s-au strecurat pe sărmana noastră navă și i-au perforat pîntecul cu o bombă. Cînd m-am întors în port, totul era sfîrșit. Am plîns ca un copil și nu știu cum de nu mi-am pierdut mințile de furie. Acum ce vom face ? se văicări în continuare Larssen. Nu mai avem de nici unele. Bani nici atît, iar speranțe de angajare pe vreun vas, ce să mai zic ?

Dar soarta nu le era chiar atît de potrivnică pe cît părea. Tocmai atunci petrolierul liberian „Produccion” rămăsese fără echipaj, marinarii părăsindu-l nemulțumiți de salariile mizerabile, ajustate de patron, spre a se îmbarca cu lefuri mai mari pe o motonavă. Bineînțeles, cei de pe „Chung Khiaw”, cărora li s-a oferit angajarea pe „Produccion”, au primit bucuroși să se urce la bord, chiar așa prost plătiți. Peste cîteva ore urmau să ridice ancora, avînd destinația Dar Es-Salaam. Oricum, cu toată tristețea pe care o resimțeau pentru pierderea lui „Chung Khiaw”, erau într-un fel mulțumiți. Se aflau din nou împreună, conduși de temerarul lor căpitan. Și asta nu era puțin.

Andrei era însă cel mai bucuros dintre toți. Un sentiment cald îl cuprindea, ca o îmbrățișare tandră, ocrotitoare, la gîndul că fiecare milă parcursă îl apropia mereu de țară. Apoi era și mult mai liniștit, deoarece tocmai în clipa în care se pregăteau să părăsească portul, un polițist adusesese la bord o valiză. Era a lui. A găsit în ea hainele pierdute pe aeroport la Singapore și actele furate

de pușlamaua de Sinnattamby, semn că hoțul fusese prins pînă la urmă.

— Ceea ce duce la pierzanie orice vulpe, comentă filozof Li sosirea bagajelor, sînt tocmai și-retlicurile sale. Hoția, cît este ea de ascunsă, tot iese la lumină, ca oul putred deasupra apei, continuă chinezul, curățînd zarzavaturile, în timp ce oala uriașă, în care fierbea o halcă de carne, sfirîia pe foc, spre deliciul lui Rock, nedezlipit de lîngă promițătoarele arome din bucătărie.

Sirena petrolierului zbîrnîi prelung.

— Cu toată viteza, se auzi prin porta-voce comanda căpitanului.

Plecau din nou. Dar ce aventuri le rezerva necunoscutul ?

CAPITOLUL 15

Navigau de patru zile. Oceanul Indian se întindea nemărginit, în unduiri calme, sub un cer curat, fierbinte și albastru. „Produccion“ spinteca valurile moi, purtîndu-și silueta neagră, cu eleganța unei bătrîne actrițe ieșită din scenă. Nava, de cinci mii de tone deadweight, înainta încet, cu șase-șapte noduri pe oră. Mai mult nici nu se putea cere acestui bidon plutitor, cum îl numeau cu ironie secundul Jean și cei trei navigatori rămași din vechiul echipaj.

„Produccion“ era o rablă, numai bună de aruncat la fier vechi. Făcea parte din categoria vaselor care-și tîrau trupul dintr-un port într-altul,

gata să-și dea ultima suflare ; o semiepavă — expresia aparținea lui Larssen — în care armatorul nu se mai încumeta să investească ceva. Motoarele abia roteau elicea, iar tabla ruginia sub vopseaua groasă. Andrei descoperea mereu nava, în toate ungherele ei, cutreierînd curios pretutindeni, din cabina de comandă pînă jos în sala mașinilor, unde lucrau Fernando, un mexican pîrpiriu și Gabani, sudanez de origine, statuie cafenie, cu fața oferită privirilor într-un zîmbet perpetuu. Tandemul celor doi mașiniști acționa excelent, fiecare completîndu-se și ajutîndu-se reciproc. Făceau impresia unui mecanism bine reglat, parte integrantă a uriașului motor Diesel pe care îl cunoșteau perfect, obligîndu-l să dea tot ce mai putea el da din piesele sale hodorogite. Andrei îi privea fascinat, urmărindu-le mișcările ferme, atunci cînd trebuiau să meșterească ceva, și asta se întîmpla foarte adesea. Lucrau tăcuți, preocupați de munca lor migăloasă, mereu destinși și incredibil de curați. Uneori cîntau amîndoi, Fernando, cu glasul lui de bariton, secundîndu-l pe tenorul Gabani, alcătuiind un duo perfect sincronizat. Tandemul apărea rar pe punte, făcîndu-și veacul acolo în pîntecul vasului, lîngă motoarele, unde — dealtfel — își înjghebaseră și culcușurile. Mexicanul și sudanezul erau prieteni vechi. Andrei, stîndu-le în preajmă, îi asculta numai urechi, fascinat de povestirile depănate cînd de unul, cînd de celălalt, amintiri din viețile lor trepidante de marinari îmbătrîniți pe oceane. Fernando, caraghios din fire, amesteca întîmplările și anii, spre disperarea lui Gabani, ordonat și meticulos, din care pricină pesemne evita să se lase tîrît în palavrageli. Tandemul nu se certa niciodată. Se mai înțepau cîteodată. Doar atît.

— Îți mai amintești, Fernando, cînd ne-am angajat pe vasul acesta prăpădit, îl necăjea sudanezul.

Fernando, imediat, fără să se gîndească.:

— Cum să nu. În preajma războiului. Cred că era prin patruzeci.

Gabani, ironic :

— Te lasă memoria, bătrîne.

— Uite cine-mi spune bătrîn. Un moșneag de aproape șaizeci de ani.

— Ia nu schimba vorba. Chestia aceea din patruzeci, de care vorbești, s-a petrecut cu un petrolier olandez. Pe „Produccion” ne-am imbarcat un an mai tîrziu, prin decembrie, după atacul japonezilor la Pearl Harbor.

— Vezi de treabă, ce căutam noi în Hawaii ? Am mintea proaspătă, ca la optsprezece ani, amice. Și, de fapt, așa ceva îți rămîne în cap toată viața. Petrolierul tău olandez era prin patruzeci și doi și nici vorbă de japonezi, ci de nemți, care ne-au vînat în Atlantic, aproape de Ponta Delgada.

— Ei, la naiba, povestea din largul Azorelor s-a petrecut prin patruzeci și trei, dar atunci eram imbarcați pe un cargou canadian.

Bineînțeles, un asemenea dialog nici pe departe nu putea repune adevărul în drepturile sale, dar oricum, inspira lui Andrei o stimă deosebită față de cei doi vechi navigatori, care înfruntaseră nu numai asprimile mării, ci și rigorile sîngeroase ale războiului, de care aveau să-și amintească mereu, uneori cu haz, dar foarte adesea cu amărăciune.

Fernando și Gabani se deosebeau mult de angolezul Max, mai tînăr decît ei, dar și lipsit de experiența unei vieți atît de pline. Max era un taciturn, în total contrast și cu secundul Jean, canadian de origine franceză, pus mereu pe snoave. Lui

Andrei îi erau simpatici toți noii lui tovarăși, dar pentru Jean avea o atracție deosebită, poate și prin faptul că acesta îi acorda o oarecare favoare, motivată de altfel, deschis, în fața celorlalți.

— Eu, băieți, mărturisise Jean, într-o zi, când stăteau la taclale, după o delicioasă masă oferită echipajului de bătrînul bucătar chinez, dacă stau bine să mă gîndesc, nu văd cum m-aș fi descurcat pe „Chung Khiaw“ dacă aș fi fost în locul lui Andrei. Cu un asemenea marinar la bord, faci fără grijă ocolul lumii.

— Numai că eu nu sînt marinar, se scuza în felul lui, oarecum jenat, Andrei, încercînd să pareze cu modestie.

Jean își frînse elanul.

— Ce vrei să spui? Bănuiesc că nu ai acte. Așa-i?

— Firește.

— Păi, bine, domnule căpitan, se adresă Jean, de astă dată comandantului, se poate să-i faceți asta tocmai lui?

Căpitanul, perplex, rămase cu ceașca de cafea ridicată în aer.

— Cum de nu mi-a trecut prin minte o asemenea treabă? se necăji el. Andrei este acum un marinar adevărat. A trecut prin uragane, s-a îmbarcat pe două nave. În primul port voi face actele.

Ultimele cuvinte i-au fost acoperite de aplauzele sincere ale marinarilor, care-și exprimau astfel nu numai asentimentul lor, dar și dragostea ce o resimțeau față de tînărul matroz. Din clipa aceea, Andrei — trecînd sub directa îndrumare a lui Jean — a început să deprindă metodic meseria grea și plină de neprevăzut, a navigatorului, care cere stăpînire de sine, curaj și ascuțimea minții. Diminea-

ța îl ajuta pe Li, apoi fugea în cabina hărților, spre a-l asculta pe secund, care-i explica, plin de răbdare, cum să mînuiască sextantul, să citească busola, să calculeze drumul. Adesea, Jean îl surprindea zăbovind cu ochii, undeva peste conturul Europei. Îi urmărea privirea, descoperind mereu același punct țintit de Andrei, acolo unde Carpații unduiesc larg, ca un bastion înaintat al semețiilor Alpi, făcînd o reverență galantă Dunării cochete, nehotărîtă în dansul ei dantelat spre albastrul mării. Dar canadianul nu-i spunea nimic, înțelegîndu-i gîndurile.

Zilele treceau repede, fiecare avînd pînă peste cap de lucru, însă nimeni nu se plîngea. Doar Larssen mai bombănea cîteodată, furios că nu i se îngăduia să tragă din cînd în cînd cîte un gît de bere rece.

— Ia cară-te, bețivanule, îl certa Li, descoperindu-l în preajma frigiderului, unde zăceau înghețate vreo două duzine de cutii galbene de Tuborg.

Larssen pleca șmerit, ca un motan prins cu botul în cratița cu smîntînă, dar nici pe departe convins să renunțe la încercările sale prea puțin lăudabile.

— Oricum, izbucni el în cele din urmă, văzîndu-și eșuate toate tentativele, tu, Li, ar trebui să te porți mai bine cu mine. Nu vezi cît muncesc și asud pe nenorocitul acesta de vapor? Căpitanul să ordone porții duble de băut și de mîncat. Nu de alta, dar echipajul este pe jumătate mai puțin numeros decît ar trebui.

— Nu ai decît să i-o spui personal, Larssen. În ce mă privește, eu tot nu o să-ți las berea pe mînă. Dacă te îmbeți, echipajul se micșorează și

mai mult. Așa că, vezi-ți de treabă și trage-i o dușcă de apă. Te asigur că-ți priește.

Zăpușeala care-l aducea pe norvegian în conflict cu bucătarul prevestea vremea rea, lucru, de altfel, știut de toți. Căpitanul și Jean își cunoșteau însă meseria. Au inspectat în amănunt nava și pompele de apă, pentru eventualitatea că ar putea înfrunta un taifun, oricând posibil în năbădăiosul Ocean Indian. Cerul a început să se acopere treptat de nori și valurile au sporit în înălțime, balansînd petrolierul care trosnea din toate niturile, pleznindu-și pieptul de spuma verzuie a apei involburate, pe care o împrăstia în șuvoaie transparente de geizer.

Andrei stătea mereu pe punte, în preajma lui Jean. Rock, puțin speriat, nu se dezlipea de lângă stăpînul său, pe care îl privea din cînd în cînd, întrebător, neștiind ce se petrecea acolo.

Curînd, vasul s-a găsit în mijlocul unui uriaș banc de pești zburători. Corpurile lor suple se înălțau din valuri, planînd pe aripioarele lor larg deschise, avioane în miniatură, avîntate în aer. Andrei îi observa uimit. Peștii, unii lungi de aproape o jumătate de metru, se apropiau mai întîi de suprafață și începeau să înoate din ce în ce mai repede, paralel cu nava. Apoi, brusc, săltau din valuri, desfăceau iute înotătoarele de pe piept și porneau înainte vijelios, parcă sprijinindu-se pe coadă, care se rotea ca o cîrmă. Nălucile argintii se înclinau pe negîndite, schimbîndu-și direcția de zbor, în dreapta și în stînga vasului, săgetări sclipitoare, de evantai. Cîte unii aterizau, fără voie, pe punte, atunci cînd „Produccion“, prins de tangaj, își afunda corpul adînc în valuri. Li, ținîndu-și anevoie echilibrul, alerga de colo, colo, adunîndu-i repede într-un coș, ceea ce îl făcea pe Larssen să se

lingă pe buze, la gîndul marinatei dresă cu puțin oțet, pe care bătrînul bucătar se pricepea de minune să o pregătească din carnea fragedă a peștilor zburători.

Peste noapte, hula s-a mai domolit, iar cerul s-a înseninat pe neașteptate. Nemărginirea, punctată de oceanul necuprins al galaxiilor, se înfățișa într-un spectacol misterios. Andrei, mut, stătea fascinat. Jean îi arăta, rînd pe rînd, stelele, numindu-le pe fiecare.

— Acolo, îl orienta cu brațul drept întins în sus, se distinge „Crucea Sudului“.

— Acel pătrat format din stele, care se vede drept înainte ?

— Exact. Este cea mai importantă constelație a cerului de sud, căutată de navigatori pentru orientare, așa cum este urmărită, în emisfera cealaltă a planetei, Steaua Polară. „Crucea Sudului“ se vede încă din Marea Roșie. Eu am zărit-o la 26 de grade latitudine nordică. O privești și-ți dai seama pe loc unde-i Polul Sud.

— Dar acolo, în dreapta, ce se află ?

— Care, pata aceea alburie de pe cer ?

— Așa, aceea. Parcă ar fi un nor.

— Mda ! O galaxie, nu un nor. Mai precis, două mici galaxii, foarte apropiate de a noastră, de Calea Lactee. Se văd și acestea, ca și „Crucea Sudului“ numai de pe emisfera australă.

— Cum se numesc ?

— Norii lui Magelan, în amintirea marelui navigator portughez care le-a descoperit.

Deodată, cerul de cristal își ascunse strălucirea, sub cortina grea a norilor, de astă dată pămînteni, care se adunau repede, în cohorte amenințătoare, sosite parcă din toate zărilor, spre a afunda firmamentul în cerneala nopții. O pală de vînt,

ca un zvon, plezni pupa vîjiind peste antena firavă: „Produceion“ se înclină adînc, muindu-și bordul în valuri. Ploaia densă, ca un zid de apă, izbi din văzduh, ciocan lichid imparabil, nemilos. Furtuna se instalează teribilă în urlet de fiare demonice, infern negru, fără speranțe, fără ieșiri. Prin hubloul cabinei, Andrei nu vedea altceva decît stropii mari, plezniți violent de geamul incasabil, în răpăit de mitralieră. În acest haos „Produccion“ se zbătea neputincios, aruncat peste undele uriașe, ori acoperit de ele, prins în iureșul năpraznic, balansîndu-se periculos în față, în spate, pe o latură și pe alta, turtit, îndesat, căznindu-se, forțîndu-se să rămînă la suprafață, plutind incert, fără vigoare.

În acest spectacol dantesc, Andrei desluși spre orizont, dacă se putea numi așa ce vedea el, pîlpîiri ciudate, roșietice, dansînd peste ocean. Era ceva magnific, dar tot atît de înspăimîntător. Undeva, acolo, departe, zarea ardea, incendiind norii în străluciri purpurii. Înfricoșat, Andrei dădu să iasă din cabină, dar nu reuși. Vasul se cutremura, se rotea, arunca totul, într-o mișcare turbată. Pe ușa care s-a deschis singură, lovindu-se zdravăn de perete, năvăli apa, puhoi. Agățîndu-se de balustrade, se tîrî cu greu, în genunchi, de-a bușilea: alunecînd, poticnindu-se. Ud pînă la piele, cu cămașa lipită de trup, urcă pe punte, acoperit de torenții ce năvăleau de pretutindeni. O făptură neagră, lucioasă, îl prinse în brațe :

— Înapoi, unde mergi ? strigă aceasta. Valurile mătură nava.

Andrei se opri. Căută atent cu privirea și recunoscu pe Jean.

— Ce se întîmplă ? Arde ceva acolo, arată el cu brațul, undeva înainte, spre cerul incandescent.

— Este focul mării, băiete, prevestitorul unui ciclon de mari proporții. Du-te iute și pune ceva pe tine, naiba știe ce va fi cu noi.

— Dar ce s-a aprins acolo, departe ? insistă Andrei. Nu pricep cum de poate să ardă marea.

— Este un simplu fenomen natural provocat de descompunerea apei marine în hidrogen și oxigen și de frecarea aerului care aprinde gazele din atmosferă. Înțelegi ?

— Mi-e teamă, Jean. Dacă va ajunge focul mării pînă la noi, nu cumva vom fi în pericol ? Doar avem benzină în tancuri.

— Deocamdată, pericolul vine din altă parte. Cu rabla asta, cine știe ce ne mai așteaptă. O auzi cum pîrîie ?

Nava scîrțîia macabru, ca și cum se pulveriza treptat sub avalanșa apelor dezlănțuite. Rock urla jalnic, ascuns sub masa hărților.

— Taci, cobe, strigă la el Larssen, cu fața palidă, îngrijorat de soarta vasului pus la încercări supreme.

Căpitanul examina harta, observînd din cînd în cînd busola. Cursul vasului urma o linie dreaptă, pe direcția vîntului. Se uită îngrijorat la secund.

— Nu-mi place treaba, murmură. Ne îndreptăm spre o zonă periculoasă. Uite aici, arată el, am intrat în arhipelagul Maldive. Numai recifi la tot pasul.

— Da, sînt cam vreo două mii de insulițe coraligene, dacă stau să le număr, iar bancuri de nisip, pretutindeni.

Căpitanul plezni un pumn peste masă, furios.

— Cursul nostru pare a fi direcția unui astfel de banc. Observi pe hartă ?

Secundul îl aprobă din ochi îngrijorat.

— Este limpede, trebuie să acționăm imediat. Tare mă tem, totuși, să nu fie prea târziu.

— Jean, transmite imediat comanda manevrei, nu mai zăbovi.

Secundul ordonă schimbarea direcției cu două grade spre est. Sari, la timonă, execută prompt dispoziția. „Produccion” se supuse, aplecându-se puternic spre dreapta, gata să se răstoarne. Un val imens se năpusti asupra-i, tocmai la timp spre a-l repune la orizontală. Sari reluă manevra. Dar, de data aceasta, bătrîna navă nu mai rezistă. Un bubuit, un geamăt, un scrișnet răbufni din pîntecele ei. Apoi troznete ciudate, scîrțîituri ascuțite, repetate, au dat semnalul agoniei.

— Ne scufundăm, păli Jean.

Căpitanul, stană de piatră, trase gluga peste cap și urlă în porta-voce :

— Vasul ia apă. Toată lumea în bărci. Scapă cine poate.

Andrei îl luă pe Rock în brațe și alergă pe punte, fără a ține seama de pericol. Barca mare era chiar în fața sa. Cîteva umbre se căzneau să o elibereze din legături. Se repezi într-acolo, dar în secunda următoare simți o lovitură groaznică în cap. Ameți și căzu în nesimțire.

CAPITOLUL 16

Cînd și-a revenit era ziuă. Nu mai simțea legătural violent al valurilor. Își dădu seama că se afla pe pămînt ferm. Nedumerit, încercă să se ridice,

dar țeasta parcă îi era sfărîmată. O durere violentă îl azvîrli din nou jos.

— Stai liniștit, recunosc eu vocea lui Jean. Ai scăpat teafăr.

Andrei roti ochii împrejurul său, uluit.

— Oare visez, ce s-a întîmplat cu mine ?

Un lătrat scurt îl avertiză că era totuși treaz. Și, pentru a-i întări convingerea, Rock — fiindcă el era — îi linse duios mîna dreaptă, așteptînd o mîngîiere, pe care tînărul lui stăpîn nu întîrzie să i-o dăruiască, scărpinîndu-l ușurel pe creștetul capului. Andrei își reaminti noaptea de groază prin care trecuse, dar faptele i se învălmășeau confuz. Secundul îl pricepu, lămurindu-l :

— „Produccion“ a eșuat pe un banc de nisip. Zguduitura coliziunii te-a făcut să-ți pierzi echilibrul și ai alunecat pe punte, lovindu-te în cădere, la cap. Ai rămas întins, nemișcat și nimeni nu băgase de seamă absența ta, în învălmășeala naufragiului. Începusem să coborîm barca mare, cînd am auzit un urlet jalnic. Rock, lungit pe pieptul tău, încerca, sărmanul, să ne cheme, pe noi, nătărăii să ne spună, în limba lui, că te pîndește pericolul. Căpitanul și cu mine ne-am repezit și v-am luat, pe amîndoi, în barcă, tocmai în momentul în care un val uriaș a spălat întreaga punte. Puteam să vă pierdem. Dar, după cum vezi, am scăpat cu toții, ca prin urechile acului. Cît pe ce să ne fi tolănit acum pe burta oceanului. Spre noroc nostru, curenții și vîntul ne-au purtat drept pe plaja acestei insule pustii.

— Nu cumva o fi chiar petecul de pămînt de care se temea căpitanul ?

— Se pare că da. De ce ne-a fost frică, n-am scăpat.

— Cum s-a putut întâmpla nenorocirea ? Nu pricep nimic.

Secundul reflectă puțin.

— Bănuiesc că poziția uscatului a fost eronat marcată pe hartă.

Căpitanul interveni.

— Sau că noi am calculat greșit direcția navei, ceea ce nu-i de mirare pe un asemenea taifun cum a fost acela prin care am trecut.

— Mda, reluă secundul, ai dreptate. Și asta trebuie luat în considerație. Oricum, să fim fericiți că trăim. Ce să faci ? Nu întotdeauna șansa îți este favorabilă. De aceea trebuie să-ți călești firea, stăpînindu-te și adaptîndu-te la orice situație, fie ea cît de grea. Treaba seamănă, dacă vrei, cu sportul. Dacă nu știi să pierzi, nu mai câștigi niciodată.

Insulița avea, după toate aparențele, o suprafață de cîteva hectare. Era un sol vulcanic, înconjurat de recife și bancuri de nisip, deasupra căruia vegetația crescuse în voie. O plajă nu prea largă, întreruptă adesea de mici promontorii stîlcoase și abrupte. Golfulețe, în care valurile se opreau neputincioase, dădeau locului o înfățișare sălbatecă dar, într-un fel, primitoare. Spre centrul insulei se zărea conul brun-cenușiu al unui vulcan, nu prea înalt, amenințare mută, înălțată drept din străfundurile pămîntului ca un semn de exclamație.

Fernando și Gaiani au recunoscut din primul moment peisajul. Un joc al soartei îi purta acum, pentru a doua oară în viață, tocmai aici, pe această insuliță pierdută în apele oceanului, pe care o blestemaseră cîndva. Pămîntul acesta nu le spunea nimic bun. Îl urau de mult, de pe vremea războiului.

— Asta-i Insula Dracului, chiar ea este. Ce soartă, fraților ! izbucni cu năduf Fernando, cu

vocea lui baritonală. La așa ceva nu m-aș fi gândit niciodată. Uite, să naufragiez pentru a doua oară tocmai aici. Sînt, la naiba, atîtea insule pe oceanele lumii, am trecut prin sute de taifune și furtuni, și iată-mă, iarăși, prizonierul unui petec de pămînt afurisit, pe care m-am jurat să nu-l mai calc în viața mea.

Gabani îl acompania cu suduieli.

— Nu-mi vine să cred, parcă-i un vis urît, repeta el în neștire, cu glas ascutit.

Naufragiații îi ascultau uimiți, cuprinși de o oarecare teamă superstițioasă. Andrei, mai curios dintre toți, îl prinse de umeri pe solidul sudanez, al cărui zîmbet calm îi dispăruse de pe față.

— Ce poveste îndrugați ? Nu cumva v-ați pierdut mințile, oameni buni ? căută să se lămurească.

Gabani își frînse explozia de blesteme, uitîndu-se oarecum năuc în ochii tînărului său prieten. Îl privi așa, cîtva timp. Fața i se luminează cu încetul și pînă la urmă redeveni calm.

— Ei, insistă Andrei, spuneți-ne careva despre ce-i vorba.

Fernando aruncă o privire ciudată spre junglă, își întinse alene părul, ca și cum ar fi fost în fața oglinzii și clipi de cîteva ori, aîdoma unui biet copil, pus de mama să recite o poezie nesuferită în fața musafirilor.

— Pe la mijlocul verii anului 1944, începu, navigam pe un cargou canadian. Asta țin minte. Așa-i Gabani ?

Negrul confirmă din cap.

— Lucram cu Gabani, tot ca mașiniști. Doar asta-i meseria noastră. Ce mai vas, fraților ! O bijuterie, nou-nouță. Îți era milă să atingi motoarele, atît de curate și frumoase. În fine, ce s-o mai lungesc. Splendoarea aceea de vas transporta mu-

nitie. Doar ne aflam în război cu nemții și japonezii. Duceam lăzi cu proiectile de la arsenalele din Bombay pentru frontul birmanez, unde aliații îi cam scărmanau pe japonezi. Vremea ne chinuia rău de tot, musonul făcându-și de cap. Turnau ploile nu cu găleata, cum se spune, ci cu cisterna, iar furtunile nu ne slăbeau deloc. Colac peste pupăză, ne-am pomenit dîndu-ne tîrcoale un submarin. O fi fost nemțesc, poate japonez, cine știe ? Eram curajoși cu toții dar, de data aceea, ne cam înghețase inima la gîndul că o singură torpilă plesnită în coasta cargoului ar fi fost prea de-ajuns să ne facă pulbere. Așa că am dat bice la motoare, înaintînd în zig-zag cu toată viteza. Vasul era plin de nerv, ca un mînz tînăr. Nu l-ar fi ajuns din urmă nici un submarin. Tocmai ne socoteam scăpați de pirații care ne urmăreau, cînd s-a întîmplat nenorocirea. Așa, fără veste, în plină noapte, cargoul s-a izbit de niște stînci submarine, pe care nimeni nu le bănuia. Avaria s-a mărit iute și sărmana noastră navă s-a dus la fund, lăsîndu-ne pradă oceanului. Dimineăța, uzi și istoviți, înghesuiți într-o șalupă, ne-am pomenit față în față cu un torpilor. Erau japonezi. Ce s-o mai lungesc ? Ne-au luat la bord și ne-au adus aici, unde instalaseră o mică bază de aprovizionare pentru flota lor. Căpitanul nostru era convins că insula nu figura pe hărți.

— Așa este, confirmă căpitanul. Pe vremea aceea, partea aceasta a oceanului era tare prost cartografiată. Bineînțeles că o insuliță de cîteva hectare, ieșită din traseele obișnuite de navigație, putea să stea necunoscută mult și bine.

— În fine, continuă Fernando, am rămas prizonieri aici pînă prin aprilie 1945. Spre norocul nostru, un convoi mare, cred că erau vreo optzeci de vase, s-a apropiat atît de mult de insulă, încît

japonezii, crezînd că are loc o debarcare, au deschis focul, intrînd singuri într-o dandana din care au ieșit terfeliți de-a binelea. Insula a fost cucerită de aliați și noi am ajuns, prin mai, la Rangoon, chiar în ziua capitulării naziștilor la Berlin. Asta-i tot.

— Fernando, cum poți spune că asta-i tot ? se întărită Gabani. Ai uitat ce ne-au făcut maimuțoii aceia fanatici ?

Mexicanul își mușcă buzele.

— Pentru ce-mi scormonești sufletul, tocmai tu, prietenul meu ?

Sudanezul îl bătu pe umăr, înțelegător.

— Iartă-mă, Fernando. Dar poți șterge din memorie atîtea chipuri dragi, atîți oameni nevino-vați, uciși în lagărul acela diavolesc de la poalele vulcanului ?

Ascultînd dialogul mașiniștilor, nimeni nu îndrăzneă să întrebe ce anume se întîmplase în lagăr, bănuind teribile atrocități petrecute în vremuri atît de întunecate. Erau ei înșiși prea necăjiți și preocupați de existența lor viitoare, ca să poată asculta despre tragedia altora.

Pierduți pe un pămînt neospitalier și cu trecut atît de sumbru, naufragiații nu se deosebeau cu nimic de sărmanii prizonieri din timpul războiului. Ba, poate, erau într-un fel și mai nefericiți, izolați de lumea civilizată, fără alimente, fără adăpost și fără speranță. Stăteau apatici, singuri sub cerul arzător, lipiți de cele două bărci cu care se salvară, în care nu se găseau decît douăzeci de litri de apă potabilă și vreo duzină de cutii de conserve. Ei știau bine cît de crudă le era soarta. Și tăceau.

Căpitanul își păstrase liniștea, ferm. El chibzuia, gîndind că prima grijă a lor trebuia să fie aceea de a găsi hrană și posibilitatea astîmpărării se-

tei. Alcătui un plan. Fernando și Gabani, însoțiți de secund, urmau să caute vechea bază militară, în speranța că vor descoperi acolo lucruri utile. Căpitanul, Larssen, Raman și Sari și-au asumat sarcina să caute un eventual izvor, iar Li, Kenzo și Max trebuiau să înjghebeze un mic adăpost pentru toți. Andrei ceru să plece cu Jean, spre bucuria secundului.

Micul grup, călăuzit de Fernando, care încerca să-și aducă aminte de poziția fostei cazărmi japoneze, porni pe plaja presărată cu scînduri, bidoane și alte resturi provenite de pe bietul „Produccion”. Mexicanul mergea precaut, în frunte, înarmat cu un cuțit lung, găsit în trusa de salvare a bărcii. Rock îi urma jucăuș, alergînd încolo și încoace, cu coada covrig, zvîrlindu-și capul, semeț, înainte. În stînga lor, jungla ecuatorială, de un verde nepătruns, fremăta în zgomote stranii, cînd grave, cînd ascuțite. Vegetația se înfățișa ca un zid gros, în spatele căruia se adăpostea o lume enigmatică, aproape înfricoșătoare. Au mers așa, călcînd rar pe nisipul dogorîtor, cale de un kilometru. Fernando privea mereu, cu atenție, conturul plajei, liziera pădurii. Se oprea adesea, pipăind cu ochii înainte și înapoi și din nou pășea apăsător, urmat de ceilalți, înșirați în monom. Au ocolit țărmul, pe marginea unui mic promontoriu. Încă o sută de metri și iată-i în fața unui dig, ce-și înălța trupul aspru de beton deasupra apei, șarpe negricios tolănit pe valurile mici.

— Am ajuns, îi anunță Fernando, recunoscînd locurile. Îmi amintesc digul, continuă el. Da, aici era portul militar. Ceva mai la stînga trebuie să fie niște cazemate, iar în pădure, construcția cazărmi și depozitele.

— Într-adevăr, confirmă Gabani, undeva prin apropiere se aflau construcțiile. Nu prea cred că mai este vreuna în picioare, după trei decenii de luptă cu jungla, cicloanele și ploile musonului.

— Totuși, trebuie să cercetăm cu grijă locurile, propuse Jean, a cărui autoritate impunea nu prin gradul lui de secund, ci datorită minții sale ascuțite și perspicacității de care dădea dovadă.

A intra într-o pădure ecuatorială nu este o treabă la îndemîna oricui, atunci cînd potecile au fost înecate de plante și orice urmă, capabilă să dea un reper de orientare, este pierdută în păienjenișul haotic al palmierilor încolăciți de liane. Fernando deschidea calea, tăind frunzișul des și umed, cu cuțitul, pe care-l mînuia răsucindu-l scurt. Unul după altul, Gabani, Jean, Andrei și Rock îl urmau tăcuți. Aerul era greu, obligîndu-i să respire iute. Andrei își simțea pieptul apăsător de o greutate ciudată și nările astupate, ca și cum un cearceaf mare și ud îi acoperea fața. Se sprijineau reciproc, plescăind cîteodată în mici băltoace negricioase, nebănuite sub covorul înșelător al plantelor de apă cu frunze late, ascunse în umbra misterioasă. Coroanele copacilor alcătuiau un fel de acoperiș, prin care razele soarelui răzbăteau anevoie, amplificînd zăpușeala amorțitoare și incertitudinea. Mexicanul, mereu în frunte, mergea oarecum la întîmplare, sfătuindu-se cîteodată cu Gabani, al cărui simț de orientare părea totuși ceva mai dezvoltat, sudanezul fiind conștient de aceasta. Dovadă sprijinul pe care-l acorda cu mult tact prietenului său.

Au parcurs, înotînd prin bălării și noroi, cam trei sute de metri, spre a se opri lîngă zidul unei construcții pătrătoase, pe trei sferturi prăpădită, roasă de măselele nemiloase ale junglei, sfîșiata de

vînturi, prăbușită sub apăsarea averselor ecuatoriale.

Fernando și Gabani au căzut de acord că jalnica ruină înfățișa ceea ce mai rămăsese din vechea cazarmă niponă. Spre regretul tuturor, nimic nu se prea putea recupera de aici. Gabani, însă, era convins că depozitul militar nu putea să se afle, totuși, într-o stare tot atît de deplorabilă, pe bunul motiv că acesta fusese construit din beton. Presupunerea lui se adeveri, dealtfel, imediat, cînd l-au descoperit într-un luminiș, înconjurat de bananieri.

— Stați, nu intrați, strigă Jean, făcîndu-i să se oprească pe cei doi foști prizonieri, chiar în momentul în care aceștia se precipitau spre ușa vechiului depozit. Să cercetăm mai întîi cu atenție, îi sfătui el. Nu cumva să dăm peste vreo mină uitată, sau să stîrnim vreun șarpe veninos.

Fernando și Gabani i-au dat dreptate, prudența fiind necesară, cu atît mai mult cu cît avuseseră odinioară de-a face cu perfidia fanaticilor care ocupaseră insula în timpul ultimului război mondial. Nu se petrecu nimic. Nici o bombă nu a explodat, iar în interiorul negru al depozitului nu sălășluiau animale periculoase. Rafturi lungi, din metal ruginit, se înșiruiau cumiși și goale de-a lungul pereților, altele, prăvălite, lăsau să curgă rîuri de cutii găurite, de diferite dimensiuni, cu conținutul devorat de gîndacii care forfoteau, fișîind, într-o unduire scîrboasă, pe pardoseală, pe pereți, pretutindeni, acoperind cu trupurile lor negricioase, cleioase; mărturiile unor vremuri de mult încheiate.

Jean, fire practică, își dădu imediat seama că depozitul, în pofida aspectului său dezolant, ar putea fi prea bine utilizat ca adăpost pentru toți, socotind că vor avea să petreacă, poate, o bună

bucată de timp pe mica insulă pierdută în ocean. Loc era suficient, dar cel mai important amănunt îl constituia acoperișul, încă în bună stare, al clădirii, capabil să reziste avalanșelor de apă ale oribilului anotimp al ploilor. Oarecum mulțumit de constatare, Jean ordonă întoarcerea.

Era ora prînzului cînd s-au reunit, acolo, lîngă cele două bărci. Bilanțul era oarecum mulțumitor, dacă poate fi numită așa situația precară în care se aflau naufragiații. Li, Kenzo și Max înjghebaseră un soi de paravan, care să-i apere cumva de rigurile climei, iar căpitanul, ajutat de instinctul lui Raman, descoperise un mic izvor. Sari se cățăraseră pe un palmier de cocos și adunase o mulțime de nuci, pe care Larssen le stivuiseră într-o mică piramidă. Prînzul a fost destul de monoton: felul întâi — lapte de cocos, felul doi — carne conservată, iar ca desert — banane. Sigur, acest regim nu era de natură să-i încînte, motiv pentru care Larssen s-a decis pe loc să iasă la pescuit, cu atît mai mult cu cît oceanul se mai domolise. Dintr-un sac cu pînza rară, găsit în barcă, norvegianul a meșterit un fel de prostovol, o pungă conică, de marginea căruia a legat un șir de pietre, căutate anume prin nisip, cît mai rotunjite, destul de grele, atît cît să țină unealta cu pîntecul spre fundul apei.

Sari, Raman și Gabani, cărora li s-au alăturat apoi Li și Andrei, au împletit din fibre vegetale funii lungi, suficient de trainice pentru a trage prostovolul, chiar în eventualitatea în care acesta ar fi fost plin cu pește. Au împins în cele din urmă barca la apă și vislind voinicește s-au avîntat spre larg. Credinciosul Rock, uitat pe mal, gemu de cîteva ori prelung, alergînd încolo și înapoi pe plajă. Dar nimeni nu-l lua în seamă.

Barca înainta, ușor legănată pe undele ample, departându-se binișor de insulă. Uscatul se pierdea ca o linie lucitoare deasupra căreia plana înălțimea neagră a vulcanului. Erau pe punctul de a se opri, Larssen bănuind prin apropiere un banc de pești, după semne știute doar de el. Chiar atunci un val înalt ridică barca sus, atît de sus, încît orizontul deveni mai clar, mai amplu.

Andrei, privind drept înainte, scoase un țipăt.

— Priviți, strigă el, arătînd cu brațul undeva spre stînga lui. Este un vas acolo. L-am văzut bine, susținu precipitat.

Curînd, orientîndu-se pe direcția indicată de Andrei, marinarii s-au convins că tînărul lor prieten nu se înșelase. Spre orizont se vedea limpede silueta unei nave. Urale teribile au izbucnit din piepturile lor. Sărutîndu-se reciproc, îmbrățișîndu-se fericiți, au început cu toții să vîslească frenetic, apropiîndu-se tot mai mult de navă.

— Este „Produccion“, făcu într-un tîrziu Raman, a cărui vedere limpede era proverbială.

— Nu se poate, aiurezi, băiete, îl contrazise, ca de obicei, Sari. Doar nu o fi vasul fantomă, bietul nostru bidon.

Dar Raman nu se înșelase. Era chiar „Produccion“, pe care nu bănuiau să-l mai revadă vreodată, considerîndu-l de mult pe fundul oceanului. Dar petrolierul sta acolo, era chiar el, ascuns privirii în spatele dealurilor lichide, înfipt adînc în bancul de nisip unde intrase cu o noapte înainte, puțin aplecat spre dreapta, hardughie neagră și unsuroasă, pe trei sferturi cufundată în apa oceanului, pe care nu avea să mai plutească vreodată.

Andrei, în picioare, contemplă oarecum surprins nefericitul vas în agonie. Conveniră să înconjoare epava, observînd-o pe îndelete, în ideea de a salva

de pe ea tot ce mai putea fi recuperat. Jean, cu ochiul său expert, constată că vasul avea o spărtură la tribord, astfel încît se inundase întreaga parte inferioară, dar fără ca rezervoarele de benzină să fi suferit cumva. Amănuntul era de două ori important. În primul rînd, o parte din carburant se putea eventual recupera. Apoi era, deocamdată, eliminat pericolul poluării apei, carburantul fiind bine păstrat în tancuri, fiecare dîndu-și seama că, odată răspîndită pe valuri, benzina ar fi distrus toate vietățile marine, toți peștii, condamnînd la foamă micul grup de naufragiați, care spera atît de mult în foloasele pescuitului.

Intristați de imaginea sumbră a navei, nimeni nu îndrăznea ceva. Tăceau, lăsînd barca să plutească în voie alături de epavă, chiar în mijlocul unui cîrd de pești argintii, pe care nu-i vedeau. Sari i-a zărit primul, săgetînd în fața lor. Pe dată au aruncat prostovolul, lăsîndu-l să coboare cît mai afund, agățat de funiile groase. După un timp l-au scos la suprafață. Gol. Însă nu erau ei oamenii ce lesne se dau bătui. Au repetat manevra de patru ori, tot fără succes. În sfîrșit, a cincea oară, prostovolul, strîns ochi la gură, a ieșit zbătîndu-se, semn că pescarilor le mersese bine. Cînd sacul a fost răsturnat, a lăsat să cadă din el, pe fundul bărcii, vreo două duzini de pești dolofani. Andrei și Jean s-au declarat pe loc mulțumiți de recoltă, însă Larssen, Gabani și, în special Sari, întăritați de succes, ambițioși, au forțat șansa, zvîrlind iarăși scula. Au lăsat-o pe fundul apei un timp, după care cei trei lacomi s-au gîndit să o aducă înapoi. Dar sacul, tras de Larssen, Gabani și Sari se încăpățîna să rămînă în apă, cu toate eforturile acestora, ca și cum o greutate uriașă îl țintuia în adîncuri.

— Asta ce-o mai fi ? se necăji Sari, asudat.
— Pesemne sacul s-a prins de vreo stîncă, presupuse Andrei.

Indonezianul îl aprobă din ochi și fără a spune ceva, prinse cuțitul său marinăresc în dinți și plonjă cu el în apă, afundîndu-se ca o nălucă. Surprinși de această mișcare neașteptată, navigatorii s-au aplecat peste bord, urmărindu-i silueta suplă, care se pierdea în imensitatea semitransparentă.

Sari ține ochii deschiși, atent să coboare paralel cu funiile ce stăteau întinse ca niște corzi. Știa să înoate sub apă, obișnuit de mic să culeagă perle. Expira cîte puțin, bulbuci mititei, ce fugeau șirag în sus, mărgelușe. De cîteva ori se ajută, învingînd forța apei ce-l arunca spre suprafață, proptindu-se zdravăn cînd de o funie, cînd de alta. Zări, în sfîrșit, sacul. Stătea acolo, înțepenit chiar în ancora ruptă din lanț a nenorocitului „Produccion”. Indonezianul îl smulse dintr-o mișcare, eliberîndu-l pe dată și se propulsă, fluturînd iute din mîini și bătînd din picioare ca o morișcă, drept în sus. În traiectoria sa către suprafață desluși, chiar în față, o umbră mare, defilînd șerpuitor. Inima i se strînse recunoscînd un imens rechin ciocan. Strînse bine cuțitul în mînă, ca să lovească, dar se răzgîndi într-o fracțiune de secundă, evitînd impactul cu fiara marină. A ajuns lîngă șalupă exact în clipa în care sîngerosul monstru se pregătea să-l atace din nou. Andrei și Jean l-au apucat de subțiori, săltîndu-l dintr-o singură smucitură, drept în mijlocul ambarcațiunii. Aventura nu se încheiase încă. Furios, întăritat de prada care-i scăpase, rechinul reveni la atac. Marinarii îl vedeau bine. Îngrozitorul pește avea aproape zece metri lungime și un cap hidos, de balaur, tub osos și masiv, așezat perpendicular pe trupul mătăhălos, aidoma unui baros. Se

suci neverosimil de sprinten, săltă coada de cîteva ori, plesnind-o cu tunet și, mai înainte ca oamenii care-l urmăreau îngroziți să bănuiască ce va urma, își precipită făptura, torpilă vie, drept în pîntecul bărcii. Trosnind scurt, aceasta sări în aer, ca o minge, sfărîmată, azvîrlindu-și pasagerii care încotro. Satisfăcut parcă de ispravă, rechinul dispăru, legănîndu-se leneș, considerînd, poate, ambarcațiunea ca indigestă. Chemîndu-se unul pe celălalt, cei șase marinari, complet buimăciți de întîmplare, au înotat spre epavă, care li se oferea tăcută, adăpost. S-au cățărat anevoie pe punte, folosind odgoanele de salvare, ce atîrnau inerte. Valurile nu mișcau epava, dîndu-le un sentiment de securitate, dar și de ciudă pentru soarta mereu potrivnică. Nu era însă vreme de plîns și nici de inactivitate. Jean își aminti că, în magazie, se afla o barcă pneumatică. Dar magazia zăcea înecată, undeva sub punte. Sari încercă de cîteva ori să pătrundă pînă acolo, forțînd porțile imposibilului, însă totul se dovedi zadarnic. Ușa fusese blocată. Cum pe epavă nu se găsea nici un material din care să încropească măcar o cît de șubredă plută, le era limpede că deveniseră prizonierii prăpăditului de „Produccion“, care-i reținea, închisoare sinistră, la patru mile depărtare de uscat. Sigur, oricărui marinar, o asemenea distanță îi apare ca o nimica toată, nicidecum ca un obstacol, putînd fiecare să o străbată înot. Dar cine se încumeta să coboare în apă, cînd în jur mișunau rechinii? Totuși, prea mult timp nu puteau sta pe vas. Le era limpede tuturor. Mai întîi, nu aveau alimente cu care să-și astîmpere foamea și nici apă de băut, fapt și mai agravant, fiind știut că rezistența organismului uman, mai cu seamă în canicula ecuatorială, scade vertiginos, atunci cînd se deshidratează. Apoi, pe-

ricolul devenea și mai mare dacă ar fi re izbucnit furtuna. Și cine putea ști cum se va răzbuna natura mîine, sau poimîine, ori cine știe cînd ?

Condițiile nu le erau, prin urmare, favorabile. Ba mai mult, după cum gîndea Jean, fără să o mărturisească, situația se înfățișa de-a dreptul tragică, fiecare oră de întîrziere pe puntea epavei apropiindu-i de un sfîrșit dramatic.

— Stăm într-o cușcă, i se adresă Andrei, ca și cum i-ar fi citit în minte.

Jean îl privi fără să răspundă.

— E groasă, șefule, interveni Larssen, ștergîndu-și fața de sudoare. Trebuie să o ștergem repede de aici, pînă nu cădem lați, unul după altul. Inventează ceva, doar de aceea ești secund, ce naiba.

Jean, cu toată experiența lui, nu găsea nici o ieșire.

— Am putea da de veste celor rămași pe insulă, sugeră Andrei.

Larssen rînji :

— Ai cumva un telegraf la îndemîină, sau poate o stație radio ?

— Firește că nu am, dar stai și ascultă, nu te repezi așa. Putem să comunicăm cu ei și în alt mod, așa cum făceau anticii. De pildă, prin fum, sau cu torțe la noapte.

— Măi, să fie, se minună norvegianul. Grozavă idee. Cum de nu mi-a trăsнит și mie ? Dar, pentru a face foc ne trebuiesc chibrite și lemne. Avem noi așa ceva ?

— Gura, Larssen, se înfipse secundul în grăsan, tăindu-i pofta de ironii proaste. Soluția lui Andrei mi se pare deșteaptă. Lemne nu știu dacă mai sînt la bord, dar petrol, cît vrei. Apoi, cu puțin noroc, nu

se poate să nu găsim pe undeva niscai bețe de chibrit.

Căutarea le-a fost zadarnică. Într-un fel era și firesc să nu descopere obiecte pentru aprins focul, pe un fost vas, la bordul căruia fumatul nu numai că era interzis cu desăvîrșire, dar realmente un pericol extraordinar, deoarece rezervoarele pline ochi cu petrol exalau un miros alarmant, îndeajuns de serios spre a pune pe gînduri chiar pe cel mai înrăit vicios într-ale lulelei. Nici bucătarul Li nu se folosea de chibrit, el avînd pentru gătit o plită electrică. Exact plita aceasta îi veni în minte lui Andrei.

— Am găsit, strigă el, alergînd imediat spre bucătăria aflată undeva la nivelul punții, sub timonerie, urmat de ceilalți marinari, curioși să vadă despre ce era vorba.

Spre bucuria lor, bucătăria nu era inundată. Andrei meșteri la butoanele plitei, așteptă cîteva minute, încercă cu băgare de seamă suprafața netedă a unui ochi, pipăind-o ușurel cu degetul mijlociu și surîse mulțumit. Mașina funcționa normal. Jean bănuie cam ce urmărea prietenul său.

— Dacă se încălzesc ochiurile, înseamnă că bateriile electrice sînt intacte, băieți. Prin urmare, avem curent.

— În cazul acesta, tragem fire și montăm un bec afară, continuă Andrei.

Larssen, Gabani, Raman și Sari își lipiră pe dată palmele de plită, scoțînd fiecare cîte un strigăt pe tonuri diferite. Nu de durere sau de usturime, căci soba încă nu se încinsese într-atît încît să-i frigă, ci mai degrabă de fericire, de ușurare și speranță, dacă puteau fi numite astfel răcnetele lor. Oricum, treaba era ca și aranjată, din moment ce acumulatorii electrici erau neatinși. Firește, nimeni nu-și punea întrebarea cum scăpaseră aceștia nevătămați. Dealt-

fel, pe cine interesa amănuntul, realmente de subtilitate tehnică, atîta vreme cît scopul se întrezărea a fi atins ? Rămînea să-și pună planul în aplicare. Cabluri electrice zăceau pretutindeni pe epavă Raman, Sari și Gabani s-au apucat pe dată să recupereze cîteva, tocmai bune ca lungime, în timp ce Andrei, Jean, Li și Lārssen au rămas în bucătărie pentru a pregăti racordul instalației. Operația s-a făcut destul de repede și curînd, în vîrfurile catargului strălucea un bec puternic.

— Doar un orb nu o să-l vadă, la noapte, reflectă Andrei, privind lampa care concura cu razele soarelui.

Într-adevăr, pentru un marinar, chiar puțin versat, era ușor de deslușit și de la mare depărtare licăritul gălbui al farului improvizat.

Noaptea a coborît aproape instantaneu, în întunericul ei apăsător epava rămînînd luminată de sus, ca de un astru minuscul, ceea ce a avut darul să ia din neliniștea naufragiaților.

CAPITOLUL 17

Pe insulă, căpitanul și ceilalți nu bănuiau aventura petrecută în larg și, cu atît mai mult, faptul că tovarășii lor căzuseră fără voie prizonierii navei eșuate. La aceasta contribuia și faptul că valurile mari ale oceanului făceau nevăzută de pe țărm epava înțepenită în nisip, a cărei punte talazurile o spălau adesea, într-o mișcare implacabilă, înainte și înapoi.

Cu gîndul la viitoarele lor prînzuri pescărești, cei patru rămași pe plajă au făcut planul construcției unei bucătării, cît de cît pe măsura talentelor încercatului chinez, care trebuia neapărat să-și exercite profesiunea, chiar în ipostaza de naufragiat.

— Ei, prieteni, surîdea Kenzo, imitîndu-l șugubăț pe spătosul Li. Înțeleptul spune că omul trebuie să-și facă datoria pe pămînt, chiar atunci cînd soarta îi este potrivnică.

Fernando îl privi pieziș.

— Tare m-ar bucura să-l văd pe înțeleptul acesta chinez în locul nostru.

Kenzo deveni serios.

— Să știi, onorabile, că vitejii nu-și pierd firea oricît li se arată de înfricoșătoare soarta, așa după cum oceanului nu-i seacă valurile, cît l-ar arde soarele.

Fostul mașinist de pe „Produccion“ ridică mâinile deasupra capului, rotindu-și ochii într-o mișcare voit teatrală, ca și cum ar fi implorat ajutorul cerului. Și, cu tot temperamentul său sud-american, reuși să se stăpînească, apucîndu-se de treabă, fără a rosti nici un cuvînt.

Lucrul nu era chiar atît de ușor, căci oricine știe că o bucătărie, fie ea cît de mizeră, are nevoie, în primul rînd, de o construcție, chiar primitivă, pe care să pui ori să agăți la foc o cratiță, o tigaie sau o oală. Dar de unde tabla groasă, cărămida și grătarul necesare unei asemenea întreprinderi? Mexicanul Fernando s-a gîndit la clădirea vechiului depozit, din junglă, unde — fără îndoială — trebuiau să găsească cîte ceva din materialele trebuincioase. Au plecat deci într-acolo, infundîndu-se în vegetația deasă și umedă, beneficiind de poteca deschisă cu cîteva ore înainte. Rock, mișcîndu-și coada bîrligată pe spate, țopăia după ei,

ariergardă mică, dar de nădejde. Depozitul îi întâmpină tot atât de neprietenos ca și la prima vizită. Ba, parcă, și mai mohorât. Din fericire, după cum dealtfel se și așteptau, nu le-a fost prea greu să găsească ceea ce doreau. Un raft din oțel se dovedea tocmai bun pentru plită, iar cărămizi erau la tot pasul. Șansa le era și mai favorabilă, căci Kenzo, tot cotrobăind prin încăperile întunecate ale clădirii, descoperi o magazie plină cu obiecte de bucătărie.

Socotindu-se oameni norocoși, marinarii au căzut de acord să se înapoieze pe țărm cât mai repede.

— Nu de alta, spuse căpitanul, dar pescarii noștri să nu creadă că ni s-a întâmplat ceva.

Mergeau repede, în ciuda greutăților pe care le cărau. Rock alerga acum în frunte, oprindu-se din când în când, spre a-și aștepta cuminte prietenii. Continuă astfel un timp, amuzându-i pe toți cu joaca lui. Deodată încremeni cu capul sus, adălmecînd șuerător pe nări. Micul grup rămase locului. Cîinele părea nervos. Hămăi de cîteva ori spre dreapta. Din nou mirosi îndelung aerul. Mîrîi scurt, privi înapoi spre marinari, apoi în desişul care-i împresura, ca și cum i-ar fi prevenit.

— Rock, băiatule, îl mîngîie căpitanul pe spate, încercînd să-l liniștească. Nu-ți fie frică, flăcăule, doar sîntem aici cu tine, ce naiba.

Rock lătră ascuțit. Ochii lui căutau mereu spre dreapta, în pădure.

— Se ceartă cu maimuțele, presupuse Kenzo. Ce alte jivine să fie pe aici, în insula aceasta nenorocită?

Japonezul se aplecă, luă în brațe cățelul care tremura din tot trupul său firav și plecă așa îna-

înțe, ținându-l ocrotitor la pieptul său. Rock s-a liniștit cum a ieșit din junglă.

Pe plajă, nimic schimbat. S-au apucat fără zăbavă a meșteri „bucătăria“ bătrînului chinez, bucuroși ca niște copii care vedeau cum prindea formă jucăria mult visată. La o vreme soba a fost gata.

Orele au trecut astfel pe nebăgate de seamă, dar curînd, scurgerea timpului făcu loc neliniștei, mai întîi vagă, difuză, necomunicată, spre a se amplifica repede, pe măsură ce fiecare realiza apropierea serii, dar fără ca acest moment iminent să coincidă cu întoarcerea din larg a celor plecați.

Căpitanul scrută orizontul mobil, în căutarea pierdutei bărci. Nici un semn nu-i dădea speranțe.

— Kenzo, urcă-te în bananierul acela, ordonă el japonezului, indicîndu-i un copac înalt. Privește atent în zare și cercetează orizontul.

Kenzo se execută pe dată, cățărîndu-se cu abilitate de matroz pe trunchiul aspru, pînă sus, în frunzișul ciuf, așezîndu-se acolo, pasăre ciudată într-un cuib uriaș.

— Caută încet, plimbîndu-ți ochii de la stînga, chiar pe linia unde se întîlnește apa cu cerul și nu lăsa să-ți scape privirea pe luciul valurilor, îl povățui căpitanul.

Japonezul făcea întocmai cum i se poruncea.

— Nu se vede nimic la orizont, domnule.

Constatarea lui întristă de-a binelea pe cei de jos, care-l îndemnară să rămînă în continuare acolo, în vîrfurile copacului, sperînd fiecare într-o cine știe ce întîmplare fericită.

— Oceanul este pustiu, cît poți cuprinde cu ochii, oameni buni. Eu cobor, pînă nu se lasă noaptea, strigă Kenzo, plictisit și oarecum speriat de

perspectiva alunecării pe orbecăite de-a lungul trunchiului deloc alunecos al bananierului.

Însă de ce îi era frică, nu a putut scăpa, deoarece mai înainte să înceapă coborîrea, întunericul a căzut rapid. De acolo, de sus, îl auzi pe căpitan spunându-i lui Fernando să aprindă focul. Vocea acestuia atît de cunoscută, i se păru ireală, ca un ecou ciudat bruiat de tumultul țipetelor păsărilor de noapte izbucnit ascuțit de pretutindenii.

Dinspre junglă, o pală de vînt lovi în frunzele late ale palmierilor, stîrnind codrul într-o mișcare unduitoare, făcînd să vibreze totul, chiar și aerul fierbinte, ce clocotea huruind ca un cazan imens. Kenzo reflectă la poziția lui care nu putea fi socotită fericită nici pe departe, așa încît hotărî imediat să se aventureze cu orice chip spre pămîntul ferm. Mai aruncă încă o dată privirea în direcția oceanului ascuns în întuneric, pe care nu-l vedea, dar îl simțea lovindu-și talazurile de stînci. I se năzări undeva o luminiță slabă, departe, în larg. Tresări surprins, ațintindu-și ochii într-acolo, mai bine. Însă oceanul rămînea aceeași masă imensă, lichidă și neagră. Luminița dispăruse. Se frecă la tîmple, ba chiar își trase o palmă peste frunte, crezîndu-se pradă halucinației. Certîndu-se, japonezul pipăi cu piciorul trupul aspru al bananierului și începu să coboare, zdrelindu-și palmele de scoarța ascuțită. Acolo jos, în jurul focului, marinarii îl așteptau tăcuți. Kenzo se întinse lîngă ceilalți, fără nici un cuvînt. Tristețea apăsătoare îi mistuia deopotrivă pe toți și nici unul nu îndrăznea să-și divulge presimțirile chinuitoare.

Pe epavă, întunericul nopții, deși spart de lumina gălbuie a becului aninat de catarg, se înfățișa la fel de sumbru ca și pe mal. Valurile domolite loveau nava aproape uniform, bubuind în pîn-

tecul de oțel, sacadat, ca un tam-tam ciudat. Plutea o atmosferă de mister peste oamenii care zăceau tolăniți, unul lângă altul, cocoțați pe puntea de comandă sub cerul liber, acoperiți doar de stele mici, tremurătoare. Umbre vagi întovărășeau fiecare mișcare — fantome cenușii pe fondul sumbru al epavei.

— Ascultă valurile, șopti Andrei, adresându-se bătrînului chinez, care — ca de obicei — nu se dezlipea de lângă el.

Li își aplecă puțin capul, cu urechea aproape lipită de podea, stînd așa nemișcat.

— Ei, ce auzi, ia spune !

Chinezul îl privi drept, zîmbind ușor.

— Simt aproape cîntecul talazului, ca pe vremea copilăriei mele, atunci cînd călătoream cu șampanul pe apele Fluviului Galben. În nopțile senine, așa cum este asta, sărmanul meu bunic ne aduna pe noi, nepoții — și eram o droaie, nu glumă acolo, pe corabia părintească. Cînd eram ciurdă în jurul lui, depăna sfătos istorioare despre Ci-yu. Ah, copilărie, oftă bătrînul. Unde ești tu, cu bucuriile tale !

Andrei deveni mai atent, curios din cale-afară să afle cîte ceva despre acel personaj nemaiauzit. Dar chinezul tăcea, anume parcă spre a mări nerăbdarea prietenului său.

— Hai odată, izbucni Andrei, după o scurtă ezitare. Pentru ce te-ai oprit ? Vrei să mă fierbi cumva ? Doar știi cît de mult îmi plac poveștile tale.

Obrazul lui Li se destinse într-un suris larg. Bătrînul se ridică în capul oaselor, strîngîndu-și picioarele sub el, ca un yoghin. Închise pleoapele peste ochii subțiri, ca două tăieturi orizontale dea-

supra pomeților ascuțiți și porni să istorisească, cu glas domol, aproape cîntat.

— În vremuri de demult, începu Li, în țara mea domneau cinci împărați înțelepți. Unul dintre aceștia a fost Huang-ti. Pînă a se urca el pe tron, oamenii se luptau între ei, ucigîndu-se unii pe alții, fără nici o pricină. Cum lui Huang-ti nu-i plăcea ca supușii să se urască unii pe alții, s-a urcat pe muntele Heng-shan, unde trăia un animal fermecat, pe nume Baitsé, cu gîndul de a se sfătui cu acesta cum anume trebuia să procedeze spre a putea domoli pe oameni. Baitsé l-a povățuit să adune, la un ospăț, duhurile și demonii din Lumea Subce-rească, care-i întăriteau prin sfaturi rele supușii. Dar mai înainte să se ducă la muntele Thusho, aflat în mijlocul oceanului, pe care crește un pier-sic mare, cu crengile răspîndite deasupra a trei mii de li. Acolo se găseau două făpturi nemaiauzite. Una se numea Shen-tu, cealaltă Yui-lei. Acestea aveau puterea de a controla fiecare demon. Dacă vedeau pe vreunul răufăcător, imediat îl legau cu o funie de purpură și îl dădeau spiritului Lu-u, să-l ucidă. Lu-u are înfățișarea pe jumătate om, pe jumătate tigru, cu labe puternice și gheare ascuțite ca pumnalele. Huang-ti a mai aflat de la Baitsé că duhurile și demonii sînt în număr de 11 520 de soiuri, astfel încît să pregătească o cantitate suficientă de bucate, dar mai cu seamă rachiu de orez pentru a-i ospăta cum se cuvine pe toți. Huang-ti a adunat duhurile și demonii pe muntele Tai-shan, la ospăț. Împăratul ședea într-un car triumfal, tras de elefanți și păzit de șase dragoni. Pasărea magică Bi-fan conducea elefanții și duhul vîntului mătura drumul înainte. Duhul ploilor umezea calea, iar pheonixii pluteau în cer. Duhurile și demonii ceilalți, care erau cu toții acolo, i

se închinau respectuoși. Atunci Huang-ti a născocit muzica, pe care chinezii o numesc astăzi tsing-tsiné, și cu toții au început să danseze.

Scăpați de duhuri și demoni, oamenii se veseleau și ei în câmpii. Când duhurile și demonii răufăcători încercau să se furișeze de pe muntele Tai-shan, Shen-tu și Yui-lei îi prindeau numaidecît, îi legau cu funiile de papură gata pregătite și-i dădeau spiritului Lu-u. Astfel s-a statornicit în tot universul pacea și liniștea.

De atunci există obiceiul în țara mea ca pe ușa caselor să fie zugrăviți Shen-tu, Yui-lei și un tigru, iar deasupra lor să se atîrne o funie de papură.

Andrei îl asculta pe chinez, cu ochii larg deschiși, uimit de ciudata povestire.

— Bunule Li, am impresia că, furat de amintiri, ai uitat să-mi spui, pînă la urmă, cine este totuși Ci-yu.

— Ei, bată-te, cum să uit așa ceva? Dar, spre a pricepe tu mai bine, trebuie neapărat să o iau de la începutul legendelor, nu să pornesc cu sfîrșitul. Așadar, împăratul Huang-ti domnea în tihnă pe tronul lui, făcîndu-și mereu pălării și veșminte, pe care el le-a inventat în Lumea Subcerească, croindu-le din mătăsurile țesute de Lei-tzu, iubita lui. Lîngă el stătea pasărea Chung, care-i îngrijea hainele, iar deasupra pluteau păsările Feng-huang, un fel de lebede, cu gît de șarpe, coadă de pește, trup de broască țestoasă, bărbie de rîndunică și cioc de cocoș. În vremea asta a început să cutreiere Lumea Subcerească Ci-yu, care avea trup de om, copite de taur, patru ochi și șase mîini. Pe cap purta coarne, iar pe tîmple sulite și săbii.

— Ce făptură teribilă, bunul meu Li, era Ci-yu asta al tău. Dacă mi-l imaginez mai bine, l-aș asemui cu un cosmonaut din zilele noastre.

— Ei, cosmonaut, ce naiba, visezi ? Pe vremea aceea oamenii abia se născuseră în lume. Dar stai și ascultă mai departe. Ci-yu avea cap de aramă, înghițea nisip și pietre, zbura și trecea peste locurile primejdioase fără teamă.

— Ți-am spus eu ! Leit un cosmonaut, așa cum am văzut eu unul la televizor, mergînd pe Lună. Capul de aramă și coarnele nu sînt altceva decît casca cu antena de radio, iar faptul că zbura peste toate locurile primejdioase cred că se datora unui sistem de propulsie cu jet. Cît privește istoria cu mîncatul pietrelor, eu zic că ființa aceea culegea eșantioane de sol.

— Ia mai lasă balivernele, Andrei. Ce tot îndrugi tu ? De unde să fi apărut cosmonauți pe Pămînt, cînd oamenii nici nu știau atunci să-și facă unelte și arme ? În „Cartea munților și măriilor” scrie limpede că tocmai Ci-yu a fost acela care a născocit topoarele, lăncile, tridentul și securile.

— Vezi ? Ci-yu acesta trebuie să fi fost un cosmonaut de pe o altă planetă sosit aici pe Pămînt.

— Auzi ce trăznaie îți trece prin cap, se supără Li. Ce știi tu despre legende chinezești ? Dar mai bine lasă-mă să termin istoria lui Huang-ti și a lui Ci-yu. Nu mă tot întrerupe.

— Bine, bine, mormăi Andrei, convins că supoziția sa era corectă, deși nu avea nici un suport, cît de cît temeinic.

Bătrînul chinez continuă, cu aceeași voce tărăgănată, ușor cîntată.

— Cum povesteam, Ci-yu alerga de colo, colo, sperînd pe oameni cu armele sale și vîndînd păsările și dobitoacele trebuincioase obștei. Atunci oamenii au rugat pe Huang-ti să-l alunge pe Ci-yu. Liniștitul și înțeleptul împărat a încercat, spre a

face pe plac mulțimii, să-l înfrîneze pe Ci-yu prin mijlocirea omeniei și a dreptății. Dar nu a reușit. Cînd a văzut aceasta, Huang-ti s-a apucat să dresze urși, pantere, jaguări și tigri ca să-l răpună pe cel care tulbura liniștea. Fiarele au pornit în urmărirea lui Ci-yu, mîrîind înfricoșător. În sfîrșit, l-au găsit pe cîmpia Bantsiuan și s-au repezit sălbatec, setoase de sînge, asupra lui, spre a-l sfîșia. Dar Ci-yu nu s-a sinchisit de ele. Cu armele sale mortale le-a ucis pe cele mai îndrăznețe, iar restul au fugit neputincioase, miorlăind ca niște netreb-nice mițe. Văzînd aceasta, împăratul s-a mîniat și a hotărît să adune o oaste și să-l prindă pe Ci-yu în șesul Chjo-lon. Însă Ci-yu, cînd a prins de veste că oastea venea asupra sa, a răspîndit o ceață deasă care nu s-a risipit trei zile, astfel încît soldații s-au rătăcit, ori s-au bătut între ei. Întors în capitala lui de jos, care se afla pe pîscul Kunlung, împăratul Huang-ti a poruncit lui Feng-hou să facă, după modelul Ursei Mari, un dispozitiv capabil să arate direcția cea bună, astfel încît oricît s-ar ascunde în ceață cineva, să poată fi găsit. Feng-hou s-a străduit cît a putut și a construit în cele din urmă „carul care arată spre sud“.

— Adică busolă, nu? îl întrerupse din nou Andrei.

— Cam așa ceva, cred, dar nimeni nu a văzut carul acela al lui Feng-hou. În orice caz, oastea lui Huang-ti a pornit din nou să ia urma lui Ci-yu, care nu contenea să ucidă păsările și dobitoacele. În fine, l-au aflat pe muntele Sung-shan. Ci-yu a încercat din nou vicleșugul lui, împrăștiind ceață. Însă ostașii nu mai puteau fi păcăliți, deoarece se puteau acum orienta, așa că l-au luat prizonier pe vrăjmașul lor. Huang-ti a poruncit ca prizonierul să fie legat și judecat. Judecătorii au cerut să li

se facă din pielea taurului Kui o tobă. Puneau o întrebare lui Ci-yu, îi ascultau răspunsul și-l osindeau, bătînd de fiecare dată în tobă, care vuia așa ca valurile oceanului izbite de stînci. Cînd au bătut din tobă a noua oară, Ci-yu nu a mai putut zbura. Așa că, osîndit fiind, Ci-yu a fost omorît. Bucuroși că au scăpat de el, Huang-ti, toți zeii și oamenii din cele opt ținuturi ale lumii s-au așezat la un ospăț mare. În toiul petrecerii, pe cer a apărut un dragon îngrozitor, acoperit cu o platoșă de aur care strălucea ca soarele, aruncînd în jur scînteii. Dragonul și-a scos din nori trupul pînă la jumătate și și-a lăsat o mustață drept în mijlocul ospățului. Toți s-au speriat de moarte. Numai Huang-ti și șaptezeci de zei s-au cățărat pe mustață și au încălecat neînfricați pe spatelul dragonului. Atunci dragonul a început să se înalțe încet spre cer. Cînd gloata a văzut că împăratul lor s-a urcat pe dragon a vrut să-l urmeze, agățîndu-se de mustața care încă mai atîrna, dar aceasta nu i-a putut ține pe toți, s-a rupt și au căzut unul peste altul. Pînă să se dumirească, dragonul a și dispărut, purtînd cu el pe înțeleptul împărat. Mai tîrziu s-a aflat că Huang-ti preparase cu mîna lui un elixir al vieții, din cinabru, într-o grotă din muntele Tzo-yang-shan, pe care l-a băut înainte de a se cățara pe mustața dragonului și a se înălța la cer. Astfel încît, ajuns deasupra Lumii Subcerești, el a devenit zeu. Asta este povestea lui Huang-ti și a lui Ci-yu, încheie Li sfătoșenia sa, căscînd prelung.

— Pentru mine, prea înțeleptule, povestea ta m-a convins că, în vechime, nave cosmice, venind de pe alte planete, sau poate din altă parte a galaxiei, au vizitat Pămîntul. Am mai citit eu cîteva cărți la Sydney despre treaba asta. Legende

tale s-ar putea prea bine să istorisească, peste milenii, tocmai o întâlnire a oamenilor cu cine știe ce vizitatori extraterestri. Poate chiar Huang-ti era unul dintre aceștia. Or, tot ce-i posibil, dragonul coborât din cer să nu fi fost altceva decât o navă cosmică aflată pe o orbită circumterestră, care — la apelul disperat al lui Ci-yu, de fapt un cosmonaut, aflat în pericol pe pământ, în timpul explorării planetei noastre — a coborât aproape de sol și a lansat un cablu de salvare. Dar în loc să se urce cosmonautul, care fusese între timp ucis, s-au urcat câțiva oameni, în frunte cu Huang-ti! Ori s-a întâmplat altfel. De pildă, pe cablu — mustața unui dragon în închipuirea oamenilor — au coborât alți cosmonauți luând la bord pe tovarășul lor asasinat, împreună cu câțiva dintre ucigașii acestuia, cine știe în ce scop. Poate să-i studieze acolo, pe planeta lor.

Chinezul îl asculta buimăcit pe Andrei. Mai apoi izbuti să protesteze.

— Asta nu se poate, băiete. Li știe bine, de la părinți și din cărțile de demult, că a fost precum a povestit el. Nu cum mintea înflăcărată a lui Andrei înfloarește întâmplările.

Valurile se lipeau mereu de pîntecul hodorogit din metal al epavei, huind grav ca un gong uriaș și straniu, de procesiune budistă. Marinarii moțâiau istoviți de efort, dar mai cu seamă epuizați în încercările prea dese la care neprietenosul ocean îi supusese în ultimul timp. Înșirați în poziții incomode stăteau acolo vlăguiți, cu ochii închiși, fără gânduri, fără vise, amorțiți. Andrei își așază capul pe pieptul bătrînului bucătar și oftă. Li îl mîngîie tandru, gingaș, pe creștet, fără a mai spune ceva. Lîngă ei, Larssen sforăia ușurel, umflîndu-și pieptul ca un balon de cauciuc. Singur Jean era treaz

de-a binelea, îngîndurat de tragica lor situație. A ațipit într-un tîrziu. Însă dimineța, cînd razele fierbinți ale soarelui i-a deșteptat pe toți, el nu s-a simțit deloc obosit. Cum a deschis ochii, secundul s-a dus imediat și a deconectat becul, economisind curentul bateriilor de acumulate. Sari s-a cățarat pe catarg, dintr-un impuls neștiut, care-l îndemna să caute cu privirea pămîntul ferm, aflat atît de aproape. Ajuns sus și-a sprijinit tălpile pe brațul orizontal al antenei și — aflat în siguranță — și-a rotit încetișor corpul, spre a putea privi insula ce ieșea verde din oceanul înspumat, la cîteva mile depărtare. Pe plajă nici o mișcare.

Andrei îl urmărea de jos.

— Ce vezi acolo ? îl chestionă nerăbdător.

— Pustiu prețutindeni, strigă suplul indonezian, suficient de tare spre a fi auzit. Ciudată treabă. continuă Sari, ținînd mîna dreaptă streășină la ochi.

Secundul, reîntors pe punte, dădu din cap neîncrezător.

— Imposibil să nu fie careva pe plajă, interveni. Naiba știe unde te zgîiești tu. Ia-ți reper barca trasă la mal.

Indonezianul zvîrli cu reproș privirea în jos, spre secund.

— Bineînțeles că așa fac, mîrii ofensat. Barca stă acolo, unde trebuia să fie. În jur, însă, nimeni.

— Pe legea mea, nu pricep nimic din istoria aceasta, spuse Andrei, absolut nedumerit.

Și, de fapt, nimeni nu putea înțelege ciudățenia acelei situații. Nu aveau cum să-și închipuie că, atunci chiar, tovarășii lor de pe insulă erau eroii unei întîmplări îngrozitoare. Totul începuse cu puțin timp înainte de răsăritul soarelui. Focul încă mocnea în soba cea nouă. Căpitanul, Fernando

și Kenzo dormeau adînc, strînși unul într-altul. Era liniște, atîta liniște cît poate oferi plaja unei insule proptită în calea talazurilor fără odihnă, dar mai cu seamă rumoarea neîncetată a junglei ce acoperea aproape pe de-a-ntregul minusculea pată de uscat pierdută în oceanul necuprins, paradis verde și întunecat al vegetației dezlănțuite, populat cu vietăți gălăgioase. Rock zăcea și el, tolănit pe o parte, cu capul întins și botul ușor întredeschis, din care-i atîrna inertă limbuța, semnul cel mai evident că blana lui netunsă și deasă nu se împăca deloc cu aerul umed și cald al nopții.

Kenzo, pe care somnul mai mult îl chinuia, măcinat cum era de gîndurile mohorîte ce i le inspira nefericita lor condiție, stătea cu ochii întredeschiși, urmărind neatent și oarecum invidios bietul animal, care tresărea din cînd în cînd, visînd cine știe ce. Deodată, micul Rock se trezi, ciulind urechile, ca în fața primejdiei nevăzute. Mîrîi ușurel de cîteva ori și sări arc, pe patru labe. Kenzo îl privi înciudat, dar pînă să găsească o explicație comportării neînțelese a credinciosului animal, auzi clar în spatele lui apăsarea unor pași. Rock lătră violent.

— Stai, toată lumea în picioare, strigă în japoneză o umbră ce apăru din întuneric.

Kenzo înlemni, lămurindu-se imediat că străinul din beznă îi era conațional. Rock însă, curajos ca orice cîine credincios, se repezi, furios, către umbra ivită atît de neașteptat. Necunoscutul ripostă fără milă, respingînd atacul cu un șut, care proiectă devotata vietate drept peste sobă, lăsînd-o acolo în nesimțire.

Amețiți de somn, surprinși de cele ce se petreceau, marinarii nu îndrăzneau o singură mișcare.

— Sîntem oameni pașnici, domnule, se adresează Kenzo necunoscutului, în limba lui maternă. Am naufragiat pe insulă, încercă el să facă înțeleasă prezența lor.

— Gura, spionilor. Nu mișcă nimeni, că trag, amenință umbra, tăcănind închizătorul unei carabine, fără a lăsa nici un dubiu că se va ține de cuvînt. Miinile sus, continuă individul, gutural, rămînînd în continuare nevăzut în întuneric.

Kenzo se execută pe dată, imitat instinctiv de ceilalți.

— Fiți rezonabil, domnule, mai încercă el, destul de speriat, începînd să intuiască demența agresorului.

— Liniște, nu mai trăncănește nimeni, zbieră individul. Sînteți prizonieri, se aude ? urlă în continuare. Drepti, stînga-mprejur și înainte marș, tună bătos, ca un tambur major.

— E paranoic, spuse în engleză Kenzo, convins că aveau de-a face cu un nebun furios, spre consternarea tovarășilor săi.

Împinși de la spate cu țeava carabinei, ca o turmă neputincioasă, marinarii s-au conformat voinței ticălosului personaj, care-i conducea spre junglă.

— Înainte, strigă gutural nebunul, lovindu-l în șale cu patul carabinei pe firavul Fernando, care icni de durere.

— Vezi tu pînă la urmă, criminalule, scrișni mexicanul printre dinți, în spaniolă.

Cel astfel categorisit nu reacționează deloc mai blînd, cu atît mai mult cu cît nu pricepea o iotă din melodioasa limbă în care fusese gratulat. Bruscați mai departe, marinarii au pătruns în desișul pădurii, chiar în clipa în care soarele își făcea apariția la orizont, destrămînd clipă de clipă întune-

ricul adînc. Au înaintat destul de ușor pe o cărare îngustă, care li se descoperea pas cu pas. Sigur, observînd-o mai pe îndelete și-ar fi dat fiecare seama că poteca era făcută doar pentru trecerea unui singur om, amănunt care ar fi putut să le sugereze că ea nu servea unei bănuite populații locale, ci doar necunoscutului. Dar cine avea puterea să reflecteze cu calm, în acele momente de nesiguranță ? Astfel constrînși, marinarii s-au trezit curînd, drept în luminișul depozitului.

— Intrați înăuntru, le-a strigat individul care, după ce i-a văzut pe toți aflați în clădirea umedă, a împins cu forță ușa grea de metal, izbind-o puternic de canat. Apoi a tras zăvorul, închizînd-o.

Cei patru marinari au înțeles pe deplin stupida lor soartă. În acea parte a depozitului unde fuseseră înghesuiți era aproape beznă. Doar un firicel de lumină răzbătea printr-o ferestruică îngustă, zăbrelită cu drugi groși, geană deschisă pe peretele din dreapta. Era plasată la o înălțime convenabilă totuși, pentru a permite micului Kenzo să privească prin ea afară.

Necunoscutul era acolo. Un slăbănog acoperit cu cîteva zdrențe decolorate, rămășițele unei uniforme militare. O barbă rară, ca de țap, îi flutura caraghios pe bărbie, iar șuvițele încîlcite și slinoase de păr îi atîrnau în dezordine pe ceafă, pe frunte și peste ochii mici și sticloși. Picioarele subțiri, descărnate, se sprijineau pe labe mari, cu degetele răsfirate, iar brațele, două oase îmbrăcate cu piele, păreau mai lungi decît în realitate. Arătarea se înfățișa lugubru, ca o apariție a infernului.

— Pe toți zeii, șopti Kenzo înfricoșat. Arătarea asta parcă a ieșit din prăpastia infernului Neno-Kumi-Soko-no-Kumi, trimis pe pămînt de Bodhi-

sațva, cel veșnic încruntat și fioros.

— Kenzo, îl sfătui căpitanul, încearcă totuși să-i vorbești, poate ne înțelegem cumva cu el. De bună seamă ne confundă în mintea lui bolnavă cine știe cu cine.

Firavul japonez își luă inima în dinți și strigă după străin.

— Hei, ascultă, las-o baltă cu spionii tăi. Sînt nipon ca și tine, pescar din Honshu. Auzi, străine? Mă numesc Kenzo.

Arătarea întoarse capul spre fereastra de unde vorbea Kenzo, tresărind. O clipă doar a părut descumpănit. Dar imediat și-a reluat atitudinea bănuitoare :

— Credeți că mă las tras pe sfoară, englezilor? Vreți să puneți laba pe insulă, știu eu. Asta s-o credeți voi. Nu-l duceți cu vorba tocmai pe sergentul Taro Akao din armata imperială. La moarte, s-a zis cu spionii, răcni smintitul, holbat de furie, îndreptînd carabina spre fereastră.

Kenzo dispăru imediat în spatele peretelui, știind că nebunul nu se juca. Palid, traduse cuvînt cu cuvînt tot ce îndrugase dementul de afară. Fernando se bătu cu mîna peste frunte.

— Am auzit bine ? Taro Akao a spus țicnitul acela de afară că-l cheamă ?

Kenzo confirmă onomatopeic.

— Imposibil, bolborosi mexicanul, cu o mutră perplexă. Așa ceva nu se poate, continuă mereu mai uluit. Oare visez ?

Căpitanul, Kenzo și Max se uitau la el absolut nedumeriți.

— Ai înnebunit și tu cumva, omule ? îl întrepruse căpitanul. Stai liniștit și fă-ne să ne dumirim.

Dar mexicanul continua agitat, bătîndu-se ușurel cu palma pe frunte, într-un gest sacadat, a-

proape instinctiv. După un timp rămase mut, dînd din cap, cu ochii pierduți, fixați undeva în spațiu, ca și cum și-ar fi amintit de ceva de demult pe-trecut.

— Pare de domeniul fantasticului, începuse el. Credeți-mă, nu am înnebunit. Dar vă spun că Taro Akao este chiar numele fostului comandant al pazei insulei de pe vremea cît am stat aici prizonier la japonezi. Să fie individul de afară unul și același cu cel știut de mine?

Tovarășii săi de captivitate au amuțit. Primul își reveni încercatul comandant.

— De, știu eu, spuse el, s-au mai văzut asemenea cazuri de soldați rămași izolați în junglă, care au fost descoperiți după decenii de la terminarea războiului. Aceia nici pe departe nu au avut la dispoziție un depozit militar și arme, ca demen-tul de aici. Am impresia că smintitul este într-ade-văr Taro Akao, nebun de-a binelea, care se crede și acum în război cu aliații! Tare mă tem că vom avea de furcă cu el.

— Dacă ar fi așa, se arată neîncrezător Fernando, unde sînt ceilalți soldați japonezi?

— Cine știe? Doar el ne-o poate spune, reflectă Kenzo. Cel mai sigur ar fi să-l întreb chiar pe el.

Căpitanul dădu din cap dezaprobat.

— Lasă-l naibii, poate, dacă nu-i vorbim, nebun cum este, uită de noi.

Însă Kenzo avea ideile lui.

— Ascultă, Taro Akao, strigă pe fereastră, eu sînt japonez ca și tine, cum ți-am mai spus. Vezi că mă înțeleg cu tine în limba noastră. Cum se face de ești singur pe insulă? Te-au părăsit soldații?

Nebunul de afară încremenî, cu ochii larg deschîși. Urlă turbat ca o fiară și, punînd carabina la

ochi, apăsă pe trăgaci, mai înainte ca micul japonez să se ascundă de la fereastră. Spre norocul lui, glonțul nu porni. Taro Akao armă din nou. Iarăși rateu. Toate cartușele erau vechi și, evident, de neutilizat. Dementul zvîrli cît colo obiectul care nu-i mai folosea, scoțînd din gîtlej un răget îngrozitor.

— Voi i-ați omorît, spionilor. Veți plăti cu viața crima voastră. Are grijă de asta Taro Akao.

Nebunul scuipe spre fereastra depozitului, făcînd o grimasă de ură, apoi, dezlănțuind un rîs ireal, intră în junglă, hohotind întruna, demential. Foarte curînd se întoarce, cărînd pe umeri o ladă de lemn, acoperită toată cu smoală. Se apropie de depozit și o lipi cu grijă, de perete. Din nou plecă grăbit în pădure, spre a se înapoia repede cu o altă ladă asemănătoare, pe care o puse lîngă cealaltă. Mișcarea s-a repetat de unsprezece ori, fără ca prizonierii să priceapă rostul întreprinderii. Abia cînd nebunul a început să întindă un fitil, pe care l-a legat în prealabil împrejurul uneia dintre lăzi, ei și-au dat seama că acesta adusese acolo un explozibil, în intenția de a-i arunca în aer.

— Să spargem ușa repede, ordonă căpitanul, izbind-o puternic cu umărul.

Ceilalți l-au imitat pe dată, dar placa metalică, groasă, rezista în țîțîni cu încăpăținare. Max le veni în ajutor cu un drug metalic găsit pe jos, făcînd să răsune tăblia ca o tobă spartă. Lovitură după lovitură, africanul a deplasat canatul puțin cîte puțin. Cîțiva centimetri doar și ușa trebuia să cedeze. Kenzo observa în acest timp mișcările smintitului de afară, care părea că nu are habar de cele ce făceau prizonierii lui. Își vedea în continuare de operația sinistră, tot înșirînd fitilul. În

cele din urmă l-a aprins. Kenzo observă cu groază flacăra alergînd repede spre ei.

— Arde, strigă înspăimîntat.

Dar pînă a fi înțeles de ceilalți tovarăși ai săi, o teribilă explozie izbucni, înecînd totul în fum și praf.

CAPITOLUL 18

Bubuitul foarte puternic s-a auzit și pe epavă.

— Ce-a fost asta, fraților? se bîlbîi Larssen, cu glasul lui de butie. Nu cumva o explozie?

— Ba chiar așa, confirmă Sari din vârful cartargului. Văd undeva, în stînga mea, pe insulă, fumul unei explozii.

— Aș vrea să fiu un profet mincinos, începuse Jean, dar cred că acolo s-a petrecut un accident groaznic. Îmi închipui că, tot cutreierînd prin pădure, careva a dat peste vreo mină rămasă din timpul războiului.

Gabani și Li l-au contrazis.

— O mină terestră nu trosnește atît de puternic, socoti sudanezul, încît să se audă ecoul ei atît de puternic și mai ales să ridice în aer o trombă de fum și praf.

Chinezul îl aprobă din cap, clipind des în același timp.

— Nu are rost să lansăm acum ipoteze, interveni Andrei. Cel mai bine ar fi să ajungem cît mai iute pe insulă.

— Asta vrem și noi, izbucni Raman, pînă atunci tăcut și îngîndurat. Dar cum, băiatule ?

— Am o idee. În jurul epavei mișună rechinii, din care cauză nu ne încumetăm să plecăm înot. Dar știu că rechinii sînt atrași imediat de un semen de al lor rănit, pe care încep să-l devoreze, fără a le mai păsa de ce se întîmplă în jur.

— Și ce-i cu asta ? îl întrerupse Raman.

— Cum de nu înțelegi, bătrîne ? Dacă unul dintre noi reușește să rănească vreun rechin, bestiile se vor repezi într-acolo, lăsîndu-ne calea liberă spre insulă. Pînă să bage apoi de seamă, am și ajuns înot la mal.

Raman rămase cu gura căscată.

— Pe mine să nu contați, spuse, stîrnind risul marinarilor, care făceau haz de nevoie.

Sari asculta dialogul de acolo de sus, de pe catarg.

— Ba pe mine puteți conta, spuse el hotărît, alunecînd vijelios pe punte.

Și mai înainte ca marinarii să se dezmeticească bine, își scoase cămașa și, prinzînd cuțitul în dinți, plonjă în apă cu eleganță. De pe puntea epavei, toți îl urmăreau cu sufletul la gură, văzîndu-i siluea suplă pătrunzînd valurile. O umbră întunecată, lungă de aproape patru metri, izbucni de sub el. Era, fără îndoială, un rechin de o mărime apreciabilă. Fiara marină se aruncă imediat spre pradă. Dar Sari nu era dispus să-i cadă victimă. Așteptă cu calm adversarul, înotînd încetișor, pînă ce văzu rechinul întorcîndu-și trupul și venînd iute cu botul larg deschis spre el. Era momentul să-l înfrunte. Dintr-o mișcare intră la fund, cu cuțitul strîns în mîna dreaptă, chiar în clipa în care monstrul era gata să-l înhațe.

Pe punte, Raman și Larssen au țipat îngroziți convinși că Sari a fost înșfăcat. Indonezianul, abil, se afla însă chiar sub rechin, despiciîndu-l adînc, de la cap la coadă. Animalul a zvîcnit ca o coardă. A dat să se întoarcă dar, rănit de moarte, nu a izbutit decît să involbureze groaznic apa. De undeva din fundurile întunecate, umbre lungi se apropiau rapid de rănit. Fiarele oceanului soseau la odiosul lor prînz.

Sari ieși la suprafață, îndemnîndu-și tovarășii să pornească deîndată înot. Temători, s-au executat pe dată, alunecînd voinicește spre insulă, cu indonezianul în frunte. Îngroziți încă de spectacolul la care asistaseră, ei înaintau cît puteau de repede, privind mereu în jurul lor, cu spaima apariției altor rechini.

— Văd unul în dreapta, lîngă mine, urlă Larssen, ca apucat.

— Dați-i zor, îi îndemnă Jean fără să privească, începînd să înoate și mai iute.

Andrei, care era pentru prima oară eroul unei astfel de întîmplări nemaipomenite, se simțea totuși în largul lui, obișnuit cu valurile, de pe vremea cînd se zbenguia cu prietenii săi din mahalaua Taronga, pe plaja întinsă și sălbatecă din vestul Sydney-ului. Curios din fire, auzindu-l pe Larssen, aruncă o privire în direcția semnalată. Într-adevăr, ceva rotund, ca o sferă de plastic cu diametrul de vreun metru plutea paralel cu ei. Spini de culoare închisă dădeau arătării imaginea unui bulz țepos.

— Nu-i nici un rechin, constată, tare, Andrei. Este un pește ciudat acolo.

De astă-dată întregul grup se uită spre bănuita fiară care speriasse pe norvegian.

— Atenție, băieți, îi avertiză Li, dîndu-și seama imediat despre ce era vorba. Nu-l lăsați să vă atîngă cu spinii. Acela-i peștele arici. Înțepătura lui otrăvitoare este foarte periculoasă, chiar mortală, uneori.

Andrei sesiză pericolul, îndepărtîndu-se cît putea de veninosul lor inamic, ivit atît de inoportun tocmai cînd se credeau la adăpost de atacul rechinilor. Dar ariciul de mare nu prea avea de gînd să intre într-o dispută cu ei, menținîndu-se prudent la o distanță convenabilă.

Plaja se apropia metru cu metru, fără ca un alt incident să mai intervină, ceea ce făcea ca strategia lui Andrei și vitejia lui Sari să-și arate roadele. Nici un rechin nu-i urmărea și, curînd, au atins cu tălpile nisipul. Erau, în sfîrșit, scăpați. Respirînd greu, bătrînul Li, grasul Larssen și pirpiriul Raman s-au întins aproape epuizați pe plaja fierbinte. Andrei, în plină forță, își lăsa tovarășii să se odihnească și alergă spre barca aflată la vreo treizeci de metri spre stînga lor. Un scîncet slab se auzi de sub ea.

— Rock, copilule, își recunosc el prietenul patruped. De ce plîngi tu acolo ?

Cîinele se ridică cu greu, cu o lăbuță inertă, scîncind jalnic. Încercă să meargă, dar efortul se soldă cu noi schelălăieli de durere. Deschise boticul, cu nasul negru ca un nasture, trase aer mult pe nări, și se prăbuși într-o parte, mort.

Andrei îl luă în brațe, izbucnind în lacrimi.

— L-au ucis pe bietul Rock, strigă plîngînd, întorcîndu-se spre ai săi, cu sărmanul cățel la piept.

Imaginea nefericitului Rock i-a cutremurat pe toți. În mintea fiecăruia trista pățanie a cîinelui se asocia cu soarta tovarășilor lor lăsați pe insulă. Pe

nisipul plajei, sudanezul Gabani descoperi urmele unor pași.

— Au fost capturați de un bărbat cu picioarele goale, presupuse el corect, interpretînd semnele lăsate.

Prudenți, unul după celălalt, au pornit cu toții, călăuziți de urmele foarte evidente, care-i duceau drept spre junglă. Bănuitori, lăsîndu-se conduși de sudanezul care examina acum crengile, frunzișul, au intrat pe poteca îngustă din pădure, mergînd încet, pe același drum parcurs nu cu mult înainte de ceilalți membri ai echipajului lui „Produccion”. Curînd s-au aflat în luminișul depozitului. Totul era haotic aici. Trunchiuri de palmieri aninau rupte peste ruinele fostei clădiri, ca și cum o palmă gigantică strînsese între degete întreaga poiană.

Nu se auzea nici un zgomot. Chiar zumzetul veșnic al junglei pierise, lăsînd locurile pradă unei liniști nefirești, înspăimîntătoare. Andrei pătrunse primul în acest loc al groazei. După el, Jean și ceilalți.

— Fii atent, îl povățui secundul. Să nu calci pe vreo mină.

Andrei se opri, dîndu-și seama de pericol. Apoi examinează atent în jurul său. De sub un copac retezat desluși ieșind un braț. Tresări, surprins și speriat în același timp.

— Este un om aici, spuse, începînd pe loc să degajeze, ajutat de ceilalți, trupul inert, din mormanul crengilor care-l acopereau.

Era Taro Akao, cu corpul groaznic mutilat, ucis de forța exploziei pe care el însuși o provocase. Cu greu se putea suporta imaginea unui asemenea cadavru, sfîșiat de bucățile ascuțite de metal și de beton, zdrobit, măcinat de crengi și copaci dobo-

rîți, grămădiți într-o căpiță infernală, toată deasupra.

Andrei, privindu-l, avu o puternică senzație de greață. Dar se stăpîni, îndepărtîndu-se.

Desigur, ei nu aveau de unde să știe cui aparținuseră rămășițele umane din fața lor. Gabani avea însă certitudinile lui.

— Omul acesta a fost împreună cu Fernando, Kenzo și domnul căpitan, rupse el tăcerea. Îl recunosc după tălpi.

— După ce ? se miră Andrei.

Gabani nu-i răspunse. Trase un țipăt ascuțit și-și acoperi fața.

— Vai, spuse, am vedenii, șopti speriat, tremurînd tot. O clipă parcă l-am avut în față pe mizerabilul sergent japonez care păzea insula în timpul războiului. Avea o mutră pe potrivă răutății lui. Un criminal nu se uită niciodată.

Andrei îl bătu prietenește pe umăr, condescendent.

— Ești tare obosit, prietene, și foarte surescitat. Ca noi toți, dealtfel.

— Nemaipomenit ce-i seamănă. Dar, la urma urmei, fiecare japonez aduce cu un altul, căută să se autoliniștească. Dacă mă uit mai bine, mortul arată puțin și ca Kenzo.

— Gabani, aiurezi, îl muștră Andrei. Dacă te-ar auzi Kenzo, nu știu pe unde ai scoate cămașa.

Sudanezul nu răspunse, înțelegînd că dusesese comparația prea departe. Și, spre a repara într-un fel gafa, începu să răstoarne crengile împrejur, în căutarea prietenilor pierduți, imitat pe dată de marinari. Spera fiecare în cugetul său, că vor descoperi acolo, teferi, pe cei dispăruți, deși peisajul nu le spunea nimic încurajator. Nu găseau nimic, dar faptul nu-i decepționa, ci, pe undeva, îi mulțumea,

căci nici unul dintre ei nu dorea să-și descopere prietenii dragi într-o situație tragică. Istoviți, storși de căldură și emoție, nu conteneau totuși în întreprinderea lor, apropiindu-se din ce în ce mai mult de ruinele fostului depozit. S-au oprit în cele din urmă pentru câteva minute, spre a-și trage sufletul, rezemați cu spatele de zidul pe jumătate prăbușit al vechii clădiri.

O liniște tainică îi înconjura. Firea părea încremenită sub razele soarelui dogoritor, ce pătrundeau acum nestingherite printre trunchiurile arborilor ciunțiți. Nimeni nu vorbea. Și, în această tăcere, de undeva de sub ei, se desluși un ciocănit. L-au perceput cu toții în același timp. Era ca un semnal, ca un șir de litere transmise în alfabetul Morse.

Jean, care cunoștea bine meseria de telegrafist, se lămuri imediat.

— Tăceți, am impresia că înțeleg ceva, șopti emoționat. Ah, da. Ei sînt acolo. Ascultați cu atenție. A-j-u-t-o-r, traduse secundul semnalele slabe.

Se aruncară cu toții asupra ruinelor, ca și cum ar fi vrut să le ridice dintr-o dată. Dar Jean îi opri, povățuindu-i să lucreze organizat. Mai întîi au stabilit cu exactitate direcția spre care trebuiau să înainteze apoi, înarmați cu prăjini groase din bambus, pe care le manipulau în chip de pîrghii, s-au apucat temeinic de lucru, însuflețiți de dovada certă că prietenii lor sînt vii.

Treaba nu era deloc ușoară, dar cine mai simțea oboseala? Au deplasat o parte din planșeu, apoi porțiuni de pereți intrate unele într-altele. Se aflau pe drumul cel bun și acest fapt le era confirmat de semnalele ce se propagau mereu mai distinct.

— Sîntem aici, vedem lumina, distinseră o voce, venind de sub ruine.

Era chiar glasul lui Kenzo, la auzul căruia Gabani, cuprins încă de remușcări pentru cuvintele usturătoare ce le rostise anterior, apropo de prietenul său, se dezlănțui ca un Hercule, ridicînd în forță blocuri masive de beton. Și iată-i pe căpitan, pe Kenzo, apoi pe Fernando și Max ieșind, plini de praf și de moloz, dar nevătămați, din firida în care-i zvîrlise explozia. S-au îmbrățișat cu lacrimi în ochi, dar fericiți. Pentru moment, bucuria revederii, în acele condiții teribile, îi făcea să uite trista lor soartă, pățaniile prin care trecuseră. O singură ființă nu răspundea la apel. Bietul Rock, pe care marinarii, îndurerați, l-au îngropat lîngă liziera junglei, ridicînd deasupra micului mormînt o piramidă de nisip.

CAPITOLUL 19

Acum se punea problema supraviețuirii. Își dădeau seama că șederea lor pe insulă avea toate șansele să dureze. Exemplul cel mai concret îl oferea Taro Akao, despre care își făcuseră o idee nu tocmai plăcută. Era cert că individul trăise pe insulă, solitar, sau poate împreună cu alți militari, ani în șir, fără nici o legătură cu lumea civilizată! Împrejurările în care japonezul ajunsese izolat rămîneau enigmatice, dar nu elucidarea acestora îi preocupa pe marinari, ci viitorul lor, care nu se anunța deloc în culori roze. În primul rînd, insula

avea o poziție foarte laterală față de traseul obișnuit al navelor. Prin urmare, posibilitatea de a fi salvați era foarte scăzută. Apoi, singura clădire care ar fi putut să le servească drept adăpost în timpul ploios — depozitul din pădure — fusese aruncată în aer. Cît privește speranța unei evadări, ea se limita la barca, destul de șubredă și ea, cu care scăpaseră din naufragiu. Deci, trebuiau, vrînd, nevrînd, să repete istoria lui Robinson Crusoe, la scară modernă. Au făcut un plan cît mai rațional. Unii trebuiau să transporte de pe epavă absolut tot ce mai putea fi utilizat, căutînd și în încăperile inundate, iar alții să înceapă deîndată construcția unei cabane trainice din bambus. Grupele s-au format și imediat oamenii au pornit la treabă.

De data aceasta, pe insulă trebuia să rămînă majoritatea naufragiaților, deoarece amenajarea casei, care — poate — avea să le servească drept adăpost cîne știe cîtă vreme, nu era deloc ușoară, bambusul fiind dificil de prelucrat, în pofida aspectului său fragil. Nu aveau topoare, și — dealtfel — nici o unealtă. Prin urmare, în primul rînd, se cerea a fi scotocite toate ungherele de pe „Production“ unde s-ar fi putut găsi obiecte suficient de apte pentru scopul propus. Barca ce le mai rămăsese a fost împinsă în apă, Andrei, Jean, Sari și Max plecînd cu ea în larg, spre epavă.

Nimic schimbat la bordul acesteia. Bineînțeles, nici nu s-au mai oprit să inspecteze încăperile du-netei, deoarece acolo știau că nu aveau nimic de aflat. Trebuiau să ajungă neapărat în pîntecul navei, la magazia de materiale. Scara spre această încăpere era plasată la capătul unui culoar destul de larg și bine luminat. Trei pătrimi din scară in-

trau sub apă, ceea ce arăta limpede că magazia era inundată, posibilitatea de a intra fiind riscantă.

Sari și Max, obișnuiți să înoate sub apă timp mai îndelungat, nu s-au lăsat descurajați de situație, hotărînd să-și încerce pe rînd norocul. Și-au calculat mai întîi distanța ce o aveau de străbătut și timpul necesar parcurgerii pînă la țintă. Au socotit un minut drumul dus-întors. Dar Sari știa că putea rămîne scufundat două minute și jumătate, iar Max aproape trei. Suficient pentru amîndoi înotătorii spre a duce la bun sfîrșit întreprinderea.

Primul și-a încercat șansa indonezianul, care trebuia să deschidă încăperea, operație deloc ușoară sub apă, unde presiunea stînjenea alunecarea liberă a ușilor pe balamale. Precaut, și-a legat peste mijloc o frînghie găsită pe punte, de al cărei capăt țineau Andrei și Jean. Trase aer mult în plămîni și se cufundă în lichidul întunecat. Nu vedea nimic. Bijbiia cu palmele de-a lungul coridorului îngust, numărînd clanțele. A treia ușă era magazia. A găsit-o repede. S-a împins în ea, făcînd-o să cedeze puțin. Dar nu a putut pătrunde înăuntru. Simțea că nu mai are aer în piept. Trebuia să revină imediat la suprafață. A smuls de frînghie, alertîndu-i pe cei rămași afară, Andrei și Jean trăgîndu-l cu mișcări scurte, accelerate. În sfîrșit, Sari a apărut, roșu tot, cu ochii aproape scoși din orbite. Respirația îi era grea, inima îi bătea violent. Vorbînd sacadat, abia răsufliînd, indonezianul îl instrui pe Max, care urma să-i ia locul în încercarea de a cerceta magazia.

Angolezul intră și el în coridorul plin cu apă, descoperind fără efort ușa, pe care, nu fără caznă, o deschise, atît cît să se strecoare prin ea. Mai mult nu putea face pentru moment, grăbindu-se să revină la aer. Sari l-a înlocuit imediat. Din cîteva

mișcări, iată-l din nou în încăperea ascunsă. Orbecăi o clipă lângă rafturi, și piciorul drept lovi o ladă. Trase cu putere de ea, tîrînd-o pînă în apropierea ușii. Atît doar reuși.

— Cum spui că este lada aceea ? îl întrebă secundul pe Sari.

Indonezianul expira rar, metodic, vorbind cu economie :

— Ei, cum naiba să fie ? Ca orice ladă dreptunghiulară.

— Nu cumva-i din aluminiu ?

— Așa cred. Da, da, confirmă gînditor Sari.

Secundul se însenină brusc.

— Băieți, izbucni el, dacă-i precum spune flăcăul ăsta, ne putem socoti mai mult decît norocoși. Știți voi ce conține ?

Bineînțeles, nimeni nu avea habar, vorbele secundului fiind de natură doar să le ațîțe teribil curiozitatea.

— Prin urmare, continuă acesta, nu cunoașteți conținutul lăzii. Ei bine, înlăuntrul ei este un costum complet de scafandru.

La auzul acestei vești, uimirea a fost atît de mare încît nimeni, absolut nimeni, nu a izbutit să scoată o vorbă. Li se părea că un costum de scafandru era un dar fantastic, o favoare ce le-o oferea hazardul, într-un moment de nesfîrșite nenorociri.

Andrei reuși să-și stăpînească emoția, certîndu-l pe secund pentru lipsa lui de memorie de care dăduse dovadă pînă atunci.

— Am uitat. Voi credeți că poți ține minte fiecare lucrușor de pe amărîtul de „Produccion“ ? Nici măcar pe cele din cabina mea nu mi le mai amintesc prea bine pe toate.

În timpul acesta, Sari și Max, cărora conversația li se părea fără rost, au intrat din nou în interiorul vasului. Cu meticulozitate, dar și cu grabă în același timp, au legat lada cu frînghia. A fost ușor apoi să o scoată la suprafață.

Într-adevăr, înăuntru se găsea, precum intuise secundul, perfect intact, un splendid costum de scafandru, cu toate accesoriile sale, printre care și o lampă subacvatică, în perfectă stare de funcționare. Fără a pierde nici un minut, Sari s-a echipat cu o asemenea îndemînare, de parcă toată viața numai haine de scafandru ar fi purtat. Bineînțeles, explorarea interiorului inundat al navei devenea acum o simplă plimbare.

Sari a început cercetarea metodică, constatînd că obiectele răspîndite prin încăperile inundate puteau fi aduse la suprafață, fără prea mult efort. Erau o mulțime. După numai două ore de muncă intensă, puntea semăna cu un bazar al cărui inventar pestriț ar fi fost invidiat chiar și de un versat negustor londonez de lucruri vechi. Erau acolo tot felul de scule, lădițe cu piroane și cuie, role de sîrmă galvanizată, saltele pneumatice, așternuturi de pat, o pompă de apă, un mic generator electric, pleduri, pelerine de ploaie, cizme de cauciuc, veselă metalică, tacîmuri, conserve de carne, lapte praf închis ermetic în pungi de plastic, te miri ce alte mărunțișuri, imposibil de transportat deodată.

Înghesuind în barcă, pînă la limita acceptabilă de plutire, o primă tranșă din obiectele găsite, cei patru exploratori s-au înapoiat, vîslind cu grijă, pe insulă. Transportul a stîrnit, cum era și de așteptat, un sentiment de satisfacție, născînd speranțe tuturor.

Bucătarul Li, surîzînd larg, îl îmbrățișă pe Andrei, într-un gest recunoscător, ca și cum doar

tînărul lui amic ar fi fost singurul erou al bătăliei cîştigate.

— Prietene, șopti chinezul, cred că tu ai gustat din Sha-pu, iarba norocului.

Andrei îl privi surprins. Se simțea oarecum jenat de efuziunea bătrînului, știind bine că laudele ar fi trebuit să fie adresate nu în primul rînd lui, ci indonezianului Sari, apoi angolezului Max, curajului acestora.

— Bunule Li, cred că, într-un fel, cu toții am mîncat cel puțin un firicel de Sha-pu. Dar eu gîndesc că iarba aceasta, despre care tu vorbești, crește în fiecare om, numai să găsească puținică îndrăzneală, socotință și stăpînire de sine la acela.

Căpitanul interveni.

— Oricum, omul își face norocul său, asta o știu din propria-mi experiență, dragii mei. În ceea ce ne privește, socotesc acum că șansele noastre de a supraviețui pe insulă și mai ales de a fi salvați de aici au crescut considerabil. Am putea chiar să construim o plută din bambus, cu ajutorul căreia să aducem de pe navă și obiecte mai voluminoase, care ne-ar putea fi de folos.

Ideea căpitanului a fost îmbrățișată cu entuziasm. Înarmați cu fierăstraie și topoare au început pe dată lucrul, lemnul necesar întreprinderii adunîndu-se pe plajă într-un tempo susținut. Gabani și Fernando sortau trunchiurile lungi, să fie cît mai egale în lungime și diametru, în timp ce Raman, Max și Kenzo împloteau frînghii trainice din liane, cu care urmau să lege între ele elementele componente ale plutei. Larssen și Jean fasonau tulpinile de palmier, pe măsură ce Andrei, căpitanul, Sari și bătrînul Li cărau din pădure cele necesare lucrului, care avansa spectaculos. Munceau așa de

aproape trei ore, fără a se gândi careva la oboseală, la zăpușeala neobișnuită.

Au încetat activitatea lor furibundă doar atunci când stoluri mari de păsări s-au înălțat deodată în văzduh, într-o larmă asurzitoare, la care s-a asociat întreaga junglă, amplificând țipătul de spaimă, infernul sonor ce se insinua brutal de pretutindeni.

— Păsările anunță o primejdie, strigă Kenzo, încercînd să se facă auzit în vacarmul îngrozitor.

— Priviți spre pădure, făcu Larssen îngrozit, arătînd o maree roșie-brună care venea spre ei, din pădure, ca o umbră subțire așternută pe nisipul albicios.

— Crabii cocotierilor, țipă ascuțit Li, privind cohorta scîrboasă și umedă, coborîată din copaci, ce alerga bicisnică spre apă, ca și cum și-ar fi căutat acolo scăparea în fața unei amenințări mortale. Fugiți imediat de pe plajă, adăugă chinezul înspăimîntat, luînd-o la goană spre cel mai apropiat copac, începînd să se cațere pe trunchiul acestuia, cu o rapiditate nebănuită, urmat instinctiv de ceilalți marinari, nu mai puțin înfricoșați decît el.

Armata de crabi mișuna. Erau acolo sute și mii de crustacee, izvorînd din cojile nucilor de cocos pe care le devoraseră cu lăcomie și de după frunzele late de palmier, ce le apăraseră de soarele arzător și primejdios, trupurile lor obișnuite mai curînd cu apa oceanului, de unde veneau, unul cîte unul, spre a se hrăni cu roadele dulci ale pămîntului, descoperit ca pe un al doilea și binefăcător mediu de viață. Fugeau de-a valma, amestecați, călcîndu-se, strivindu-se, într-un iureș nebun, maturi cu picioare și clești puternici, monștri în miniatură cu trupuri de aproape treizeci de centimetri lungime, zdrobind firavii semeni, într-un imbold

straniu și egoist care-i mîna implacabil spre valurile oceanului, pe care le simțeau ocrotitoare.

Marinarii au intuit pe dată pericolul teribil care-i amenința, dacă puhoiul acestor ființe s-ar fi revărsat peste ei. Atîrnați în copaci, se simțeau oarecum în siguranță, fără ca neliniștea să-i părăsească, totuși. Ceva lăuntric le prevestea un eveniment teribil, inevitabil. Și acel ceva, într-un fel așteptat, asupra căruia vietățile insulei îi preveniseră atît de concret, se produse. Un huruit adînc, prelung, ca rostogolirea a mii de trenuri în goană, răbufni de undeva din străfundurile pămîntului. Apoi totul începu să tremure. Întîi moale și din ce în ce mai violent, spre a se transforma pînă la urmă într-o mișcare formidabilă, care zgîlțîia cu o forță teribilă micul petec de pămînt pierdut în mijlocul oceanului.

— E un cutremur de pămînt, zbieră Kenzo, strîngînd mai tare la piept trunchiul palmierului, clătinat ca o trestie bătută de furtună.

Era, într-adevăr, un seism de o rară violență. O dezlănțuire ; o furie oarbă ; răzvrătire fără sens a naturii, ca un final dramatic al pămîntului, ajuns în ultima lui clipă de existență.

Neputința amplifică groaza sărmanilor oameni refugiați acolo, sus, în copacii cu care erau contopiți, într-o pornire inconștientă. În aceste momente de spaimă cumplită, timpul se scurgea atît de lent, încît dădea impresia că întreaga fire se oprise ca să tremure, să rupă planeta și cerul. Andrei își stăpînea cu greu frica. O amețeală ciudată îi dădea o senzație de greață. I se părea că oceanul întreg se desprindea vertiginos de uscat, ca într-un vis urît.

— Oceanul se retrage, priviți într-acolo, strigă el, în momentul în care, cu uimire, și-a dat seama că nu se afla totuși pradă vedeniilor.

Fenomenul, deși a avea, ținea parcă de ireal. Fundalul albastru-cenușiu al orizontului sorbea masa lichidă, ca o gură de infern. Întregul ocean se îndepărta, într-o alunecare rapidă, necurmată, dezvelind dintr-o dată, ca sub efectul unei baghete magice, cîmpia de nisip, acoperită o clipă mai înainte de valuri. Fantastica imagine s-a oferit, într-o priveliște unică, privirilor înmărmurite ale marinarilor, spre a se transforma curînd într-o mișcare frenetică, pornită în sens invers. Oceanul întreg s-a ridicat munte, involburîndu-se, în mînioasă împotrivire, revenind din toate direcțiile, căzînd cascadă peste sărmana insulă, încremenită și neputincioasă în calea apelor turbate. Torentul izbi fără cruțare, bubuind ca un trăznet prelung, încînd întreaga fire. Apoi colosul lichid se întoarse în matca-i firească, tîrînd după el copaci și vietăți neputincioase, surprinse de cataclism. Valul monstruos se mai opînti de cîteva ori în insulă, apoi se potoli sub privirea nepăsătoare și incandescentă a soarelui.

Viața reintră imediat în drepturile sale. Doar pădurea smulsă, ruptă, răvășită, rămînea martora catastrofei, firește pentru puțină vreme, deoarece jungla știe să-și vindece repede rănila.

— Nebunia aceasta, îndrăzni Kenzo, acum cînd natura se liniștise, a fost un tsunami.

Andrei se uită la el mirat, neînțelegînd o iotă din cele spuse de japonez, care vorbise, fără să vrea, în limba sa maternă, trădînd prin aceasta spaima prin care trecuse și care, pe alocuri, încă îi mai domina subconștientul. Li îi surprinse privirea.

— Micuțul Kenzo este atît de nepoliticos, încît puțin îi pasă dacă prietenii îi pot pătrunde cu mintea spusele, vorbindu-le în limba venerabilului său tată, care — dacă l-ar auzi — fără îndoială că ar fi mîhnit de purtarea fiului său, chiar dacă acesta stă spînzurat în vîrful unui palmier, tremurînd ca o maimuță speriată.

Discursul, ostentativ ceremonios al bătrînului bucătar, stîrni hazul, fiecare uitînd pentru o clipită tragedia lor.

— Adică, vreau să spun, valul acela mare, provocat de cutremur, reluă Kenzo, de data aceasta în engleză, încercînd să se autotraducă.

— Credeți că urgia se mai poate repeta curînd? întrebă Andrei, adresîndu-se deopotrivă lui Kenzo, ca și bunului său Li.

— Știu eu ? răspunse îngîndurat Kenzo. Tare mă tem că acesta-i doar începutul. Din păcate, după cîte mi-am dat seama, cutremurul a fost de natură vulcanică. Și dacă pămîntul începe să se miște, precis va urma și o erupție. Aici, în insulă, ori pe undeva pe aproape.

— Ah, dar ce spui tu este îngrozitor. Doar nu o să rămînem în copaci. Ce ne facem ? spuse Andrei, uitînd că dorise cîndva să fie martorul unui astfel de fenomen natural.

— Deocamdată, căută să-i încurajeze pe toți căpitanul, sîntem sănătoși. Iar ce va urma, o să vedem.

Într-adevăr, marinarii au scăpat teferi din urgie, nu datorită unui simplu joc al hazardului, ci mai curînd faptului că, agili cum erau, reușiseră să se cațere în copaci, mai înainte ca acel tsunami să se reverse deasupra insulei.

Îngrijorați, marinarii așteptau acolo sus, în ascunzătorile lor precare, o nouă răbufnire a naturii!

De acolo, din înaltul palmierilor, priveau orizontul tăiat între cer și apă, ce li se înfățișa clar și imobil, ca și cum primejdia dintr-acolo venea. Andrei urmărea neatent unduirile oceanului, legănat parcă de acestea. Ceva, un sentiment vag, ca și cum pierduse ceva, îl chinuia pe ascuns. Tresări.

— Nu se mai vede epava, constată el cu voce tare, descoperind de fapt miezul frământării sale.

Constatarea lui a căzut ca o teribilă lovitură. Ochii tuturor au început să scotocească întinderea oceanului. Zadarnic. „Produccion“ fusese înghițit de ape. De data aceasta integral și definitiv.

— A dispărut și barca de pe plajă, completă Jean neplăcutul bilanț.

De fapt, situația era și mai tragică, deoarece apa tîrîse în larg totul. Nu mai aveau nimic. Doar cuțitul lui Sari, cîteva cutii de chibrituri și ce se găsea pe ei. Cutremurul lovise îngrozitor micul grup de oameni, aflat acum la discreția naturii.

Coborîți pe plajă, marinarii priveau în jur muți de uimire și de teamă pentru viitorul lor, ce li se înfățișa atît de sumbru. Doar Kenzo rămăsese atîrnat în palmier, încă înfricoșat. Bătrînul Li, ca de obicei, zîmbea. Nu era sarcasm și nici cinism pe fața lui desenată de riduri adînci, ci expresia unei adînci meditații, unei înțelepciuni adunate din generație în generație.

— Ne este teamă la toți, spuse. Dar, banii mei prieteni, frica-i un simțămînt demn de iepurele cîmpului. Înțeleptul știe că omul întreg la trup și la cuget nu se pierde, nu se teme de nimic altceva decît de lașitate. Dar tot înțeleptul ne învață că omul este prin firea lui un luptător, cutezînd totul, astfel precum tigrlul se aruncă neînfricat asupra primejdiei, sfidînd-o.

— Bunule Li, îl bătu Andrei pe spate. De data aceasta, cred că am încurcat-o rău, și chiar înțeleptul tău de-ar fi aici de față ar trebui să recunoască onest că nu lașitatea ne mănîncă pe noi acum, ci nevoia în care am căzut.

— Andrei, am să vă spun o mică poveste. Pe vremuri îndepărtate, cînd domnea în Lumea Subcerească împăratul Yao și poporul nu era împovărat de treburi, un bătrîn juca tzi-jang, un fel de popice, chiar în mijlocul drumului. Trecătorii s-au oprit și l-au privit. Unul s-a mirat cu glas tare de o asemenea treabă. Atunci moșneagul i-a spus cam așa : „Eu m-am sculat de mic, încă din zori și am pornit să muncesc și nu mă întorceam să mă odihnesc decît după asfințit. Mi-am muncit ogorul ca să mănînc, am săpat o fîntînă, ca să beau apă. Acum mă veselesc. Ce aveți cu mine ?“

Andrei căută să prindă tîlcul vorbelor chinezului.

— Bătrîne, și în nenorocire văd că ai rămas filozof. Ne vorbești tot în parabole.

— Ei, prietene, istorioara pe care ați avut răbdarea să o ascultați o știu de cînd eram un biet țînc și abia mă țineam pe picioarele mele slăbănoage. Cu ea am crescut și la ea m-am gîndit de cîte ori am fost în impas. Poate, Andrei, ai să mă întrebi de ce. O să-ți răspund pe dată. Fiindcă bătrînul acela legendar ne învață ceva minunat. Anume că întreaga viață trebuie să te străduiești, fără odihnă, cu speranța că, în cele din urmă, va fi bine și vei ajunge să joci tzi-jang pe stradă, fericit că ai învins toate greutățile, chiar dacă aceasta se va întîmpla la adînci bătrînețe. Acum sîntem amărîți. Să fim însă bucuroși că trăim și avem brațele tefere. E foarte important. În rest, ne-om descurca, pînă la urmă.

Andrei tăcu, ca dealtfel și ceilalți marinari, dîndu-și seama că Li avea și de data aceasta deplină dreptate. A înțeles limpede că singura șansă de a trece cu bine peste încercările viitoare, pe care le bănuia, era aceea de a birui natura, cu mințile lor omenească.

— Vom lua totul de la început, ce să facem? continuă căpitanul, a cărui atitudine nu lăsa a se întrezări neliniștea ce-l frămînta.

— Numai de nu s-ar repeta cutremurul, spuse Andrei, amintindu-și pronosticul lui Kenzo.

— Sînt sigur că pămîntul s-a liniștit. Iată, păsările se întorc pe insulă, remarcă Sari, care stătea întins pe pămîntul umed, cu brațele sub cap.

Mai întîi stinghere, apoi din ce în ce mai numeroase, zburătoarele veneau, din înaltul cerului, așezîndu-se cu larmă mare, care unde-i era locul, în frunzișul junglei sau pe stîncile golașe, animînd firea, într-un concert al vieții.

Era semn bun. Și, înseninați, s-au așezat pe treabă. Se cuvenea întocmit un minimum de inventar, o reconsiderare a posibilităților supraviețuirii pe acel pămînt uitat. Soarta le era mai tristă decît a eroilor lui Daniel Defoe și ai lui Jules Verne. Dar nu disperau, plănuiind o explorare a insulei în vederea evaluării tuturor posibilităților ei.

CAPITOLUL 20

Întregul echipaj se pregătea de drum, fiind indicat să se îndepărteze cît mai mult de țărm, urcînd

cît mai sus pe versantul masivului vulcanic din centrul insulei, unde afurisitele acelea de valuri, iscate de seisme, nu-i puteau ajunge.

Fernando și Gabani și-au reluat rolul de călăuze. Tocmai porneau la drum, cînd și-au dat seama că japonezul Kenzo lipsea de la apel. Raman liniști pe toată lumea.

— Fricosul a rămas atîrnat în copac, zise, arătînd spre palmierul unde încă mai stătea Kenzo.

— Hei, dă-te jos de acolo, ce naiba, doar nu o să stai agățat în chip de liliac, îl îndemnă căpitanul, glumind.

Dar Kenzo nu se uita la ei. El privea atent spre ocean, marinărește.

— Ce naiba faci, ai surzit, ori spaima ți-a luat mințile? strigă la el Raman, văzîndu-l că nu are de gînd să coboare.

Japonezul, ca și cum i-ar fi făcut în ciudă, se cățără și mai sus în palmierul imens, pierzîndu-și trupul subțirel între frunzele uriașe.

— Hei, oameni buni, se auzi de undeva, de sus, vocea lui ascuțită. Văd o navă la orizont, continuă el de acolo, din turnul său natural de observație.

— Lasă glumele tale nesuferite, pîrpiriule, îl certă Raman, convins că japonezul încerca să-i joace un renghi, drept răzbunare pentru vorbele de batjocură ce i le adresase mai înainte.

— Nu-mi arde de prostii, măi prăpăditule, îl apostrofă vocea din palmier. E chiar un vas. Pe linia orizontului, preciză, după ce mai cercetă o dată întinsul apelor.

Urcați într-un alt copac, cît puteau de iute, cît puteau de sus, fiecare s-a convins. Da, așa era. Chiar în dreptul insulei plutea departe un vas.

— Sîntem salvați! strigă Andrei, manifestîndu-și cu exuberanță bucuria.

— Ura, ura ! îl acompania grăsanul de Larsen și angolezul Max, care — de emoție — era cîț pe ce să se prăbușească din palmier.

Căpitanul, spirit practic, nu se lăsă cuprins de optimism chiar atît de repede. El știa că, de la distanța unde naviga acel vapor al nădejdlor, nici un timonier nu ar fi putut să-i observe. Chiar și un ofițer, înzestrat cu binoclu puternic, doar din pură întîmplare și numai insistînd asupra coastei i-ar fi detectat.

— Lăsați vorbele, băieți, nu avem timp de pierdut, spuse el cu ton autoritar. Hai, imediat să aprindem un foc mare pe plajă. Nu vă imaginați că trec pe lîngă noi fără să ne vadă ?

Alt îndemn nici nu trebuia. Frunze și crengi mari, uscate, rupte din coroanele stufoase ale arborilor s-au adunat într-o grămadă imensă, potrivită ca un rug înalt de către Sari, Raman și Max. Aprinse, uscăturile s-au transformat într-o jerbă uriașă, mereu alimentată cu combustibil vegetal de naufragiați.

Andrei, în virful unui palmier, continua să urmărească pata aceea întunecată de la orizont, care aluneca încet.

— Kenzo, se adresă el japonezului, care supraveghea de asemenea silueta navei. Vezi și tu ce văd eu ?

Era o întrebare ridicolă, dar micul nipon a înțeles pe dată sensul ei.

— Ai dreptate, răspunse. Nu au schimbat direcția. Se duc înainte, fără să știe că noi ne aflăm aici.

— Nu ne observă, se sperie Andrei.

Li, care trecuse prin multe în decursul zbuciumatei sale vieți, adună degrabă un braț mare de iarbă și crengi umede. Se apropie tăcut de focul

ce se întefise și aruncă deasupra-i provizia sa vegetală. Aproape imediat o șuviță de fum se înalță ca un semn de exclamare. Dar chinezul nu avea vreme să contemple acest spectacol. Repetă operația de cîteva ori, făcînd ca firul cenușiu să se transforme într-o trîmbă întunecată, vizibilă de la mare depărtare. Marinarii, lămuriți imediat asupra intențiilor bucătarului, care iarăși le dădea o pildă de istețime, au trecut pe dată să-i dea o mîină de ajutor. Unii aduceau frunze și crengi uscate, alții din cele umede, întretinînd semnalul lor primitiv. Au muncit astfel o bună bucată de timp. Dar eforturile lor s-au dovedit zadarnice. Nava, al cărei echipaj încercau ei să-l prevină asupra prezenței unor oameni pe acea mică bucată de pămînt, își continua drumul, alunecînd fantomatic, pe o linie paralelă cu insula, spre a se pierde, în cele din urmă, punct al disperării, undeva spre apus.

Fernando izbucni în plîns. Sudanezul Gabani, la fel de nefericit, încercă să-l potolească, dintr-o pornire umană. Li îi urmărea imobil, cu ochii pironiți în gol. Kenzo scîncea, ca un cîine lovit. Erau la capătul puterilor și nervii îi lăsau. Unul cîte unul au părăsit plaja, zdrobiți, prăbușindu-se fără vlagă în iarba înaltă de sub palmierii ce mărgineau stufoasa junglă. Au stat astfel, într-o apatie totală, pînă ce s-a înnoptat. Doar atunci Andrei, ajutat de Li, s-a străduit să reaprindă focul, din măsură de prevedere, spre a alunga fiarele pădurii. Strînși în jurul vetrei, fiecare cu gîndurile sale, meditînd dureros asupra nenorocirii lor și a șansei ce le jucase un imposibil renghi, au moțait întreaga noapte.

Ca de obicei, soarele a răsărit aproape instantaneu, lăsînd să se vadă din nou splendoarea junglei

și luciul sclipitor al oceanului fremătător. Andrei a aruncat în foc un ultim braț de crengi.

— Ce naiba faci ? îl certă Jean. Nu-i destul de cald și așa ?

Andrei vru să-i răspundă. Dar, chiar atunci, dinspre larg răsună vuietul grav al sirenei unui vas. Halucinație ? Naufragiații au înmărmurit. Nu visau, totuși. Foarte aproape de insulă se profila trupul mătăhălos al unui cargou. Erau văzuți, erau salvați. Curînd, speranța li se transformă în certitudine. De pe vas coborî o barcă mare cu motor. Înșiruiți pe mal, naufragiații o priveau fără grai. Barca porni spre ei, mereu mai aproape, mereu mai clară. Acostă în cele din urmă și din ea a sărit un ofițer chipeș, cu pielea bronzată.

— Sînt locotenentul Mareș, secund pe cargoul „Cozla“, sub pavilion românesc, se recomandă acesta în limba engleză.

Raman a căzut în genunchi, cu ochii în lacrimi. Larssen, Max, Gabani și Sari răcneau întruna urale, mai să le spargă timpanele celorlalți, în timp ce căpitanul și Jean au îmbrățișat cu recunoștință pe salvatorul lor. Andrei, nu mai puțin emoționat, îl sărută ultimul pe Mareș.

— Ne-ați salvat și vă sînt recunoscător, i se adresa în românește, spre surprinderea locotenentului.

La fel de uimiți au fost și cei de la bordul cargoului. Neobișnuita istorie a compatriotului lor, ca și cea a tovarășilor săi, a făcut înconjurul vasului, naufragiații fiind copleșiți de atenția tuturor. Căpitanul de cursă lungă Izvoranu, comandantul navei, un bărbat scund, dar bine legat, cu o înfățișare

severă, aproape marțială, aduse pe punte registrul de bord și notă în el, fără a omite ceva, aventura echipajului nefericitului „Produccion“, așa cum o descria Jean.

— Aceasta este povestea noastră, spuse, în încheiere, secundul petrolierului scufundat. Un singur amănunt lipsește, adăugă el, oarecum misterios.

Căpitanul Izvoranu îi aruncă o privire întrebătoare :

— Continuă, sînt nerăbdător să ascult.

— Cred că trebuie să schimbăm, de data aceasta, rolurile, căpitane. Dumneata să ne povestești și noi să te ascultăm. Mă tot frămînt și nu-mi pot răspunde, cum de v-ați întors la insula aceea blestemată, după ce ați trecut, ignorînd-o. Ce destin v-a îndemnat să schimbați cursul vasului, spre a ne găsi pe noi, care pierduserăm orice speranță ?

— Mai ai puțin și ai să devii superstițios. Explicația este mult mai simplă decît o bănuiești. Dacă vrei, există și aici un joc al întîmplării. Același joc cu reguli ciudate, care schimbă adesea soarta noastră. În sfîrșit ce să lungim vorba. Dimineața trecută ne aflam la circa cincizeci de mile depărtare de insulă cînd ne-a surprins valul monstruos stîrnit de un cutremur submarin. Ne-a cam zgîlțuit, dar nava noastră nu-i dintr-acelea prea lesne de avariat, iar mărfurile le avem perfect aranjate. Mareș studia tocmai atunci ultimele ediții de hărți ale acestei zone maritime, pe care le achiziționase la Madras. Sînt niște hărți teribile. Desenate la cele mai mici amănunte, cu ajutorul sateliților. Așadar, cînd s-a terminat legănatul, mă pomenesesc cu el la postul de comandă, rugîndu-mă să modificăm ușor ruta. „Este o insulă mică la cîteva zeci de mile, îmi spune. Dacă tsuna-

mi a trecut peste ea, cu siguranță a făcut victime acolo". M-a convins imediat. Nu m-am gândit o clipă că insula, prea bine, putea fi nelocuită. Ei, vedeți, tocmai aici se află miezul întâmplării ce ne-a purtat spre voi. Prin urmare, am schimbat cursul și ne-am apropiat de uscat, atît cît să putem observa litoralul prin binoclu. Vedeam bine copacii doborîți de apă, dar nici o urmă de oameni. Cum harta semnală bancuri de nisip în preajmă, ne-am continuat drumul cît mai departe de uscat. La un moment dat, Mareș a avut impresia că zărește fum pe plajă. Am privit și eu într-acolo. Nu vedeam nimic. El o susținea pe a lui, eu pe a mea. Am chemat cîtiva marinari, ca martori, să observe și ei insula prin binoclu, mai mult din ambiție decît dintr-un interes oarecare, cu atît mai mult cu cît eram sigur că ochii mei nu mă înșeală. Dar ce să vezi? Unii se jurau că disting limpede înălțîndu-se fum; alții îi acuzau pe aceștia că au vedenii. Mie, sfada între marinari nu-mi place deloc și cum am mirosit că unii dintre cei care mă susțineau o făceau doar din complezență, i-am trimis pe toți la lucru. Însă îndoiala nu-mi dădea pace. Dacă într-adevăr pe insulă erau oameni care ne cereau ajutor, semnalizîndu-ne, după obiceiul primitiv, cu fum? Mareș tăcea, dar intuiam ce gîndea. În cele din urmă n-am mai putut suporta remușcările. Am întors cargoul, care se depărtase mulțisor de uscat, hotărît să mă conving personal dacă într-adevăr insula era locuită. Curînd după ce s-a lăsat noaptea, ne aflam din nou în apropierea uscatului. De undeva, de pe plajă, răbufniră în întineric flăcările unui foc. Acum nu mai șovăiam. Acolo se aflau oameni. Am ancorat vasul, de teamă să nu eșuăm, intrînd în nisip și am așteptat zorile, nerăbdător să aflu ce se petrecea, cine erau ne-

cunoscuții care au întreținut jarul toată noaptea. Și mă felicit pentru curiozitatea mea. Asta-i tot, încheie căpitanul, surîzînd larg, ascunzîndu-și cu grijă o tainică timiditate, care-l stăpînea ori de cîte ori i se petrecea ceva neobișnuit.

Bătrînul Li, ascultîndu-l, zîmbea enigmatic, ca de obicei.

— Toți zeii să-ți dea sănătate, om bun, șopti cu glasul sugrumat de sentimentul recunoștinței. Minunată trebuie să fie țara aceea de unde veniți voi, care are bărbați atît de înțelepți și blînzi cum ești dumneata, curajoși și îndrăzneți ca Andrei. Acum înțeleg mai bine pentru ce o caută cu atîta îndîrjire prietenul meu. Patria voastră trebuie să semene cu acel tărîm îndepărtat despre care din vremea copilăriei am auzit de la bunici. Nu cumva în mijlocul țării se înalță munți semeți, ca o cetate ? Ei, spune !

Căpitanul Izvoranu zîmbi, confirmînd din cap.

— Am dreptate, deci, continuă chinezul, ușor agitat. Acolo, în țara aceea curge un fluviu însoțit, iar în preajma lui locuiesc bărbații și femeile care nu mor înainte de vreme, căci sînt fericiți și omenoși. Cu toții iubesc muzica și, ținîndu-se de mîini, dansează ca zeii. Așa-i, domnule căpitan ?

— De unde cunoști tu toate acestea, îl încurajă comandantul cargoului, ai citit într-o carte ?

— Povestea ce-o spun a lăsat-o neamului meu înțeleptul Le-tsé, care o știa de la faimosul Yui.

Căpitanul Izvoranu rîse ușor, impresionat de comparația bătrînului marinar.

Li îi urmărea atent fiecare gest.

— Văd pe fața dumitale că descrierea înțeleptului Le-tsé, pe care eu, umilul muritor de rînd, m-am străduit să o reproduc, se potrivește de minune cu înfățișarea țării de unde veniți voi.

Comandantul îl bătu pe umăr, apoi îl îmbrățișă, fără să-i răspundă.

Andrei îi privi emoționat. Apoi ochii lui mîngîia-
ră tricolorul țării, care flutura desfășurat la pupa.
O fericire imensă îi umplea pieptul. Era acel sen-
timent de împlinire, de siguranță și seninătate pe
care îl dă întotdeauna pămîntul patriei. Căci, pen-
tru Andrei, puntea navei era patria. O părticică din
glia visată, spre care se îndrepta acum, peste ocea-
ne.

S F Î R Ș I T

Lector : VINICIU GAFIȚA
Tehnoredactor : PETRE STANCU

Bun de tipar : 18.II.1982. Apărut : 1982. Coli de
tipar 15 1/2.

Tiparul executat sub comanda nr.
5704 la Întreprinderea poligrafică
Galați, B-dul George Coșbuc
nr. 223 A
Republica Socialistă România

